

Fremsat den 25. juni 2026 af udlændinge- og integrationsministeren (Morten Bødskov)

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven og hjemrejseloven

(Gennemførelse af dele af EU's pagt om migration og asyl m.v)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1183 af 25. september 2025, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 721 af 27. april 2021, og § 1 i lov nr. 1575 af 12. december 2023, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Dublinforordningen« til: »AM-forordningen«

2. Efter § 2 b indsættes:

»§ 2 c. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter regler om gennemførelse af EU-retsakter, som Danmark har tilsluttet sig i medfør af artikel 4 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet til Traktaten om Den Europæiske Union og Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde.«

3. I § 29 a, stk. 1, indsættes efter »reglerne i Dublinforordningen«: »med de undtagelser, der fremgår af kriseforordningen, jf. stk. 3,«.

4. § 29 a, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes som stk. 2 og 3:

»Stk. 2. Ved AM-forordningen forstås i denne lov Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1351 af 14. maj 2024 om asylforvaltning og migrationsstyring, om ændring af forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1060 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 604/2013 med senere ændringer.

Stk. 3. Ved kriseforordningen forstås i denne lov Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1359 af 14. maj 2024 om håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet og om ændring af forordning (EU) 2021/1147 med senere ændringer.«

5. I § 32, stk. 1, indsættes som nr. 7:

»7) Udlændingen er nægtet indrejse efter § 37 o.«

6. I § 32, stk. 3, ændres » eller 6« til: », 6 eller 7«.

7. I § 32, stk. 4, nr. 1, ændres » eller 6« til: », 6 eller 7«.

8. I § 32, stk. 4, nr. 3, ændres »stk. 1, nr. 2 eller 6« til: »stk. 1, nr. 2, 6 eller 7« og »stk. 1, nr. 2,« ændres til: »stk. 1, nr. 2 eller 7,«.

9. I § 32, stk. 5, nr. 2, ændres » eller 6« til: », 6 eller 7«.

10. I § 33 a, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»1. pkt. gælder ikke for udlændinge, hvis sag efter § 7 behandles efter § 37 o.«

11. I § 33 b, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »omfattet af stk. 1«: », 3«.

12. I § 33 b indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Flygtningenævnet kan på udlændingens anmodning træffe afgørelse om at tillægge en klage over Udlændingestyrelsens afgørelse om afvisning eller overførsel efter § 29 a, stk. 1, opsættende virkning. Anmodningen indgives samtidig med klagen over afgørelsen og har opsættende virkning.«

13. I § 36, stk. 1, 1. pkt., ændres »stk. 4« til: »stk. 5«.

14. I § 36, stk. 1, indsættes som 4. pkt.:

»Politiet kan bestemme, at en udlænding, hvis asylansøgning behandles efter § 37 o, frihedsberøves for at fastholde udlændingens tilstedeværelse under asylsagsbehandlingen, hvis de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.«

15. I § 36 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Politiet kan bestemme, at der skal ske frihedsberøvelse for at sikre, at en udlænding, der screenes, jf. § 37 n, stk. 1, forbliver til rådighed for myndighederne for at forebygge enhver risiko for forsvinden, eventuelle trusler

mod den indre sikkerhed eller offentlige sundhed, der følger af en sådan forsvinden, og de i § 34 og § 37 n, stk. 2., 2. pkt., nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

16. I § 36, stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »stk. 1, 1. pkt.,«: »eller stk. 4,«.

17. I § 37, stk. 9, 1. og 2. pkt., indsættes efter »eller«: »en meddelelse om«.

18. I § 37, stk. 9, 3. pkt., indsættes efter »overtagelse eller«: »bekræftet«, og »6 uger« ændres til: »5 uger«.

19. Efter kapitel 6 a indsættes:

»Kapitel 6 b

Screening og asylgrænseprocedure m.v.

§ 37 n. En udlænding omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af screening af tredjelandsstatsborgere ved de ydre grænser (screeningforordningen) screenes i overensstemmelse med reglerne heri.

Stk. 2. Udlændingen skal under screeningen tage ophold på det sted, som Udlændingestyrelsen anviser. Vurderer politiet, at der er risiko for, at udlændingen forsvinder under transporten fra politiet til screeningfaciliteten, kan der iværksættes ledsaget transport af udlændingen.

Stk. 3. En udlænding, der screenes efter stk. 1 ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, jf. screeningforordningens artikel 5, stk. 1 og 2, anses ikke for indrejst her i landet under screening.

Stk. 4. Folketingets Ombudsmand fører tilsyn efter screeningforordningens artikel 10, stk. 2.

§ 37 o. Udlændinge- og integrationsministeren kan i særlige tilfælde beslutte, at en asylgrænseprocedure skal finde anvendelse. Beslutningen træffes for en periode på op til 6 måneder, som kan forlænges for en periode på op til 6 måneder ad gangen.

Stk. 2. Afgørelser i sager, der behandles efter asylgrænseproceduren, træffes af Udlændingestyrelsen.

Stk. 3. En udlænding, hvis sag behandles i asylgrænseproceduren, anses ikke for indrejst her i landet. Udlændingen skal under sagsbehandlingen tage ophold på det sted, som Udlændingestyrelsen anviser.

Stk. 4. Hjemrejsestyrelsen fastsætter en udrejsefrist i overensstemmelse med artikel 4, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af en grænseprocedure for tilbagesendelse (grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen) i sager, hvor en udlænding har fået afslag efter § 37 o.

Stk. 5. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler for asylgrænseproceduren efter stk. 1, herunder om fravigelse af udlændingelovens processuelle regler.«

20. I § 40 a, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »stk. 1-3,«: »eller meddeles opholdstilladelse efter § 8, stk. 1-3,«.

21. I § 40 a, stk. 1, nr. 2, ændres »jf. § 28, eller« til: », jf. § 28«.

22. I § 40 a, stk. 1, nr. 3, ændres »stk. 11.« til: »stk. 11,«.

23. I § 40 a, stk. 1, indsættes som nr. 4 og 5:

»4) ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, eller

5) opholder sig ulovligt her i landet.«

24. § 40 a, stk. 2, nr. 1, ophæves.

Nr. 2-8 bliver herefter nr. 1-7.

25. I § 40 a, stk. 13, ændres »stk. 1, nr. 1 eller 2, eller stk. 2, nr. 1« til: »stk. 1, nr. 1, 2, 4 eller 5«, efter »§ 58 i, stk. 1,« indsættes: »3, 4 eller 5,«, og »§ 28, stk. 1, i lov om behandling af personoplysninger« ændres til: »data-beskyttelsesforordningens artikel 13«.

26. § 40 b, stk. 1, affattes således:

»Der optages omgående personfotografi i følgende tilfælde:

- 1) En udlænding, der søger om opholdstilladelse efter § 7, stk. 1-3 eller meddeles opholdstilladelse efter § 8, jf. dog stk. 11.
- 2) En udlænding, der pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse her i landet fra et land, der ikke er tilsluttet Den Europæiske Union, og som ikke afvises, jf. § 28, eller som forbliver her i landet uden at være frihedsberøvet i hele tidsrummet mellem pågribelsen og udsendelsen på grundlag af en afgørelse om afvisning, jf. § 28.
- 3) En udlænding, der søger om forlængelse af en opholdstilladelse, der er meddelt efter §§ 7 eller 8, jf. dog stk. 11.
- 4) En udlænding, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation.
- 5) En udlænding, der opholder sig ulovligt her i landet.«

27. I § 40 b, stk. 12, indsættes efter »stk. 1«: », nr. 1 og 3,«.

28. I § 40 b, indsættes efter stk. 12, som nyt stykke:

»Stk. 13. Optages der personfotografi i medfør af stk. 1, som skal videregives til det centrale Eurodac-system i medfør af § 58 i, stk. 1, 3, 4 eller 5, gør politiet skriftligt og om nødvendigt mundtligt udlændingen bekendt med dennes rettigheder efter databeskyttelsesforordningens artikel 13 samt pligten til at lade sit personfotografi optage.«

Stk. 13-15 bliver herefter stk. 14-16.

29. I § 40 b, stk. 14, der bliver stk. 15, og to steder i § 40 b, stk. 15, der bliver stk. 16, ændres »stk. 13« til: »stk. 14«.

30. I § 40 h, stk. 3, ændres »§ 40 b, stk. 14« til: »§ 40 b, stk. 15«.

31. I § 46, stk. 1, ændres »dog § 58 d, 2. pkt.« til: »§ 58 d, stk. 1, 2. pkt.«

32. I § 46, stk. 3, 1. pkt., ændres »nr. 4« til: »nr. 3«.

33. I § 46 a, stk. 2, nr. 3, indsættes efter »§ 40 a, stk. 1, nr. 2,«: »4 og 5«, og »nr. 1-3 og 5« ændres til: »nr. 1-2 og 4«.

34. I § 46 a, stk. 6, nr. 9, indsættes efter »§ 33, stk. 5«: » eller artikel 4, stk. 5, i grænsetilbagekendelsesprocedure-forordningen«.

35. § 48, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Afgørelser efter § 28, stk. 1-4, og stk. 7, 3. pkt., § 34, § 40 a, stk. 1, nr. 2, 4 og 5, stk. 2, nr. 1-3 og 5, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, § 40 b, stk. 2, nr. 1 og 4, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, og § 43, stk. 2, træffes af vedkommende politidirektør.«

36. I § 48, stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »§ 40 b, stk. 1«: »nr. 1,«.

37. I § 48 a, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »international beskyttelse«: », og for udlændinge, der er meddelt indrejse-tilladelse i en anden medlemsstat i overensstemmelse med forordning om indførelse af en EU-ramme for genbosætning og indrejse af humanitære årsager, eller som er meddelt international beskyttelse eller humanitær status i henhold til en national genbosætningsordning i en anden medlemsstat«.

38. § 48 b affattes således:

»§ 48 b. Meddeler en anden medlemsstat, at Danmark skal tilbagetage en udlænding efter reglerne i kapitel 5 a, eller anmoder en anden medlemsstat Danmark om at overtage en udlænding efter reglerne i kapitel 5 a, tager Udlændingestyrelsen snarest muligt stilling og besvarer meddelelsen eller anmodningen.«

39. I § 48 e, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Behandles en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 i asylgrænseproceduren, jf. § 37 o, registrerer Udlændingestyrelsen udlændingen som asylansøger.«

40. I § 53, stk. 6, ændres »stk. 8-16« til: »stk. 8-17«.

41. I § 53, stk. 10, 1. pkt., indsættes efter »kapitel 5 a«: », herunder anmodninger om opsættende virkning, jf. § 33 b, stk. 3,«.

42. I § 53 indsættes efter stk. 16 som nyt stykke:

»Stk. 17. Sager, som er afgjort i asylgrænseproceduren, jf. § 37 o, behandles af formanden eller en næstformand alene. En afgørelse om at tillægge en klage efter § 37 o, opsættende virkning, jf. § 33 b, stk. 2, træffes af formanden eller næstformanden alene. En sag efter 1. pkt. kan i helt særlige tilfælde henvises til behandling efter stk. 6.«

Stk. 17-18 bliver herefter stk. 18-19.

43. I § 53 a, stk. 1, nr. 1, ændres »Dublinforordningens artikel 27« til: »AM-forordningens artikel 43«.

44. I § 53 a, stk. 1, indsættes som nr. 10:

»10) Sager, der er afgjort i asylgrænseproceduren, jf. § 37 o.«

45. I § 53 a, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »eller 5 b«: »og klager over sager afgjort efter § 37 o,«.

46. § 53 a, stk. 2, 6. pkt., affattes således:

»Påklage af afgørelser som nævnt i stk. 1, nr. 2, 3, 5 og 6, har opsættende virkning.«

47. I § 53 a, stk. 2, 7. pkt., udgår »på klager over afgørelser om afvisning efter reglerne i kapitel 5 b eller«.

48. I § 56, stk. 1 og stk. 3, 1. pkt., ændres »stk. 8-16« til: »8-17«.

49. § 58 b, stk. 1, affattes således:

»Ved Eurodac-forordningen forstås i denne lov Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2024/1358 med henblik på en effektiv anvendelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og Rådets direktiv 2001/55/EF og på identificering af tredjelandsstatsborgere og statsløse med ulovligt ophold og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Euro-pols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodacoplysninger med henblik på retshåndhævelse, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 603/2013 med senere ændringer.«

50. To steder i § 58 c, stk. 1, 1. pkt., og i 2. pkt., ændres »Dublinforordningens artikel 34« til: »AM-forordningens artikel 51«.

51. I § 58 d, stk. 1, 2. pkt., ændres »at andre end politiet efter § 58 j, stk. 1-3,« til: »hvilken ansvarlig myndighed der efter §§ 58 i og 58 j«.

52. § 58 i, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Den ansvarlige myndighed videregiver straks fingeraftryk og personfotografi, der er optaget af en udlænding over 6 år i medfør af § 40 a, stk. 1, og § 40 b, stk. 1, til det centrale Eurodac-system.«.

53. § 58 i, stk. 1, 2. pkt., ophæves, og i 3. pkt., der bliver 2. pkt., udgår »og 2.«

54. I § 58 i, stk. 2, indsættes efter »§ 40 a, stk. 1, nr. 1,«: »og personfotografi optaget i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 1«, og »videregiver politiet« ændres til: »videregiver den ansvarlige myndighed«.

55. I § 58 i, stk. 2, nr. 1, indsættes efter »opholdstilladelse efter § 7«: »eller meddelelse af opholdstilladelse efter § 8«.

56. I § 58 i, stk. 2, nr. 4, indsættes efter »fingeraftryk«: »og personfotografi«, og i nr. 5 ændres »brugernavn og« til: »brugernavn,«.

57. I § 58 i, stk. 2, indsættes efter nr. 5 som nye numre:
»6) dato for videregivelsen af oplysninger til Eurodac,

- 7) udlændingens efternavn og fornavn, fødenavn og tidligere anvendte navne samt eventuelle kaldenavne, som kan registreres særskilt,
- 8) udlændingens nationalitet,
- 9) udlændingens fødselsdato,
- 10) udlændingens fødested,
- 11) hvis det forefindes, identitetsdokumentets eller rejseudokumentets type og nummer, udstedelseslandets kode på tre bogstaver og dette dokumentets udløbsdato,
- 12) hvis det forefindes, en scannet farvekopi af et identitets- eller rejseudokument med angivelse af dets ægthed, eller, hvis dette forefindes, et andet dokument, der letter identifikationen af udlændingen, med angivelse af dets ægthed,
- 13) hvis der er udstedt et visum, hvilken medlemsstat der har udstedt eller forlænget visummet, eller på hvis vegne visummet er udstedt og visumansøgningsnummeret,
- 14) hvorvidt udlændingen udgør en trussel mod den indre sikkerhed, og«

Nr. 6 bliver herefter nr. 15.

58. I § 58 i, stk. 2, nr. 6, der bliver nr. 15, ændres »artikel 22« til: »besvarelse af en anmodning om overtagelse, jf. artikel 40«.

Nr. 6 bliver herefter nr. 15.

59. I § 58 i, stk. 3, indsættes efter »§ 40 a, stk. 1, nr. 2,«: »og personfotografi optaget i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 2,« og »videregiver politiet« ændres til: »videregiver den ansvarlige myndighed«.

60. I § 58 i, stk. 3, nr. 2, ændres »nr. 2-5« til: »nr. 2-12 og 14«.

61. § 58 i, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 5, og personfotografi optaget i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 5, videregiver den ansvarlige myndighed til det centrale Eurodac-system de i stk. 2, nr. 2-12 og 14, nævnte oplysninger.«

62. § 58 i, stk. 5, ophæves, og i stedet indsættes som nyt stykke 5 og 6:

»Stk. 5. Sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 4, og personfotografi optaget i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 4, videregiver den ansvarlige myndighed til det centrale Eurodac-system oplysninger om oprindelsesmedlemsstat, sted og dato for ilandsætningen og de i stk. 2, nr. 2-12 og 14, nævnte oplysninger.

Stk. 6. Den ansvarlige myndighed modtager og kontrollerer oplysninger modtaget fra det centrale Eurodac-system.«

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

63. § 58 j, stk. 1, 1. pkt. affattes således:

»Såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk og i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 1, har fået optaget personfotografi, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., op-

når opholdstilladelse her i landet efter § 7, meddeles dansk indfødsret, eller endeligt afslag på asyl efter § 7, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system.«

64. I § 58 j, stk. 1, 2. pkt., ændres »som nævnt i 1. pkt.« til: »efter § 7, stk. 1-3, og § 8, stk. 1-3,«.

65. § 58 j, stk. 1, 3. pkt., affattes således:

»Modtager den ansvarlige myndighed oplysning om, at udlændingen har opnået beskyttelse, ikke længere har en sådan beskyttelse eller er blevet meddelt statsborgerskab i et andet EU-land, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system.«

66. I § 58 j, stk. 1, 4. pkt., ændres », når der er forløbet mere end 10 år fra tidspunktet for optagelsen af udlændingens fingeraftryk« til: »for udlændinge, der har søgt om opholdstilladelse efter § 7, stk. 1-3, når der er forløbet mere end 10 år fra tidspunktet for videregivelsen af udlændingens fingeraftryk eller personfotografi eller for udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter § 8, stk. 1-3, når der er forløbet mere end 5 år fra videregivelsen af udlændingens fingeraftryk eller personfotografi«.

67. I § 58 j, stk. 2, ændres »Bliver politiet bekendt hermed, videregiver politiet følgende oplysninger« til: »Bliver den ansvarlige myndighed bekendt hermed, videregives følgende oplysninger«, »udlænding« ændres til: »asylansøger«, og efter »har fået optaget fingeraftryk« indsættes: »og i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 1, har fået optaget personfotografi«.

68. I § 58 j, stk. 2, nr. 1, ændres »artikel 25« til: »artikel 41«.

69. § 58 j, stk. 2, nr. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»2) udlændingens udrejsedato for så vidt angår udlændingen, som har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse, eller er blevet udsendt på baggrund af afslag på en ansøgning om asyl, eller er udrejst efter frafald af en asylansøgning,

3) den ansvarlige medlemsstat for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse i henhold til AM-forordningen, når det er blevet fastlagt,

4) hvis ansvaret for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse overdrages til en anden medlemsstat i henhold til AM-forordningens artikel 37, stk. 1, og«.

Nr. 3 bliver herefter nr. 5.

70. I § 58 j, stk. 2, nr. 3, der bliver nr. 5, ændres »artikel 17, stk. 1,« til: »artikel 35«.

71. I § 58 j, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »har fået optaget fingeraftryk«: »og i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 2, har fået optaget personfotografi«, og »videregiver politiet« ændres til: »videregiver den ansvarlige myndighed«.

72. § 58 j, stk. 3, 2. pkt., affattes således:

»Det samme gælder, hvis den ansvarlige myndighed modtager oplysning om, at udlændingen har opnået opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land.«

73. § 58 j, stk. 3, 3. pkt., affattes således:

»Hvis den ansvarlige myndighed bliver bekendt med, at udlændingen har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse, videregiver den ansvarlige myndighed til det centrale Eurodac-system oplysning herom med angivelse af den dato, hvor udlændingen forlod EU-landenes område eller blev udsendt.«

74. I § 58 j, stk. 3, 4. pkt., ændres »18 måneder fra tidspunktet for optagelsen« til: »5 år fra tidspunktet for videregivelsen«, og efter »fingeraftryk« indsættes: »og personfotografi«.

75. I § 58 j, indsættes som stk. 4 og 5:

»Stk. 4. Såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 4, har fået optaget fingeraftryk, og i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 4, har fået optaget personfotografi, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet eller meddeles dansk indfødsret, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Det samme gælder, hvis den ansvarlige myndighed modtager oplysning om, at udlændingen har opnået opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land. Hvis den ansvarlige myndighed bliver bekendt med, at udlændingen har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system med angivelse af den dato, hvor udlændingen forlod EU-landenes område eller blev udsendt. 1.-3. pkt. finder ikke anvendelse, når der er forløbet mere end 5 år fra tidspunktet for videregivelsen efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., af udlændingens fingeraftryk og personfotografi.

Stk. 5. Såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 5, har fået optaget fingeraftryk, og i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 5, har fået optaget personfotografi, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet eller meddeles dansk indfødsret, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Det samme gælder, hvis den ansvarlige myndighed modtager oplysning om, at udlændingen har opnået opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land. Hvis den ansvarlige myndighed bliver bekendt med, at udlændingen har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en

afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system med angivelse af den dato, hvor udlændingen forlod EU-landenes område eller blev udsendt. 1.-3. pkt. finder ikke anvendelse, når der er forløbet mere end 5 år fra tidspunktet for videregivelsen efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., af udlændingens fingeraftryk og personfotografi.«

§ 2

I hjemrejseloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1014 af 27. august 2024, som senest ændret ved § 1 i lov nr. 1344 af 25. november 2025, foretages følgende ændringer:

1. Efter kapitel 1 indsættes:

»Kapitel 1 a

Grænsetilbagesendelsesprocedure

§ 1 c. En udlænding i grænsetilbagesendelsesproceduren skal have sin sag behandlet i overensstemmelse med proceduren heri.

Stk. 2. En udlænding, som er omfattet af grænsetilbagesendelsesproceduren, anses ikke for indrejst her i landet. Udlændingen skal under sagsbehandlingen tage ophold på det sted, som Udlændingestyrelsen anviser.«

2. I § 8, stk. 4, nr. 5, udgår »og«.

3. I § 8, stk. 4, nr. 6, ændres »§ 21 b, stk. 1.« til: »§ 21 b, stk. 1, og«.

4. I § 8, stk. 4, indsættes som nr. 7:

»7) udlændinge, der har fået afslag efter udlændingelovens § 37 o.«

5. I § 16, stk. 6, og stk. 6, nr. 2, ændres »Dublinforordningen« til: »AM-forordningen«.

§ 3

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men §§ 1 og 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger. Bestemmelserne kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund
 - 2.1. EU's migrations og asylpagt
 - 2.2. Screeningforordningen
 - 2.3. Asylprocedureforordningen
 - 2.4. Grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen
 - 2.5. Asylforvaltnings- og Migrationsstyringsforordningen
 - 2.6. Eurodac-forordningen
 - 2.7. Kriseforordningen
 - 2.8. Danmarks stilling
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Ny fremgangsmåde for gennemførelse af retsakter, der udgør en udbygning af Schengenreglerne, i dansk ret
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.2. Gennemførelse af screeningforordningen
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Screeningforordningens indhold
 - 3.2.3. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.3. National asylgrænseprocedure
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Asylprocedureforordningens indhold
 - 3.3.3. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.4. Gennemførelse af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen
 - 3.4.1. Gældende ret
 - 3.4.2. Grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens indhold
 - 3.4.3. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.5. Gennemførelse af forordning om asylforvaltning og migrationsstyring (AM-forordningen)
 - 3.5.1. Gældende ret
 - 3.5.2. AM-forordningen
 - 3.5.3. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.6. Gennemførelse af Eurodac-forordningen
 - 3.6.1. Gældende ret
 - 3.6.2. Indholdet i Eurodac-forordningen fra 2024
 - 3.6.3. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.7. Gennemførelse af kriseforordningen
 - 3.7.1. Gældende ret
 - 3.7.2. Kriseforordningens indhold
 - 3.7.3. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 14. maj 2024 EU's pagt om migration og asyl (pagten). Pagten, der indeholder 10 retsakter, har overordnet til formål at styrke kontrollen med EU's ydre grænser, øge sikkerheden i Schengenområdet, forbedre hjemsendelsen af udlændinge uden lovligt ophold, sikre en retfærdig fordeling af asylansøgere mellem medlemsstaterne samt styrke EU's beredskab i krisesituationer.

Som følge af det danske forbehold for retlige og indre anliggender (retsforbeholdet) deltager Danmark ikke i de 10 retsakter. Danmark har imidlertid på mellemstatsligt grundlag tilsluttet sig dele af forordningen om Asyl- og Migrationsforvaltning (AM-forordningen), kriseforordningen og Eurodac-forordningen i overensstemmelse med parallelaftalen, samt tilsluttet sig screeningforordningen og grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen i overensstemmelse med den såkaldte Schengentechnikalitet.

Formålet med lovforslaget er at gennemføre de nødvendige ændringer i dansk ret som følge af Danmarks tiltrædelse af disse dele af pagten.

Derudover indeholder lovforslaget mulighed for, at udlændinge- og integrationsministeren i særlige tilfælde vil kunne beslutte, at en såkaldt asylgrænseprocedure ved Danmarks ydre grænser skal finde anvendelse. Den nationale asylgrænseprocedure vil svare til den ordning, der med asylprocedureforordningen er indført i de andre EU-lande. Asylgrænseproceduren giver mulighed for i en periode på op til 6 måneder at behandle visse asylansøgninger, hvor der på forhånd er en formodning om, at ansøgningen vil føre til et afslag, i en særlig hurtig proces. I asylgrænseproceduren gives en asylansøger ikke tilladelse til at indrejse i Danmark, ligesom et afslag indebærer en særlig udsendelsesprocedure.

Endelig giver lovforslaget mulighed for, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte regler om gennemførelse af EU-retsakter, som Danmark har tilsluttet sig i medfør af den såkaldte Schengentechnikalitet.

2. Baggrund

2.1 EU's migrations- og asylpagt

Pagten, der blev vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet den 14. maj 2024, er en omfattende reform af EU's asyl- og migrationsområde, der overordnet har til formål at reformere og forbedre det europæiske asylsystem samt at øge solidariteten mellem EU-medlemsstaterne. I pagten indgår en række procedurer, som medlemslandene skal følge ved ankomsten af tredjelandssstatsborgere eller statsløse til de ydre grænser. Formålet er at sikre en ensartet og effektiv håndtering af indrejse, identifikation, asylbehandling og eventuel tilbagesendelse på tværs af EU.

Pagten har fundet anvendelse i de øvrige EU-medlemsstater fra den 12. juni 2026.

Lovforslag nr. 95 om forslag til lov om ændring af udlændingeloven og hjemrejseloven (Gennemførelse af dele af EU's pagt om migration og asyl m.v.) blev fremsat i januar 2026 med henblik på rettidig implementering af pagten i dansk ret. Lovforslaget bortfaldt dog den 26. februar 2026 som følge af valgudskrivelsen.

Pagten indeholder følgende 10 retsakter:

- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1351 om asylforvaltning og migrationsstyring (AM-forordningen), om ændring af forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1060 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 604/2013.
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1348 om en fælles procedure for international beskyttelse i Unionen (asylprocedureforordningen) og om ophævelse af direktiv 2013/32/EU.
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1349 om indførelse af en grænseprocedure for tilbagesendelse (grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen) og om ændring af forordning (EU) 2021/1148.
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1356 om indførelse af screening af tredjelandssstatsborgere ved de ydre grænser (screeningforordningen) og om ændring af forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817.
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1358 om oprettelse af »Eurodac« til sammenligning af biometriske oplysninger med henblik på effektiv anvendelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og Rådets direktiv 2001/55/EF og på identificering af tredjelandssstatsborgere og statsløse med ulovligt ophold og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodacoplysninger med henblik på retshåndhævelse (Eurodac-forordningen), om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 603/2013.
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1359 om håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet (kriseforordningen) og om ændring af forordning (EU) 2021/1147.
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1346 om fastlæggelse af standarder for modtagelse af ansøgere om international beskyttelse (omarbejdning) (modtagedirektivet).
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1347 om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandssstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidær beskyttelse, og for indholdet af den tildelte beskyttelse (kvalifikationsforordningen), om ændring af Rådets direktiv 2003/109/EF og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/95/EU.
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1350 om indførelse af en EU-ramme for genbosætning og indrejse af humanitære årsager (genbosætningsforordningen) og om ændring af forordning (EU) 2021/1147.
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2303 om Den Europæiske Unions Asylagentur (EUAA-forordningen) og om ophævelse af forordning (EU) nr. 439/2010.

Folketinget vedtog den 4. juni 2024 forslag nr. B 207 til folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning på mellemstatsligt grundlag til dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordninger om AM-forordningen, kriseforordningen og om Eurodac-forordningen.

Folketinget vedtog endvidere den 7. november 2024 forslag nr. B 10 til folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning på mellemstatsligt grundlag til dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af screeningforordningen samt grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen.

Vedtagelsen af disse beslutningsforslag dannede grundlag for Danmarks meddelelse til EU om Danmarks tilslutning til disse forordninger. De øvrige retsakter har Danmark på grund af retsforbeholdet ikke mulighed for at tilslutte sig.

Nedenfor følger en kort baggrund om de retsakter i pagten, som Danmark på mellemstatsligt grundlag har tilsluttet sig via enten Schengenteknikaliteten eller parallelaftalen, og som lovforslaget har til formål at gennemføre. Derudover følger en kort baggrund om asylprocedureforordningen, som Danmark ikke har mulighed for at tilslutte sig, men som danner grundlag for forslaget om en national asylgrænseprocedure, som indgår i lovforslaget.

Der henvises til pkt. 2.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger om Danmarks stilling for beskrivelse af retsforbeholdets betydning for de enkelte forordninger.

2.2. Screeningforordningen

Forordning (EU) 2024/1356 indfører en obligatorisk screening af tredjelandssstatsborgere ved de ydre grænser og har til formål at styrke kontrollen af tredjelandssstatsborgere, der

passerer de ydre grænser, for at identificere alle tredjelandstatsborgere, der underkastes screening, og gennem søgning i de relevante databaser at kontrollere, om disse personer kan udgøre en trussel mod den indre sikkerhed. Screening udgør således en udlændings første møde med myndighederne. Screeningen omfatter også tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold på medlemsstaternes område, hvor der ikke er tegn på, at disse tredjelandstatsborgere har været genstand for kontrol ved de ydre grænser.

Screening ved EU's ydre grænse udgør derudover første led i den med pagten introducerede asylgrænseprocedure, under hvilken en udlænding ikke anses for indrejst på medlemsstaternes område.

Screeningen omfatter udover det indledende identitetstjek, et forudgående helbreds- og sårbarhedstjek for at identificere personer med behov for sundhedspleje og personer, der kan udgøre en trussel mod den offentlige sundhed, samt at identificere sårbare personer. Resultatet af screeningen danner grundlag for, hvilken procedure personen henvises til og skal således lette henvisningen af personer til den relevante asyl- eller udsendelsesprocedure. Screeningen ved den ydre grænse skal afsluttes inden for 7 dage, mens screening inde i landet skal afsluttes inden for 3 dage.

Som en del af screeningsproceduren og den indledende asylregistrering, i fald den pågældende søger asyl, vil der desuden blive optaget fingeraftryk, ansigtsbillede og øvrige personoplysninger (biometri), for alle udlændinge, der er fyldt 6 år. Disse oplysninger vil af de ansvarlige myndigheder i en medlemsstat blive videregivet til det centrale Eurodac-system med henblik på at registrere den pågældende i Eurodac.

2.3. Asylprocedureforordningen

Forordning (EU) 2024/1348 om en fælles procedure for international beskyttelse i Unionen og om ophævelse af direktiv 2013/32/EU (asylprocedureforordningen) erstatter det tidligere asylproceduredirektiv og har til formål at indføre en fælles procedure for international beskyttelse i EU, som medlemsstaterne skal følge, når personer søger international beskyttelse. Forordningen fastsætter endvidere standarder for asylansøgere rettigheder.

Asylprocedureforordningen indeholder bl.a. en asylgrænseprocedure, der skal sikre, at myndighederne hurtigt kan vurdere, om en asylansøgning indgivet ved de ydre grænser er velbegrunderet, og såfremt det ikke er tilfældet, at afviste asylansøgere hurtigt kan udsendes.

Efter forordningen er det obligatorisk at behandle en ansøgning i asylgrænseproceduren under visse omstændigheder, herunder hvis ansøgeren udgør en fare for den nationale sikkerhed eller den offentlige orden, ansøgeren forsætligt vildleder myndighederne ved eksempelvis at fremlægge falske oplysninger eller dokumenter, eller ansøgeren kommer fra et tredjeland, hvor anerkendelsesprocenten for tildeling af asyl er på 20 pct. eller derunder. Tilsvarende screeningforordnin-

gen gives en udlænding, hvis ansøgning om asyl behandles i asylgrænseproceduren, ikke tilladelse til at indrejse på statens territorium under sagsbehandlingen. Asylgrænseprocedurens varighed skal være så kort som mulig og må ikke overstige 12 uger.

2.4. Grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen

Forordning (EU) 2024/1349 om en indførelse af en grænseprocedure for tilbagesendelse og ændring af forordning (EU) 2021/1148 (grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen), har til formål at strømline, forenkle og harmonisere medlemsstaternes grænseprocedurer ved tilbagesendelse. Forordningen fastsætter samtidig midlertidige specifikke regler i krisesituationer som defineret i kriseforordningen.

Forordningen finder anvendelse for udlændinge, hvis ansøgning om asyl er blevet afslået eller afvist i forbindelse med asylgrænseproceduren i henhold til asylprocedureforordningen, eller tilsvarende bestemmelser, der er vedtaget i national ret. Tilsvarende hvad der gælder under asylgrænseproceduren og screeningforordningen, anses en udlænding omfattet af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen, ikke for indrejst på statens territorium, og procedurens varighed skal være så kort som mulig og må ikke overstige 12 uger.

2.5. Asylforvaltnings- og Migrationsstyringsforordningen

Forordning (EU) 2024/1351 om asylforvaltning og migrationsstyring (AM-forordningen) erstatter den hidtil gældende Dublinforordning. AM-forordningen fastsætter kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der indgives af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne. Hovedprincippet i Dublinforordningen er, at en ansøgning om asyl indgivet på medlemsstaternes område alene behandles af én af medlemsstaterne, og at den ansvarlige medlemsstat fastlægges på baggrund af objektive kriterier.

AM-forordningen beror på samme principper som Dublinforordningen og skal anses som en udbygning af reglerne, hvorfor Dublinsamarbejdet i al væsentlighed bevares. Hovedprincippet er således fortsat, at en ansøgning om asyl indgivet på medlemsstaternes område alene behandles af én medlemsstat, og at den ansvarlige medlemsstat fastlægges på baggrund af objektive kriterier.

2.6. Eurodac-forordningen

Forordning (EU) 2024/1358 om en ny Eurodac-forordning erstatter den hidtil gældende Eurodac-forordning. Eurodac-forordningen indeholder reglerne for anvendelsen af det europæiske Eurodac-system til sammenligning af fingeraftryk for asylansøgere og udlændinge, der indrejser på medlemsstaternes område uden lovligt ophold. Formålet hermed er særligt en effektiv fastlæggelse af den ansvarlige medlemsstat for behandlingen af en ansøgning om asyl i henhold til Dublinsamarbejdet, men forordningen tilsigter også mu-

ligheden for at forebygge og efterforske alvorlige strafbare handlinger.

Med den nye forordning vil anvendelsen af Eurodac-systemet bl.a. blive udvidet, så flere udlændinge vil skulle registreres i systemet, ligesom der vil skulle registreres flere personoplysninger. Det betyder bl.a., at der som noget nyt også vil skulle registreres personfotografi.

2.7. Kriseforordningen

Forordning (EU) 2024/1359 om håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet (kriseforordningen) har til formål at fastsætte en ramme for håndtering af ekstraordinære krisesituationer, herunder instrumentalisering og force majeure på migrations- og asylområdet. Forordningen skal således sikre, at en medlemsstat i en krisesituation modtager solidaritets- og støtteforanstaltninger, der bygger på AM-forordningen, ligesom der i en sådan situation skal ske en rimelig ansvarsfordeling mellem medlemsstaterne, herunder i forhold til fordeling af asylansøgere.

Forordningen indfører regler om, at en medlemsstat, der står over for en krisesituation eller over for force majeure, efter anmodning til Kommissionen og efter gennemførelsesafgørelser truffet af Kommissionen og Rådet bl.a. kan fravige frister og forpligtelser efter AM-forordningen.

2.8. Danmarks stilling

Det danske forbehold for retlige og indre anliggender (retsforbeholdet) indebærer, at Danmark ikke deltager i retsakter, der er vedtaget med hjemmel i tredje del, afsnit V, i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), der således ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark, jf. artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling (forbeholdsprotokollen), der er knyttet til Traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og TEUF. Retsforbeholdet indebærer således, at Danmark har en særlig stilling i forhold til pagten.

AM-forordningen er vedtaget med hjemmel i TEUF artikel 78, stk. 2, litra e, og artikel 79, stk. 2, litra a, b og c. Kriseforordningen er vedtaget med hjemmel i TEUF artikel 78, stk. 2, litra d og e. Eurodac-forordningen er vedtaget med hjemmel i TEUF artikel 78, stk. 2, litra c, d, e og g, artikel 79, stk. 2, litra c, artikel 87, stk. 2, litra a, og artikel 88, stk. 2, litra a.

Forordningerne blev således vedtaget med hjemmel i tredje del, afsnit V, i TEUF og er dermed omfattet af retsforbeholdet. Danmark deltog derfor ikke i Rådets vedtagelse af forordningerne, ligesom forordningerne ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark, jf. artikel 1 og 2 i forbeholdsprotokollen.

I forhold til Dublin- og Eurodac-forordningen giver aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af,

hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet i Danmark eller en anden EU-medlemsstat, og om »Eurodac« til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af Dublin-konventionen (parallelaftalen) Danmark ret til fortsat at være tilsluttet disse forordninger med senere ændringer på mellemstatsligt grundlag i det omfang, at disse ændringer kan rummes inden for parallelaftalen. Del III, V og VII i AM-forordningen samt artikel 12 og 13 og artikel 1-6 for så vidt de vedrører undtagelserne i artikel 12 og 13 i kriseforordningen samt Eurodac-forordningen indeholder ændringer som omhandlet i artikel 3, stk. 2, i parallelaftalen, hvorfor Danmark skulle meddele Kommissionen, hvorvidt Danmark ønskede at gennemføre indholdet af ændringerne i dansk ret.

Folketinget gav med vedtagelsen den 4. juni 2024 af beslutningsforslag nr. B 207 om Danmarks tilslutning på mellemstatsligt grundlag til dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordninger vedrørende asylforvaltning og migrationsstyring, håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet og om Eurodac sit samtykke til, at regeringen i henhold til artikel 3, stk. 2, i parallelaftalen kunne tilslutte sig AM-forordningen, kriseforordningen og Eurodac-forordningen på mellemstatsligt grundlag. Danmark meddelte på den baggrund den 11. juni 2024 Kommissionen, at Danmark ønsker at tiltræde og gennemføre ændringerne af de nævnte dele af de tre forordninger i dansk ret i overensstemmelse med parallelaftalen.

Derudover er screeningforordningen vedtaget med hjemmel i TEUF artikel 77, stk. 2, litra b og d. Grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen er vedtaget med hjemmel i TEUF artikel 77, stk. 2, og artikel 79, stk. 2, litra c.

Forordningerne blev således ligeledes vedtaget med hjemmel i tredje del, afsnit V, i TEUF og er dermed omfattet af retsforbeholdet. Danmark deltog derfor ikke i Rådets vedtagelse af forordningerne, ligesom forordningerne ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark, jf. artikel 1 og 2 i forbeholdsprotokollen.

Da både screeningforordningen og grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen imidlertid udgør en udbygning af Schengenreglerne, skulle Danmark i henhold til artikel 4 i forbeholdsprotokollen inden seks måneder efter Rådets vedtagelse af forordningerne beslutte, hvorvidt Danmark på mellemstatsligt grundlag vil gennemføre forordningerne i dansk ret.

Folketinget har med vedtagelsen den 7. november 2024 af beslutningsforslag nr. B 10 om folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning på mellemstatsligt grundlag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1356 af 14. maj 2024 om indførelse af screening af tredjelandsstatsborgere ved de ydre grænser og om ændring af forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1349 af 14. maj 2024 om indførelse af en grænseprocedure for tilbagesendelse og om ændring af

forordning (EU) 2021/1148 i henhold til artikel 4, stk. 1, 1. pkt., i forbeholdsprotokollen, truffet beslutning om at gennemføre screeningforordningen og grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen i dansk ret.

Danmark meddelte på den baggrund den 7. december 2024 Rådet, at Danmark ønsker at tiltræde og gennemføre forordningerne i dansk ret. Derved blev der skabt en mellemstatslig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige EU-medlemslande og Schengenassocierede lande, der er bundet af forordningerne.

EU's pagt om migration og asyl indeholder herudover tre retsakter, som er omfattet af Danmarks retsforbehold og derfor ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark, jf. artikel 1 og 2 i forbeholdsprotokollen. Danmark deltog derfor ikke i Rådets vedtagelse af retsakterne. Det drejer sig om følgende retsakter:

Forordningen om indførelse af en EU-ramme for genbosætning og indrejse af humanitære årsager og om ændring af forordning (EU) 2021/1147 (genbosætningsforordningen). Forordningen fastsætter bl.a. EU's procedure for, hvordan medlemslandene skal overholde deres forpligtelser om genbosætning i EU af udlændinge med behov for international beskyttelse.

Forordningen om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse og for indholdet af den tildelte beskyttelse om ændring af Rådets direktiv 2003/109/EF og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/95/EU (kvalifikationsforordningen). Forordningen erstatter således kvalifikationsdirektivet. Forordningen fastsætter bl.a. fælles standarder for anerkendelse og fastsættelse af flygtningestatus for udlændinge og skal sikre mere ensartede vurderinger af asylansøgninger på tværs af medlemslandene.

Direktivet om fastlæggelse af standarder for modtagelse af ansøgere om international beskyttelse (modtagedirektivet). Direktivet fastsætter bl.a. fælles standarder for modtagelsesforhold for asylansøgere med henblik på at sikre mere ensartede og forbedrede levevilkår i EU.

De øvrige retsakter i pagten er ikke omfattet af parallellaf-talen, ligesom disse ikke udgør en udbygning af Schengen-reglerne, hvorfor disse retsakter ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark i medfør af artikel 1 og 2 i forbeholdsprotokollen. Det er således ikke muligt for Danmark at tilslutte sig disse dele af EU-retten. Det skal dog bemærkes, at lovforslaget lægger op til at indføre en bemyndigelse til, at udlændinge- og integrationsministeren i særlige tilfælde kan beslutte, at en dansk asylgrænseprocedure skal finde anvendelse. Der henvises herved til pkt. 3.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Ny fremgangsmåde for gennemførelse af retsakter, der udgør en udbygning af Schengenreglerne, i dansk ret

3.1.1. Gældende ret

3.1.1.1. Gennemførelse af folkeretlige forpligtelser

Efter grundlovens § 19, stk. 1, 2. pkt., kræves Folketingets samtykke for, at regeringen kan indgå forpligtelser, til hvis opfyldelse Folketingets medvirken er nødvendig, eller som i øvrigt er af større betydning. Samtykket kan gives ved lov eller folketingsbeslutning.

I det omfang Folketingets samtykke er påkrævet i medfør af grundlovens § 19, stk. 1, 2. pkt., vil Folketingets vedtagelse af et lovforslag eller beslutningsforslag om samtykke efter grundlovens § 19, stk. 1, 2. pkt., danne grundlag for Danmarks tiltrædelse til en konvention eller anden traktat, Danmark vil blive bundet af på mellemstatsligt grundlag, herunder en Schengenretsakt.

Når Danmark tilslutter sig en konvention eller anden traktat, herunder en Schengenretsakt, indebærer det en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige stater, men konventionen eller retsakten bliver ikke herved direkte anvendelig i Danmark. For at sikre opfyldelse af den folkeretlige forpligtelse skal konventionen eller retsakten således gennemføres i national lovgivning.

Det følger af fast dansk forfatningsretlig praksis, at konventioner og andre traktater, som Danmark har indgået, og som Danmark er bundet af på mellemstatsligt grundlag, af regeringen og Folketinget kan opfyldes på tre måder. Opfyldelse kan ske ved konstatering af normharmoni, omskrivning eller inkorporering.

Hvis dansk ret allerede er i overensstemmelse med en konvention eller anden traktat, herunder en Schengenretsakt, eller i øvrigt indeholder tilstrækkelig mulighed for, at myndighederne i deres praksis kan opfylde den, foreligger der normharmoni, og der vil således ikke være behov for ændringer af dansk ret for at opfylde forpligtelserne. Hvis den nationale lovgivning ikke er i overensstemmelse med konventionen eller traktaten, må de nationale regler ændres med henblik på at opfylde forpligtelserne i henhold til denne. Dette kan ske ved enten omskrivning eller inkorporering.

3.1.1.2. Gennemførelse af Schengenretsakter efter forbeholdsprotokollen

Danmark har siden den 25. marts 2001 deltaget fuldt ud i Schengensamarbejdet. Formålet med Schengensamarbejdet er at skabe et fælles område uden indre grænser, og udgangspunktet for dette er en ophævelse af personkontrollen ved de fælles indre grænser inden for Schengenområdet suppleret med fælles regler for passage af Schengenområdets ydre grænser og ens visumregler for tredjelandstatsborgere samt ens regler om tilbagesendelse af udlændinge uden lovligt ophold.

I dag udgør Schengensamarbejdet en del af EU-samarbejdet om retlige og indre anliggender, som reguleres med hjemmel i tredje del, afsnit V, i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Traktatafsnittet indledes af en række almindelige bestemmelser efterfulgt af bestemmelser inden for fire politikområder, herunder området for grænsekontrol, asyl og indvandring (kapitel 2, artikel 77-80), som navnlig er af relevans for Schengensamarbejdet.

Retsforbeholdet indebærer, at Danmark ikke deltager i retsakter, der er vedtaget med hjemmel i tredje del, afsnit V, i TEUF, der således ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark, jf. artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling (forbeholdsprotokollen), der er knyttet til Traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og TEUF.

Det følger imidlertid af artikel 4, stk. 1, i forbeholdsprotokollen, at når Rådet har truffet foranstaltning om forslag til eller initiativ til udbygning af Schengenreglerne (herefter benævnt Schengenretsakter), skal Danmark inden seks måneder træffe afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre foranstaltningen i sin nationale lovgivning (Schengentechnikaliteten). Hvis Danmark beslutter sig herfor, vil denne foranstaltning skabe en folkeretlig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater, der er bundet af foranstaltningen. Det følger af artikel 4, stk. 2, i forbeholdsprotokollen, at hvis Danmark beslutter ikke at gennemføre en Schengenretsakt, overvejer de medlemsstater, der er bundet af rådsforanstaltningen, og Danmark, hvilke passende foranstaltninger der skal træffes. Danmark har hidtil tilsluttet sig alle Schengenretsakter.

Gennemførelse i national lovgivning kan ske ved lov eller bekendtgørelse.

3.1.1.3. Gennemførelse i udlændingeloven og hjemrejseloven

Det har for en række Schengenretsakter været nødvendigt at fastsætte supplerende bestemmelser eller ændre i eksisterende bestemmelser i dansk ret, navnlig i udlændingeloven, hvilket således i sig selv har påkrævet indhentelse af Folketingets samtykke efter grundlovens § 19, stk. 1, 2. pkt.

For at sikre opfyldelse af forpligtelsen til at gennemføre Schengenretsakter i national ret (lov eller bekendtgørelse) i overensstemmelse med forbeholdsprotokollens artikel 4, stk. 1, har Udlændinge- og Integrationsministeriet som udgangspunkt indsat Schengenretsakter i udlændingeloven, navnlig i udlændingelovens § 2 a, eller hjemrejseloven i forbindelse med, at der foretages øvrige nødvendige lovændringer til opfyldelse af forpligtelserne i Schengenretsakten. I flere tilfælde er dette sket ved en angivelse af, at retsakterne gælder i Danmark, jf. f.eks. udlændingelovens § 2 a, stk. 4, om Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks), § 2 a, stk. 6, om Europa-Parlamentets og Rådets forordning om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem

medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold (VIS-forordningen), eller ved en henvisning til, hvad der i udlændingeloven forstås ved den pågældende Schengenretsakt, eksempelvis i § 2 a, stk. 3, om forordning om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengen-grænsekodeks) og § 2 a, stk. 8, om forordningen om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol (SIS-forordningen). I andre tilfælde er Schengenretsakterne indsat andre steder i udlændingeloven, eksempelvis Rådets forordning om ensartet udformning af opholdstilladelser til tredjelandsstatsborgere, som fremgår af udlændingelovens § 12 a. I disse tilfælde sker der således både en gennemførelse af forpligtelserne i forordningen ved inkorporering og opfyldelse af forpligtelsen til at gennemføre forordningen i dansk lovgivning efter forbeholdsprotokollens artikel 4, stk. 1.

EU har igennem de senere år vedtaget en række Schengenretsakter i form af forordninger vedrørende større nye EU-informationssystemer, eksempelvis det europæiske ind- og udrejsesystem (EES), det kommende europæiske system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) samt interoperabilitet mellem disse systemer og en række andre EU-informationssystemer, som kræver udvikling af it-systemer. Disse udgør eksempler på, at der kan gå flere år fra vedtagelsen af en Schengenretsakt, til reglerne om brugen af systemerne skal træde i kraft i medlemsstaterne.

Som følge af retsforbeholdet indebærer en dansk tilslutning til forordningerne i medfør af Schengentechnikaliteten, at der skabes en mellemstatslig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater, der er bundet af forordningerne, og at der derfor skal ske en gennemførelse af disse i dansk ret, jf. forbeholdsprotokollens artikel 4, stk. 1.

Idet Danmark ved sin tilslutning til retsakterne således har forpligtet sig til at gennemføre disse i sin nationale lovgivning, er der vedtaget en række nye stykker til udlændingelovens § 2 a, som først kan træde i kraft, når disse EU-informationssystemer idriftsættes. Disse bestemmelser finder således endnu ikke anvendelse. Hertil kommer, at de planlagte idriftsættelsestidspunkter af disse EU-informationssystemer kan forsinkes, hvilket indebærer, at de af Folketinget vedtagne lovændringer i en længere periode ikke vil være trådt i kraft. Som eksempel herpå kan nævnes, at ETIAS-forordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1240), interoperabilitetsforordningerne (Europa-Parlamentets og Rådets forordninger (EU) 2019/817 og 2019/818) og API-forordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2025/12) gælder her i landet, jf. udlændingelovens § 2 a, stk. 12-14. Bestemmelserne er dog endnu ikke sat i kraft, idet idriftsættelsen af systemerne afventer bl.a. udviklingen af disse.

For at imødekomme den situation, hvor der ikke ved lovforslagets fremsættelse og vedtagelse var kendskab til idriftsættelsestidspunktet af EU-informationssystemerne, har Udlændinge- og Integrationsministeriet udfærdiget lovens ikrafttræden, således at udlændinge- og integrationsministeren

blev bemyndiget til at fastsætte tidspunktet for lovændringens ikrafttrædelse. Det betyder i praksis, at udlændinge- og integrationsministeren ved udstedelse af bekendtgørelse fastsætter tidspunktet for, hvornår lovændringen træder i kraft i overensstemmelse med tidspunktet for idriftsættelsen af de nævnte systemer.

Der er således en række bestemmelser i udlændingelovens § 2 a, som er vedtaget, men som endnu ikke er trådt i kraft. Hver gang et stykke om gennemførelse af en ny Schengenretsakt skal indsættes i § 2 a, vil de ikke-ikrafttrådte bestemmelser efter omstændighederne skulle ophæves og indsættes på ny. Som eksempel herpå kan nævnes API-forordningen, som ved lov nr. 756 af 20. juni 2025 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven og danskuddannelsesloven blev gennemført i udlændingelovens § 2 a, stk. 14, hvorved udlændingelovens § 2 a, stk. 11-13, samtidig blev ophævet og genindsat. Der henvises til Folketingstidende 2024-25, tillæg C, L 196 som vedtaget.

3.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det følger af forbeholdsprotokollen, at hvis Danmark beslutter ikke at gennemføre en rådsforanstaltning, der udgør en udbygning af Schengenreglerne, overvejer de medlemsstater, der er bundet af rådsforanstaltningen, og Danmark, hvilke passende foranstaltninger der skal træffes. Dette kan i yderste konsekvens betyde ekskludering af Danmark fra Schengensamarbejdet, hvormed Danmark i et sådant scenario ikke længere vil kunne deltage i de fælles regler for passage af Schengenområdet indre og ydre grænser. Det er derfor afgørende, at der er en effektiv praksis for gennemførelsen af en Schengenretsakt i dansk ret for at sikre Danmarks fortsatte deltagelse i og overholdelse af Danmarks forpligtelser i Schengensamarbejdet.

Den i Udlændinge- og Integrationsministeriet eksisterende praksis for gennemførelse af Schengenretsakter vedrører både forpligtelsen efter forbeholdsprotokollens artikel 4, stk. 1, om at gennemføre Schengenretsakter i national lovgivning og den forfatningsretlige gennemførelse af forpligtelserne i Schengenretsakterne.

Det er dog samtidig Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Folketingets samtykke ikke bør indhentes i situationer, hvor Folketingets samtykke efter grundlovens § 19, stk. 1, 2. pkt., ikke ville være påkrævet, enten fordi opfyldelsen af forpligtelserne i Schengenretsakten ikke ville kræve ændringer af lovgivningen, eller fordi opfyldelsen af forpligtelsen ikke i øvrigt er af større betydning. I disse situationer er det desuden uhensigtsmæssigt, at Folketinget af lovtekniske årsager skal behandle og vedtage de samme bestemmelser i udlændingeloven om Schengenretsakter flere gange.

Det er endvidere opfattelsen, at det af lovtekniske årsager bør undgås, at enkelte lovbestemmelser indeholder en række stykker, som ikke er sat i kraft. Som et eksempel ville gen-

nemførelse af screeningforordningen og grænsetilbagekendelsesprocedureforordningen, der er omfattet af nærværende lovforslag – såfremt disse skulle indsættes som nye stykker i udlændingelovens § 2 a – medføre at udlændingelovens § 2 a, stk. 11, 12, 13 og 14, skulle ophæves og genindsættes.

Det er endelig opfattelsen, at det vil være hensigtsmæssigt, at overblikket over, hvilke Schengenretsakter der er gennemført i dansk ret og således finder anvendelse, fremover bør indsættes i én samlet bekendtgørelse og således ikke skal indsættes forskellige steder i eksempelvis udlændingeloven.

Det bemærkes, at Folketingets samtykke til tilslutning af Schengenretsakter i overensstemmelse med grundlovens § 19, stk. 1, 2. pkt., fortsat vil skulle indhentes i det omfang, der er tale om Schengenretsakter, til hvis opfyldelse Folketingets medvirken er nødvendig, eller som i øvrigt er af større betydning. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis forpligtelserne i en Schengenretsakt kræver ændringer af lovgivningen, eksempelvis fordi der indføres nye indrejsebetingelser, som skal gennemføres i udlændingeloven. I dette tilfælde vil Folketingets samtykke således som i dag og i overensstemmelse med grundloven skulle indhentes forud for tilslutningen til Schengenretsakten.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder på den baggrund, at der i udlændingeloven bør indsættes en ny bestemmelse, der bemyndiger udlændinge- og integrationsministeren til ved en administrativ forskrift at fastsætte regler om gennemførelse i dansk ret af EU-retsakter, som Danmark over for de andre EU-lande og Schengenassocierede lande har tilsluttet sig på mellemstatsligt grundlag. Det er således ministeriets vurdering, at det vil være mest hensigtsmæssigt at overholdelsen af forpligtelsen til at gennemføre Schengenretsakter i national lovgivning efter forbeholdsprotokollens artikel 4, stk. 1, sker på ensartet vis ved udstedelse af bekendtgørelse.

Det foreslås, at der i udlændingeloven indsættes en ny § 2 c således, at udlændinge- og integrationsministeren fastsætter regler om gennemførelse af EU-retsakter, som Danmark har tilsluttet sig i medfør af artikel 4 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet til TEU og TEUF.

Den foreslåede ordning vil omfatte alle retsakter, som er tiltrådt via Schengenteknikaliteten.

Den foreslåede ordning har ikke betydning for gennemførelsen af de nødvendige ændringer af dansk lovgivning med henblik på opfyldelse af forpligtelserne i Schengenretsakterne. Der vil således fortsat – udover indsættelse af retsakten i bekendtgørelse – skulle foretages de nødvendige indholdsmæssige ændringer af eksempelvis udlændingeloven, som retsakten kræver, hvilket dog om nødvendigt vil skulle afvente idriftsættelse.

Ordningen har endvidere ikke betydning for indhentelse af Folketingets samtykke til tilslutning af Schengenretsakter i overensstemmelse med grundlovens § 19, stk. 1, 2. pkt.,

i det omfang der er tale om Schengenretsakter, til hvis opfyldelse Folketingets medvirken er nødvendig, eller som i øvrigt er af større betydning. Et sådant samtykke vil således fortsat skulle indhentes.

Den foreslåede ordning ændrer endelig ikke på gældende procedurer for ministerens forelæggelse af sager for Folketingets Europaudvalg. Udvalget vil således, som i dag efter de gældende retningslinjer for den danske EU-beslutningsprocedure, blive forelagt sager af væsentlig betydning til orientering. Sager af større rækkevidde forelægges for Folketingets Europaudvalg med henblik på forhandlingsoplæg. I den formulering ligger, at regeringen for så vidt angår foranstaltninger af større rækkevidde forud for fastlæggelse af forhandlingsmandat til den generelle indstilling i Rådet skal sikre sig, at regeringen ikke har et flertal imod sig.

3.2. Gennemførelse af screeningforordningen

3.2.1. Gældende ret

3.2.1.1. Udlændingeloven

3.2.1.1.1. Ret til ophold samt kontrol med udlændinges indrejse og ophold

Reglerne vedrørende udlændinges indrejse og ophold i Danmark fremgår af udlændingelovens kapitel 1.

Det fremgår af udlændingelovens § 5, at udlændinge, der ikke efter §§ 1-3 a og 4 b har ret til at opholde sig her i landet, kun må opholde sig her i landet, hvis de har opholdstilladelse.

Det fremgår videre af udlændingelovens § 33 a bl.a., at en udlænding har ret til at blive her i landet under behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 (asyl).

En udlænding, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, har pligt til at udrejse, jf. hjemrejselovens § 1, stk. 1.

Kontrollen med udlændinges indrejse, ophold og udrejse m.v. reguleres i udlændingelovens kapitel 7.

Det fremgår af udlændingelovens § 38, stk. 1, at ind- og udrejsekontrol skal finde sted ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, i medfør af Schengenrænsekodeksens artikel 7 og 8.

Politiet forestår systematisk grænsekontrol på Danmarks ydre grænser. Indrejsekontrollen af en tredjelandstatsborger indebærer, i overensstemmelse med Schengenrænsekodeksens artikel 8, stk. 3, kontrol af de almindelige indrejsebetingelser, der fremgår af Schengenrænsekodeksens artikel 6, stk. 1, herunder kontrol af den pågældende tredjelandstatsborgers identitet og nationalitet samt af rejsedokumentets ægthed og gyldighed til grænsepassage. Under kontrollen foretages der søgninger i relevante databaser, herunder Schengeninformationssystemet (SIS), Interpol's database over stjålne og bortkomne rejsedokumenter (SLTD-databa-

sen) samt relevante nationale databaser. Har udlændingen ingen gyldig rejselegitimation, vil politiet kunne afvise den pågældende, ligesom eventuelle registreringer i de nævnte databaser vil kunne danne grundlag for en afvisning.

Såfremt politiet inde i landet antræffer en udlænding, hvis identitet ikke umiddelbart kan fastslås gennem fremvisning af f.eks. rejselegitimation, vil politiet forsøge at fastslå udlændingens identitet ud fra søgninger i en række systemer (herunder bl.a. SIS og det automatiske fingeraftryksidentifikationssystem (SIS-AFIS), Eurodac, Visum Informationssystemet (VIS), Automated Fingerprint Identification System (AFIS), systemet for automatisk dataudveksling mellem politimyndigheder om fingeraftryk, dna og registrering af køretøjer (Prüm), Det Centrale Kriminalregister (KR), politiets sagsstyringssystem (POLSAS) og Udlændinge Informations Systemet (UIS)), ved eventuel visitation og ransagning eller ved dokumentundersøgelse, afhøring m.v.

Det fremgår videre af udlændingelovens §§ 40 a og 40 b bl.a., at der skal optages biometri (fingeraftryk og personfotografi) af udlændinge, der søger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1-3 (asyl), samt udlændinge, der pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse her i landet, eller som opholder sig ulovligt i Danmark. Der henvises til lovforslagets pkt. 3.6.1.2 for en nærmere beskrivelse af reglerne i udlændingeloven om optagelse af biometri.

Endelig fremgår det af udlændingelovens § 48 e, at politiet registrerer en udlænding, der ansøger om opholdstilladelse i medfør af § 7, med navn, fødselsdata og nationalitet på baggrund af oplysninger fra udlændingen eller data, der fremgår af dokumenter vedrørende den pågældende udlænding. Politiet registrerer desuden personfotografi og fingeraftryk af udlændingen, jf. §§ 40 a og 40 b. I forbindelse med registreringen udsteder Udlændingestyrelsen et asylansøgerkort til udlændingen. Politiet registrerer udlændingen i bl.a. Eurodac og søger i AFIS, SIS-AFIS, Eurodac og VIS på optaget biometri. Afhængig af søgningernes resultat søges der endvidere i UIS.

Når Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om, at en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af § 7, kan opholde sig her i landet under asylsagens behandling, registrerer Udlændingestyrelsen udlændingen som asylansøger, jf. § 48 e, stk. 2.

Til brug for denne afgørelse foretager Udlændingestyrelsen en undersøgelse med henblik på at fastlægge udlændingens identitet, nationalitet og rejserute samt indhente andre nødvendige oplysninger. Udlændingestyrelsen kan til brug for identitetsfastlæggelsen med udlændingens samtykke iværksætte nødvendige personundersøgelser, herunder aldersundersøgelse, sprogtest eller dna-test, jf. § 48 e, stk. 3.

3.2.1.1.2. Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse

En udlænding, der opholder sig her i landet og har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7 (asyl), er omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse,

indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, eller udlændingen udrejser eller udsendes, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 1, jf. dog stk. 3 og 4 og § 43, stk. 1.

En udlænding, der ikke er omfattet af § 42 a, stk. 1, og som efter reglerne i udlændingelovens kapitel 1 og 3-5 ikke har ret til at opholde sig her i landet, kan efter udlændingelovens § 42 a, stk. 2, jf. dog stk. 3 og 4, få udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen. Bestemmelsen omfatter bl.a. udlændinge, der er indrejst her i landet ulovligt og ikke har søgt asyl.

Det følger af § 42 a, stk. 3, at stk. 1 og 2 ikke gælder:

- 1) Hvis udlændingen har lovligt ophold her i landet i medfør af § 1 eller § 5, stk. 2, eller i medfør af et registreringsbevis eller et opholdskort efter § 6 eller i medfør af en opholdstilladelse efter §§ 9-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q. En udlænding som nævnt i stk. 1, 1. pkt., der er blevet meddelt opholdstilladelse i medfør af § 9 b, § 9 c eller § 9 e, får uanset 1. pkt. udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen i den periode, som er nævnt i stk. 1, 2. pkt.
- 2) Hvis udlændingen har indgået ægteskab med en herboende person, medmindre særlige grunde foreligger.
- 3) Hvis udlændingens opholdssted ikke kendes.
- 4) Hvis udlændingen har ret til hjælp til forsørgelse efter anden lovgivning. Bestemmelsen indebærer bl.a., at Udlændingestyrelsens underholdsforpligtelse ikke omfatter tilfælde, hvor udlændingen afsoner straf eller i øvrigt er frihedsberøvet, eller hvor udlændingen er indlagt på hospital. Stk. 1 gælder dog, uanset om udlændingen har ret til hjælp til forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik.
- 5) Hvis udlændingen er mindreårig og er indkvarteret privat hos herboende forældre i medfør af § 42 l, stk. 3, medmindre særlige grunde foreligger.

Efter udlændingelovens § 42 a, stk. 5, tilvejebringer og driver Udlændingestyrelsen indkvarteringssteder for udlændinge, der er omfattet af udlændingelovens § 42 a, stk. 1 eller 2, jf. stk. 3.

Udlændingestyrelsen driver forskellige typer af indkvarteringssteder, herunder modtage-, opholds-, udrejse- og børnecentre. Rammer og vilkår på de forskellige indkvarteringssteder beror f.eks. på, om beboerne er nyankomne (fase 1), har en verserende sag om opholdstilladelse (fase 2) eller er i udsendelsesposition (fase 3). Uledsagede mindreårige udlændinge bliver som udgangspunkt indkvarteret på et børnecenter med højere personalenormering samt døgnbemanding.

Efter udlændingelovens § 43, stk. 1, kan politiet, såfremt der er et umiddelbart behov herfor, drage omsorg for indkvartering og underhold af samt nødvendige sundhedsmæssige ydelser til udlændinge, der opholder sig her i landet og indgiver ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, og som ikke

er registrerede som asylansøgere efter § 48 e, stk. 2. Politiet afholder udgifterne hertil.

Nyankomne asylansøgere m.fl. bliver i dag tilbudt en medicinsk modtagelse, ligesom de indkvarteredes eventuelle særlige behov og sårbarheder løbende afdækkes.

Formålet med den medicinske modtagelse er at opnå en overordnet indsigt i den pågældendes helbredsmæssige tilstand og at målrette den behandlende og forebyggende indsats mod dem, der har særlige behov, ved en løbende afdækning af almentilstand, sygdom og sårbarhed. Formålet er desuden at undgå spredning af smitsomme sygdomme.

Medicinsk modtagelse omfatter bl.a. en forebyggende helbredsundersøgelse og en individuel samtale, hvor udlændingens fysiske og psykiske helbredstilstand kortlægges. Udlændingen gennemgår relevante undersøgelser og får udleveret relevant medicin og vitaminer. For så vidt angår udlændinge, der kommer fra risikoområder, undersøges der derudover for tuberkulose, herunder gennemførsel af interview og vejledning om tuberkulose samt lægelig undersøgelse efter behov. Endvidere undersøges der for følger efter tortur i henhold til artikel 14 i FN's konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf med henblik på opfølgende behandling hos psykolog, psykiater, fysioterapeut og tandlæge m.v., ligesom gravide udlændinge visiteres til læge og jordemoder.

Den medicinske modtagelse varetages som udgangspunkt af indkvarteringsoperatøren og er et tilbud til nye beboere på indkvarteringsstedet, der som udgangspunkt gennemføres inden for 10 arbejdsdage efter udlændingens ankomst til Danmark.

3.2.1.1.3. Retsgarantier for uledsagede mindreårige

Uledsagede mindreårige udlændinge betragtes som en særligt sårbar gruppe. Derfor indeholder udlændingeloven særlige retsgarantier for denne gruppe, ligesom sager vedrørende uledsagede mindreårige behandles efter særlige procedurer.

Når en uledsaget mindreårig indgiver en ansøgning om asyl i Danmark, afhænger det af den uledsagede mindreåriges alder og modenhed, hvordan sagen behandles. Det afhænger af en konkret vurdering, hvorvidt den uledsagede mindreårige er tilstrækkelig moden til at gennemgå en asylsagsbehandling. Modenhedsvurderingen er baseret på, om den uledsagede mindreårige har udvist en tilstrækkelig forståelse for, hvad asylsagsbehandlingen går ud på, herunder om den uledsagede mindreårige har forstået de spørgsmål, der stilles, og har kunnet afgive væsentlige oplysninger til brug for den asylretlige vurdering.

Vurderes en uledsaget mindreårig ikke tilstrækkeligt moden, skal det vurderes, om den uledsagede mindreårige opfylder betingelserne for opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, i udlændingeloven.

Efter § 9 c, stk. 2, nr. 1, kan der gives opholdstilladelse til en uledsaget udlænding under 18 år, der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, hvis der efter det, som er oplyst om udlændingens personlige forhold, er særlige grunde til at antage, at udlændingen ikke bør gennemgå en asylsagsbehandling, og hvis der er grund til at antage, at udlændingen ved en tilbagevenden til hjemlandet eller det tidligere opholdsland vil være uden familiemæssigt netværk eller uden mulighed for ophold på et modtage- og omsorgscenter og dermed vil blive stillet i en reel nødsituation. Opholdstilladelsen kan ikke forlænges ud over udlændingens fyldte 18. år.

Efter § 9 c, stk. 2, nr. 2, kan der endvidere gives opholdstilladelse til en uledsaget udlænding under 18 år, der er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, hvis der er grund til at antage, at udlændingen ved en tilbagevenden til hjemlandet eller det tidligere opholdsland vil være uden familiemæssigt netværk eller uden mulighed for ophold på et modtage- og omsorgscenter og dermed vil blive stillet i en reel nødsituation. Opholdstilladelsen kan ikke forlænges ud over udlændingens fyldte 18. år.

Det er Udlændingestyrelsen, der træffer afgørelse om en uledsaget mindreårigs modenhed. Afgørelsen træffes på baggrund af en vurdering af, om den uledsagede mindreårig har kunnet forstå de spørgsmål, som Udlændingestyrelsen har stillet ved asylsamtalen, og om den uledsagede mindreårig på en forståelig måde har kunnet give oplysninger, som er væsentlige for behandlingen af asylansøgningen. Ved vurderingen af den uledsagede mindreårigs modenhed bliver der også taget hensyn til, om der er særlige forhold, der bevirker, at den uledsagede mindreårig ikke bør gennemgå en almindelig asylprocedure. Det kan eksempelvis være, hvis den uledsagede mindreårig er udviklingshæmmet, syg eller stærkt traumatiseret. Der lægges endvidere vægt på den personlige repræsentants vurdering af den mindreårigs modenhed. Der skal i dette tilfælde tages stilling til, om den uledsagede mindreårig opfylder betingelserne i udlændingelovens § 9 c, stk. 2, nr. 1.

En afgørelse om, at en uledsaget mindreårig er tilstrækkeligt moden til at gennemgå en asylsagsprocedure, efterprøves af Flygtningenævnet i forbindelse med Flygtningenævnets behandling af et afslag på asyl.

Fordi uledsagede mindreårige betragtes som en særligt sårbar gruppe, indkvarteres de på et børnecenter, hvor de er afskærmet fra voksne asylansøgere, og hvor der kan tages hånd om særlige behov ift. eksempelvis alderssvarende skoleundervisning og fritidsaktiviteter.

Efter § 56 a, stk. 1, 1. pkt., i udlændingeloven får en uledsaget udlænding under 18 år, der opholder sig her i landet, medmindre ganske særlige grunde taler derimod, udpeget en personlig repræsentant til varetagelse af sine interesser.

Den personlige repræsentant har bl.a. til opgave at yde støtte til den mindreårig i forbindelse med behandlingen af

den mindreåriges asylsag. Det følger af udlændingelovens § 56 a, stk. 1, at uledsagede mindreårige udlændinge hurtigst muligt efter ankomst til Danmark får udpeget en personlig repræsentant til varetagelse af deres interesser. Den personlige repræsentant bliver udpeget af Familieretshuset efter indstilling af Røde Kors.

Proceduren for udpegning af en personlig repræsentant til varetagelse af den mindreåriges interesser iværksættes, så snart det er konstateret af Udlændingestyrelsen, at en udlænding er uledsaget og mindreårig. Det følger af nuværende praksis, at der forud for udpegningen af en personlig repræsentant som det klare udgangspunkt stilles en bisidder til rådighed ved den mindreåriges indledende kontakt med myndighederne.

Proceduren skal iværksættes for alle uledsagede mindreårige – uanset om de pågældende søger om asyl eller blot opholder sig her i landet uden lovligt grundlag.

Efter gældende praksis sker udpegningen af personlige repræsentanter til uledsagede mindreårige asylansøgere 1-2 uger efter asylregistreringen, hvor styrelsen optager biometri af uledsagede mindreårige under tilstedeværelse af en bisidder fra Røde Kors' bisidder-ordning.

Udlændingestyrelsen kan i visse tilfælde anmode om, at der hastende udpeges en personlig repræsentant til en uledsaget mindreårig. Det sker, hvis der er særlige hensyn at tage til den uledsagede mindreårig, f.eks. lav alder og/eller sårbarhed. Det gør sig også gældende, hvis den mindreårig er frihedsberøvet eller vurderes at have været udsat for menneskehandel.

Røde Kors ansætter repræsentanter og har kompetencen til at indstille repræsentanter til asylansøgere, og det er i dag Røde Kors, der foretager den konkrete vurdering af, hvor mange uledsagede mindreårige en repræsentant må have ansvar for på samme tid.

Udlændingestyrelsen foretager i asylsager vedrørende mindreårige asylansøgere, der indrejser med en voksen, der ikke er forældremyndighedsindehaver, en ledsagevurdering med henblik på at fastslå, om den mindreårig asylansøger skal anses som ledsaget eller uledsaget i asylproceduren. Styrelsen kan derudover iværksætte en aldersundersøgelse af mindreårige ved tvivl om alder.

I forbindelse med asylregistreringen har Udlændingestyrelsens team for uledsagede mindreårige mulighed for at tale med den uledsagede mindreårig, hvis der er tegn på sårbarhed, eller hvis den mindreårig vurderes at være meget ung. Denne procedure sikrer, at styrelsen har mulighed for at prioritere sagen i den videre sagsbehandling.

Såfremt en ansøgning om asyl indgivet af en uledsaget mindreårig skal forelægges for DRC Dansk Flygtningehjælp i forbindelse med behandling af sagen i åbenbart grundløs proceduren (ÅG-proceduren), jf. § 53 b, beskikkes Udlændingestyrelsen samtidig en advokat for den mindreårig,

medmindre den mindreårige selv har antaget en sådan, jf. § 56 a, stk. 8, 1. pkt.

Efter § 56 a, stk. 9, 1. og 2. pkt., beskikker Udlændingestyrelsen en advokat for et barn, der er omfattet af stk. 1 og har fået afslag på sin ansøgning om asyl, medmindre barnet selv har antaget en advokat eller ganske særlige grunde taler derimod. Hvis barnet har fået udpeget en personlig repræsentant, jf. stk. 1, skal denne gøres bekendt med afgørelsen om at beskikke en advokat for barnet.

Efter § 56 a, stk. 10, skal Udlændingestyrelsen efter ønske fra et barn, der er omfattet af stk. 1, bistå barnet med at iværksætte en eftersøgning af forældrene eller andet familiemæssigt netværk til barnet, medmindre barnet kan tage ophold på et modtage- og omsorgscenter i hjemlandet eller det tidligere opholdsland.

Efter § 56 a, stk. 11, skal Udlændingestyrelsen om muligt iværksætte en eftersøgning som nævnt i stk. 10, hvis barnet har været udsat for menneskehandel, medmindre særlige grunde taler herimod. Udlændingestyrelsen skal endvidere om muligt iværksætte en eftersøgning som nævnt i stk. 10, hvis ganske særlige grunde i øvrigt taler herfor.

Det fremgår af § 37, stk. 10, 3. pkt., at uledsagede mindreårige ikke må frihedsberøves i fængsler.

3.2.1.1.4. Foranstaltninger for at sikre en udlændings tilstedeværelse eller medvirken

Efter § 34, stk. 1, i udlændingeloven, kan politiet eller Udlændingestyrelsen, indtil der er truffet afgørelse om, hvorvidt en udlænding skal afvises, udvises, overføres eller udsendes under henvisning til, at udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet efter reglerne i kapitel 1 og 3-5 a, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse, bestemme, at udlændingen skal: 1) deponere sit pas, eller anden rejselegitimation og billet, 2) stille en fastsat sikkerhed, 3) tage ophold efter nærmere bestemmelse eller 4) give møde på nærmere angivne tidspunkter.

Det fremgår videre af stk. 2, at politiet eller Udlændingestyrelsen, hvis det skønnes hensigtsmæssigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse eller medvirken til sagens behandling, kan bestemme, at en udlænding skal give møde hos politiet eller Udlændingestyrelsen på nærmere angivne tidspunkter, såfremt 1) udlændingen indgiver ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 og ikke medvirker til sagens oplysning, 2) udlændingen uden rimelig grund udebliver fra en samtale med Udlændingestyrelsen eller politiet, hvortil den pågældende er indkaldt, 3) udlændingen har udvist voldelig eller truende adfærd over for personer, der udfører opgaver med driften af et indkvarteringssted for udlændinge, eller over for de personer, der i øvrigt opholder sig på indkvarteringsstedet, eller 4) udlændingen ikke efterkommer Udlændingestyrelsens bestemmelse om, at udlændingen skal tage ophold efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse, jf. § 42 a, stk. 7, 4. pkt., og § 42 d, stk. 2, 2. pkt.

Der kan således pålægges en udlænding at give møde, f.eks. hvis udlændingen indgiver ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 (asyl) og ikke medvirker til sagens oplysning, eller hvis udlændingen ikke efterkommer Udlændingestyrelsens bestemmelse om, at udlændingen skal tage ophold efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse.

En udlænding, der søger asyl på grænsen eller ved henvendelse til politiet rundt om i landet, bliver henvist til Modtagecenter Sandholm. Er udlændingen ikke frihedsberøvet, skal politikredsen foranledige, at asylansøgeren af egen drift rejser til Modtagecenter Sandholm med henblik på indkvartering og asylsagsbehandling. Asylansøgeren står selv for denne transport, og politiet udleverer en tog- eller busbillet til brug herfor.

Er der tale om en sårbar person, fx pga. handicap, sygdom eller hvis personen er svagelig, drager politiet omsorg for at arrangere transport, herunder evt. sygetransport, til Modtagecenter Sandholm.

Er der tale om en uledsaget mindreårig asylansøger, foretages transport ved politikredsens foranstaltning til Børnecenter Sandholm med henblik på indkvartering. Politikredsen træffer forudgående aftale herom med centret.

Myndighederne vurderer således på baggrund af den enkelte udlændings forhold, hvordan vedkommende skal transporteres. Der er i alle tilfælde tale om udøvelse af faktisk forvaltningsvirksomhed, og evt. facilitering af transport er ikke hjemlet ved lov.

Udlændinge, der skal indkvarteres på et udrejsecenter, bliver i dag transporteret til udrejsecentret. Dette sker for i videst muligt omfang at undgå, at udlændinge udebliver på vej til udrejsecentret. Det er indkvarteringsoperatøren på det afgivende center, som tilrettelægger transporten. Såfremt der er tale om transport fra en institution drevet af Danmarks Fængsler til et udrejsecenter, er det udrejsecentret, som tilrettelægger transporten.

Danmarks Fængsler har ansvaret for transport til udrejsecentret, når der er tale om en udlænding, der ikke er tilknyttet et modtage- eller opholdscenter eller en institution drevet af Danmarks Fængsler.

Transporten sker som udgangspunkt ved privat vagtfirma. Udlændingen ledsages af en medarbejder fra udrejsecentret og/eller en vagt fra et vagtfirma.

Det er ikke muligt at tvinge udlændinge til at gennemføre transporten, da der ikke er hjemmel til frihedsberøvelse. Det vil sige, at udlændinge vil kunne udeblive både før, under og efter transporten, uden at vagten (eller medarbejderen fra indkvarteringsoperatøren) har mulighed for at gribe ind.

3.2.1.1.5. Frihedsberøvelse

Efter udlændingelovens § 36, stk. 1, 1. pkt., kan politiet med

henblik på at sikre muligheden for afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a bestemme, at der skal ske frihedsberøvelse, hvis der er en væsentlig risiko for, at den pågældende forsvinder, og de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige. Efter 2. pkt. kan en udlænding, hvis ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 forventes eller er udtaget til behandling efter åbenbart grundløs proceduren efter § 53 b, stk. 1, efter en konkret, individuel vurdering frihedsberøves, såfremt det er påkrævet for at fastholde udlændingens tilstedeværelse under asylsagsbehandlingen, medmindre de i § 34 nævnte foranstaltninger er tilstrækkelige.

Det fremgår af udlændingelovens § 36, stk. 1, 3. pkt., at politiet kan bestemme, at en udlænding, som ansøger om opholdstilladelse efter § 7, frihedsberøves i forbindelse med indrejsen med henblik på at fastlægge udlændingens identitet, foretage registrering og fastlægge grundlaget for ansøgningen. Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2015-16 (1. samling), tillæg A, L 62 som fremsat, side 11, kan politiet efter bestemmelsen kun frihedsberøve asylansøgere, hvis det er nødvendigt – og kun så længe det er nødvendigt – for den indledende registrering og sagsbehandling. Frihedsberøvelsen kan opretholdes i tilfælde, hvor den indledende registrering og sagsbehandling er af længere varighed, eksempelvis fordi der samtidigt ankommer et meget betydeligt antal asylansøgere. Hvor længe, det er nødvendigt at frihedsberøve en asylansøger, varierer fra sag til sag og afhænger bl.a. af, hvilke sagsskridt det er nødvendige at foretage. Det kan herunder have betydning for nødvendigheden af frihedsberøvelsen og dennes længde, om den pågældende medvirker til sagens oplysning. Det beror på en konkret vurdering, der foretages af politiet, om betingelserne for at frihedsberøve en asylansøger er opfyldt.

Det fremgår videre af § 36, stk. 2, 1. pkt., at en udlænding kan frihedsberøves, såfremt den pågældende ikke efterkommer Udlændingestyrelsens bestemmelse om at tage ophold, jf. § 42 a, stk. 7, 4. pkt., og § 42 d, stk. 2, 2. pkt. En udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, kan endvidere frihedsberøves, hvis udlændingen uden rimelig grund udebliver fra en samtale med Udlændingestyrelsen, hvortil den pågældende er indkaldt, jf. § 36, stk. 2, 2. pkt.

Det fremgår af stk. 3, at såfremt de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre en effektiv behandling af asylansøgningen, kan en udlænding, som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, frihedsberøves under asylsagens behandling, hvis udlændingen gennem sin adfærd lægger væsentlige hindringer i vejen for asylsagens oplysning ved 1) gentagne gange uden rimelig grund at udeblive fra samtaler med Udlændingestyrelsen, hvortil den pågældende er indkaldt, 2) ikke at meddele eller ved at tilsløre oplysninger om sin identitet, nationalitet eller rejserute eller ved at meddele utvivlsomt urigtige oplysninger herom, jf. § 40, stk. 1, 1. og 2. pkt., eller 3) på anden lignende måde ikke at medvirke til sagens oplysning.

Det fremgår af udlændingelovens § 36, stk. 4, 1. pkt., at der

ved beslutning om frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, 1. pkt., skal lægges særlig vægt på, om den pågældende udlænding har søgt asyl i andre lande, der er tilsluttet Dublinforordningen, eller under opholdet i Danmark har forsøgt at indrejse og søge asyl i en anden medlemsstat.

Endvidere følger det af udlændingelovens § 36, stk. 4, nr. 1-7, at der skal lægges vægt på, om den pågældende antræffes af politiet og ikke har indgivet ansøgning om asyl her i landet eller i øvrigt ikke har ret til at opholde sig her i landet, om den pågældende tidligere har været overført fra Danmark i medfør af Dublinforordningen og på ny er indrejst her i landet, eller om den pågældende tidligere har unddraget sig eller forsøgt at unddrage sig afvisning eller overførsel. Der skal endvidere lægges vægt på, om den pågældende har forsømt at overholde foranstaltninger, som den pågældende er pålagt i medfør af udlændingelovens § 34 til sikring af den pågældendes tilstedeværelse, om den pågældende over for udlændingemyndighederne eller politiet har givet udtryk for ikke at ville følge en afgørelse om afvisning eller overførsel, eller om den pågældende er blevet udvist administrativt efter udlændingelovens § 25 a, stk. 2, eller § 25 b. Endelig skal det tillægges vægt, om den pågældende er indrejst i strid med et indrejseforbud udstedt her i landet eller i en anden medlemsstat, eller om sagens omstændigheder i øvrigt, herunder længden af et ulovligt ophold, styrker vurderingen af, at der er en væsentlig risiko for forsvinden.

Frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 36 medfører bl.a., at udlændingen efter udlændingelovens § 37, stk. 1, 1. pkt., inden tre døgn efter frihedsberøvelsens iværksættelse skal fremstilles for retten, der tager stilling til spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed og fortsatte opretholdelse. Retten beskikker en advokat for udlændingen, jf. udlændingelovens § 37, stk. 2. Retten fastsætter endvidere en frist for den fortsatte frihedsberøvelse, hvis frihedsberøvelsen findes lovlig. Denne frist kan senere forlænges af retten, dog højst med 4 uger ad gangen, jf. udlændingelovens § 37, stk. 3, 2. og 3. pkt.

Der henvises til pkt. 3.4.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger vedrørende frihedsberøvelse efter hjemrejseloven.

3.2.1.2. Ombudsmandsloven m.v.

Bekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013 af lov om Folketingets Ombudsmand (herefter ombudsmandsloven) regulerer ombudsmandens virke.

Ombudsmandslovens kapitel 2 omhandler ombudsmandens kompetence.

Det fremgår af ombudsmandslovens § 7, stk. 1, at ombudsmandens virksomhed omfatter alle dele af den offentlige forvaltning. Ombudsmandens virksomhed omfatter også frihedsberøvelsesforhold på private institutioner m.v., hvor frihedsberøvelsen er sket enten i medfør af en afgørelse truffet af en offentlig myndighed, på opfordring af en offentlig myndighed eller med samtykke eller indvilligelse fra en

offentlig myndighed. Endvidere omfatter ombudsmandens virksomhed børns forhold på private institutioner m.v., som varetager opgaver umiddelbart i forhold til børn.

Det fremgår af ombudsmandslovens § 7, stk. 2 og 3, at ombudsmandens virksomhed ikke omfatter domstolene, og at ombudsmanden ikke behandler klager over nævn, der i betryggende former træffer afgørelse om tvister mellem private, selv om vedkommende nævn i anden sammenhæng betragtes som tilhørende den offentlige forvaltning. Efter fast praksis behandler ombudsmanden ikke sager på områder, hvor der er en særlig let adgang til domstolsprøvelse.

Det fremgår af ombudsmandslovens § 7, stk. 4, at såfremt selskaber, institutioner, foreninger m.v. ved lov eller administrativt helt eller delvis inddrages under de regler og principper, der gælder for den offentlige forvaltning, kan ombudsmanden bestemme, at de pågældende organer i samme omfang skal være omfattet af ombudsmandens virksomhed.

Kapitel 4 omhandler regler for indgivelse af klage.

Det følger af ombudsmandslovens § 13, at klager over myndigheder eller institutioner kan indgives til ombudsmanden af enhver. Den, som er frihedsberøvet, har ret til i lukket skrivelse at rette henvendelse til ombudsmanden. En klage skal være navngivet, og klagen skal være indgivet inden et år efter, at forholdet er begået. Ombudsmanden kan i særlige tilfælde forlænge denne frist.

Det fremgår af ombudsmandslovens § 14, at en klage over forhold, der kan påklages til en anden forvaltningsmyndighed, ikke kan indgives, førend den anden forvaltningsmyndighed har truffet afgørelse.

Det fremgår af ombudsmandslovens § 16, stk. 1, at ombudsmanden afgør, om en klage giver tilstrækkelig anledning til en undersøgelse.

Kapitel 5 omhandler iværksættelse af undersøgelse på eget initiativ og inspektion.

Det fremgår af ombudsmandslovens § 17, at ombudsmanden af egen drift kan optage en sag til undersøgelse, og at ombudsmanden kan gennemføre generelle undersøgelser af en myndigheds behandling af sager.

Det fremgår af ombudsmandslovens § 18, at ombudsmanden kan undersøge enhver institution eller virksomhed samt ethvert tjenestested, der hører under ombudsmandens virksomhed.

Kapitel 6 omhandler sagens oplysning.

Folketingets Ombudsmand har ret til at forlange oplysninger, dokumenter, udtalelser, indkaldelse til afhøring for retten, besigtigelse af tjenestesteder og lokaler, samt til uden retskendelse at inspicere private institutioner, hvor personer er eller kan være berøvet deres frihed, jf. § 19 i lov om Folketingets Ombudsmand. Folketingets Ombudsmand bedømmer, om myndigheder eller personer, der er omfattet af

ombudsmandens virksomhed, handler i strid med gældende ret eller på anden måde gør sig skyldige i fejl eller forsømmelser ved udøvelsen af deres opgaver, jf. ombudsmandslovens § 21. For så vidt ombudsmanden som et led i tilsynet gennemfører inspektioner efter § 18 i ombudsmandsloven, kan ombudsmanden endvidere bedømme forholdene ud fra almenmenneskelige og humanitære synspunkter.

Ombudsmandens bedømmelse og reaktion er reguleret i ombudsmandslovens kapitel 7.

Det fremgår af ombudsmandslovens §§ 22 og 23, at ombudsmanden kan fremsætte kritik, afgive henstillinger samt i øvrigt fremsætte sin opfattelse af en sag, og at ombudsmanden kan henstille, at der meddeles fri proces i anledning af forhold, der er omfattet af ombudsmandens virksomhed.

Det fremgår af ombudsmandslovens § 24, at såfremt ombudsmandens undersøgelse af en sag viser, at der i den offentlige forvaltning må antages at være begået fejl eller forsømmelser af større betydning, skal ombudsmanden give meddelelse om sagen til Folketingets Retsudvalg. Ombudsmanden skal endvidere give meddelelse om sagen til vedkommende minister, kommunalbestyrelse eller regionsråd.

Der er fastsat regler om ombudsmandens personale, organisation, habilitet m.v. i ombudsmandslovens kapitel 8.

Det fremgår af ombudsmandslovens § 28, at ombudsmanden har tavshedspligt med hensyn til de forhold, som ombudsmanden bliver bekendt med under udøvelsen af sin virksomhed, såfremt hemmeligholdelse ifølge sagens natur er påkrævet. Den samme forpligtelse påhviler ombudsmandens personale.

Ombudsmanden er herudover Danmarks nationale forebyggende mekanisme oprettet i henhold til kapitel 4 i den valgfri protokol til FN's konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (OPCAT), jf. bekendtgørelse nr. 38 af 27. oktober 2009. Efter protokollen er Danmark forpligtet til at tillade besøg af den nationale forebyggende mekanisme på ethvert sted inden for sin jurisdiktion og kontrol, hvor personer er eller kan blive berøvet deres frihed, jf. protokollens artikel 4.

Opgaven som national forebyggende mekanisme i henhold til OPCAT varetages i samarbejde med DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur og Institut for Menneskerettigheder. De to institutter bidrager med lægefaglig og menneskeretlig ekspertise.

Ombudsmanden fører som national forebyggende mekanisme tilsyn i institutioner, hvor mennesker er eller kan blive berøvet deres frihed. Formålet efter protokollen er at forebygge tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, jf. artikel 1 i den valgfri protokol til torturkonventionen. Normalt varsler ombudsmanden på forhånd sine tilsynsbesøg over for de faciliteter, som

han vil besøge. Tilsynsbesøg kan dog også være uvarslede eller delvist varslede.

3.2.2. Screeningforordningens indhold

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 14. maj 2024 forordning (EU) 2024/1356 om indførelse af screening af tredjelandssstatsborgere ved de ydre grænser og om ændring af forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817 (screeningforordningen).

Forordningen indfører regler om en screening af tredjelandssstatsborgere, som uden at opfylde indrejsebetingelserne har passeret den ydre grænse på en uautoriseret måde, har ansøgt om international beskyttelse under ind- og udrejsekontrol eller er blevet sat i land efter en eftersøgnings- og redningsoperation. Screeningen omfatter også tredjelandssstatsborgere med ulovligt ophold på medlemsstaternes område, hvor der ikke er tegn på, at disse tredjelandssstatsborgere har været genstand for kontrol ved de ydre grænser.

I det følgende gennemgås forordningens bestemmelser i det væsentligste. Bestemmelser af rent teknisk karakter gennemgås ikke.

Forordningens artikel 1 indeholder generelle bestemmelser om forordningens formål og anvendelsesområde, og artikel 2 indeholder en liste over definitioner på anvendte begreber i forordningen. Formålet med screeningen er at styrke kontrollen af tredjelandssstatsborgere, der passerer de ydre grænser, for at identificere alle tredjelandssstatsborgere, der er underlagt screeningen, og gennem søgning i de relevante databaser at kontrollere, om de personer, der er underkastet screening, kan udgøre en trussel mod den indre sikkerhed. Screeningen omfatter også forudgående helbreds- og sårbarhedstjek for at identificere personer med behov for sundhedspleje og personer, der kan udgøre en trussel mod den offentlige sundhed, samt at identificere sårbare personer. Sådanne tjek skal lette henvisningen af personer til den relevante asyl- eller udsendelsesmyndighed.

Det fremgår af forordningens artikel 3, at medlemsstaterne ved anvendelsen af screeningforordningen skal handle i fuld overensstemmelse med EU-retten, herunder Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, de relevante dele af folkeretten, herunder Genèvekonventionen om flygtnings retsstilling af 28. juli 1951.

Artikel 4 i screeningforordningen vedrører forordningens forbindelse til andre retsakter. Det følger heraf bl.a., at udsendelsesdirektivet (2008/115/EF) eller nationale bestemmelser, der overholder dette, kun finder anvendelse efter afslutningen af screeningen, med undtagelse af screening foretaget inde i landet, hvor nævnte direktiv eller nationale bestemmelser, der overholder nævnte direktiv, finder anvendelse sideløbende.

Artikel 5 fastsætter, hvilke persongrupper der er omfattet af screeningen ved den ydre grænse. Det fremgår således, at følgende personer er omfattet:

- 1) Tredjelandssstatsborgere, der ikke opfylder indrejsebetingelserne i Schengengrænsekodeksens artikel 6, uanset om de fremsætter en ansøgning om international beskyttelse, og som enten pågribes i ulovlig passage på medlemsstaternes områder uden at blive afvist ved grænsen, eller som ilandsættes i en medlemsstat efter en eftersøgnings- og redningsaktion.
- 2) Tredjelandssstatsborgere, der ansøger om international beskyttelse ved grænseovergange ved de ydre grænser eller i transitområder, og som ikke opfylder indrejsebetingelserne i Schengengrænsekodeksens artikel 6.
- 3) Tredjelandsborgere, der opfylder indrejsebetingelserne i Schengengrænsekodeksens artikel 6, stk. 5, litra c, og som fremsætter en ansøgning om international beskyttelse.

Det bemærkes for så vidt angår persongruppe 1, at tredjelandssstatsborgere, for hvilke den pågældende medlemsstat ikke er forpligtet til at optage biometriske oplysninger i henhold til Eurodac-forordningens artikel 22, stk. 1 og 4, af andre årsager end deres alder, ikke skal screenes. Der henvises til lovforslagets pkt. 3.6.2 om persongrupper og oplysninger, der skal registreres efter den nye Eurodac-forordning. Det betyder, at tredjelandssstatsborgere, der umiddelbart afvises ved den ydre grænse, eller som er varetægtsfængslet, tilbageholdt eller på anden vis frihedsberøvet frem til udsendelsen på grundlag af en afgørelse om afvisning, ikke skal screenes. Dog skal udsendelsen finde sted inden for 72 timer fra pågribelsen.

For alle persongrupper gælder, at screeningen afsluttes, hvis det under screeningen påvises, at pågældende opfylder indrejsebetingelserne i Schengengrænsekodeksens artikel 6, eller hvis pågældende forlader medlemsstaternes område og frivilligt rejser tilbage til sit oprindelsesland, bopælsland eller et tredjeland, som accepterer dennes tilbagekomst.

Ifølge forordningens artikel 6 er de personer, der er omfattet af screeningen ved den ydre grænse, ikke autoriseret til at indrejse på en medlemsstats område, uanset at de har indgivet en ansøgning om asyl. Det betyder, at denne persongruppe juridisk ikke anses for at være indrejst på medlemsstaternes område, så længe screeningen pågår. Medlemsstaterne fastsætter i deres nationale retsbestemmelser til sikring af, at disse personer forbliver til rådighed for de myndigheder, der er ansvarlige for at udføre screeningen, så længe screeningen pågår for at forebygge enhver risiko for forsvinden, eventuelle trusler mod den indre sikkerhed som følge af sådan forsvinden eller eventuelle trusler mod den offentlige sundhed, der følger af en sådan forsvinden.

Det følger af screeningforordningens præambelbetragtning nr. 11, at medlemsstaterne bør kunne frihedsberøve en person, der underkastes screening, når det på grundlag af en individuel vurdering af den enkelte sag viser sig nødvendigt, hvis andre mindre indgribende tvangsforanstaltninger ikke kan anvendes effektivt. Frihedsberøvelse bør kun anvendes som en sidste udvej i overensstemmelse med principperne om nødvendighed og proportionalitet og bør være underlagt

et effektivt retsmiddel i overensstemmelse med national ret, EU-retten og folkeretten.

Artikel 7 fastsætter, hvilke persongrupper der skal screenes ved pågribelse på medlemsstaternes område. Det følger af artikel 7, at screening på medlemsstaternes område omfatter tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold, der pågribes på en medlemsstats område, hvor lovlig indrejse af en ydre grænse ikke kan påvises, og som ikke tidligere er blevet underkastet screening af en medlemsstat. Medlemsstaterne fastsætter i deres nationale ret bestemmelser til sikring af, at disse tredjelandstatsborgere forbliver til rådighed for de myndigheder, der er ansvarlige for at udføre screeningen, så længe screeningen pågår, for at forebygge enhver risiko for forsvinden og eventuelle trusler mod den indre sikkerhed, der følger af en sådan forsvinden.

Artikel 8 i screeningforordningen fastsætter de obligatoriske elementer, de såkaldte tjek, i screeningen, ligesom bestemmelsen indeholder regler om bl.a. lokaliteter for gennemførelse af screening og frister for afslutning af screeningen.

Det følger af artikel 8, at screening ved de ydre grænser som udgangspunkt skal finde sted på en lokalitet i nærheden af grænsen eller alternativt på andre placeringer inden for en medlemsstats område. Det er ikke reguleret, hvor screening af tredjelandstatsborgere pågrebet inde i landet skal finde sted.

Det følger videre af artikel 8, at screening ved de ydre grænser efter artikel 5 skal foretages straks og senest inden for 7 dage. Det følger endvidere af artiklen, at screening af tredjelandstatsborgere på medlemsstatens område efter artikel 7 skal foretages inden 3 dage.

Det følger videre af artikel 8, at screeningen består af et indledende helbredstjek, et indledende sårbarhedstjek, fastlæggelse af identitet, registrering af biometriske oplysninger i Eurodac, en sikkerhedskontrol, udfyldelse af en screeningformular samt henvisning til rette asyl- eller udsendelsesmyndighed.

Det følger endvidere af artikel 8, at de relevante regler om frihedsberøvelse i udsendelsesdirektivet finder anvendelse under screeningen af tredjelandstatsborgere, der ikke har indgivet en ansøgning om international beskyttelse.

Det følger endelig af artikel 8, at medlemsstaterne er forpligtede til at sikre, at alle personer, der underkastes screeningen, har en levestandard, der sikrer deres underhold, beskytter deres fysiske og mentale sundhed og respekterer deres rettigheder i henhold til chartret, og at sikre, at personale, der foretager screeningen, har den rette viden og har modtaget den nødvendige uddannelse. Medlemsstaterne skal i den forbindelse sikre, at kvalificeret lægefagligt personale udfører det indledende helbredstjek, og at screeningmyndighedernes specialiserede personale, der er uddannet til dette formål, udfører det indledende sårbarhedstjek. Nationale børnebeskyttelsesmyndigheder og nationale myndigheder med ansvar for at opdage og identificere ofre for menneske-

handel eller tilsvarende mekanismer inddrages, hvor det er nødvendigt, også i disse tjek.

Efter artikel 9 er tredjelandstatsborgere, der underkastes screeningen, forpligtet til at forblive til rådighed for screeningmyndighederne samt angive deres personoplysninger samt afgive biometriske oplysninger.

Det følger af forordningens artikel 10, stk. 1, at medlemsstaterne vedtager relevante bestemmelser for at undersøge påstande om manglende overholdelse af de grundlæggende rettigheder i forbindelse med screeningen. Det følger endvidere, at medlemsstaterne sikrer, hvor det er relevant, henvisning med henblik på indledning af civil- eller strafferetlige procedurer i tilfælde af manglende overholdelse eller håndhævelse af grundlæggende rettigheder, i overensstemmelse med national ret.

Efter artikel 10, stk. 2, skal hver medlemsstat etablere en uafhængig overvågningsmekanisme, som skal overvåge overholdelse af EU-retten og folkeretten, herunder EU's Charter om grundlæggende rettigheder, navnlig for så vidt angår adgang til asylproceduren, princippet om non-refoulement, barnets tarv og de relevante regler om frihedsberøvelse, herunder relevante bestemmelser om frihedsberøvelse i national ret, under screeningen. Derudover skal overvågningsmekanismen sikre, at underbyggede påstande om manglende overholdelse af de grundlæggende rettigheder i alle relevante aktiviteter i forbindelse med screeningen behandles effektivt og uden unødigt ophold. Overvågningsmekanismen skal om nødvendigt tage skridt til, at efterforskninger af sådanne påstande indledes, ligesom overvågningsmekanismen skal overvåge fremskridt med sådanne efterforskninger.

Det følger yderligere af artikel 10, stk. 2, at den uafhængige overvågningsmekanisme omfatter alle medlemsstaternes aktiviteter i forbindelse med gennemførelsen af forordningen. Overvågningsmekanismen er således ikke afgrænset til enkelte dele af screeningen som f.eks. det indledende sikkerhedstjek.

Den uafhængige overvågningsmekanisme har efter artikel 10, stk. 2, beføjelse til at udstede årlige henstillinger til medlemsstaterne. Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse skal beføjelsen til at udstede årlige henstillinger ses i sammenhæng med de muligheder, som en uafhængig overvågningsmekanisme, eksempelvis en national ombudsmand, i henhold til national ret i øvrigt har i forbindelse med opfølgning på et gennemført tilsyn eller en undersøgelse. Det betyder, at overvågningsmekanismen som opfølgning på et gennemført tilsynsbesøg eller en undersøgelse vil kunne anvende de reaktionsmuligheder, der følger af national ret, i opfyldelsen af kravet om beføjelse til udstedelse af årlige henstillinger i screeningforordningen.

Overvågningsmekanismen skal efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse udgøre et overordnet og generelt tilsyn med screeningmyndighedernes overholdelse

af grundlæggende rettigheder inden for EU-retten og folkeretten, herunder EU's Charter om grundlæggende rettigheder. Tilsynet vil skulle omfatte de for screeningen centrale grundlæggende rettigheder, hvilket efter ministeriets opfattelse omfatter adgangen til asylproceduren, princippet om non-refoulement, barnets tarv og relevante regler om frihedsberøvelse under screeningen.

Overvågningsmekanismen vil således skulle føre tilsyn med, om det under screeningen mere generelt sikres, at en udlænding får adgang til asylproceduren, såfremt den pågældende i forbindelse med screening indgiver en ansøgning om asyl, og således om princippet om non-refoulement overholdes under screeningen. Det vil efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse i praksis betyde et tilsyn med, om udlændingen rent faktisk henvises til de kompetente asylmyndigheder med henblik på behandling af asylansøgningen, herunder særligt at udlændingen ikke i forbindelse med screeningen afskæres muligheden for at søge asyl.

Overvågningsmekanismen vil endvidere for så vidt angår barnets tarv skulle føre tilsyn med de for screeningen centrale garantier. Tilsynet vil således være centreret om overholdelse af de garantier i screeningforordningen, der gælder for mindreårige, jf. artikel 13. Mekanismen vil efter ministeriets opfattelse i den forbindelse skulle føre tilsyn med myndighedernes procedurer for udpegelse af en personlig repræsentant eller ledsagelse af en bisidder, herunder procedurer, der sikrer rettidig udpegelse, således at garantier for den mindreårige behørigt vil kunne varetages i forbindelse med de obligatoriske tjek under screeningen.

Overvågningsmekanismen vil derudover skulle føre tilsyn med, hvorvidt udlændingen har adgang til domstolsprøvelse, hvilket efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse indebærer, at tilsynet skal påse, om retssystemet for den pågældende er tilgængeligt. Det vil sige, om screeningmyndighederne lægger hindringer i vejen for domstolsprøvelse. Det betyder imidlertid ikke, at overvågningsmekanismen vil skulle vurdere, om betingelserne for frihedsberøvelse i en konkret sag er opfyldt, idet denne kompetence henhører under domstolene. For så vidt angår frihedsberøvelse vil overvågningsmekanismen derudover skulle føre tilsyn med levevilkår og forhold under frihedsberøvelsen i forbindelse med screeningen.

Overvågningsmekanismen skal endvidere efter forordningens artikel 10, stk. 2, litra b, kunne sikre, at underbyggede påstande om manglende overholdelse af de grundlæggende rettigheder i alle relevante aktiviteter i forbindelse med screeningen, behandles effektivt og uden unødigt ophold, om nødvendigt tage skridt til, at efterforskninger af sådanne påstande indledes og overvåge fremskridt med sådanne efterforskninger.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at overvågningsmekanismen i relation hertil vil kunne sikre dette ved uden ugrundet ophold at modtage underretning fra screeningmyndighederne om underbyggede påstande om

manglende overholdelse af de grundlæggende rettigheder i forhold til alle relevante aktiviteter i forbindelse med screeningen. Overvågningsmekanismen vil på den baggrund kunne indlede en undersøgelse af myndighedernes behandling af klagen, eller af myndighedernes sagsbehandlingstid i forbindelse med behandlingen af klagen. Det vil være op til overvågningsmekanismen i det enkelte tilfælde at vurdere, om der ud fra de modtagne oplysninger er grundlag for at indlede en sådan undersøgelse.

Det bemærkes i den forbindelse, at myndighederne forventes at foretage relevant opfølgning, når overvågningsmekanismen kommer med anbefalinger, afgiver henstillinger eller påtaler forhold, der vedrører screeningmyndighedernes aktiviteter i forbindelse med screeningen.

For så vidt angår overvågningsmekanismens overvågning af fremskridt med efterforskninger af underbyggede påstande om manglende overholdelse af de grundlæggende rettigheder i alle relevante aktiviteter i forbindelse med screeningen vil dette efter ministeriets opfattelse kunne ske ved, at de relevante myndigheder besvarer henvendelser fra overvågningsmekanismen og foretager relevant opfølgning i de sager, der har været genstand for et konkret tilsyn eller en undersøgelse, eller hvor der er indgivet en klage over en screeningmyndighed. På denne måde vil overvågningsmekanismen efter ministeriets opfattelse kunne overvåge fremskridt med efterforskninger af sådanne underbyggede påstande. Det bemærkes, at det ikke er overvågningsmekanismen, men den relevante myndighed, der vil skulle foretage efterforskningen af underbyggede påstande. Udlændinge- og Integrationsministeriet sikrer, at en ordning, hvor screeningmyndighederne underretter overvågningsmekanismen om underbyggede påstande om manglende overholdelse af de grundlæggende rettigheder, indføres, samt at der i den forbindelse fastlægges nærmere retningslinjer for, hvordan og i hvilke tilfælde myndighederne skal underrette overvågningsmekanismen.

Tilsynet skal derimod efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse ikke omfatte en prøvelse af selve screeningen, ligesom tilsynet ikke skal påse, om screeningmyndighederne udfører screeningens obligatoriske tjek, eksempelvis helbreds- og sårbarhedstjek, i overensstemmelse med forordningen. Det er ligeledes ikke en del af tilsynet at sikre henvisning med henblik på indledning af civil- eller strafferetlige procedurer i tilfælde af underbyggede påstande om manglende overholdelse eller håndhævelse af grundlæggende rettigheder, som beskrevet i screeningforordningens artikel 10, stk. 1. Konkrete klager over screeningmyndighederne, herunder enkelte medarbejders adfærd, skal behandles af de relevante myndigheder og skal således ikke behandles som led i tilsynet. Overvågningsmekanismen vil dog – for så vidt angår de sager, som screeningmyndighederne har pligt til at underrette overvågningsmekanismen om – kunne vurdere, om der er grundlag for at indlede en undersøgelse af myndighedernes behandling af klagen eller sagsbehandlingstiden i forbindelse hermed. Der skal ikke ske underretning af den udlænding, hvis sag overvågningsmekanismen

modtager oplysninger om i forbindelse med udøvelsen af tilsynet.

Samlet set udgør det tilsyn, som overvågningsmekanismen skal foretage, således efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse et overordnet og generelt tilsyn, der har juridisk karakter, ligesom overvågningsmekanismen inden for rammerne af det mandat, der gives, er uafhængig i forhold til den nærmere tilrettelæggelse og udførelse af tilsynet.

Efter forordningens artikel 10, stk. 2, indfører medlemsstaterne passende garantier for at sikre overvågningsmekanismens uafhængighed. Nationale ombudsmænd og nationale menneskerettighedsinstitutioner, herunder nationale forebyggende mekanismer oprettet i henhold til kapitel 4 i den valgfri protokol til FN's konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (herefter OPCAT), deltager i den uafhængige overvågningsmekanismes drift og kan udpeges til at udføre alle eller en del af den uafhængige overvågningsmekanismes opgaver. Den uafhængige overvågningsmekanisme kan også inddrage relevante internationale og ikke-statslige organisationer og offentlige organer, der er uafhængige af de myndigheder, der foretager screeningen.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at et besøgshold, der gennemfører tilsynsbesøg i henhold til det eksisterende OPCAT-samarbejde, vil være i besiddelse af de nødvendige og relevante kompetencer for på en tilstrækkelig måde at kunne opfylde forpligtelserne i henhold til screeningforordningens artikel 10, stk. 2.

Det følger endvidere af forordningens artikel 10, stk. 2, at i det omfang relevante internationale og ikke-statslige organisationer og offentlige organer, der er uafhængige af de myndigheder, der foretager screeningen, ikke er direkte involveret i den uafhængige overvågningsmekanisme, etablerer og bevarer den uafhængige overvågningsmekanisme tætte forbindelser med dem. Den uafhængige overvågningsmekanisme etablerer og bevarer endvidere tætte forbindelser med de nationale databeskyttelsesmyndigheder og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse.

Dette indebærer efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at overvågningsmekanismen med henblik på at leve op til forpligtelsen til at etablere og bevare forbindelser med disse institutioner, organisationer eller organer, der ikke er udpeget til at udføre alle eller en del af opgaverne i den uafhængige overvågningsmekanisme, skal kunne modtage oplysninger fra sådanne institutioner, organisationer eller organer, der kan anvendes i forbindelse med overvågningsmekanismens tilrettelæggelse af tilsynet. Det er samtidig ministeriets vurdering, at deltage i OPCAT-samarbejdet i den forbindelse udgør de relevante parter, og at der ikke derudover er en forpligtelse efter screeningforordningen til selvstændigt at inddrage institutioner, organisationer eller organer, der ikke er udpeget til at udføre alle

eller en del af opgaverne i den uafhængige overvågningsmekanisme.

For så vidt angår etableringen og bevarelsen af tætte forbindelser med de nationale databeskyttelsesmyndigheder og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse er det Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at overvågningsmekanismen skal kunne orientere nationale databeskyttelsesmyndigheder om forhold under screeningen, der falder inden for disse myndigheders ressort, hvis overvågningsmekanismen skulle få kendskab hertil som led i sit tilsyn. Denne kontakt vil derimod ikke udgøre et led i tilsynet, og overvågningsmekanismen vil ikke skulle føre tilsyn med screeningmyndighedernes overholdelse af reglerne om databeskyttelse, herunder disses behandling af personoplysninger under screeningen.

Det skyldes, at Datatilsynet efter gældende ret fører tilsyn med, at blandt andet myndigheder overholder reglerne om databeskyttelse, herunder efter databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven og retshåndhævelsesloven, og at Danmark efter gældende ret således allerede opfylder kravene i screeningforordningen på dette punkt. Datatilsynets tilsyn består blandt andet af behandling af klagesager, håndtering af brud på persondatasikkerheden, sager, som tilsynet løbende tager op af egen drift, og planlagte tilsynsaktiviteter. På baggrund heraf kan Datatilsynet vedtage forskellige former for sanktioner, herunder kritik, påbud, forbud og bødeindstilling. Datatilsynet vil således som led i det almindelige arbejde også skulle føre tilsyn med myndighedernes behandling af personoplysninger under screeningen. Datatilsynet vil i den forbindelse kunne orientere overvågningsmekanismen om forhold, der falder ind under overvågningsmekanismens tilsyn efter screeningforordningen. Datatilsynet samarbejder endvidere med Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse, og der er således efter ministeriets opfattelse ikke en forpligtelse for overvågningsmekanismen til selvstændigt at indgå i et samarbejde med Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse. Det forudsættes i den forbindelse, at overvågningsmekanismen – enten via Datatilsynet eller Udlændinge- og Integrationsministeriet – vil blive orienteret om oplysninger fra Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse, der måtte angå forhold, der falder ind under ombudsmandens tilsyn efter screeningforordningen. Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 19 (§ 37 n, stk. 4) og bemærkningerne hertil.

Det følger desuden af artikel 10, stk. 2, at den uafhængige overvågningsmekanisme udfører sit tilsyn på grundlag af kontrol på stedet og vilkårlig og uanmeldt kontrol. Det følger endvidere af artikel 10, stk. 2, at medlemsstaterne skal give den uafhængige overvågningsmekanisme adgang til alle relevante steder, herunder modtagelsesfaciliteter og faciliteter for frihedsberøvede, enkeltpersoner og dokumenter, i det omfang en sådan adgang er nødvendig for, at den uafhængige overvågningsmekanisme kan udføre tilsynet. Adgang til relevante steder eller klassificerede informationer gives kun til personer, der handler på den uafhængige overvågningsmekanismes vegne og har fået en passende sik-

kerhedsgodkendelse udstedt af en kompetent myndighed i overensstemmelse med national ret.

Bestemmelsen indebærer efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse blandt andet, at overvågningsmekanismen skal have adgang til at være til stede under de aktiviteter, der udføres i forbindelse med screeningen, og at screeningmyndighederne derfor uden begrænsninger skal give adgang hertil. Dette gælder også for så vidt angår udlændinge, der er frihedsberøvet eller kan frihedsberøves under screeningen.

Efter artikel 10, stk. 2, udsteder EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) generelle retningslinjer om oprettelsen af en overvågningsmekanisme, og hvordan den fungerer uafhængigt. Agenturet har senest den 19. september 2024 udgivet vejledningen *Monitoring fundamental rights during screening and the asylum border procedure – A guide on national independent mechanisms*. Vejledningen er et værktøj til medlemsstaterne og er ikke juridisk bindende. Det fremgår heraf, at der er tale om en praktisk vejledning, der indeholder ikke-bindende anbefalinger, der skal bistå medlemsstaterne i forbindelse med oprettelse og udpegning af en uafhængig national overvågningsmekanisme. Vejledningen er inddelt i ni byggesten til effektive mekanismer. Byggestenene er baseret på de juridiske forpligtelser, der følger af artikel 10 i screeningforordningen, anbefalinger baseret på de vigtigste ikke juridisk bindende retsakter fra FN og Europarådet, der er anført i betragtning nr. 27 i screeningforordningen, samt forslag til mulige yderligere foranstaltninger fra medlemsstaternes side, hvor der anvendes udtrykket »kan« eller lignende formuleringer. De anbefalinger i vejledningen, der bygger på juridiske forpligtelser efter screeningforordningens artikel 10, stk. 2, følger efter ministeriets opfattelse direkte af ordlyden af forordningen og er indarbejdet i den foreslåede ordning, jf. pkt. 3.2.3.1.3 nedenfor. Det er ministeriets vurdering, at en tilrettelæggelse af overvågningsmekanismens tilsyn på området i overensstemmelse med det anførte i lovforslaget vil leve op til screeningforordningens artikel 10, stk. 2.

Efter screeningforordningens artikel 10, stk. 3, berører overvågningsmekanismen ikke den overvågningsmekanisme, der er fastsat regler om i artikel 14 i forordning (EU) 2021/2303 om EU's asylagentur (EUAA) og artikel 80 i forordning (EU) 2019/1896 om EU's Grænse- og Kystbevogtning (Frontex-forordningen).

Det følger af artikel 10, stk. 4, at medlemsstaterne skal sørge for, at den uafhængige overvågningsmekanisme råder over passende finansielle midler.

Artikel 11 fastsætter oplysninger, som en tredjelandstatsborger skal oplyses om, herunder formålet med, varigheden af og elementerne i screeningen, retten til at ansøge om international beskyttelse samt vedkommendes rettigheder og forpligtelser under screeningen. Hvor relevant skal en tredjelandstatsborger endvidere oplyses om indrejsebetingelser efter Schengengrænsekodeksen, forpligtelsen til at vende

tilbage i overensstemmelse med udsendelsesdirektivet og mulighederne for at modtage støtte til frivillig udrejse samt betingelserne for omfordeling til en anden medlemsstat. De oplysninger, der gives under screeningen, skal være på et sprog, som tredjelandstatsborgeren forstår eller med rimelighed kan formodes at forstå. Oplysningerne gives skriftligt i papirform eller i elektronisk format, og hvor det er nødvendigt mundtligt ved hjælp af tolketjenester. Når der er tale om mindreårige, formidles oplysningerne på en børnevenlig og alderssvarende måde og med inddragelse af den mindreåriges repræsentant.

Artikel 12 omhandler oplysninger om det indledende helbredstjek og sårbarheder, der bl.a. har til formål at fastslå, om en tredjelandstatsborger er statsløs, er sårbar eller offer for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling, eller om pågældende har særlige modtagelses- eller proceduremæssige behov, herunder behov for lægehjælp eller isolation af hensyn til den offentlige sundhed.

Det følger således af screeningforordningens artikel 12 bl.a., at der af kvalificeret lægefagligt personale skal foretages et indledende helbredstjek for at fastslå, om der eventuelt er behov for lægehjælp eller isolation af hensyn til den offentlige sundhed. Personalet kan på grundlag af de helbredsmæssige omstændigheder vedrørende en individuel tredjelandstatsborgers generelle tilstand beslutte, at der ikke er behov for yderligere helbredstjek under screeningen.

Det følger endvidere, at screeningmyndighedernes specialiserede personale, der er uddannet til dette formål, foretager et indledende sårbarhedstjek af tredjelandstatsborgere, der underkastes screeningen, med henblik på at fastslå, om en tredjelandstatsborger muligvis er statsløs, en sårbar person eller et offer for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling. Med henblik på dette sårbarhedstjek kan screeningmyndighederne bistås af ikke-statslige organisationer og, hvis det er relevant, lægefagligt personale.

Hvis der er tegn på sårbarheder eller særlige modtagelses- eller proceduremæssige behov, skal den pågældende tredjelandstatsborger modtage rettidig støtte i passende faciliteter i betragtning af deres fysiske og mentale sundhed. I tilfælde af mindreårige ydes støtten på en børnevenlig og alderssvarende måde af personale, der er uddannet og kvalificeret til at håndtere mindreårige, i samarbejde med nationale børnebeskyttelsesmyndigheder.

Artikel 13 fastsætter garantier for mindreårige. Det følger af artiklen, at barnets tarv altid er i første række under screeningen, og at mindreårige skal ledsages af et voksent familiemedlem, hvis et sådant familiemedlem er til stede. Medlemsstaterne træffer hurtigst muligt foranstaltninger til at sikre, at en repræsentant eller, hvis der ikke er udpeget en repræsentant, en person, der er uddannet til at varetage den mindreåriges tarv og generelle trivsel, ledsager og bistår den uledsagede mindreårige under screeningen på en børnevenlig og alderssvarende måde og på et sprog, som vedkommende forstår.

Det følger af artikel 14, at identiteten af de tredjelandstatsborgere, der underkastes screening, skal verificeres eller fastlægges ved hjælp af følgende oplysninger, alt efter hvad der er relevant: a) identitetspapirer, rejsedokumenter eller andre dokumenter, b) data eller oplysninger, der forelægges af eller indhentes fra den pågældende tredjelandstatsborger, og c) biometriske oplysninger. Dette er kun et krav i det omfang, det ikke allerede under anvendelse af Schengengrænsekodeksens artikel 8 har fundet sted.

Med henblik på identifikation og verifikation af identiteten foretages bl.a. en søgning i Schengeninformationssystemet (SIS), i det fælles identitetsregister (CIR) og, hvis det er relevant, en søgning i nationale databaser. De biometriske oplysninger for en tredjelandstatsborger, der underkastes screening, indsamles én gang med henblik på både identifikation eller verifikation af den pågældende persons identitet og registrering i Eurodac af denne person i overensstemmelse med Eurodac-forordningen.

Det fremgår af screeningforordningens artikel 15 bl.a., at tredjelandstatsborgere underkastes en sikkerhedskontrol for at verificere, om de kunne udgøre en trussel mod den indre sikkerhed. Sikkerhedskontrollen kan omfatte både tredjelandstatsborgerne og de genstande, de er i besiddelse af. Den pågældende medlemsstats nationale ret finder anvendelse ved kropsvisitering og anden gennemsøgning.

Med henblik på at gennemføre sikkerhedskontrollen i artikel 15, og i det omfang dette ikke allerede har fundet sted som led i anvendelsen af Schengengrænsekodeksens artikel 8, stk. 3, søges der i de relevante EU-databaser, navnlig SIS, ind- og udrejsesystemet (EES), det europæiske system vedrørende rejseinformationer og rejsetilladelse (ETIAS), herunder ETIAS-overvågningslisten, visuminformationssystemet (VIS) og det centrale system til bestemmelse af, hvilke medlemsstater der er i besiddelse af oplysninger om straffedomme afsagt over for tredjelandstatsborgere og statsløse personer (ECRIS-TCN). Derudover søges der i de oplysninger, der behandles efter Europol-forordningens artikel 18, stk. 2, litra a, og i INTERPOL-databaserne. Der kan også søges i relevante nationale databaser med dette formål.

Artikel 16 indeholder ordninger for den netop beskrevne identifikation og sikkerhedskontrol.

Det fremgår af screeningforordningens artikel 17 bl.a., at screeningmyndighederne skal udfylde en formular med oplysninger om tredjelandstatsborgeren, herunder bl.a. identitetsoplysninger, oplysninger relateret til de under screening foretagne tjek og kontroller og om vedkommende har indgivet en ansøgning om international beskyttelse. Oplysningerne registreres på en sådan måde, at de kan gøres til genstand for administrativ og retslig prøvelse under en eventuel efterfølgende asyl- eller udsendelsesprocedure. Personen, der er underkastet screeningen, skal have mulighed for at angive, om oplysningerne i formularen er korrekte. Formularen sendes til de relevante myndigheder, som tredjelandstatsborgeren henvises til.

Artikel 18 i forordningen omhandler afslutningen af screeningen. Det fremgår således af artikel 18 bl.a., at tredjelandstatsborgere, der ikke har søgt om international beskyttelse, efter endt screening vil blive henvist til de kompetente myndigheder med henblik på anvendelse af udsendelsesprocedurerne i udsendelsesdirektivet. Tredjelandstatsborgere, der søger om international beskyttelse, vil efter endt screening blive henvist til de kompetente myndigheder, der har kompetence til at registrere ansøgninger om international beskyttelse.

Er de obligatoriske tjek ikke foretaget inden de frister, der fremgår af artikel 8, skal tredjelandstatsborgeren alligevel henvises til rette myndighed ved fristernes udløb.

Artikel 20-23 indeholder konsekvensændringer af eksisterende lovgivning, herunder forordning (EF) 767/2008 om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold (VIS-forordningen), forordning (EU) 2017/2226 om etableringen af et ind- og udrejsesystem (EES), forordning (EU) 2018/1240 om oprettelse af et europæisk system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) og forordning (EU) 2019/817 om fastsættelse af en ramme for interoperabilitet mellem EU-informationssystemer vedrørende grænser og visum.

Artikel 24 indeholder bestemmelser om evaluering af forordningen.

Efter artikel 25 træder forordningen i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende. Forordningen fandt anvendelse fra den 12. juni 2026. Bestemmelserne i artikel 14-16 vedrørende forespørgsler til EU-informationssystemer, CIR og ESP finder først anvendelse, når de individuelle relevante informationssystemer, CIR og ESP er sat i drift.

3.2.3. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Folketinget vedtog den 7. november 2024 forslag nr. B 10 til folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning på mellemstatsligt grundlag til bl.a. Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af screening af tredjelandstatsborgere ved de ydre grænser. Vedtagelsen af beslutningsforslaget dannede grundlag for regeringens tilslutning over for EU af bl.a. screeningforordningen. Der henvises til pkt. 2.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger om Danmarks stilling for en nærmere beskrivelse heraf.

Lovforslaget vil i overensstemmelse med det vedtagne beslutningsforslag B 10 gennemføre de relevante dele af screeningforordningen i dansk ret. Lovforslaget indeholder på den baggrund de nødvendige forslag til ændringer af udlændingeloven.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at det er afgørende for opretholdelsen af en effektiv kontrol med EU's ydre grænser, at Danmark deltager fuldt ud i

samarbejdet om screening af tredjelandstatsborgere og dermed sikrer, at alle tredjelandstatsborgere, der passerer de ydre grænser ulovligt, underkastes en screening i overensstemmelse med screeningforordningen. Effektiv håndtering af irregulære migranter ved den ydre grænse er med til at styrke kontrollen ved EU's ydre grænser, der er en forudsætning for et EU uden intern grænsekontrol og for sikkerheden i Schengenområdet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer videre, at en hurtig og effektiv henvisning til den rette asyl- eller udsendelsesmyndighed bidrager til at reducere ulovlig migration, bekæmpe smugling af mennesker og menneskehandel og forebygge enhver trussel mod medlemsstaternes indre sikkerhed, offentlige orden og offentlige sundhed.

3.2.3.1. Gennemførelse af screeningforordningen i dansk ret

Den overordnede gennemførelse i dansk ret af screeningforordningen skal generelt ses i sammenhæng med den foreslåede § 1, nr. 2, om gennemførelse af Schengenretsakter i Danmark. Screeningforordningen vil således blive gennemført i dansk ret ved udlændinge- og integrationsministerens bekendtgørelse. Eventuelle senere ændringer af screeningforordningen vil i det omfang, at disse ikke indebærer et behov for lovændringer, ligeledes kunne gennemføres ved, at udlændinge- og integrationsministeren udsteder en bekendtgørelse. Herved tages der højde for eventuelle fremtidige ændringer af forordningen i det omfang, der er tale om tekniske ændringer, som ikke kræver ændring af andre bestemmelser i udlændingeloven.

I forhold til den konkrete gennemførelse af screeningforordningen er det Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at dansk ret og praksis i vidt omfang allerede i dag er i overensstemmelse med forpligtelserne i screeningforordningen. Det bemærkes i den forbindelse, at dansk ret, herunder særligt udlændingeloven, finder anvendelse for personer, der screenes i overensstemmelse med screeningforordningen. Det er imidlertid ministeriets vurdering, at der er behov for at fastsætte yderligere bestemmelser med henblik på Danmarks retmæssige gennemførelse af screeningforordningen.

Ministeriet bemærker indledende, at udlændinge, der er indrejst ulovligt og antræffes af myndighederne, allerede i dag underkastes et indledende identitetstjek, hvor der bl.a. optages biometri, foretages registrering af udlændingen i Eurodac samt søgning i SIS, og indledende sikkerhedstjek, bl.a. som led i den kontrol, der udføres efter Schengengrænsekodexens artikel 8, stk. 3, ved søgning i relevante EU-databaser, samt udvalgte oplysninger i Europol og Interpols databaser. Det er således Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at myndighederne allerede i dag foretager relevant tjek af, om en udlænding udgør en sikkerhedsrisiko, og at sikkerheds- og identitetstjek efter screeningforordningen dermed ikke er udtryk for en ny kontrol af udlændinge. Der henvises herved til pkt. 3.2.1.1.1.

Ministeriet bemærker videre, at udlændinge, der bliver indkvarteret af Udlændingestyrelsen, allerede i dag bliver tilbudt en medicinsk modtagelse ved første indkvartering. Som led i den generelle indkvarteringsopgave afdækker operatørerne desuden løbende de indkvarteredes eventuelle særlige behov og sårbarheder.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at det inden for de nuværende rammer i udlændingeloven vil være muligt at tilpasse den medicinske modtagelse samt indføre en procedure for vurdering af sårbarhed, så Danmark lever op til forpligtelserne efter screeningforordningens bestemmelser om et indledende helbredstjek og sårbarhedstjek. Det bemærkes, at der vil skulle ske en tilpasning af procedurer og kontrakter med indkvarteringsoperatørerne, så det sikres, at der f.eks. ikke vil skulle foretages to identiske helbredstjek af den samme udlænding, og at det i procedurer og kontrakter er tydeligt, at operatøren skal sikre, at der systematisk foretages sårbarhedstjek. Ligeledes skal proceduren tilpasses, så udlændingen får mulighed for at tilkendegive, om vedkommende er uenig i oplysningerne registreret i screeningformularen på baggrund af de foretagne tjek.

Derudover udpeges allerede i dag en personlig repræsentant for uledsagede mindreårige udlændinge til varetagelse af de uledsagedes interesser. Indtil udpegningen af en personlig repræsentant har fundet sted, vil en bisidder ledsage den uledsagede mindreårige. Således stiller Røde Kors efter den gældende ordning en bisidder til rådighed, når en uledsaget mindreårig skal registreres hos politiet og efterfølgende hos Udlændingestyrelsen. Hvis ansøgeren ikke fremstår åbenlyst voksen, fremsender Udlændingestyrelsen en indstilling til Røde Kors med anmodning om en personlig repræsentant via Familieretshuset. Det bemærkes i den forbindelse, at der i screeningforordningen ikke er et krav om, at bisidderen skal stilles til rådighed af en ikke-statslig organisation eller lignende. Der vil således også kunne benyttes kvalificerede bisiddere, der er uddannet til at varetage den mindreåriges tarv og generelle trivsel, udenom den nuværende ordning. Bisidderen må ikke være ansvarlig for nogle af elementerne i screeningen, ligesom bisidderen skal kunne handle uafhængigt. Bisidderen må endvidere ikke modtage ordrer fra personer, der er ansvarlige for screeningen, eller fra screeningmyndighederne.

Det foreslås på den baggrund, at udlændinge omfattet af screeningforordningen skal screenes i overensstemmelse med reglerne heri.

Den foreslåede ordning vil medføre, at politiet vil skulle udføre sikkerheds- og identitetstjek i overensstemmelse med screeningforordningens artikler 14-16, herunder søgning i relevante EU-databaser samt registrering i Eurodac.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at myndighederne allerede i dag foretager relevant tjek af, om en udlænding udgør en sikkerhedsrisiko, og at sikkerheds- og identitetstjek efter screeningforordningen dermed ikke er udtryk for en ny kontrol af udlændinge.

Såfremt en udlænding omfattes af screeningforordningens artikel 5, stk. 1, det vil sige udlændinge, der screenes på en medlemsstats ydre grænse, ikke indledningsvist indgive en ansøgning om asyl, men først senere i forbindelse med screeningen indgive en sådan, er der dog først en forpligtelse til at registrere asylansøgningen i Eurodac, efter screeningen er afsluttet, og udlændingen er henvist til rette myndighed, jf. artikel 18.

Når politiet har gennemført sikkerheds- og identitetstjek, skal den udfyldte screeningformular sendes til Udlændingestyrelsen med henblik på, at Udlændingestyrelsen indkvarterer den pågældende og udfører de resterende tjek i overensstemmelse med screeningforordningen. Der vil således være tale om en del af screeningen, som Udlændingestyrelsen forestår. Ansvar for den videre screening og indkvartering af udlændinge, som ikke er frihedsberøvet, overgår således fra politiet til Udlændingestyrelsen på dette tidspunkt af screeningen.

For nærmere om den ledsagede transport henvises til den foreslåede § 37 n, stk. 2, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 19, og bemærkningerne hertil samt pkt. 3.2.3.1.1 nedenfor. For nærmere om frihedsberøvelse henvises til den foreslåede § 36, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 15, og bemærkningerne hertil samt pkt. 3.2.3.1.2 nedenfor.

Screeningen vil i overensstemmelse med forordningen bl.a. omfatte udlændinge, der pågribes i ulovlig passage af grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen (ydre grænser), uden at opfylde indrejsebetingelserne i Schengengrænsekodeksen, og udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsaktion som omhandlet i den internationale konvention om maritim eftersøgning og redning, der blev vedtaget den 27. april 1979. Dette gælder uanset, om den pågældende indgive en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 (asyl).

Screeningen vil omvendt ikke skulle omfatte udlændinge, som i forbindelse med grænsekontrol bliver nægtet indrejse i Danmark, jf. udlændingelovens § 28. Det samme vil være tilfældet, såfremt en udlænding afvises eller tilbagesendes til et land, der deltager i overenskomst af 12. juli 1957 mellem Danmark, Finland, Norge og Sverige om ophævelse af paskontrolten ved de fælles nordiske grænser (paskontroloverenskomsten), jf. udlændingelovens § 28, stk. 4, eller afvises til Tyskland efter aftale mellem Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland om udbringelse af personer fra Danmark til Forbundsrepublikken Tyskland og fra Forbundsrepublikken Tyskland til Danmark (grænseoverløberoverenskomsten), som kundgjort i Lovtidende C ved bekendtgørelse nr. 37 af 27. august 1954, jf. udlændingelovens § 28, stk. 3.

Screeningen vil endvidere omfatte udlændinge, der ansøger om asyl ved grænseovergange ved de ydre grænser eller i transitområder, og som ikke opfylder indrejsebetingelserne i Schengengrænsekodeksens artikel 6, samt udlændinge, der opfylder indrejsebetingelserne i Schengengrænsekodeksens

artikel 6, stk. 5, litra c, og som indgive en ansøgning om asyl.

Endelig vil screeningen omfatte udlændinge med ulovligt ophold, der pågribes her i landet, hvor lovlig indrejse af en ydre grænse ikke kan påvises, og som ikke tidligere er blevet underkastet screening af en medlemsstat. Såfremt udlændingen efter afsluttet screening har forladt Schengenområdet og indrejser på ny, vil vedkommende skulle screenes på ny, såfremt vedkommende i øvrigt er omfattet af personkredsen for screening.

Screeningen skal i overensstemmelse med forordningen foretages inden 7 eller 3 dage, alt efter om der er tale om henholdsvis screening ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, eller screening inde i landet.

Den foreslåede ordning vil videre medføre, at personer, der underkastes screening, efter de indledende tjek, der foretages af politiet, skal indkvarteres på den lokation eller facilitet, der er udpeget med henblik på screening, hvor Udlændingestyrelsen skal foretage et indledende helbredstjek og sårbarhedstjek i overensstemmelse med screeningforordningens artikel 12. Under screeningen skal myndighederne generelt sikre, at udlændinge oplyses i overensstemmelse med screeningforordningens artikel 11, herunder om formålet med, varigheden af og elementerne i screening og retten til at søge asyl.

Oplysningerne i screeningformularen vil kunne gøres til genstand for administrativ og retslig prøvelse under en eventuel efterfølgende asyl- eller tilbagesendelsesprocedure. Det vil sige, at myndighederne ikke er bundet af det i screeningformularen angivne. Udlændingen skal i forbindelse med hvert tjek have mulighed for at angive, om oplysningerne i formularen er ukorrekte. Den myndighed, der er ansvarlig for at registrere oplysningen, skal i så fald registrere dette snarest muligt og senest inden formularen sendes videre til en anden myndighed.

Ved afslutning af screeningen, og efter screeningmyndighederne har udfyldt screeningformularen i overensstemmelse med screeningforordningens artikel 17, vil Udlændingestyrelsen henvise udlændingen til den rette myndighed i overensstemmelse med artikel 18. Screeningformularen skal endvidere fremsendes til denne rette myndighed.

Såfremt de obligatoriske tjek ikke er foretaget inden de i screeningforordningen fastsatte frister, vil screeningen fortsat skulle afsluttes, og udlændingen vil skulle henvises til rette asyl- eller udsendelsesmyndighed i overensstemmelse med screeningforordningens artikel 18, stk. 5, 2. pkt. Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at de relevante myndigheder snarest muligt efter endt screening vil skulle gennemføre de obligatoriske tjek, der ikke er foretaget inden for de i forordningen fastsatte frister.

Såfremt udlændingen har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, vil udlændingen blive henvist til

politiet med henblik på den indledende registrering af asylansøgningen. Såfremt en sådan registrering allerede er foretaget, vil asylansøgningen blive behandlet efter vanlig procedure i Udlændingestyrelsen, indledningsvist i forhold til Udlændingestyrelsens afgørelse om afvisning eller overførsel, jf. udlændingelovens § 48 a. For så vidt angår udlændinge, der har indgivet en ansøgning om asyl, vil der således skulle træffes afgørelse efter udlændingelovens § 48 a efter endt screening. Såfremt udlændingen under screening udebliver, vil der også kunne træffes afgørelse efter § 48 a med henblik på at indlede AM-proceduren, selvom screeningen i så fald ikke anses for afsluttet.

En udlænding, der ikke har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, og ikke på andet grundlag har ret til at opholde sig her i landet, har pligt til at udrejse, jf. hjemrejselovens § 1, stk. 1. Det bemærkes i den forbindelse, at hjemrejseloven vil finde anvendelse sideløbende med screening inde i landet af udlændinge, der ikke har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7. Dertil kommer, at der – såfremt betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt – vil kunne træffes afgørelse om administrativ udvisning af en udlænding, der screenes inde i landet, og som ikke har indgivet en ansøgning om asyl. Modsat vil der ikke kunne træffes afgørelse om administrativ udvisning af udlændinge, der screenes ved den ydre grænse, jf. screeningforordningens artikel 5, idet disse udlændinge ikke anses for indrejst.

Det bemærkes endvidere, at der ved afslutning af screening fortsat vil skulle vurderes, om der er grundlag for administrativ udvisning af den pågældende, da dette vil kunne have betydning for fastsættelse af et eventuelt indrejseforbud. Det vil endvidere have betydning for Hjemrejsestyrelsens behandling af sagen.

3.2.3.1.1. Indrejse og foranstaltninger for at sikre tilstedeværelse

Tredjelandstatsborgere, der er omfattet af screeningforordningen, og som underkastes screening på grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen (den ydre grænse), anses efter screeningforordningen ikke for autoriserede til at indrejse på en medlemsstats område, så længe screeningen pågår. Det samme gør sig gældende for tredjelandstatsborgere under asylgrænseproceduren efter asylprocedureforordningen samt den tilsvarende nationale asylgrænseprocedure, jf. lovforslagets § 1, nr. 19, og under grænsetilbagesendelsesproceduren efter grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen, jf. lovforslagets § 2, nr. 1.

Efter screeningforordningen er det op til medlemsstaterne at fastsætte bestemmelser i national ret, der sikrer, at disse tredjelandstatsborgere forbliver til rådighed for de nationale myndigheder under screeningen for dermed at forebygge enhver risiko for forsvinden og eventuelle trusler mod den indre sikkerhed eller offentlige sundhed som følge af en eventuel forsvinden.

Personer, der pågribes inde i landet, og som efter forordnin-

gen skal underkastes screening, vil i sagens natur allerede fysisk og faktisk befinde sig inde på medlemsstaternes område, hvilket adskiller sig fra den situation, hvor en udlænding, der i forbindelse med forsøg på indrejse fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, underkastes screening.

Ordningen, der i forbindelse med vedtagelse af screeningforordningen blev betegnet som 'legal fiction of non entry', hvorefter førstnævnte persongruppe ikke er autoriseret til indrejse, kan efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse beskrives som den situation, hvor en person trods sin fysiske tilstedeværelse her i landet, ikke juridisk set anses for at være indrejst, fordi vedkommende ikke opfylder betingelserne for indrejse som fastsat i Schengengrænsekodeksen. Begrebet 'legal fiction of non entry' oversættes i nærværende lovforslag som juridisk fastholdelse.

Ordningen vil betyde, at udlændingen ikke vil være omfattet af udsendelsesdirektivet under screeningen, og vil således fortsat kunne afvises efter udlændingelovens § 28 ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen. Dette gælder også, selvom vedkommende er indkvarteret i en screeningfacilitet. Det vil bl.a. betyde, at en asylansøger omfattet af screeningforordningens artikel 5, stk. 2, der under screeningen frafalder sin asylansøgning, vil kunne tilbageføres til grænsen, og derfra afvises efter de gældende bestemmelser herom, jf. § 28.

Begrebet juridisk fastholdelse er ikke nærmere defineret i screeningforordningen. Juridisk fastholdelse finder tillige anvendelse for udlændinge, der er omfattet af asylgrænseproceduren og grænsetilbagesendelsesproceduren.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at begrebet sammenholdt med forpligtelsen til at sikre, at udlændinge underkastet screening forbliver til rådighed for at forebygge enhver risiko for forsvinden, i særdeles høj grad forpligter myndighederne til at sikre pågældendes tilstedeværelse, og at det ikke bør være muligt for en udlænding bevidst at unddrage sig myndighederne med henblik på undgå screening.

Det er ministeriets opfattelse, at en ordning, hvorefter en udlænding kan forsvinde, udeblive eller på anden vis unddrage sig myndighedernes opmærksomhed i kort tid for at undgå den juridiske fastholdelse, vil underminere særligt asyl- og grænsetilbagesendelsesprocedurene, ligesom en sådan ordning ikke i alle tilfælde vil sikre, at en medlemsstat foretager og afslutter den efter screeningforordningen påkrævede screening.

Det indebærer efter ministeriets vurdering bl.a., at en udlænding, der under screeningen forsvinder, udebliver eller på anden måde unddrager sig myndighedernes opmærksomhed, fortsat vil skulle screenes, såfremt vedkommende genopdukker eller antræffes af myndighederne og således på ny står til rådighed for myndighederne. Det vil også gælde i tilfælde, hvor den pågældende på ny står til rådighed for myndig-

hederne på et tidspunkt, hvor screeningen ellers skulle være afsluttet.

Ministeriet finder således, at medlemslandene efter screeningforordningen er tillagt et væsentligt råderum for så vidt angår fastsættelse af bestemmelser i national ret til sikring af, at udlændinge omfattet af screeningen forbliver til rådighed for myndighederne, ligesom medlemsstaterne generelt har en forpligtelse til at foretage screening af de udlændinge, der er omfattet heraf. Ved en ordning, hvorefter en tidligere udeblevet udlænding genindtræder i den juridiske fastholdelse ved genopdukkelsen, sikres det, at der ikke skabes et incitament til at udeblive, hvilket vurderes i overensstemmelse med screeningforordningens formål.

Den foreslåede ordning vil medføre, at en udlænding der, uden at være tilladt indrejse, forsvinder, fortsat ikke vil anses for indrejst, hvorfor Hjemrejsestyrelsen ikke vil skulle føre udrejsekontrol med vedkommende ved genopdukkelsen.

Det er endvidere ministeriets vurdering, at juridisk fastholdelse begrebsmæssigt adskiller sig fra et processuelt ophold som omhandlet i udlændingelovens § 33 a, hvor en udlænding har ret til at blive her i landet under behandlingen af en række ansøgninger, der behandles efter udlændingeloven. En udlænding, der er meddelt processuelt ophold og således tilladt indrejse, vil således ikke i modsætning til udlændinge, der screenes, kunne afvises efter udlændingelovens § 28. Såfremt udlændingen meddeles afslag på opholdstilladelse og således vil være forpligtet til at udrejse, vil vedkommende være omfattet af udsendelsesdirektivets anvendelsesområde. Udlændingen vil i dette tilfælde ikke længere kunne afvises efter udlændingelovens § 28. Det bemærkes i den forbindelse, at en tredjelandstatsborger, der under screening indgiver ansøgning om asyl, forbliver i screening, indtil denne er afsluttet, og således ikke i den forbindelse kan opnå processuelt ophold.

Det foreslås på den baggrund, at udlændinge, som screenes efter stk. 1 ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, jf. screeningforordningens artikel 5, stk. 1 og 2, ikke anses for indrejste her i landet under screening, jf. lovforslagets § 1, nr. 19 (udlændingelovens § 37 n, stk. 3).

Den foreslåede ordning vil medføre, at denne persongruppe ikke anses for indrejst her i landet. Det betyder imidlertid ikke, at screeningen af denne persongruppe skal foregå på grænsen, idet forordningen alene fastsætter, at screeningen skal foretages på egnede og passende steder, generelt ved eller i nærheden af de ydre grænser eller alternativt på andre steder på dens område. Det vil således være op til screeningmyndighederne at udpege, hvor screeningen skal finde sted.

Udlændingen vil efter afsluttet screening anses for at være indrejst, medmindre udlændingen har indgivet en ansøgning om asyl, og denne ansøgning behandles efter den foreslåede

asylgrænseprocedure efter den foreslåede § 37 o, jf. lovforslagets § 1, nr. 19.

Udlændinge omfattet af den foreslåede § 37 n, stk. 1, vil fortsat være omfattet af de almindelige bestemmelser i udlændingelovens kapitel 7 om kontrollen med udlændinges indrejse, ophold og udrejse m.v., herunder reglerne om Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse efter udlændingelovens § 42 a, samt § 43 om politiets mulighed for at indkvartere udlændinge, der ansøger om asyl efter at være blevet pågrebet i det grænsenære område.

Det vil sige, at udlændinge underkastet screeningen vil være omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse i det omfang, det følger af udlændingelovens § 42 a. Det betyder, at Udlændingestyrelsen skal dække udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser og forestå indkvartering af de pågældende, så længe de ikke afsoner straf eller i øvrigt er frihedsberøvet.

Såfremt der er et umiddelbart behov herfor, kan politiet drage omsorg for indkvartering og underhold af samt nødvendige sundhedsmæssige ydelser til udlændinge, der under screeningen har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7. Bestemmelsen giver f.eks. politiet mulighed for at indkvartere udlændinge, der ansøger om asyl efter at være blevet pågrebet i det grænsenære område, indtil en eventuel overførsel til Tyskland i medfør af den dansk-tyske grænseoverløberoverenskomst. Politiet vil endvidere have mulighed for at indkvartere udlændingen, såfremt gennemførelse af sikkerheds- og identitetstjek samt transport til en screeningfacilitet ikke umiddelbart kan lade sig gøre, inden indkvartering er nødvendig. Politiet afholder udgifterne hertil, jf. udlændingelovens § 43.

I de tilfælde, hvor udlændingen ikke har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, men hvor gennemførelse af sikkerheds- og identitetstjek samt transport til en screeningfacilitet ikke umiddelbart kan lade sig gøre, inden indkvartering er nødvendig, vil politiet have mulighed for at anholde udlændingen efter udlændingelovens § 59, hvorefter bl.a. udlændinge, der indrejser eller udrejser uden om paskontrollen her i landet eller uden for grænseovergangstedets åbningstid, eller som opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse, kan straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder, såfremt betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

En udlænding skal under screeningen tage ophold på det sted, som Udlændingestyrelsen anviser, jf. den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 19 (udlændingelovens § 37 n, stk. 2, 1 pkt.). Det vil i praksis betyde, at persongruppen – som det i dag er tilfældet efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 4. pkt. – skal tage ophold på det indkvarteringssted, som Udlændingestyrelsen anviser.

Der kan være tilfælde, hvor betingelserne for frihedsberøvelse ikke er opfyldt, men hvor der efter myndighedernes opfattelse er betænkeligheder ved, at en udlænding, der

screenes, selv forestår transporten til en screeningfacilitet, idet en sådan transport vil indebære en øget risiko for forsvinden.

Det foreslås på den baggrund, at der kan iværksættes ledsaget transport af en udlænding, der screenes, såfremt politiet vurderer, at der er risiko for, at udlændingen forsvinder under transporten fra politiet til screeningfaciliteten.

Den foreslåede ordning vil medføre, at politiet vil skulle foretage en konkret og individuel risikovurdering af alle udlændinge, der screenes, med henblik på at beslutte, om ledsaget transport anses som nødvendigt for at forebygge enhver risiko for forsvinden under transporten til en screeningfacilitet og eventuelle trusler mod den indre sikkerhed og offentlige sundhed, der følger af en sådan forsvinden. Vurderingen vil skulle foretages som led i den samlede vurdering af, hvilke foranstaltninger der er nødvendige for at sikre, at udlændingen forbliver til rådighed for screeningmyndighederne, så længe screeningen pågår, for at forebygge enhver risiko for forsvinden samt indre sikkerhed eller eventuelle trusler mod den offentlige sundhed, der følger af en sådan forsvinden. Det vil således indledende skulle vurderes, hvorvidt iværksættelse af mindre indgribende foranstaltninger, jf. § 34, er tilstrækkelig til at sikre udlændingens tilstedeværelse. Såfremt dette ikke er tilfældet, vil det skulle vurderes, hvorvidt ledsaget transport i tilstrækkelig grad forebygger risiko for forsvinden under transport til en screeningfacilitet. Kun såfremt dette ikke er tilfældet, vil det skulle vurderes, hvorvidt betingelserne for frihedsberøvelse efter § 36 er opfyldt.

Ledsaget transport kan f.eks. være relevant i situationer, hvor en udlænding uden lovligt ophold antræffes af politiet inde i landet og i den forbindelse ansøger om asyl, og hvor betingelserne for frihedsberøvelse ikke er opfyldt. Der vil i den forbindelse kunne lægges vægt på, hvorvidt udlændingen under de indledende tjek fuldt ud eller kun delvist har medvirket til sagsoplysningen, herunder hvorvidt udlændingen lever op til kravene i screeningforordningens artikel 9, hvorefter udlændingen under screeningen skal forblive til rådighed for screeningmyndighederne, og angive sit navn, fødselsdato, køn og nationalitet og stille dokumenter og oplysninger, som dokumenterer disse oplysninger, til rådighed, hvis de er tilgængelige, samt afgive biometriske oplysninger.

Derimod vil udlændinge, der vurderes at samarbejde og leve op til forpligtelserne efter screeningforordningen, og hvor der ikke i øvrigt er indikationer på, at pågældende vil forsvinde, kunne få en billet til offentlig transport i lighed med nuværende praksis.

Det bemærkes, at udlændinge, der i forlængelse af ankomsten til Danmark selv opsøger myndighederne for at søge asyl, som udgangspunkt må formodes at ville medvirke til screening og den efterfølgende asylprocedure, og at selvtransport kan være relevant for sådanne udlændinge, medmindre der foreligger indikationer på det modsatte. Såfremt

udlændingen i forbindelse med de indledende tjek ikke medvirker til screeningen i fuld overensstemmelse med screeningforordningens artikel 9, vil dette tale for nødvendigheden af ledsaget transport.

Det bemærkes videre, at udlændinge uden lovligt ophold, der pågribes inde i landet og ikke i den forbindelse ansøger om asyl, allerede i dag oftest frihedsberøves. Der vil i de tilfælde ikke skulle arrangeres transport til screeningfaciliteten. Ledsaget transport vil dog efter en konkret og individuel vurdering kunne være nødvendig og tilstrækkelig til at sikre udlændingens tilstedeværelse under transport til en screeningfacilitet, såfremt udlændingen i øvrigt fuldt ud samarbejder, og der ikke i øvrigt er nogen indikationer på, at vedkommende vil forsvinde.

Det vil ikke være muligt at tvinge udlændingen til at gennemføre transporten, ligesom politiet ikke vil skulle bevogte udlændingen, med henblik på transportens gennemførelse. Det vil sige, at udlændingen vil kunne udeblive både før, under og efter transporten, uden at vagten, der forestår den ledsagede transport, har mulighed for at gribe ind.

Beslutningen om ledsaget transport vil fortsat udgøre faktisk forvaltningsvirksomhed, og der vil således ikke være tale om en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Beslutningen vil derfor ikke kunne påklages.

Udlændingestyrelsen træffer inden for rammerne af screeningforordningen beslutning om etablering og geografisk placering af de screeninglokaliteter, hvor udlændinge underkastet screeningen skal anvises at tage ophold. Det bemærkes i den forbindelse, at indkvartering af udlændinge underkastet screening ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, ifølge screeningforordningens artikel 8, stk. 1, skal finde sted generelt ved eller i nærheden af de ydre grænser eller alternativt på andre steder på medlemsstatens område. Det er således ikke efter screeningforordningen krævet, at screening af denne persongruppe skal foregå på eller i nærheden af grænsen. Udlændinge, der screenes inde i landet, skal ifølge forordningens artikel 8, stk. 2, indkvarteres et egnet og passende sted på medlemsstatens område.

Udlændinge omfattet af den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 37 n, stk. 3, vil ikke blive anset som værende indrejst, uanset om faciliteten placeres i nærheden af grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, et transitområde eller et andet sted inde i landet. Det samme vil gøre sig gældende, hvis der er behov for at overføre en udlænding til en anden lokalitet som led i screeningen. Det kan eksempelvis være ved akut behov for lægelig behandling uden for indkvarteringsstedet, eller i tilfælde hvor den pågældende frihedsberøves i forbindelse med behandlingen af sagen, hvorved den pågældende ikke længere befinder sig på den facilitet, der er udpeget til brug for screeningen.

Det er ministeriets opfattelse, at myndighederne for at opret-

holde den foreslåede ordning i videst muligt omfang under screeningen skal sikre, at en tredjelandstatsborger forbliver til myndighedernes rådighed under screeningen, herunder for så vidt angår sikring af tilstedeværelse på det indkvarteringssted, som Udlændingestyrelsen anviser. Det skal navnlig bemærkes, at screening af en udlænding ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, nødvendiggør, at screeningmyndighederne har den tilstrækkelige hjemmel til at sikre, at en udlænding underkastet screening forbliver til rådighed for de nationale myndigheder, da en sådan udlænding ikke gives tilladelse til at indrejse her i landet.

Det er derfor ministeriets opfattelse, at myndighederne i forbindelse med screening af en tredjelandstatsborger efter forordningen har vide rammer for at sikre, at pågældende forbliver til rådighed for myndighedernes udførelse af screeningen, særligt i forhold til at forebygge enhver risiko for forsvinden og eventuelle trusler mod den indre sikkerhed og offentlige sundhed, der følger af en sådan forsvinden.

Udlændingelovens § 34 indeholder i dag mulighed for at pålægge en udlænding en række foranstaltninger for at sikre vedkommendes tilstedeværelse. Det er ministeriets vurdering, at myndighederne tillige kan og i videst muligt omfang vil skulle træffe bestemmelse om foranstaltninger efter § 34 for at leve op til kravet i screeningforordningen om at forebygge enhver risiko for forsvinden.

Udlændingestyrelsen vil således ved indkvartering af udlændinge, der screenes, i videst muligt omfang skulle iværksætte foranstaltninger, der sikrer, at udlændingen forbliver på det anviste indkvarteringssted. Det bemærkes i den forbindelse, at screeningen alene vil være af 3 eller 7 dages varighed, og at der i denne helt indledende fase af myndighedernes håndtering af en ulovlig indrejse er et væsentligt hensyn til at sikre myndighedernes mulighed for særligt at fastslå udlændingens identitet, og hvorvidt udlændingen udgør en risiko for den indre sikkerhed. Det vil således skulle være det klare udgangspunkt, at udlændingen skal opholde sig på det anviste indkvarteringssted under hele screeningen.

Bestemmelse om foranstaltninger for at sikre en udlændings tilstedeværelse eller medvirken under screeningen skal foretages efter udlændingeloven. Foranstaltninger med henblik på udsendelse, som hjemlet i hjemrejseloven, vil derimod blive truffet, når udlændingen efter endt screening er henvist til den relevante udsendelsesprocedure.

3.2.3.1.2. Frihedsberøvelse

Formålet med screeningen er at styrke kontrollen af udlændinge, der indrejser ulovligt i EU. Screeningforordningen indeholder efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse særdeles vide rammer for myndighedernes sikring af denne kontrol, navnlig i relation til foranstaltninger til forebyggelse af enhver risiko for forsvinden.

Det er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse nødvendigt for gennemførelse af screeningforordnin-

gen i dansk ret, at udlændinge, der screenes, vil kunne frihedsberøves for at sikre deres tilstedeværelse. Det er derfor ministeriets opfattelse, at der skal kunne ske frihedsberøvelse af en udlænding, der screenes i henhold til den foreslåede ordning, for at forebygge enhver risiko for forsvinden, eventuelle trusler mod den indre sikkerhed og eller den offentlige sundhed, når de i udlændingelovens § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre udlændingens tilstedeværelse eller medvirken under screeningen.

Det foreslås på den baggrund, at der i udlændingelovens § 36 indsættes en ny bestemmelse, hvorefter politiet kan bestemme, at en udlænding underkastet screening frihedsberøves med henblik på at sikre, at vedkommende forbliver til rådighed for screeningmyndighederne, for at forebygge enhver risiko for forsvinden, eventuelle trusler mod den indre sikkerhed eller offentlige sundhed, der følger af en sådan forsvinden, hvis de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.

Politiet kan efter den foreslåede bestemmelse kun frihedsberøve udlændinge underkastet screening, hvis det er nødvendigt – og kun så længe det er nødvendigt – for at sikre udlændingens tilstedeværelse. I overensstemmelse med forordningen vil der således ikke kunne ske rutinemæssig frihedsberøvelse af alle tredjelandstatsborgere under screeningen.

Den foreslåede ordning vil således indebære, at der kun må ske frihedsberøvelse af en udlænding, der underkastes screening, når det på grundlag af en individuel vurdering af den enkelte sag viser sig nødvendigt, hvis andre mindre indgribende tvangsforanstaltninger ikke kan anvendes effektivt. Frihedsberøvelse må kun anvendes som en sidste udvej i overensstemmelse med principperne om nødvendighed og proportionalitet.

Frihedsberøvelse efter den foreslåede ordning vil ikke kunne opretholdes ud over screeningens varighed på enten 3 eller 7 dage. Hvor længe, det er nødvendigt at frihedsberøve en udlænding underkastet screening, vil bero på en konkret vurdering ift. både nødvendighed og proportionalitet og vil endvidere bl.a. afhænge af, hvilke sagsskridt det vil være nødvendigt at foretage.

Politiet vil fortsat som den retshåndhævende myndighed have enekompetencen til at udøve magt eller tvang og vil derfor skulle træffe den endelige afgørelse om iværksættelse af frihedsberøvelse, ligesom politiet vil skulle stå for at foretage den faktiske frihedsberøvelse.

Det er således politiet, der i forbindelse med de indledende identitets- og sikkerhedstjek vil skulle foretage den indledende vurdering af, hvorvidt der skal ske frihedsberøvelse og i så fald træffe afgørelse herom. Politiet vil i sin indledende vurdering skulle forholde sig til risikoen for, at udlændingen forsvinder, under både de dele af screeningen, som politiet forestår, og de dele, som Udlændingestyrelsen forestår.

Såfremt Udlændingestyrelsen efter modtagelse af en udlænding, der ikke i forbindelse med de indledende tjek forestået af politiet er frihedsberøvet, vurderer, at betingelserne for at frihedsberøve udlændingen er opfyldt, vil politiet kunne træffe beslutning om frihedsberøvelse efter den foreslåede bestemmelse efter indstilling og anmodning fra Udlændingestyrelsen.

Politiets beslutning om frihedsberøvelse efter den foreslåede bestemmelse vil således kunne ske efter indstilling og anmodning fra Udlændingestyrelsen, når udlændingen er underkastet de dele af screeningen, som Udlændingestyrelsen forestår. Heraf følger det også, at Udlændingestyrelsen, såfremt styrelsen i løbet af screeningen vurderer, at betingelserne for frihedsberøvelse ikke længere er opfyldt, vil skulle anmode politiet om løsladelse af udlændingen. Dette vil gælde uanset, om de tre gange 24 timer er forløbet fra frihedsberøvelsens iværksættelse eller ej. En sådan stillingtagen vil navnlig være relevant, såfremt der under helbreds- eller sårbarhedstjekkerne fremkommer nye oplysninger af betydning for frihedsberøvelsen. Når udlændingen er underkastet de dele af screeningen, politiet forestår, foretages den samlede og løbende vurdering af betingelserne for frihedsberøvelse af politiet.

Der vil alt efter omstændighederne kunne opstå et behov for at forlænge frihedsberøvelsen ud over tre gange 24 timer fra dens iværksættelse, fordi screeningen ikke kan afsluttes forinden. I sådanne tilfælde vil politiet skulle fremstille spørgsmålet om fortsat frihedsberøvelse af udlændingen for retten, jf. udlændingelovens § 37, stk. 1. Processen for vurderingen af, om frihedsberøvelsen på dette tidspunkt skal opretholdes, vil afhænge af, hvor i screeningen udlændingen befinder sig.

Det vil således være politiet, som foretager vurderingen af, om frihedsberøvelsen fortsat skal opretholdes, når udlændingen er underkastet de dele af screeningen, som politiet forestår. Er der behov for at forlænge frihedsberøvelsen ud over tre gange 24 timer, når udlændingen er underkastet de dele af screeningen, som Udlændingestyrelsen forestår, vil indbringelse for retten af spørgsmålet om frihedsberøvelsens fortsatte opretholdelse skulle ske efter indstilling fra Udlændingestyrelsen. Politiet vil på baggrund af indstillingen fra Udlændingestyrelsen skulle beslutte, om spørgsmålet skal indbringes for retten, eller om udlændingen skal løslades.

Det vil være et krav for frihedsberøvelse, at foranstaltninger for at sikre en udlændings tilstedeværelse eller medvirken efter udlændingelovens § 34 (deponering af pas, meldepligt mv.), samt en beslutning om ledsaget transport efter den foreslåede § 37 n, stk. 2, 2. pkt., ikke vurderes at være tilstrækkelige til at sikre den pågældendes tilstedeværelse. Det vil bero på en konkret vurdering, om der vil være grundlag for frihedsberøvelse efter den foreslåede bestemmelse herom, eller om mindre indgribende foranstaltninger vil kunne anses for tilstrækkelige for at sikre udlændingens tilstedeværelse.

Det bemærkes, at der i overensstemmelse med forordningen

generelt er vide rammer for at frihedsberøve udlændinge, der underkastes screening, med henblik på at sikre, at udlændingen forbliver til rådighed for myndighederne. Derudover vil frihedsberøvelse af udlændinge, der screenes ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, også have til formål at opretholde ordningen, hvorefter pågældende ikke anses for indrejst her i landet.

Frihedsberøvelse vil – i lighed med frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 36 i øvrigt – bl.a. medføre, at udlændingen efter udlændingelovens § 37, stk. 1, 1. pkt., inden tre døgn efter frihedsberøvelsens iværksættelse skal fremstilles for retten, der skal tage stilling til spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed og fortsatte opretholdelse. Retten beskikker en advokat for udlændingen, jf. udlændingelovens § 37, stk. 2. Retten fastsætter endvidere en frist for den fortsatte frihedsberøvelse, hvis frihedsberøvelsen findes lovlig. Denne frist kan senere forlænges af retten, dog højst med 4 uger ad gangen, jf. udlændingelovens § 37, stk. 3, 2. og 3. pkt. Henset til de fastsatte frister for gennemførelse af screeningen på 3 eller 7 dage, vil en sådan forlængelse dog maksimalt være af få dages varighed.

Forslaget indebærer derudover, at udlændingelovens § 37, stk. 10, om at frihedsberøvelse skal ske i særlige faciliteter, samt at uledsagede mindreårige ikke må frihedsberøves i fængsler, også vil omfatte udlændinge, der frihedsberøves efter den foreslåede ordning.

Den foreslåede ordning indebærer endvidere ingen ændringer i de gældende regler i udlændingelovens §§ 37 a-37 e om adgangen til domstolsprøvelse og legemsundersøgelse, isolation samt brev- og besøgskontrol over for udlændinge, der frihedsberøves efter den foreslåede nye bestemmelse i udlændingelovens § 36, stk. 4.

Det følger af screeningforordningens artikel 4, stk. 2, at udsendelsesdirektivet eller nationale regler, der overholder nævnte direktiv, finder sideløbende anvendelse under screening inde i landet.

Det betyder bl.a., at udlændinge underkastet screening, som ikke har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, og som er udvist administrativt, navnlig efter udlændingelovens § 25 b, vil skulle frihedsberøves efter hjemrejselovens § 16.

Det bemærkes, at persongruppen, selvom de er underkastet screening efter udlændingeloven, efter gældende ret vil være omfattet af anvendelsesområdet for hjemrejselovens § 16, idet de er blevet udvist og således ikke har ret til at opholde sig her i landet.

Det foreslås endvidere, at udlændingelovens § 36, stk. 4, der efter det foreslåede bliver stk. 5, også finder anvendelse for beslutning om frihedsberøvelse efter den foreslåede § 36, stk. 4.

Den foreslåede ordning indebærer, at politiet ved beslutning om frihedsberøvelse af en udlænding underkastet screening

efter den foreslåede § 36, stk. 4, i det omfang det er relevant for persongruppen, skal lægge særlig vægt på de hensyn, der fremgår af § 36, stk. 4, der bliver stk. 5.

Myndighederne vil efter den foreslåede ordning for at leve op til forpligtelserne i screeningforordningen skulle vægte hensynene, der fremgår af § 36, stk. 4, tungere end tilfældet er i dag, hvor hensynene anvendes i vurderingen af nødvendigheden af frihedsberøvelse med henblik på at sikre muligheden for afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a. Det bemærkes i den forbindelse, at screeningen maksimalt vil være af 3 eller 7 dages varighed, og at der i denne helt indledende fase af myndighedernes håndtering af en ulovlig indrejse er et væsentligt hensyn til at sikre myndighedernes mulighed for særligt at fastslå udlændingens identitet, og hvorvidt udlændingen udgør en risiko for den indre sikkerhed.

Det vil for vurderingen efter den foreslåede ordning særligt være relevant, såfremt en udlænding uden lovligt ophold antræffes af politiet og først i den forbindelse indgiver en ansøgning om asyl, da det i almindelighed må forventes, at der i så fald er en større risiko for, at udlændingen forsvinder. Politiet vil i sådanne tilfælde dog fortsat skulle vurdere, om administrative foranstaltninger efter § 34 eller ledsaget transport er tilstrækkeligt for at imødekomme en evt. forsvindingsrisiko. Som det også fremgår ovenfor vil det i almindelighed tale for brug af administrative foranstaltninger efter § 34, hvis udlændingen medvirker til screening, og der i øvrigt ikke er indikationer på, at udlændingen vil forsvinde. I en situation, hvor udlændingen i det store og hele medvirker og samarbejder, men tilkendegiver, at vedkommende ikke ønsker at gennemføre dele af screening, vil det konkret kunne tale for iværksættelse af ledsaget transport. Hvor modstanden mod screening bliver mere udtalt, eller udlændingen i øvrigt tilkendegiver et ønske om at unddrage sig myndighederne, f.eks. ved at give udtryk for ikke at ville tage ophold på en screeningfacilitet, herunder ved at udtrykke ønske om at søge asyl i et andet medlemsland, vil politiet kunne være nødsaget til at frihedsberøve den pågældende.

Modsat vil det i almindelighed tale imod nødvendigheden af frihedsberøvelse, såfremt udlændingen selv har rettet henvendelse til myndighederne med henblik på at indgive en ansøgning om asyl.

Derudover vil der kunne lægges vægt på sagens omstændigheder i øvrigt, herunder længden af et ulovligt ophold, og hvorvidt udlændingen i øvrigt fuldt ud samarbejder.

Det bemærkes endeligt, at en udlænding underkastet screening fortsat vil kunne frihedsberøves efter de øvrige bestemmelser i udlændingelovens § 36 og hjemrejselovens § 16, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

3.2.3.1.3. Overvågning af grundlæggende rettigheder

Medlemsstaterne sikrer efter screeningforordningens artikel 10, stk. 1, at påstande om manglende overholdelse af de grundlæggende rettigheder i forbindelse med screening un-

dersøges, og at der, når relevant, sker henvisning med henblik på indledning af civil- eller strafferetlige procedurer i tilfælde af manglende overholdelse af grundlæggende rettigheder, i overensstemmelse med national ret.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der i Danmark efter gældende ret allerede er adgang til at få sådanne påstande undersøgt. Det kan ske ved den omhandlede myndighed selv f.eks. som led i en klage- eller disciplinærsag eller ved en overordnet klagemyndighed eller tilsynsmyndighed. Der kan i den forbindelse blandt andet henvises til det almindelige sektortilsyn, hvorefter en myndighed eller et ministerium har en generel og ulovbestemt tilsynspligt med en underordnet offentlig myndighed eller institution for at sikre, at disse overholder relevant lovgivning inden for deres specifikke fagområde, og pligt til at vurdere, hvorvidt lovgivningen fortsat er hensigtsmæssig.

Derudover er der generel adgang til det civil- og strafferetlige system, hvor klager over manglende overholdelse af grundlæggende rettigheder, herunder efter screeningforordningen, vil kunne undersøges.

Der er herunder efter gældende ret adgang for enhver til at klage over blandt andet politipersonale til Den Uafhængige Politiklagemyndighed. Politiklagemyndigheden undersøger og træffer afgørelse vedrørende klager over politipersonale eller andet personale i politiet og anklagemyndigheden, som varetager politimæssige opgaver eller opgaver, der relaterer sig til retshåndhævelse og strafforfølgning, når klagen angår adfærd udvist i tjenesten (adfærdsklager). Politiklagemyndigheden kan endvidere af egen drift iværksætte en undersøgelse.

Endvidere er der efter gældende ret adgang for enhver til at klage over myndigheder eller institutioner til Folketingets Ombudsmand. Folketingets Ombudsmand kan således i overensstemmelse med de almindelige regler i ombudsmandsloven modtage klager over konkrete forhold samt tage sager op af egen drift, jf. ombudsmandslovens §§ 13 og 17. I så fald gælder det almindelige princip i ombudsmandslovens § 14, hvorefter ombudsmanden ikke kan behandle klager over forhold, der kan indbringes for en anden forvaltningsmyndighed, før denne myndighed har truffet afgørelse. Hvis der – i stedet for en egentlig klageadgang – er mulighed for at indbringe sagen for en tilsynsmyndighed, går ombudsmanden normalt heller ikke ind i sagen, før tilsynsmyndigheden har haft lejlighed til at behandle den. Efter ombudsmandslovens § 16, stk. 1, afgør ombudsmanden, om en klage giver tilstrækkelig anledning til undersøgelse.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der efter gældende ret samlet set eksisterer relevante og tilstrækkelige bestemmelser med hensyn til at sikre den offentlige forvaltnings effektive overholdelse af grundlæggende rettigheder i forhold til artikel 10, stk. 1.

Medlemsstaterne sørger endvidere efter screeningforordningens artikel 10, stk. 2, for en uafhængig overvågningsmekani-

nisme, der skal føre tilsyn med overholdelse af EU-retten og folkeretten, herunder chartret, navnlig for så vidt angår adgang til asylproceduren, princippet om non-refoulement, barnets tarv og relevante regler om frihedsberøvelse under screeningen. Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Folketingets Ombudsmands uafhængighed, kompetencer og nuværende opgaver tilsiger, at ombudsmanden bør udføre tilsynet efter screeningforordningens artikel 10, stk. 2, og dermed bør udpeges som uafhængig overvågningsmekanisme.

Derudover varetager ombudsmanden allerede opgaven som Danmarks nationale forebyggende mekanisme, jf. den valgfri protokol til FN's torturkonvention, herunder med inddragelse af DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur og Institut for Menneskerettigheder, i hvilken forbindelse ombudsmanden udfører tilsynsbesøg i f.eks. fængsler og arresthuse, ligesom ombudsmanden på udlændingeområdet i hjemrejseovens § 19 er tillagt opgaven med at føre tilsyn med tvangsmæssige udsendelser i henhold udsendelsesdirektivets artikel 8, stk. 6, og Frontex-forordningens artikel 51.

Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur og Institut for Menneskerettigheder sammen med Folketingets Ombudsmand bør deltage i mekanismen i henhold til OPCAT-samarbejdet, jf. den valgfri protokol til FN's torturkonvention, i det omfang der foretages tilsynsbesøg efter screeningforordningen. De to institutter vil således kunne bidrage med henholdsvis lægefaglig og menneskeretlig ekspertise i forbindelse med tilsynsbesøg. Det er ministeriets opfattelse, at tilsynsbesøg med afsæt i det eksisterende OPCAT-samarbejde, sammenholdt med ombudsmandens beføjelse til at tage sager op af egen drift, jf. ombudsmandslovens § 17, vil leve op til forpligtelserne efter screeningforordningens artikel 10, stk. 2, og herunder at tilsynet vil besidde de nødvendige og relevante faglige kompetencer.

Det foreslås på den baggrund, at tilsynet med screeningen i medfør af screeningforordningens artikel 10, stk. 2, vil skulle varetages af Folketingets Ombudsmand, jf. den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 19, og at tilsynsbesøg på området gennemføres i henhold til OPCAT-samarbejdet. Der henvises til beskrivelsen nedenfor af, hvad ombudsmanden skal føre tilsyn med.

Folketingets Ombudsmands tilsyn efter screeningforordningen

Folketingets Ombudsmand vil som nationalt udpeget uafhængig overvågningsmekanisme i samarbejde med DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur og Institut for Menneskerettigheder skulle varetage opgaven med, gennem tilsynsbesøg, at føre tilsyn med overholdelse af grundlæggende rettigheder efter EU-retten og folkeretten under screeningen, jf. screeningforordningens artikel 10, stk. 2.

Ombudsmanden vil, efter lovforslaget i overensstemmelse med screeningforordningen, skulle foretage et overordnet

og generelt tilsyn, der vil skulle have juridisk karakter, af screeningmyndighedernes overholdelse af grundlæggende rettigheder inden for EU-retten og folkeretten, herunder EU's Charter om grundlæggende rettigheder, i forbindelse med alle aktiviteter, der udføres i medfør af screeningforordningen.

Det forudsættes, at ombudsmandens opgaver, i forhold til screeningforordningen, varetages inden for rammerne af ombudsmandsloven. Det betyder eksempelvis, at ombudsmanden skal bedømme, om myndighederne eller personer, der er omfattet af ombudsmandens virksomhed, handler i strid med gældende ret eller på anden måde gør sig skyldige i fejl eller forsømmelser ved udførelsen af deres opgaver, jf. ombudsmandslovens § 21. I det omfang ombudsmanden, som led i tilsynet, gennemfører inspektioner efter § 18 i ombudsmandsloven, kan ombudsmanden endvidere bedømme forholdene ud fra almenmenneskelige og humanitære synspunkter. Tilsynet vil samtidig skulle føres med de begrænsninger, der følger af bl.a. ombudsmandslovens § 7, stk. 1, hvorefter ombudsmanden som udgangspunkt ikke er kompetent over for private, medmindre forholdet er omfattet af ombudsmandens tilsynsvirksomhed i medfør af ombudsmandslovens § 7, stk. 1, 2. eller 3. pkt.

Det betyder, at ombudsmanden vil skulle føre tilsyn med, om en udlændings grundlæggende rettigheder overholdes i forbindelse med screeningen. Efter forslaget omfatter tilsynet ikke en prøvelse af selve screeningen, herunder det gennemførte helbreds- og sårbarhedstjek, jf. screeningforordningens artikel 12, eller om myndighederne i den forbindelse lever op til forpligtelserne efter screeningforordningen, men spørgsmålet om, hvorvidt udlændingens grundlæggende rettigheder er overholdt under screeningen. Det bemærkes i den forbindelse, at ombudsmanden ikke skal føre tilsyn med screeningmyndighedernes behandling af personoplysninger, da denne opgave varetages af Datatilsynet. Tilsynet vil således skulle omfatte de for screeningen centrale grundlæggende rettigheder, hvilket omfatter adgang til asylproceduren, princippet om non-refoulement, barnets tarv og de relevante regler om frihedsberøvelse, herunder relevante bestemmelser om frihedsberøvelse i national ret. Der henvises i forlængelse heraf til beskrivelsen nedenfor af tilsynets konkrete elementer, herunder i forhold til ombudsmandens beføjelser.

Ombudsmanden vil således, i forbindelse med tilsynsbesøgene, skulle føre tilsyn med, om udlændinge har adgang til asylproceduren, herunder om princippet om non-refoulement overholdes under screeningen. Der er tale om et tilsyn med, at det under screeningen mere generelt sikres, at en udlænding får adgang til asylproceduren, såfremt den pågældende i forbindelse med screening indgiver en ansøgning om asyl. Det vil sige et tilsyn med, om screeningmyndighederne generelt henviser asylansøgere til de kompetente asylmyndigheder, og ikke afskærer udlændinge fra muligheden for at søge asyl. Det bemærkes i den forbindelse, at Flygtningenævnet ikke er at anse som en screeningmyndighed efter forordningen, hvorfor der således ikke vil skulle føres til-

syn med Flygtningenævnet. Dette er i øvrigt i overensstemmelse med udlændingelovens § 58 a, hvorefter Folketingets Ombudsmands virksomhed ikke omfatter Flygtningenævnet, jf. dog § 17 i ombudsmandsloven. Tilsynet omfatter således ikke myndighedernes asylretlige vurdering.

For så vidt angår barnets tarv vil ombudsmanden skulle føre tilsyn med de for screeningen centrale garantier. Tilsynet vil således være centreret om overholdelse af de garantier i screeningforordningen, der gælder for mindreårige, jf. artikel 13. Ombudsmanden vil således skulle føre tilsyn med myndighedernes procedurer for udpegnings af en personlig repræsentant eller ledsagelse af en bisidder, herunder procedurer, der sikrer, at dette sker rettidigt, således at garantier for den mindreårige behørigt varetages i forbindelse med de obligatoriske tjek under screeningen. Tilsynet omfatter derimod ikke spørgsmålet om, hvorvidt en ledsagende bisidder eller udpeget personlig repræsentant lever op til de krav, der fremgår af screeningforordningens artikel 13, stk. 3, 2. led, samt stk. 4 og 5.

For så vidt angår relevante regler om frihedsberøvelse under screeningen vil ombudsmanden skulle føre tilsyn med, hvorvidt udlændingen har effektiv adgang til domstolsprøvelse, hvilket efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse indebærer, at det påses, om screeningmyndighederne lægger hindringer i vejen for domstolsprøvelse. Lovforslaget indebærer ikke ændringer i udlændingelovens § 37 a om adgangen til domstolsprøvelse af frihedsberøvelse. Det vil fortsat være domstolene, der vil skulle vurdere, om betingelserne for frihedsberøvelse i en konkret sag er overholdt.

Endelig omfatter ombudsmandens tilsyn levevilkårene og forholdene under frihedsberøvelse i forbindelse med screeningen.

Tilsynet omfatter myndighedernes aktiviteter fra det tidspunkt, hvor en myndighed påbegynder screeningen af en udlænding, og frem til screeningen afsluttes. Det betyder i praksis tiden fra politiets første møde med udlændingen, og indtil screeningen afsluttes med henvisning til rette myndighed mv., jf. screeningforordningens artikel 18.

Til brug for varetagelsen af opgaven efter screeningforordningens artikel 10, stk. 2, har Folketingets Ombudsmand ret til at forlange oplysninger, dokumenter og udtalelser fra de relevante myndigheder samt besigtigelse af og adgang til f.eks. screeningfaciliteter. Ombudsmanden har endvidere ret til uden retskendelse at inspicere private institutioner, hvor personer er eller kan være berøvet deres frihed, jf. ombudsmandslovens § 19. Politiet og Udlændingestyrelsen, men også indkvarteringsoperatører, vil i overensstemmelse med forordningen og ombudsmandsloven skulle meddele ombudsmanden de nødvendige oplysninger. Det bemærkes i den forbindelse, at ombudsmanden kan dele alle oplysninger, der fremkommer i forbindelse med et tilsynsbesøg med de personer fra DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur og Institut for Menneskerettigheder, der udfører opgaver som led i tilsynet. Den for tilsynet relevante screeningmyndighed

er desuden ansvarlig for at sikre, at ombudsmanden får adgang til alle relevante oplysninger på enten dansk eller engelsk, ligesom screeningmyndigheden vil være ansvarlig for at sikre tolkning under tilsynet.

For så vidt angår sikkerhedsgodkendelse for de personer, der deltager i tilsynet, vil Folketingets Ombudsmand på samme måde som i det eksisterende OPCAT-samarbejde indhente de fornødne oplysninger fra Kriminalregisteret og Politiets Efterretningstjeneste om personer, herunder fra DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur og Institut for Menneskerettigheder, der udfører opgaver som led i tilsynet.

Tilsynsbesøg vil skulle tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med ombudsmandens sædvanlige praksis for tilsynsbesøg. Det vil bl.a. indebære, at ombudsmanden normalt vil varsle sine tilsynsbesøg over for de faciliteter, som han vil besøge. Tilsynsbesøg vil dog også kunne være uvarslede eller delvist varslede. Som led i et tilsynsbesøg forventes normalt foretaget en gennemgang af skriftligt materiale, herunder f.eks. interne retningslinjer, screeningformularer mv., som indhentes forud for eller i forlængelse af et tilsynsbesøg, og besøget kan omfatte bl.a. besigtigelse af (dele af) besøgsstedets faciliteter og samtaler med f.eks. ledelsen, ansatte, udlændinge omfattet af screeningforordningen, der måtte være til stede under tilsynsbesøget, og eventuelle andre relevante aktører, f.eks. personlige repræsentanter for mindreårige. Ombudsmanden vil i øvrigt have ret til at være til stede og overvære konkrete aktiviteter, der udføres i forbindelse med screeningen, men det er ikke et krav i forbindelse med tilsynsbesøg, at ombudsmanden har overværet sådanne aktiviteter, ligesom det ikke er et krav, at der er ført samtaler med bestemte tilstedeværende personer under et tilsynsbesøg. Ombudsmanden vil ikke kunne eller skulle intervenere under tilsynet i eventuelle situationer, der måtte opstå under en screening.

Tilsynsbesøgene vil skulle omfatte Udlændingestyrelsens screeningfaciliteter, politiets faciliteter ved grænsen, herunder særligt ved grænsen til lande, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen (den ydre grænse), politistationer eller politiets dele af Modtagecenter Sandholm i det omfang, der foretages screening efter forordningen på de pågældende faciliteter. Tilsynene omfatter desuden faciliteter, hvor udlændinge, der er omfattet af screeningforordningen, er frihedsberøvet. Det vil primært være fængsler, arresthuse samt Udlændingecenter Ellebæk, men vil også kunne omfatte politiets faciliteter ved grænsen eller politistationer i det omfang, der sker frihedsberøvelse på disse steder.

Udlændingestyrelsen vil mindst hvert halve år skulle orientere ombudsmanden om antallet af afsluttede screeninger i medfør af screeningforordningen det seneste halve år og – så vidt muligt – det forventede antal screeninger det næste halve år, samt om adresserne for de faciliteter, der er omfattet af ombudsmandens tilsyn efter screeningforordningen. Fremsendelse af oplysninger herudover kan aftales mellem Folketingets Ombudsmand og Udlændingestyrelsen. Det forudsættes i den forbindelse, at Udlændingesty-

relsen i relevant omfang involverer øvrige myndigheder i sin udarbejdelse af de halvårslige indberetninger.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at ombudsmanden vil skulle udføre mellem ét og tre årlige tilsynsbesøg i en facilitet, der kan være enten en screeningfacilitet eller en af politiets faciliteter benyttet til de indledende sikkerheds- og identitetstjek. Det første tilsyn vil skulle udføres i 2027. Ombudsmanden er efter ombudsmandsloven uafhængig i forhold til den nærmere tilrettelæggelse og udførelse af tilsynet, og ombudsmanden vil således selv kunne vurdere f.eks. hvad indholdet af det enkelte tilsyn skal være, samt behovet for at foretage eventuelt opfølgende tilsyn.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at de systematiske tilsynsbesøg, som ombudsmanden som national forebyggende mekanisme allerede foretager under det eksisterende OPCAT-samarbejde i Danmarks Fængsler fængsler og arresthuse, vil være tilstrækkeligt til at opfylde forpligtelsen i screeningforordningens artikel 10, stk. 2, for så vidt angår levevilkår og forholdene i faciliteter, hvor udlændinge omfattet af screeningen er eller kan blive frihedsberøvet. Det gælder efter ministeriets opfattelse, selvom et sådant tilsyn ikke angår forholdene og vilkårene for udlændinge omfattet af screeningforordningen, eller tilsynet alene angår andre afsnit eller afdelinger i fængslet eller arresten, end det afsnit eller den afdeling, hvor frihedsberøvede efter screeningforordningen er eller kan være frihedsberøvet. Ombudsmandens systematiske tilsynsbesøg i Danmarks Fængsler fængsler og arresthuse gennemføres og tilrettelægges i overensstemmelse med ombudsmandsloven i fuld uafhængighed, og screeningforordningen har på den baggrund efter den foreslåede ordning således ikke i sig selv betydning for ombudsmandens tilrettelæggelse af sine tilsynsbesøg i fængsler og arresthuse. Såfremt dele af de obligatoriske tjek efter screeningforordningen foretages på steder, hvor udlændinge er eller kan blive frihedsberøvet, vil ombudsmanden kunne beslutte at aflægge et eller flere af de ovenfor nævnte tilsynsbesøg efter screeningforordningen det pågældende sted.

Ombudsmanden kan anvende de reaktionsmuligheder, der er hjemlet i ombudsmandslovens kapitel 7, det vil sige fremsætte kritik, afgive henstillinger samt i øvrigt fremsætte sin opfattelse af en sag. Derudover vil ombudsmanden kunne fremsætte forslag om, at procedurer eller sagsbehandling i forbindelse med aktiviteter, der udføres efter screeningforordningen, der er omfattet af ombudsmandens kompetence, ændres.

På baggrund af et gennemført tilsyn forventes, de for tilsynet relevante screeningmyndigheder, at foretage relevant opfølgning på enhver reaktion fra Folketingets Ombudsmand. Det samme vil være tilfældet, hvis ombudsmanden måtte finde, at screeningmyndighederne ikke effektivt og uden unødigt ophold foretager relevant opfølgning på underbyggede påstande om manglende overholdelse af de grundlæggende rettigheder, jf. nedenfor.

For så vidt angår screeningforordningens artikel 10, stk. 2, litra b, foreslås det, at ombudsmanden uden ugrundet ophold modtager underretning fra screeningmyndighederne om underbyggede påstande om manglende overholdelse af de grundlæggende rettigheder i forhold til aktiviteter, der er foretaget som led i screeningen – for så vidt angår de dele af screeningforordningen, som ombudsmanden fører tilsyn med. Ombudsmandens opgaver i forhold til screeningforordningen varetages som nævnt inden for rammerne af ombudsmandsloven, herunder ombudsmandens reaktionsmuligheder.

Den foreslåede ordning etableres af Udlændinge- og Integrationsministeriet, og der vil i den forbindelse blive fastlagt nærmere retningslinjer for, hvordan og i hvilke tilfælde myndighederne vil skulle underrette ombudsmanden. Ombudsmanden vil på baggrund af de modtagne underretninger kunne beslutte af egen drift – efter ombudsmandslovens § 17 – at indlede en undersøgelse af myndighedernes behandling af klagen eller af myndighedernes sagsbehandlingstid i forbindelse med behandlingen af klagen. Det er op til ombudsmanden i det enkelte tilfælde at vurdere, om der ud fra de modtagne oplysninger er grundlag for at indlede en sådan undersøgelse. Ombudsmanden vil som nævnt ovenfor i overensstemmelse med ombudsmandsloven kunne fremsætte kritik, afgive henstillinger samt i øvrigt fremsætte sin opfattelse af en sag. Der vil f.eks. kunne være tale om en henstilling om, at en myndighed fremmer behandlingen af en sag mest muligt.

Det forudsættes, at Udlændinge- og Integrationsministeriet modtager kopi af ombudsmandens henstillinger og andre reaktioner i sager og tilsynsbesøg, der angår screeningforordningen.

Det bemærkes, at den af EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) udstedte vejledning for etableringen og funktionen af overvågningsmekanismen ikke er juridisk bindende, og at ombudsmanden således ikke er forpligtet til at tilrettelægge og udøve sit tilsyn i overensstemmelse med vejledningen. De anbefalinger i vejledningen, der bygger på juridiske forpligtelser efter screeningforordningens artikel 10, stk. 2, følger efter ministeriets opfattelse direkte af ordlyden af forordningen og er indarbejdet i den foreslåede ordning. Det er ministeriets vurdering, at en tilrettelæggelse af ombudsmandens tilsyn på området i overensstemmelse med det anførte i lovforslaget vil leve op til screeningforordningens artikel 10, stk. 2.

Overvågningsmekanismens etablering og bevarelse af tætte forbindelser til relevante aktører

I forhold til etableringen og bevarelse af tætte forbindelser med relevante institutioner, organisationer eller organer, der ikke er udpeget til at udføre alle eller en del af opgaverne i den uafhængige overvågningsmekanisme, indebærer den foreslåede ordning, at Folketingets Ombudsmand inddrager deltagere i OPCAT-samarbejdet i tilsynet, men at der ikke derudover er en forpligtelse efter forordningen til for om-

budsmanden selvstændigt at inddrage institutioner, organisationer eller organer, der ikke er udpeget til at udføre alle eller en del af opgaverne i den uafhængige overvågningsmekanisme. Ombudsmanden kan dog modtage oplysninger fra sådanne relevante institutioner, organisationer eller organer. Det er op til ombudsmanden at vurdere, om – og i givet fald hvordan – sådanne oplysninger skal indgå i ombudsmandens løbende tilrettelæggelse af sin tilsynsvirksomhed.

I forhold til etableringen og bevarelse af tætte forbindelser med de nationale databeskyttelsesmyndigheder og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse bemærkes, at Datatilsynet efter gældende ret fører tilsyn med, at blandt andet myndigheder overholder reglerne om databeskyttelse, herunder efter databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven og retshåndhævelsesloven, og at Danmark efter gældende ret således allerede opfylder kravene i screeningforordningen på dette punkt. Datatilsynets tilsyn består blandt andet af behandling af klagesager, håndtering af brud på persondatasikkerheden, sager, som tilsynet løbende tager op af egen drift, og planlagte tilsynsaktiviteter. På baggrund heraf kan Datatilsynet vedtage forskellige former for sanktioner, herunder kritik, påbud, forbud og bødeindstilling. Datatilsynet vil således som led i det almindelige arbejde også skulle føre tilsyn med screeningmyndighedernes behandling af persondata under screeningen. Ombudsmanden vil dermed ikke skulle føre tilsyn med screeningmyndighedernes behandling af personoplysninger, jf. også ovenfor.

Det forudsættes dog, at ombudsmanden vil kunne orientere Datatilsynet om forhold under screening, der falder inden for Datatilsynets ressort, hvis ombudsmanden – selvom oplysningerne ikke er omfattet af ombudsmandens tilsyn efter forordningen – får kendskab til sådanne forhold som led i sit overordnede tilsyn efter screeningforordningen. Tilsvarende vil Datatilsynet kunne orientere ombudsmanden om forhold, der falder ind under ombudsmandens tilsyn efter screeningforordningen, hvis Datatilsynet – selvom oplysningerne ikke er omfattet af Datatilsynets kompetence – bliver bekendt med forhold, som er omfattet af ombudsmandens tilsyn efter forordningen. Denne mulighed for kontakt vil kunne udgøre den tætte forbindelse, der efter screeningforordningen skal etableres mellem overvågningsmekanismen og nationale databeskyttelsesmyndigheder. Datatilsynet samarbejder endvidere med Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse, og der er således efter ministeriets opfattelse ikke en forpligtelse for ombudsmanden til selvstændigt at indgå i et samarbejde med Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse. Det forudsættes i den forbindelse, at ombudsmanden – enten via Datatilsynet eller Udlændinge- og Integrationsministeriet – vil blive orienteret om oplysninger fra Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse, der måtte angå forhold, der falder ind under ombudsmandens tilsyn efter screeningforordningen. Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 19 (§ 37 n, stk. 4) og bemærkningerne hertil.

3.3. National asylgrænseprocedure

3.3.1. Gældende ret

3.3.1.1. Udlændingeloven

3.3.1.1.1. Procedure for behandling af asylansøgninger

Udlændingelovens § 7 regulerer betingelserne for at opnå asyl.

Efter § 7, stk. 1, i udlændingeloven gives der efter ansøgning opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold til en udlænding, hvis udlændingen er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951 (konventionsstatus).

Efter § 7, stk. 2, gives der efter ansøgning opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold til en udlænding, hvis udlændingen ved en tilbagevenden til sit hjemland risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (beskyttelsesstatus).

Efter § 7, stk. 3, gives der efter ansøgning opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold i tilfælde omfattet af stk. 2, hvor risikoen for dødsstraf eller for at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf har baggrund i en særlig alvorlig situation i hjemlandet præget af vilkårlig voldsudøvelse og overgreb på civile (midlertidig beskyttelsesstatus).

Efter § 7, stk. 5, kan opholdstilladelse efter stk. 1-3 nægtes, hvis udlændingen allerede har opnået beskyttelse i et andet land, eller hvis udlændingen har nær tilknytning til et andet land, hvor udlændingen må antages at kunne opnå beskyttelse (1. asylland).

Efter § 29 b i udlændingeloven kan en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 afvises, hvis udlændingen allerede har opnået beskyttelse i et land som omhandlet i § 29 a, stk. 1 (afvisning eller overførsel til en anden medlemsstat efter reglerne i Dublinforordningen).

Det fremgår af § 48 a, stk. 1, 1. pkt., i udlændingeloven, at påberåber en udlænding sig at være omfattet af § 7, træffer Udlændingestyrelsen snarest muligt afgørelse om afvisning eller overførsel efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a (overførsel m.v. efter reglerne i Dublinforordningen) eller kapitel 5 b (afvisning af visse ansøgninger efter § 7) eller om afvisning efter § 28, stk. 1, nr. 1 (indrejseforbud), § 28, stk. 1, nr. 2 (ej rejselegitimation mv.), § 28, stk. 1, nr. 6 (indberettet som uønsket i SIS), § 28, stk. 1, nr. 7 (hensynet til den offentlige orden, sikkerheds- og sundhedshensyn mv.), eller § 28, stk. 2 (afvisning af statsborgere fra lande, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen eller Den Europæiske Union) eller stk. 3 (ej opholdstilladelse, registreringsbevis eller opholdskort), eller udvisning efter § 25 a, nr. 2 (dømt for ulovlig besiddelse af euforiserende stoffer mv.), eller § 25 b (ophold i landet uden fornøden tilladelse).

Det fremgår videre af § 48 a, stk. 2, at en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 ikke behandles, før Udlændinge-

styrelsen har truffet afgørelse om undladelse af afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse efter stk. 1.

En afgørelse om afvisning eller overførsel efter § 48 a, stk. 1, medfører, at asylansøgningen ikke realitetsbehandles her i landet.

Der henvises til de almindelige bemærkninger i lovforslagets pkt. 3.5.1 vedrørende overførsel af en asylansøger til en anden EU-medlemsstat efter Dublinforordningen.

Efter § 48 e, stk. 1, i udlændingeloven registrerer politiet en udlænding, der ansøger om opholdstilladelse i medfør af § 7, med navn, fødselsdata og nationalitet på baggrund af oplysninger fra udlændingen eller data, der fremgår af dokumenter vedrørende den pågældende udlænding. Politiet registrerer desuden personfotografi og fingeraftryk af udlændingen. I forbindelse med registreringen udsteder Udlændingestyrelsen et asylansøgerkort til udlændingen.

Efter § 33 a, stk. 1, i udlændingeloven har en udlænding ret til at blive her i landet under behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 (processuelt ophold).

Efter § 42 a, stk. 1, 1. pkt., i udlændingeloven får en udlænding, der opholder sig her i landet, og som har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, udrejses eller udsendes.

3.3.1.1.2. Rådgivning under asylsagsbehandlingen

Det fremgår af § 48 a, stk. 3, 1. pkt., i udlændingeloven, at træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om undladelse af afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse, skal Udlændingestyrelsen gøre asylansøgeren bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med DRC Dansk Flygtningehjælp.

DRC Dansk Flygtningehjælp yder juridisk rådgivning og retshjælp til asylansøgere om asylproceduren, herunder tidlig rådgivning for asylansøgere, som er indkvarteret på et modtagecenter, retshjælp for asylansøgere i Dublinproceduren og asylansøgere, som får afvist deres asylansøgning, fordi de allerede har fået opholdstilladelse som flygtninge i et andet europæisk land.

DRC Dansk Flygtningehjælp yder endvidere afviste asylansøgere juridisk rådgivning.

Efter § 55, stk. 1, i udlændingeloven kan Flygtningenævnet om fornødent beskikke en advokat for udlændingen, medmindre denne selv har antaget en sådan. I praksis beskikker Flygtningenævnet en advokat til behandling af alle sager, som behandles på nævnsmøde.

3.3.1.1.3. Klage over afslag på asyl

Afgørelser om afslag på asyl påklages til Flygtningenævnet.

Det fremgår af § 53 a, stk. 1, nr. 2, i udlændingeloven,

at for Flygtningenævnet kan indbringes klager over afgørelser, som Udlændingestyrelsen har truffet om nægtelse af opholdstilladelse til en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af bl.a. § 7 (asyl), og i den forbindelse udsendelse efter § 32 a.

Det fremgår videre af stk. 2, 4. pkt., at afslår Udlændingestyrelsen at give opholdstilladelse efter § 7 til en udlænding, eller træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at en udsendelse ikke vil være i strid med § 31, anses afgørelsen for påklaget til Flygtningenævnet (automatisk påklage). Afgørelsen anses dog først for påklaget til Flygtningenævnet efter 14 dage fra tidspunktet for, at Udlændingestyrelsens afgørelse er kommet til udlændingens kundskab for så vidt angår udlændinge, der af Udlændingestyrelsen er meddelt afslag på opholdstilladelse efter § 7, jf. 5. pkt. Påklage af en afgørelse som nævnt i stk. 1, nr. 1-3, 5 og 6, har opsættende virkning, jf. 6. pkt.

Det fremgår af § 56, stk. 1, at Flygtningenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, henviser en sag til behandling efter § 53, stk. 6 eller 8-15.

Det fremgår af stk. 3, 1. pkt., at sager, der behandles efter § 53, stk. 8-15, behandles på skriftligt grundlag.

3.3.2. Asylprocedureforordningen

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 14. maj 2024 forordning (EU) 2024/1348 om en fælles procedure for international beskyttelse i Unionen og om ophævelse af direktiv 2013/32/EU (herefter asylprocedureforordningen). Forordningen fastsætter regler, der skal sikre, at afgørelser om ansøgninger om international beskyttelse træffes retfærdigt og effektivt.

Forordningen er omfattet af retsforbeholdet, og idet Danmark ikke har mulighed for at tilslutte sig forordningen, gennemgås forordningens bestemmelser alene overordnet, navnlig i relation til bestemmelserne om indførelse af en asylgrænseprocedure, der er obligatorisk for de deltagende medlemsstater at anvende.

3.3.2.1. Anvendelse af grænseproceduren ved asyl

Asylprocedureforordningen introducerer anvendelse af en ny obligatorisk asylgrænseprocedure. Formålet med asylgrænseproceduren er, at det ved de ydre grænser hurtigt og under overholdelse af princippet om non-refoulement kan vurderes, om en asylansøgning er grundløs eller uantagelig, hvorved en afvist asylansøger, hvis sag har været behandlet i asylgrænseproceduren, hurtigt kan tilbagesendes. Derudover indebærer asylgrænseproceduren, at udlændinge, hvis ansøgninger er velbegrundede, behandles i den almindelige asylprocedure og hurtigt får adgang til international beskyttelse.

Artikel 43 regulerer betingelserne for at anvende asylgrænseproceduren.

Det fremgår af artikel 43, stk. 1, 1. pkt., at efter den screening, der gennemføres i overensstemmelse med screeningforordningen, hvis det er relevant, og forudsat at ansøgeren endnu ikke har fået tilladelse til at rejse ind på medlemsstaternes område, kan en medlemsstat behandle en ansøgning efter en grænseprocedure, hvis ansøgningen er fremsat af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs, der ikke opfylder betingelserne for indrejse på en medlemsstats område.

Asylgrænseproceduren kan bl.a. anvendes efter fremsættelse af en ansøgning ved et grænseovergangssted eller i et transitområde eller efter pågribelse i forbindelse med uautoriseret passage af de ydre grænser, jf. 2. pkt., litra a-d.

Ansøgere, der er omfattet af asylgrænseproceduren, gives ikke tilladelse til at rejse ind på en medlemsstats område, jf. stk. 2. Det følger heraf, at uanset artikel 51, stk. 2, første afsnit, sidste pkt. (om tilladelse til indrejse ved medlemsstatens manglende overholdelse af den maksimale frist for asylgrænseproceduren) tillades ansøgeren ikke at indrejse på medlemsstatens område, hvis ansøgeren bl.a. udgør en fare for den offentlige orden eller den nationale sikkerhed, eller ansøgeren ikke har ret til at forblive på en medlemsstats område i overensstemmelse med artikel 68 (om opsættende virkning), jf. stk. 3.

Det følger af artikel 43, stk. 3, sidste pkt., at der for medlemsstaterne er mulighed for, at sager, der er behandlet i asylgrænseproceduren, afgøres enten med en afgørelse om tilbagesendelse eller med en afgørelse om nægtelse af indrejse i overensstemmelse med artikel 14 i Schengengrænsekodeksen (afvisning). Uanset hvilken afgørelsestype medlemsstaterne anvender, finder artikel 4 i grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen anvendelse.

Artikel 44 regulerer, hvilke afgørelser der kan træffes inden for rammerne af asylgrænseproceduren. Det fremgår af stk. 1, at ved anvendelse af asylgrænseproceduren kan der træffes afgørelse om a) en ansøgnings uantagelighed i overensstemmelse med artikel 38, eller b) en ansøgnings realitet, hvis en af de omstændigheder, der er omhandlet i artikel 42, stk. 1, litra a) - g) og j), og stk. 3, litra b), gør sig gældende, jf. nedenfor.

Artikel 42, stk. 1, litra a omhandler den situation, hvor ansøgeren alene fremlægger elementer, der er irrelevante for at opnå asyl. Litra b omhandler den situation, hvor ansøgeren har afgivet klart inkonsekvente, modstridende eller klart usande eller åbenbart usandsynlige forklaringer m.v. Litra c omhandler ansøgerens forsøg på forsætligt at vildlede myndighederne, navnlig med hensyn til sin identitet eller nationalitet for at forhindre, at vedkommendes identitet eller nationalitet fastslås. Litra d omhandler den situation, hvor ansøgeren udelukkende fremsætter en ansøgning for at forsinke eller forhindre eller afværge fuldbyrdelsen af en afgørelse om udsendelse. Litra e omhandler den situation, hvor et tredjeland kan betragtes som sikkert oprindelsesland for ansøgeren. Litra f omhandler den situation, hvor ansøgeren er til fare for medlemsstaternes nationale sikkerhed

eller offentlige orden mv. Litra g omhandler den situation, hvor ansøgeren fremsætter en fornyet ansøgning, som ikke er uantagelig. Litra j vedrører den situation, hvor ansøgeren er statsborger eller, hvis der er tale om en statsløs, der tidligere har haft sædvanligt opholdssted i et tredjeland, hvor anerkendelsesprocenten for tildeling af asyl er på 20 pct. eller derunder. Stk. 3, litra b, omhandler den situation, hvor en uledsaget mindreårig udgør en fare for medlemsstatens nationale sikkerhed eller offentlige orden m.v.

Artikel 51 regulerer bl.a. fristen for behandling af en sag i asylgrænseproceduren. Det følger af artikel 51, stk. 2, at asylgrænseproceduren skal være så kort som mulig. Asylgrænseproceduren varer højst 12 uger fra det tidspunkt, hvor ansøgeren er registreret, og indtil ansøgningen er afsluttet. Efter denne periode gives ansøgeren tilladelse til at rejse ind på medlemsstatens område, med mindre der er truffet afgørelse om udsendelse efter grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen.

Efter artikel 52, stk. 1, skal medlemsstaterne i tilfælde, hvor asylgrænseproceduren finder anvendelse, beslutte at gennemføre proceduren til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af ansøgning om asyl, jf. AM-forordningens bestemmelser herom. Det ville ikke berøre fristerne for behandlingen af en sag i asylgrænseproceduren.

3.3.2.2. Frister

Artikel 51 fastsætter de nærmere frister for behandling af sager i asylgrænseproceduren. Det fremgår af stk. 2, 1. pkt., at asylgrænseproceduren skal være så kort som mulig og samtidig muliggøre en fuldstændig og retfærdig behandling af ansøgningerne. Asylgrænseproceduren må højst tage 12 uger fra det tidspunkt, hvor ansøgningen er registreret, og indtil ansøgeren ikke længere har ret til at forblive på området og ikke har tilladelse til at forblive på området, jf. 2. pkt. Efter denne periode gives ansøgeren tilladelse til at rejse ind på medlemsstatens område, medmindre grænsetilbagesendelsesproceduren ved tilbagesendelse efter artikel 4 i grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen finder anvendelse, jf. 3. pkt.

Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om varigheden af sagsbehandlingen af en anmodning om ret til at forblive på området indgivet i overensstemmelse med artikel 68, stk. 4 og 5, og, hvor det er relevant, af klageproceduren, jf. 4. pkt.

3.3.2.3. Undtagelser fra asylgrænseproceduren

Artikel 53 regulerer undtagelser fra anvendelse af asylgrænseproceduren.

Efter stk. 1, 1. pkt., må asylgrænseproceduren kun anvendes på uledsagede mindreårige, hvis de pågældende udgør en fare for den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Stk. 2 foreskriver endvidere, at medlemsstaterne undlader at anvende eller ophører med at anvende asylgrænseproce-

duren, bl.a. hvis den nødvendige støtte ikke kan ydes til ansøgere med særlige modtagelsesbehov, herunder mindreårige, på de steder, der er udpeget til gennemførelse af asylgrænseproceduren, hvor der er relevante lægelige grunde, herunder vedrørende mental sundhed, til ikke at anvende asylgrænseproceduren.

Det fremgår afslutningsvist i den forbindelse, at medlemsstaterne i ovenstående tilfælde skal tillade, at ansøgeren rejser ind på medlemsstatens område.

3.3.2.4. Steder for gennemførelse af asylgrænseproceduren

Artikel 54 fastsætter regler om steder for gennemførelse af asylgrænseproceduren. Det følger af stk. 1, at ansøgerne under asylgrænseproceduren som hovedregel skal opholde sig ved eller i nærheden af de ydre grænser eller transitområderne eller på andre udpegede steder inden for medlemsstatens område, idet der tages fuldt hensyn til denne medlemsstats særlige geografiske forhold.

Medlemsstaterne sikrer, at familier med mindreårige opholder sig i modtagelsesfaciliteter, der passer til deres behov, efter at have vurderet barnets tarv og sikrer en levestandard, der er passende for den mindreåriges fysiske, mentale, åndelige, moralske og sociale udvikling, jf. stk. 2.

Kravet om at opholde sig på et bestemt sted i overensstemmelse med stk. 1 og 2 betragtes ikke som tilladelse til indrejse og ophold på en medlemsstats område, jf. stk. 4.

Det fremgår afslutningsvist af stk. 5, at hvis der er behov for at overføre en ansøger, der er omfattet af grænseproceduren, til den besluttende myndighed, en kompetent ret i første instans med henblik på en sådan procedure eller med henblik på at modtage lægebehandling, udgør den pågældende rejse ikke i sig selv en indrejse på en medlemsstats område.

3.3.2.5. Opsættende virkning

Artikel 68 fastsætter regler om opsættende virkning. Det følger af stk. 3, at en ansøger ikke har ret til at forblive på medlemsstatens område i en række tilfælde. Det gælder bl.a. i tilfælde, hvor sagen behandles i asylgrænseproceduren, medmindre ansøgeren er en uledsaget mindreårig.

Det følger videre af stk. 4, at medlemsstaterne har ret til, efter en undersøgelse af både de faktiske og de retlige forhold, at afgøre, hvorvidt ansøgeren, hvis sag behandles i asylgrænseproceduren, efter anmodning fra ansøgeren, bør have tilladelse til at forblive på medlemsstaternes område, indtil sagen er afgjort.

Efter stk. 6 kan medlemsstaterne, uden at det berører princippet om non-refoulement, i national ret fastsætte, at ansøgeren ikke har ret til at forblive på området, hvis klagen anses for at være indgivet blot for at forsinke eller forhindre fuldbyrdelsen af en afgørelse om tilbagesendelse, som vil føre til, at ansøgeren umiddelbart vil blive udsendt af medlemsstaten.

Efter stk. 7 har en ansøger, som indbringer en yderligere klagesag vedrørende en første eller efterfølgende afgørelse i en klagesag, ikke ret til at forblive på medlemsstatens område, idet dette dog ikke indskrænker muligheden for, at en ret, på anmodning fra ansøgeren eller ex officio, giver ansøgeren tilladelse til at forblive på området i de tilfælde, hvor princippet om non-refoulement gøres gældende.

3.3.3. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3.3.3.1. Anvendelse af en asylgrænseprocedure i Danmark

Asylprocedureforordningen er omfattet af retsforbeholdet, hvorfor Danmark ikke i lighed med andre EU-lande er forpligtet til at gennemføre forordningen, herunder anvende den obligatoriske asylgrænseprocedure. Der henvises nærmere til de almindelige bemærkninger i lovforslagets pkt. 2.8 om Danmarks stilling. Danmark har imidlertid mulighed for at indføre en national asylgrænseprocedure.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at en tilsvarende asylgrænseprocedure i særlige tilfælde bør kunne finde anvendelse i Danmark af hensyn til at sikre, at Danmark ikke fremstår som et mere attraktivt rejsemål for irregulære migrationstilstrømninger blandt EU's medlemslande.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer i den forbindelse, at en tilsvarende asylgrænseprocedure i Danmark eksempelvis vil kunne være relevant, såfremt der opstår nye tilstrømningsmønstre i og til EU, hvor det vurderes usandsynligt, at de pågældende vil være berettiget til international beskyttelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer endvidere, at en tilsvarende asylgrænseprocedure bør kunne finde anvendelse i Danmark af hensyn til at sikre, at Danmark kan gøre brug af den forenkledte udsendelsesprocedure i grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen.

Såfremt en tilsvarende asylgrænseprocedure i bl.a. de nævnte særlige situationer ikke kan finde anvendelse i Danmark, vil Danmark i disse situationer efter de gældende regler i udlændingeloven og efter screening, jf. lovforslagets § 1, nr. 19 (forslag til ny § 37 n i udlændingeloven), fortsat skulle tillade udlændinge, som indgiver en ansøgning om asyl ved Danmarks ydre grænser, indrejse her i landet med henblik på en vurdering af, om der skal ske overførsel til en anden medlemsstat efter AM-forordningen eller om sagen skal realitetsbehandles efter danske asylregler.

Det er således Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at en tilsvarende asylgrænseprocedure bør kunne finde anvendelse efter udlændinge- og integrationsministerens beslutning herom. Det er endvidere ministeriets vurdering, at asylgrænseproceduren bør kunne finde anvendelse for en periode på op til 6 måneder ad gangen af hensyn til at sikre, at myndighederne generelt kan imødegå en situation, der har givet anledning til at træffe beslutning om, at asylgræn-

seproceduren skal finde anvendelse i Danmark. Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at der bør være mulighed for at forlænge perioden i op til 6 måneder ad gangen, såfremt der opstår behov herfor. Det vil eksempelvis kunne være i den situation, hvor der over en længere periode er en kontinuerlig tilstrømning af udlændinge over Danmarks ydre grænser, dvs. sø- og lufthavne, der ikke vurderes at kunne få asyl her i landet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer derudover, at asylgrænseproceduren bør kunne finde anvendelse på alle indgivne ansøgninger om asyl på den ydre grænse. Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer dog, at ansøgninger indgivet af uledsagede mindreårige ikke skal omfattes af asylgrænseproceduren, medmindre den uledsagede mindreårige udgør en fare for den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Dette vil svare til artikel 53, stk. 1, 1. pkt., i asylprocedureforordningen.

Det foreslås på den baggrund, at udlændinge- og integrationsministeren bemyndiges til i særlige tilfælde at beslutte, at en asylgrænseprocedure ved Danmarks ydre grænse skal finde anvendelse i overensstemmelse med lovforslagets § 1, nr. 19 (forslag til ny § 37 o, stk. 1 i udlændingeloven).

Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at udlændinge- og integrationsministeren kan beslutte, at en asylgrænseprocedure i Danmark i særlige tilfælde skal kunne finde anvendelse. Asylgrænseproceduren vil eksempelvis kunne finde anvendelse i forbindelse med ændrede tilstrømningsmønstre, eksempelvis ved anvendelse af instrumentalisering, i tilfælde, hvor grupper af udlændinge forsætligt vildleder myndighederne navnlig med hensyn til identitet og nationalitet, ved en øget tilstrømning af udlændinge, der vurderes at udgøre en fare for den nationale sikkerhed eller offentlige orden, eller ved en øget tilstrømning af udlændinge fra tredjelande, hvor anerkendelsesprocenten for tildeling af asyl er lav. I lighed med forståelsen i artikel 44, stk. 1, i asylprocedureforordningen vil anerkendelsesprocenten kunne vurderes lav, såfremt den ligger på et niveau på 20 pct. eller under fra det pågældende tredjeland.

Det foreslås videre, at beslutningen træffes for en periode på op til 6 måneder, som skal kunne forlænges i op til 6 måneder ad gangen.

Asylgrænseproceduren vil kunne finde anvendelse flere end to på hinanden følgende perioder. En forlængelse vil dog i alle tilfælde skulle ske på baggrund af udlændinge- og integrationsministerens konkrete vurdering af situationen. Der vil således fortsat skulle være tale om en særlig situation, såfremt asylgrænseproceduren fortsat skal finde anvendelse. En eller flere forlængelser vil kunne ske med udgangspunkt i samme særlige situation, eller såfremt en ny særlig situation indtræffer.

Asylgrænseproceduren vil alene være relevant for asylansøgninger, som indgives af tredjelandsborgere eller statsløse ved Danmarks ydre grænser. Det vil sige sø- og luftgrænser-

ne, idet Danmarks landegrænser ikke anses for at være ydre Schengengrænser.

I tilfælde af, at asylgrænseproceduren finder anvendelse, vil en tredjelandsborger, der ansøger om international beskyttelse ved Danmarks ydre grænser under screeningen efter screeningforordningen, blive henvist til rette asylprocedure, jf. screeningforordningens artikel 18, stk. 2. Ansøgningen vil således kunne henvises til den almindelige asylprocedure eller til asylgrænseproceduren. Den almindelige asylprocedure efter gældende ret i udlændingeloven vil således finde anvendelse parallelt med asylgrænseproceduren. Det vil i alle tilfælde være Udlændingestyrelsen, der henviser en asylansøgning til behandling i asylgrænseproceduren. Henvisningen til behandling i asylgrænseproceduren vil ske efter en samlet vurdering af de oplysninger og dokumenter, der er fremlagt af udlændingen i forbindelse med ansøgningen om asyl, ligesom oplysninger, der er fremkommet om udlændingen i forbindelse med screeningen, herunder de oplysninger, der er tilgået de dele af screeningen, der udføres af politiet, vil kunne indgå i vurderingen. Endvidere vil oplysninger, der er fremkommet i forbindelse med den indledende registrering af asylansøgningen, kunne indgå i vurderingen.

En ansøger vil eksempelvis kunne henvises til asylgrænseproceduren, såfremt den pågældende forsætligt vildleder myndighederne navnlig med hensyn til identitet og nationalitet, herunder i forbindelse med tilbageholdelse af dokumenter om identitet. En ansøger vil endvidere kunne henvises til asylgrænseproceduren, såfremt det kan lægges til grund, at ansøgeren tidligere er meddelt afslag på asyl i Danmark eller et andet EU-land, såfremt den pågældende vurderes at udgøre en fare for den nationale sikkerhed eller offentlige orden, eller såfremt ansøgeren kommer fra et tredjeland, hvor anerkendelsesprocenten for tildeling af asyl er lav (20 pct. eller derunder). En ansøger vil endvidere kunne henvises til asylgrænseproceduren, såfremt ansøgningen er indgivet på baggrund af en situation, hvor Danmark har været udsat for instrumentalisering.

Det vil således bero på en konkret vurdering af den pågældende ansøgers forhold mv., om sagen skal behandles i asylgrænseproceduren. Såfremt sagen ikke vurderes at være egnet til behandling i asylgrænseproceduren, eksempelvis med henvisning til familiens enhed, barnets tarv, eller hvis ansøgeren vurderes at være i en særlig sårbar situation og af den grund ikke vil kunne indkvarteres på det sted, der sædvanligvis anvendes til indkvartering af asylansøgere, hvis sager behandles i asylgrænseproceduren, vil ansøgeren skulle henvises til den almindelige procedure, også selvom ansøgeren eksempelvis kommer fra et tredjeland, hvor anerkendelsesprocenten for tildeling af asyl er lav.

Behandles en sag i asylgrænseproceduren, vil Udlændingestyrelsen først og fremmest skulle vurdere, om ansøgningen er antagelig. Denne vurdering tilsvares i al væsentlighed den vurdering, Udlændingestyrelsen skal foretage efter § 48 a, stk. 1, i udlændingeloven i forhold til undladelse af afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse. Den indledende

vurdering om antagelighed adskiller sig dog fra vurderingen efter § 48 a, idet en vurdering af om et land, som ikke er en Dublin-medlemsstat, kan tjene som første asylsøgningsland, vil være omfattet af antagelighedsvurderingen, hvor den i den eksisterende danske procedure forudsætter en beslutning om realitetsbehandling af sagen, jf. § 48 a, stk. 2.

Det bemærkes, at proceduren til bestemmelse af den ansvarlige medlemsstat efter AM-forordningen ligesom i asylsager, der behandles efter den almindelige asylprocedure, vil skulle indledes fra tidspunktet, hvor asylansøgningen er registreret. Denne vurdering er således en integreret del af vurderingen af, om ansøgningen er antagelig, jf. asylprocedureforordningens artikel 39, stk. 1, litra a, modsætningsvis. Antagelighedsvurderingen vil skulle indledes fra det tidspunkt, hvor ansøgningen er registreret. Der henvises til de almindelige bemærkninger i lovforslagets pkt. 3.3.2.1 vedrørende vurderingen af den ansvarlige medlemsstat efter AM-forordningen i asylgrænseproceduren.

Udlændingestyrelsen vil kunne træffe afgørelse om, at en ansøgning, der behandles i asylgrænseproceduren, er uantagelig på baggrund af tilsvarende forhold som dem, der er reguleret i artikel 38 i asylprocedureforordningen. Det vil omfatte den situation, hvor et land, som ikke er en EU-medlemsstat, anses for at være det første asylsøgningsland for ansøgeren, et land, som ikke er en EU-medlemsstat, anses for at være et sikkert tredjeland for ansøgeren, en anden EU-medlemsstat har tildelt ansøgeren international beskyttelse, eller den pågældende ansøger har modtaget en afgørelse om tilbagesendelse efter artikel 6 i udsendelsesdirektivet (2008/115/EF) og først efter udløbet af fristen har fremsat en ansøgning, og der ikke er fremkommet nye relevante elementer siden udløbet af denne frist.

For at kunne foretage en vurdering af, om ansøgningen skal afvises som uantagelig, vil Udlændingestyrelsen skulle afholde en eller flere indledende samtaler med ansøgeren, hvor ansøgeren vil skulle have adgang til at forklare om sin situation og sit asylmotiv m.v. En sådan samtale vil i vidt omfang svare til den nuværende oplysnings- og motivsamtale.

Det bemærkes, at ansøgeren i forbindelse med vurderingen af sagens antagelighed på samme måde som under screeningen ikke tillades indrejse her i landet og er således juridisk fastholdt, jf. forslaget § 1, nr. 19 (forslag til ny § 37 o, stk. 3, 1. pkt. i udlændingeloven).

Såfremt ansøgningen vurderes at være uantagelig, vil Udlændingestyrelsen skulle træffe afgørelse om afslag efter udlændingelovens § 37 o, stk. 2.

Som det fremgår af pkt. 3.3.2.1, kan medlemsstaterne beslutte, at et afslag efter asylgrænseproceduren skal udgøre en nægtelse af indrejse i overensstemmelse med Schengen-grænsekodeksens artikel 14 eller en afgørelse om tilbagesendelse. I begge tilfælde vil udlændingen være omfattet af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 1,

stk. 1. I asylsager, der i Danmark er behandlet efter asylgrænseproceduren, vil afgørelsen om afslag efter den foreslåede § 37 o samtidig udgøre en nægtelse af indrejse i overensstemmelse med Schengen-grænsekodeksens artikel 14, hvorefter udlændingen vil være omfattet af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 1, stk. 1.

En afgørelse truffet af Udlændingestyrelsen om, at en ansøgning, der behandles i asylgrænseproceduren, jf. § 37 o, er uantagelig, vil kunne påklages til Flygtningenævnet. Der henvises for så vidt angår klagemulighed til pkt. 3.3.3.2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Såfremt en anden medlemsstat er ansvarlig for at behandle ansøgningen om asyl, vil ansøgeren kunne overføres i medfør af AM-forordningen. Afgørelsen om afvisning vil kunne påklages til Flygtningenævnet. Der henvises for så vidt angår klagemulighed til pkt. 3.3.3.2.6.

Vurderes ansøgningen ikke at være uantagelig, vil ansøgningen overgå til realitetsbehandling i asylgrænseproceduren. I dette tilfælde vil udlændingen fortsat ikke blive tilladt indrejse her i landet, jf. den foreslåede § 37 o, stk. 3, i udlændingeloven som beskrevet nedenfor. Det bemærkes, at der ikke træffes en afgørelse om, at sagen er antagelig og dermed realitetsbehandles i Danmark i asylgrænseproceduren.

Meddeles ansøgeren efter en realitetsbehandling af ansøgningen i asylgrænseproceduren ikke opholdstilladelse, vil ansøgeren være omfattet af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen, jf. artikel 1, stk. 1, fortsat uden at være anset for indrejst her i landet. I dette tilfælde vil afgørelsen efter den foreslåede § 37 o ligeledes udgøre en nægtelse af indrejse i overensstemmelse med Schengen-grænsekodeksens artikel 14, hvorefter udlændingen vil være omfattet af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 1, stk. 1. Afgørelsen vil kunne påklages til Flygtningenævnet. Der henvises for så vidt angår klagemulighed til pkt. 3.3.3.2.6.

Der henvises endvidere til lovforslagets pkt. 3.4.2 vedrørende udsendelsesproceduren efter grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen.

Først i det tilfælde, at ansøgeren meddeles opholdstilladelse efter endt sagsbehandling i asylgrænseproceduren, vil den pågældende blive tilladt indrejse. Opholdstilladelsen vil i dette tilfælde blive givet efter udlændingelovens § 7.

En ansøger vil på trods af, at asylgrænseproceduren finder anvendelse, og selvom den pågældende på baggrund af screeningen er blevet henvist til asylgrænseproceduren, kunne overgå herfra til den almindelige asylprocedure efter gældende regler i udlændingeloven, såfremt det på baggrund af en konkret vurdering efterfølgende viser sig at være uhensigtsmæssigt at behandle ansøgningen i asylgrænseproceduren. Det vil eksempelvis kunne være af hensyn til familiens enhed, barnets tarv i forhold til en mindreårig, eller fordi udlændingen har nogle særlige sundhedsmæssige behov, der ikke kan tages hensyn til i de indkvarteringsfaciliteter, der er

udpeget til brug for behandling af ansøgninger i asylgrænseproceduren. I dette tilfælde vil udlændingen således blive tilladt indrejse her i landet og vil blive omfattet af de almindelige regler om processuelt ophold under asylsagsbehandlingen.

Det foreslås derudover i § 37 o, stk. 3, 2. pkt., i udlændingeloven, at udlændingen under sagsbehandlingen skal tage ophold på det sted, som Udlændingestyrelsen anviser.

Som følge af forslaget vil en udlænding i asylgrænseproceduren skulle tage ophold på det indkvarteringssted, som Udlændingestyrelsen anviser udlændingen at tage ophold på. Udlændingestyrelsen vil være ansvarlig for indkvartering af udlændinge, hvis sag behandles i asylgrænseproceduren. Uanset hvor indkvarteringsstedet, som udpeges, er placeret her i landet, vil ophold eller indkvartering det pågældende sted ikke betyde, at udlændingen dermed er tilladt indrejse eller skal anses for at være indrejst her i landet. Det samme vil være gældende, såfremt der vil være behov for at flytte udlændingen til et andet indkvarteringssted i forbindelse med sagsbehandlingen eller lignende.

3.3.3.2. Det nærmere indhold i en dansk asylgrænseprocedure

Asylprocedureforordningen fastsætter bl.a. regler om behandling af asylansøgninger, den maksimale varighed for behandling af en ansøgning i asylgrænseproceduren, steder for gennemførelse af asylgrænseproceduren, beregning af frister, retsgarantier for mindreårige, herunder uledsagede mindreårige, samt adgang til juridisk rådgivning og juridisk repræsentation under sagsbehandlingen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer, at der, når asylgrænseproceduren finder anvendelse, ligeledes vil være behov for at fastsætte nærmere regler af administrativ karakter om indholdet i en dansk asylgrænseprocedure, herunder i forhold til sagsbehandling. Udlændinge- og integrationsministeren vil i forbindelse med en beslutning om, at en asylgrænseprocedure finder anvendelse, udstede en bekendtgørelse med disse nærmere regler.

Det foreslås på den baggrund, at udlændinge- og integrationsministeren bemyndiges til at fastsætte de nærmere regler for asylgrænseproceduren, herunder om prioritering af ansøgninger, adgangen til juridisk rådgivning og repræsentation samt frist for behandling af ansøgninger i asylgrænseproceduren.

Udlændinge- og integrationsministeren vil i medfør af den foreslåede bestemmelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 19 (§ 37 o, stk. 5), fastsætte nærmere regler for asylgrænseproceduren. Det bemærkes generelt, at udlændingelovens processuelle regler vil finde anvendelse i forbindelse med sager, der behandles efter asylgrænseproceduren. I det omfang disse eksisterende regler ikke skal finde anvendelse i forbindelse med sager, der behandles efter asylgrænseproceduren, vil dette indgå i bekendtgørelsen.

I det følgende gennemgås Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning i forhold til de regler, der vurderes at skulle fastsættes med hjemmel i den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i udlændingelovens § 37 o, stk. 5. Derudover gennemgås relevante regler i udlændingeloven, som vurderes at ville finde anvendelse i tilfælde af, at en ansøgning om asyl skal behandles i en dansk asylgrænseprocedure.

3.3.3.2.1. Steder for gennemførelse af asylgrænseproceduren

Artikel 54, stk. 1, i asylprocedureforordningen fastsætter, at en ansøger som hovedregel skal opholde sig ved eller i nærheden af de ydre grænser, i transitområderne eller på andre udpegede steder inden for medlemsstaternes område.

Udlændingelovens § 42 a, stk. 5, vurderes at finde anvendelse i tilfælde af, at en dansk asylgrænseprocedure finder anvendelse. Det vil således i overensstemmelse med gældende ret være Udlændingestyrelsen, som vil være ansvarlig for at indkvartere udlændinge omfattet af asylgrænseproceduren.

En udlænding, hvis ansøgning om opholdstilladelse skal behandles i asylgrænseproceduren, vil som følge af forslaget i udlændingelovens § 37 o, stk. 3, ikke blive tilladt indrejse og ikke være at anse for indrejst her i landet. Udlændingen vil således ikke opnå et såkaldt processuelt ophold under sagens behandling. Udlændingen vil endvidere som følge af forslaget i § 37 o, stk. 3, 2. pkt., blive anvist til at tage ophold på det sted, Udlændingestyrelsen anviser, under asylsagsbehandlingen.

Udlændingen vil ikke blive anset som værende indrejst, når den pågældende befinder sig på det indkvarteringssted, der er udpeget til brug for asylgrænseproceduren, eller på det opholdssted, hvor den pågældende er indkvarteret. Dette vil gælde, uanset om indkvarteringsstedet placeres i nærheden af de ydre grænser, transitområderne eller et andet sted. Det samme vil gøre sig gældende, hvis der opstår behov for at overføre en ansøger, som er omfattet af asylgrænseproceduren, til en anden lokalitet som led i sagsbehandlingen. Det vil eksempelvis kunne være ved behov for at aldersundersøge en uledsaget mindreårig på en ekstern lokalitet, eller såfremt ansøgeren får akut behov for lægelig behandling uden for indkvarteringsstedet. Dette vil svare til asylprocedureforordningens artikel 54, stk. 5, hvor det bl.a. i tilfælde af behov for at overføre en ansøger til en anden lokation med henblik på at modtage lægebehandling ikke udgør en indrejse på en medlemsstats område. Endvidere vil det samme gøre sig gældende, såfremt den pågældende frihedsberøves i forbindelse med behandlingen af sagen, hvorved den pågældende ikke længere befinder sig på det indkvarteringssted, der er udpeget til brug for asylgrænseproceduren samt i situationer, hvor den pågældende under frihedsberøvelse skal give møde til samtaleafholdelse.

Det vil være Udlændingestyrelsens opgave at indkvartere udlændinge omfattet af asylgrænseproceduren. Der vil i overensstemmelse med Udlændingestyrelsens nuværende

praksis skulle tages hensyn til ansøgeres individuelle behov, herunder i forhold til familier med mindreårige børn.

Det samme vil gøre sig gældende for indkvartering af uledsagede mindreårige, hvis ansøgning om asyl behandles i asylgrænseproceduren. Det vil efter Udlændingestyrelsens praksis bl.a. betyde, at uledsagede mindreårige vil skulle indkvarteres afskærmet fra voksne asylansøgere, eksempelvis på et børnecenter, og at der vil skulle stilles passende tilbud om aktiviteter til rådighed for børn, herunder i forhold til undervisning og fritidsaktiviteter.

Der henvises til lovforslagets pkt. 3.3.3.2.5 vedrørende retsgarantier for mindreårige, herunder uledsagede mindreårige.

3.3.3.2.2. Adgang til juridisk rådgivning og repræsentation

Asylprocedureforordningen fastsætter i artikel 15 og 17 regler om ret til gratis juridisk rådgivning og retshjælp i alle faser af asylproceduren samt repræsentation.

Udlændinge- og integrationsministeren vil af hensyn til at fastsætte en ordning, der tilsvarende asylprocedureforordningens bestemmelser om adgang til juridisk rådgivning, med hjemmel i den foreslåede § 37 o, stk. 5, i udlændingeloven fastsætte nærmere regler herom.

I dag rådgiver DRC Dansk Flygtningehjælp udlændinge i alle faser af en asylsag. Det vurderes på den baggrund, at DRC Dansk Flygtningehjælp ligeledes vil skulle yde juridisk rådgivning til udlændinge, hvis ansøgning om asyl behandles i asylgrænseproceduren.

Udlændingestyrelsen har endvidere i medfør af udlændingelovens § 48 a, stk. 3, pligt til at oplyse asylansøgere om muligheden for at sætte sig i forbindelse med DRC Dansk Flygtningehjælp med henblik på at modtage juridisk rådgivning omkring asylsagen, når sagen antages til realitetsbehandling her i Danmark.

Udlændinge- og integrationsministeren vil endvidere med hjemmel i den foreslåede § 37 o, stk. 5, kunne fastsætte nærmere regler om juridisk rådgivning og repræsentation i forbindelse med klagesagsbehandlingen. Der henvises til lovforslagets pkt. 3.3.3.2.6 vedrørende den foreslåede ordning for indgivelse og behandling af klager over afgørelser truffet af Udlændingestyrelsen i asylgrænseproceduren.

3.3.3.2.3. Prioritering mellem ansøgninger og frist for behandling af en ansøgning

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at der kan blive behov for at prioritere imellem, hvilke ansøgninger der skal behandles først i asylgrænseproceduren. Det kan eksempelvis være hensigtsmæssigt at prioritere behandlingen af ansøgninger indgivet af familier med mindreårige børn, hvor en ansøgning fra en uledsaget mindreårig i undtagelsestilfælde behandles i asylgrænseproceduren, hvor der er en rimelig grund til at betragte ansøgeren som en fare for medlemsstatens nationale sikkerhed eller offentlige orden,

sager hvor ansøgeren har udvist kriminel adfærd, hvor ansøgeren tidligere er meddelt afslag på asyl i Danmark eller et andet EU-land, eller hvis andre særlige omstændigheder gør sig gældende.

Dette vil svare til nogle af de situationer, hvorefter det i medfør af asylprocedureforordningens artikel 34, stk. 5, vil være muligt for en medlemsstat at prioritere behandlingen af en ansøgning.

Udlændinge- og integrationsministeren vil på den baggrund fastsætte nærmere regler om prioritering mellem ansøgninger med hjemmel i den foreslåede § 37 o, stk. 5, i udlændingeloven.

Efter artikel 51, stk. 2, i asylprocedureforordningen skal asylgrænseproceduren være så kort som mulig. Asylgrænseproceduren må som udgangspunkt højst vare 12 uger fra det tidspunkt, hvor ansøgningen er registreret. De 12 uger omfatter også klagesagsbehandling. Efter denne periode skal ansøgeren som udgangspunkt gives tilladelse til at rejse ind på medlemsstatens område, medmindre den pågældende er overgået til grænsetilbagesendelsesproceduren i medfør af artikel 4 i grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen.

Af hensyn til at fastsætte tilsvarende regler samt at sikre sammenhæng med asylgrænseproceduren, som den finder anvendelse i de øvrige EU-medlemslande i medfør af asylprocedureforordningen, vil der med hjemmel i den foreslåede § 37 o, stk. 5, blive fastsat regler om, at behandling af en ansøgning i en dansk asylgrænseprocedure ligeledes som det klare udgangspunkt maksimalt må tage 12 uger, hvorefter også klagesagsbehandlingen som udgangspunkt vil skulle være afsluttet.

Den foreslåede ordning vil betyde, at den samlede behandling af en ansøgning i asylgrænseproceduren som det klare udgangspunkt skal afsluttes inden for 12 uger. Heri ligger, at Udlændingestyrelsen inden for de 12 uger skal vurdere og træffe afgørelse om, hvorvidt ansøgningen skal afvises som uantagelig, ligesom Udlændingestyrelsen vil skulle realitetsbehandle ansøgninger, der ikke skal afvises som uantagelige i asylgrænseproceduren. Derudover vil der også som det klare udgangspunkt skulle træffes afgørelse i klagesagen inden for denne frist, såfremt Udlændingestyrelsens afgørelse påklages til Flygtningenævnet inden for denne frist.

Såfremt det ikke er muligt for Udlændingestyrelsen at træffe afgørelse inden for fristen, vil ansøgeren som udgangspunkt skulle tillades adgang til at indrejse her i landet, hvorefter Udlændingestyrelsen vil skulle behandle ansøgningen efter den almindelige asylprocedure i medfør af udlændingelovens gældende regler.

Såfremt det ikke er muligt for Flygtningenævnet at træffe afgørelse inden for den samlede frist på 12 uger, og den manglende fristoverholdelse ikke skyldes, at sagen skal henvises til behandling af et fuldt nævn efter den foreslåede § 1 nr. 42 (§ 53, stk. 17, 3. pkt., i udlændingeloven), eller andre helt særlige tilfælde, vil ansøgeren tillige skulle tillades indrejse

her i landet under klagesagsbehandlingen. Det vil således betyde, at Udlændingestyrelsen skal vurdere, om udlændingen fortsat skal være indkvarteret på det sted, ansøgeren under behandlingen af sagen i asylgrænseproceduren har været indkvarteret, ligesom der skal tages fornyet stilling til, om den pågældende fortsat skal være pålagt eventuelle foranstaltninger til at sikre den pågældendes tilstedeværelse eller medvirken.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer, at der i helt særlige tilfælde kan være behov for at fravige fristen på 12 uger under klagesagsbehandlingen, eksempelvis såfremt Flygtningenævnet vurderer, at sagen ikke er egnet til behandling på formandskompetencen som foreslået i lovforslagets § 1, nr. 42 (53, stk. 17, 1. pkt., i udlændingeloven). Udlændinge- og integrationsministeren vil på den baggrund med hjemmel i den foreslåede § 37 o, stk. 5, kunne fastsætte nærmere regler om muligheden for i disse særlige tilfælde at fravige fristen, herunder fastsætte regler om, hvornår sagen i disse tilfælde senest vil skulle være afsluttet ved Flygtningenævnet.

Der henvises til lovforslagets pkt. 3.3.3.2.6 vedrørende den foreslåede klageordning i asylgrænseproceduren.

3.3.3.2.4. Foranstaltninger til at sikre en udlændings tilstedeværelse eller medvirken, herunder regler om frihedsberøvelse

Med pagten indføres en ny ordning, 'juridisk fastholdelse', hvorefter en udlænding til trods for sin fysiske tilstedeværelse på en EU-medlemsstats territorium ikke tillades indrejse og derfor heller ikke anses for at være indrejst i landet. Der henvises i forhold til denne ordning generelt til pkt. 3.2.3.1.1.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at Danmark bør kunne iværksætte de samme foranstaltninger i Danmark over for udlændinge, herunder etablere en tilsvarende ordning med henblik på at sikre, at en udlænding ikke tillades indrejse og således ikke anses for at være indrejst her i landet ved behandling af en asylansøgning i en dansk asylgrænseprocedure. Dette af hensyn til at sikre, at Danmark ikke fremstår som et mere attraktivt rejsemål end de øvrige EU-medlemslande i tilfælde af ændrede tilstrømningsmønstre.

Det foreslås på den baggrund, at en udlænding, hvis asylansøgning behandles i asylgrænseproceduren, ikke anses for indrejst her i landet under behandling af ansøgningen, jf. også den foreslåede § 1, nr. 19 (§ 37 o, stk. 3, 1. pkt.).

Den foreslåede ordning vil betyde, at en udlænding, hvis asylansøgning behandles efter den foreslåede asylgrænseprocedure, til trods for sin fysiske tilstedeværelse her i landet, ikke anses for indrejst her i landet, mens den pågældendes ansøgning om asyl behandles i asylgrænseproceduren. Det vil svare til den ordning, der indføres for de øvrige medlemslande i EU.

Ordningen finder tillige anvendelse for asylansøgere, der i forbindelse med sagens behandling i asylgrænseproceduren har været forsvundet, udeblevet eller på anden måde har unddraget sig myndighedernes opmærksomhed og efterfølgende genopdukker. I disse situationer vil den pågældende fortsat være juridisk fastholdt under asylsagens fortsatte behandling. Det er i den forbindelse ministeriets vurdering, at det ikke har betydning, at den pågældende genopdukker på et tidspunkt efter 12-ugers fristen for behandling af sagen i asylgrænseproceduren. Ved en ordning, hvorefter en tidligere udeblevet udlænding genindtræder i den juridiske fastholdelse ved genopdukkelsen, sikres det, at der ikke skabes et incitament til at udeblive, hvilket vurderes i overensstemmelse med formålet med asylgrænseproceduren. Det bemærkes, at den danske asylgrænseprocedure på dette punkt adskiller sig fra EU-modellen, hvor en udeblivelse ud over 12-ugers fristen medfører, at den juridiske fastholdelse ophæves og udlændingen skal tillades indrejse.

Som følge af den foreslåede § 37 o, stk. 3, 1. pkt., i udlændingeloven, hvorefter udlændinge omfattet af asylgrænseproceduren ikke vil være at anse for indrejst her i landet under sagens behandling, kan der være behov for at anvende foranstaltninger til sikring af en udlændings tilstedeværelse eller medvirken.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at udlændingelovens regler om foranstaltninger for at sikre en udlændings tilstedeværelse eller medvirken i §§ 34 og 36 med visse ændringer vil finde anvendelse ved behandling af en ansøgning om asyl i asylgrænseproceduren. Det er endvidere ministeriets vurdering, at disse foranstaltninger vil kunne anvendes med henblik på at opretholde ordningen, hvorefter en udlænding ikke anses for indrejst her i landet, når en ansøgning behandles i asylgrænseproceduren.

Det vil betyde, at politiet eller Udlændingestyrelsen i overensstemmelse med udlændingelovens § 34, stk. 1, indtil der er truffet afgørelse om, hvorvidt en udlænding skal afvises, udvises, overføres eller udsendes under henvisning til, at udlændingen ikke har ret til opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse, kan bestemme, at udlændingen skal deponere sit pas, anden rejselegitimation og billet hos politiet eller Udlændingestyrelsen, stille en af politiet eller Udlændingestyrelsen fastsat sikkerhed, tage ophold efter politiets eller Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse og give møde hos politiet eller Udlændingestyrelsen på nærmere angivne tidspunkter.

Politiet vil endvidere i overensstemmelse med udlændingelovens § 34, stk. 2, hvis det skønnes hensigtsmæssigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse eller medvirken til sagens behandling eller udrejsen, kunne bestemme, at en udlænding skal give møde hos politiet på nærmere angivne tidspunkter, såfremt udlændingen indgiver ansøgning om asyl efter udlændingelovens § 7 og ikke medvirker til sagens oplysning, udlændingen uden rimelig grund udebliver fra en afhøring ved Udlændingestyrelsen eller politiet, hvortil den

pågældende er indkaldt, udlændingen har udvist voldelig eller truende adfærd over for personer, der udfører opgaver med driften af et indkvarteringssted for udlændinge, eller over for de personer, der i øvrigt opholder sig på indkvarteringsstedet, eller udlændingen ikke efterkommer Udlændingestyrelsens bestemmelse om, at udlændingen skal tage ophold efter Udlændingestyrelsens nærmere bestemmelse.

I fald det vurderes, at de i udlændingelovens § 34 (deponeering af pas, meldepligt mv.) nævnte foranstaltninger ikke anses for tilstrækkelige til sikring af en udlændings tilstedeværelse, vil politiet efter en konkret vurdering kunne bestemme, at en udlænding, hvis sag behandles i asylgrænseproceduren, frihedsberøves. Der henvises herved til den foreslåede § 1, nr. 14, hvorefter politiet kan bestemme, at en udlænding, hvis asylansøgning behandles efter den foreslåede § 1, nr. 19 (§ 37 o), frihedsberøves for at fastholde udlændingens tilstedeværelse under asylsagsbehandlingen, hvis de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige. Det vil bero på en konkret vurdering, om der vil være grundlag for frihedsberøvelse efter den foreslåede bestemmelse herom, eller om mindre indgribende foranstaltninger vil kunne anses for tilstrækkelige for at sikre udlændingens tilstedeværelse.

Den foreslåede ordning vil indebære, at der kun må ske frihedsberøvelse af en udlænding, hvis asylsag behandles i asylgrænseproceduren, når det på grundlag af en individuel vurdering af den enkelte sag viser sig nødvendigt, hvis andre mindre indgribende tvangsforanstaltninger ikke kan anvendes effektivt. Frihedsberøvelse må kun anvendes som en sidste udvej i overensstemmelse med principperne om nødvendighed og proportionalitet. Det bemærkes, at frihedsberøvelse skal være nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse, og der er ikke adgang til rutinemæssig frihedsberøvelse af alle ansøgere, hvis asylsag behandles i asylgrænseproceduren.

Det bemærkes endvidere, at der generelt er vide rammer for at frihedsberøve udlændinge, hvis asylsag behandles i asylgrænseproceduren. Således vil frihedsberøvelsen i disse tilfælde også have til formål at opretholde ordningen, hvorefter pågældende ikke anses for indrejst her i landet.

Politiet vil fortsat, som den retshåndhævende myndighed, have enekompetencen til at udøve magt eller tvang og vil derfor skulle træffe den endelige afgørelse om iværksættelse af frihedsberøvelse, ligesom politiet vil skulle stå for at foretage den faktiske frihedsberøvelse. Politiets beslutning om frihedsberøvelse efter den foreslåede bestemmelse vil kunne ske efter indstilling og anmodning fra udlændingemyndighederne.

Det vil ligeledes være muligt at frihedsberøve en asylansøger under asylsagens behandling i medfør af udlændingelovens § 36, stk. 2, 1. pkt., såfremt udlændingen ikke efterkommer Udlændingestyrelsens bestemmelse om at tage ophold, jf. § 42 a, stk. 7, 4. pkt., og § 42 d, stk. 2, 2. pkt., ligesom bestemmelsens 2. pkt., kan anvendes over

for en udlænding, der uden rimelig grund udebliver fra en samtale med Udlændingestyrelsen, hvortil den pågældende er indkaldt. Endvidere kan udlændingelovens § 36, stk. 3, anvendes, såfremt de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre en effektiv behandling af asylansøgningen, hvis udlændingen gennem sin adfærd lægger væsentlige hindringer i vejen for asylsagens oplysning ved gentagne gange uden rimelig grund at udeblive fra samtaler med Udlændingestyrelsen, hvortil den pågældende er indkaldt, ikke meddeler eller tilslører oplysninger om sin identitet, nationalitet eller rejserute eller ved at meddele utvivlsomt urigtige oplysninger herom, eller på anden lignende måde ikke vil medvirke til sagens oplysning.

Bestemmelserne om frihedsberøvelse vil kunne anvendes under vurderingen af sagens antagelighed og i forbindelse med sagens realitetsbehandling.

Frihedsberøvelse vil – i lighed med frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 36 i øvrigt – bl.a. medføre, at udlændingen efter udlændingelovens § 37, stk. 1, 1. pkt., inden tre døgn efter frihedsberøvelsens iværksættelse skal fremstilles for retten, der skal tage stilling til spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed og fortsatte opretholdelse. Retten beskikker en advokat for udlændingen, jf. udlændingelovens § 37, stk. 2. Retten fastsætter endvidere en frist for den fortsatte frihedsberøvelse, hvis frihedsberøvelsen findes lovlig. Denne frist kan senere forlænges af retten, dog højst med 4 uger ad gangen, jf. udlændingelovens § 37, stk. 3, 2. og 3. pkt.

Forslaget indebærer derudover, at udlændingelovens § 37, stk. 10, om at frihedsberøvelse skal ske i særlige faciliteter, samt at uledsagede mindreårige ikke må frihedsberøves i fængsler, også vil omfatte udlændinge, der frihedsberøves efter den foreslåede ordning.

Den foreslåede ordning indebærer endvidere ingen ændringer i de gældende regler i udlændingelovens §§ 37 a-37 e om adgangen til domstolsprøvelse og legemsundersøgelse, isolation samt brev- og besøgskontrol over for udlændinge, der frihedsberøves efter den foreslåede nye bestemmelse i udlændingelovens § 36, stk. 4. Det foreslås endvidere, at udlændingelovens § 36, stk. 4, der efter det foreslåede bliver stk. 5, også finder anvendelse for beslutning om frihedsberøvelse efter den foreslåede § 36, stk. 1, 4. pkt.

Den foreslåede ordning indebærer, at politiet ved beslutning om frihedsberøvelse af en udlænding, hvis asylansøgning behandles i asylgrænseproceduren, efter den foreslåede § 36, stk. 1, 4. pkt., i det omfang, der er relevant for persongruppen, skal lægge særlig vægt på de hensyn, der fremgår af § 36, stk. 4, der bliver stk. 5.

3.3.3.2.5. Retsgarantier for mindreårige

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer, at ansøgninger om asyl indgivet af mindreårige principielt også skal kunne behandles i asylgrænseproceduren, hvis der er tale om mindreårige, der ledsages af deres forældre eller et andet

familiemedlem, hvor der er truffet afgørelse om ledsagelse. Hvis der indgives ansøgning om asyl fra en familie, hvor ikke alle familiemedlemmer vurderes at skulle have behandlet deres ansøgning om asyl i asylgrænseproceduren, vil det skulle bero på udlændingemyndighedernes konkrete vurdering, hvorvidt alle medlemmer i familien skal have deres ansøgning behandlet i asylgrænseproceduren, eller om alene det eller de medlemmer, der vurderes at skulle have deres ansøgning behandlet i asylgrænseproceduren, skal have ansøgningen behandlet heri. Udlændingemyndighedernes beslutning herom vil bl.a. skulle bero på en afvejning af hensynet til familiens enhed og barnets tarv.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer dog, at ansøgninger indgivet af uledsagede mindreårige, som det klare udgangspunkt, ikke bør omfattes af asylgrænseproceduren, medmindre den uledsagede mindreårig udgør en fare for den nationale sikkerhed eller offentlige orden, svarende til artikel 53, stk. 1, 1. pkt., i asylprocedureforordningen.

Såfremt en asylansøgning indgivet af en mindreårig behandles i asylgrænseproceduren, skal der tages behørigt hensyn til den mindreåriges særligt sårbare situation.

I overensstemmelse med gældende praksis for sagsbehandlingen i den almindelige procedure vil Udlændingestyrelsen således ved behandling af en ansøgning om asyl indgivet af en uledsaget mindreårig, som behandles i asylgrænseproceduren, forud for den asylretlige vurdering af sagen skulle vurdere, om den uledsagede mindreårig er moden nok til at gennemgå en asylsagsbehandling.

Modenhedsvurderingen vil skulle foretages på samme vis, som den foretages efter Udlændingestyrelsens almindelige praksis.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at udlændingelovens § 56 a vedrørende udpegning af en repræsentant for uledsagede mindreårige til varetagelse af den mindreåriges interesser vil finde anvendelse i den situation, hvor en uledsaget mindreårig udlænding har indgivet en ansøgning om asyl, som undtagelsesvist behandles i asylgrænseproceduren.

Såfremt en ansøgning om asyl, som er indgivet af en uledsaget mindreårig, skal behandles i asylgrænseproceduren, og der i den forbindelse bliver behov for at frihedsberøve den mindreårig, vil den mindreårig ikke kunne frihedsberøves i et fængsel, jf. udlændingelovens § 37, stk. 10, 3. pkt.

Det bemærkes derudover generelt, at i det omfang, det er nødvendigt, kan udlændinge- og integrationsministeren i medfør af den foreslåede § 37 o, stk. 5, jf. forslaget § 1, nr. 19, fastsætte regler om, i hvilket omfang udlændingelovens regler om behandling af asylansøgninger indgivet af mindreårige, herunder uledsagede mindreårige, tillige skal finde anvendelse i sager, der behandles efter asylgrænseproceduren. Der vil således bl.a. kunne fastsættes regler om iværksættelse af en aldersundersøgelse i overensstemmelse med § 48 e, stk. 3, 2. pkt., om tilbud om undervisning

og om fritidsaktiviteter, om at iværksætte en eftersøgning af forældrene eller andet familiemæssigt netværk, medmindre den mindreårig kan tage ophold på et modtage- og omsorgscenter i hjemlandet eller det tidligere opholdsland, jf. § 56 a, stk. 10 samt om stillingtagen til grundlag for opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, nr. 2.

Der henvises til lovforslagets pkt. 3.2.1.1.3 vedrørende retsgarantier for mindreårige, herunder uledsagede mindreårige.

3.3.3.2.6. Klage over afslag

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer, at klager over Udlændingestyrelsens afgørelser i sager, som behandles i asylgrænseproceduren, skal kunne påklages til Flygtningenævnet i lighed med, hvordan klager over afslag på asyl i øvrigt behandles efter dansk ret.

Det foreslås derfor, at afgørelser, truffet af Udlændingestyrelsen i asylgrænseproceduren, skal kunne påklages til Flygtningenævnet. En ansøger vil, ud over en afgørelse om afslag på opholdstilladelse efter den foreslåede § 37 o, kunne klage over Udlændingestyrelsens afgørelse om, at en ansøgning er uantagelig. I overensstemmelse med lovforslagets § 1, nr. 45, afvises en klage, der er indgivet til Udlændingestyrelsen senere end 7 dage efter, at udlændingen har fået meddelelse om afgørelsen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har med den foreslåede klagesagsprocedure for asylgrænseproceduren navnlig lagt vægt på, at den samlede sagsbehandling, herunder klagesagsbehandlingen, som følge af den foreslåede maksimale tidsfrist på 12 uger for behandling af en ansøgning i asylgrænseproceduren, nødvendiggør, at sagerne kan afgøres særligt hurtigt. Dette vil især være gældende i den situation, hvor asylgrænseproceduren finder anvendelse som følge af en større tilstrømning af udlændinge.

Det foreslås, at en klage over en afgørelse om, at en ansøgning er uantagelig samt en klage over en afgørelse om afslag efter realitetsbehandling i asylgrænseproceduren, ikke automatisk skal anses for påklaget til Flygtningenævnet.

Det foreslås i forlængelse heraf, at sagerne på grund af sagernes karakter og inden for det tidsrum, de skal behandles, behandles af Flygtningenævnets formand eller en næstformand alene på den såkaldte formandskompetence. Det vil betyde, at sagerne vil blive behandlet af formanden eller næstformanden alene og ikke af et fuldt nævn bestående af en dommer, en advokat og en repræsentant fra Udlændinge- og Integrationsministeriets departement.

Det foreslås dog, at sagerne i helt særlige tilfælde skal kunne henvises til fuld nævnsbehandling. Såfremt Flygtningenævnets formand eller næstformand måtte vurdere, at sagen ikke egner sig til behandling på formandskompetencen, vil Flygtningenævnet således i helt særlige tilfælde som følge af det foreslåede kunne henvise sagen til fuld nævnsbehandling, hvorefter sagen vil blive behandlet på nævnsmøde med medvirken af formanden eller en næstformand, en ad-

vokat og et medlem, der gør tjeneste i Udlændinge- og Integrationsministeriets departement. Helt særlige tilfælde vil eksempelvis kunne foreligge, hvis sagen rejser væsentlige principielle spørgsmål.

Såfremt sagen henvises til fuld nævnsbehandling, vil sagen som udgangspunkt behandles på skriftligt grundlag, jf. herved udlændingelovens § 56, stk. 4, nr. 5. Dette vil svare til nogle af de situationer, hvorefter det i medfør af asylprocedureforordningens artikel 34, stk. 5, vil være muligt for en medlemsstat at prioritere behandlingen af en ansøgning.

Der lægges med lovforslaget op til, at Udlændingestyrelsen skal gøre en asylansøger bekendt med adgangen til gratis rådgivning og retshjælp fra DRC Dansk Flygtningehjælp, når en asylansøgning behandles i asylgrænseproceduren. Udlændingestyrelsen orienterer DRC Dansk Flygtningehjælp om sagen og fremsender sagens akter, hvis asylansøgeren samtykker hertil. DRC Dansk Flygtningehjælp vil yde juridisk rådgivning til asylansøgeren og repræsentation ved at indgive partsindlæg, i det omfang, det vil være relevant, og ansøgeren anmoder herom. Der meddeles ikke automatisk opsættende virkning i forbindelse med klage over en afgørelse truffet i asylgrænseproceduren. Flygtningenævnet vil imidlertid ex officio kunne tage stilling til, om der i den konkrete sag er grundlag for at tillægge en klage opsættende virkning, herunder på baggrund af eventuelle partsindlæg.

Flygtningenævnet vil endvidere med forslaget om fornødent og i overensstemmelse med gældende ret efter § 55, stk. 1, i udlændingeloven, kunne beskikke en advokat for udlændingen, medmindre denne selv har antaget en sådan. Det vil være relevant, såfremt sagen henvises til fuld nævnsbehandling efter § 53, stk. 6.

En ansøger, hvis ansøgning behandles i asylgrænseproceduren, gives som følge af forslaget i § 37 o, stk. 3, i udlændingeloven ikke processuelt ophold og tillades således ikke at indrejse her i landet under sagsbehandlingen. Det vil også betyde, at ansøgeren ikke vil få processuelt ophold under klagesagsbehandlingen, ligesom en ansøger under klagesagsbehandlingen ikke vil få tilladelse til at indrejse.

En påklage af en afgørelse truffet i medfør af lovforslagets § 37 o, stk. 2, tillægges endvidere som altovervejende udgangspunkt ikke opsættende virkning. Dette indebærer, at ansøgeren vil overgå til udsendelsesposition under klagesagsbehandlingen. Dette gælder også for en uledsaget mindreårig, hvis sag behandles i asylgrænseproceduren. Det bemærkes i den forbindelse, at den danske ordning på dette punkt adskiller sig fra ordningen i de EU-lande, der deltager i asylprocedureforordningen, hvor en ansøgning indgivet af en uledsaget mindreårig behandles i asylgrænseproceduren, fordi den pågældende udgør en fare for den nationale sikkerhed eller offentlige orden, tillægges opsættende virkning i forbindelse med klagen.

En klage kan dog undtagelsesvist, såfremt Flygtningenævnet

i den konkrete sag måtte finde, at særlige grunde taler derfor, tillægges opsættende virkning i overensstemmelse med § 33 b, stk. 2. Dette vil svare til asylprocedureforordningens artikel 68, stk. 4, hvorefter en medlemsstat efter anmodning fra ansøgeren eller ex officio vil kunne tillægge en sag opsættende virkning.

3.3.3.2.7. Vurdering af ansvarlig medlemsstat efter AM-forordningen i asylgrænseproceduren

Vurderingen af hvilken medlemsstat, der er ansvarlig for behandlingen af asylsagen efter AM-forordningen, vil også skulle foretages i asylgrænseproceduren, såfremt udlændingens ansøgning om asyl behandles heri. Der henvises generelt til lovforslagets pkt. 3.5.2.1 for en gennemgang af AM-forordningen.

Forpligtelsen til at afgøre, hvilken medlemsstat, der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, påhviler efter AM-forordningen den medlemsstat, hvor ansøgningen først er registreret.

Såfremt en asylansøger er henvist til asylgrænseproceduren, vil proceduren til bestemmelse af den ansvarlige medlemsstat efter AM-forordningen skulle indledes fra tidspunktet, hvor ansøgningen er registreret. Fristerne i AM-forordningen, herunder artikel 39 og 40 for indgivelse og besvarelse af en anmodning om overtagelse, vil således også gælde, når ansvaret for en ansøger, hvis ansøgning behandles i asylgrænseproceduren, skal fastlægges.

Såfremt en ansøgning behandles i asylgrænseproceduren, vil også fastlæggelsen af ansvaret efter AM-forordningen skulle foretages på det sted, hvor grænseproceduren vil blive gennemført, hvilket vil svare til artikel 52 i asylprocedureforordningen.

Fastlæggelse af ansvaret efter AM-forordningen vil således skulle ske i forbindelse med vurdering af sagens antagelighed i overensstemmelse med artikel 39, stk. 1, litra a i asylprocedureforordningen.

3.4. Gennemførelse af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen

3.4.1. Gældende ret

3.4.1.1. Udsendelsesdirektivet

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF af 16. december 2008 om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold (udsendelsesdirektivet) fastsætter regler om tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere uden lovligt ophold, herunder i det væsentligste regler om rettigheder og garantier (artikel 4 og 5 og artikel 14), pligten til at meddele tilbagesendelsesafgørelser (artikel 6), frivillig udrejse (artikel 7), udsendelse (artikel 8-10), indrejseforbud (artikel 11), formkrav til afgørelser (artikel 12), garantier i perioden frem til tilbagesendelsen (artikel 14), regler om administrativ fri-

hedsberøvelse med henblik på udsendelse (artikel 15-17) og akutte situationer (artikel 18). Udsendelsesdirektivet udgør en delvis udbygning af Schengenreglerne.

Udsendelsesdirektivet er gennemført i dansk ret ved en ændring af udlændingeloven, jf. lov nr. 248 af 30. marts 2011 med efterfølgende ændringer.

3.4.1.2. Hjemrejseloven

Hjemrejseloven regulerer udlændingens forhold fra det tidspunkt, hvor en udlænding ikke har ret til at opholde sig her i landet, frem til at udlændingen udrejser.

Hjemrejseloven har dels til formål at sikre, at myndighederne har de fornødne redskaber til at understøtte udlændingens udrejse, dels til formål at motivere udlændingen til selv at træffe beslutning om udrejse og at understøtte en sådan beslutning. Derudover har loven til formål at regulere konsekvenserne, når en udlænding ikke medvirker til sin udrejse.

Lovens kapitel 1 indeholder regler om udlændingens pligt til at udrejse, hvis den pågældende ikke har ret til at opholde sig her i landet samt Hjemrejsestyrelsens mulighed for at foretage kontrol med, om udlændingen er udrejst.

Lovens kapitel 6 om hjemrejsestøtte m.v. indeholder bl.a. regler om udlændingens pligt til at afholde de udgifter, der er forbundet med udlændingens udrejse, jf. § 7, samt regler om hjemrejsestøtte, jf. § 8.

Lovens kapitel 8 indeholder videre bestemmelser om Hjemrejsestyrelsens mulighed for at træffe motivationsfremmende foranstaltninger for at sikre den nødvendige kontrol med de udlændinge, som ikke udrejser af Danmark frivilligt.

Det følger bl.a. af hjemrejselovens §§ 11 og 12, at Hjemrejsestyrelsen eller politiet for at sikre en udlændings tilstedeværelse eller medvirken til sin udrejse kan bestemme, at udlændingen f.eks. skal deponere sit pas, anden rejselegitimation og billet eller skal give møde på nærmere angivet tidspunkt (meldepligt).

Det følger bl.a. af hjemrejselovens § 13, at Hjemrejsestyrelsen kan bestemme, at en udlænding, der ikke medvirker til sin udrejse, skal tage ophold på et bestemt indkvarteringssted (opholdspligt) samt give underretning om sit opholdssted inden for et bestemt tidsrum (underretningspligt).

Lovens kapitel 9 indeholder tillige bestemmelser om muligheden for varetægtsfængsling og administrativ frihedsberøvelse m.v.

Det følger af hjemrejselovens § 16, stk. 1, 1. pkt., at såfremt de mindre indgribende foranstaltninger i §§ 11 og 12 eller udlændingelovens § 34 ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for afvisning, for udvisning efter udlændingelovens § 25, nr. 2, eller §§ 25 a, 25 b eller 25 c eller for udsendelse af en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal den pågældende så vidt muligt frihedsberøves.

Loven indeholder også regler om udlændingens medvirken til udrejse og Hjemrejsestyrelsens mulighed for at indgå en hjemrejsekontrakt med en udlænding, der skal udrejse. Derudover indeholder loven bestemmelser om udlændingens pligter og opgaver, når udlændingen er indkvarteret i medfør af udlændingelovens § 42 a.

Loven indeholder desuden regler om Folketingets Ombudsmands tilsyn med udsendelsesarbejdet og muligheden for andre myndigheders videregivelse af oplysninger fra en opholdssag til Hjemrejsestyrelsen.

Endelig indeholder loven regler om kompetence og om klageadgang, således at afgørelser efter loven som udgangspunkt træffes af Hjemrejsestyrelsen med klageadgang til Udlændingenævnet.

3.4.1.3. Udlændingeloven

Der henvises til gennemgangen af gældende ret i pkt. 3.2.1.1.2 om Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse og pkt. 3.2.1.1.5 om frihedsberøvelse.

3.4.1.3.1. Indrejseforbud

Det følger af udlændingelovens § 32, stk. 1, at der fastsættes et indrejseforbud, hvorefter den pågældende udlænding ikke uden tilladelse på ny må indrejse og opholde sig på det i afgørelsen fastsatte område, jf. dog stk. 2 og 3, i følgende tilfælde:

- 1) Udlændingen er udvist.
- 2) Udlændingen er pålagt at udrejse af landet straks eller udrejser ikke i overensstemmelse med udrejsefristen efter § 33, stk. 2.
- 3) Udlændingen er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af de Forenede Nationer eller Den Europæiske Union.
- 4) Udlændingen er optaget på den liste, der er nævnt i § 29 c, stk. 1.
- 5) Udlændingens opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter § 21 b, stk. 1.
- 6) Der er truffet en afgørelse om, at udlændingen ikke har medvirket til sin udrejse i medfør af hjemrejselovens § 3, stk. 2.

Efter udlændingelovens § 32, stk. 3, kan der i særlige tilfælde, herunder af hensyn til familiens enhed, undlades fastsat et indrejseforbud, hvis udlændingen udvises efter § 25 a, stk. 2, eller § 25 b, eller hvis udlændingen er omfattet af stk. 1, nr. 2 eller 6.

Det følger videre af udlændingelovens § 32, stk. 4, at et indrejseforbud meddeles med forskellig varighed.

Det følger således af § 32, stk. 4, nr. 1, at et indrejseforbud meddeles for en periode på 2 år, hvis udlændingen udvises efter § 25 a eller § 25 b, eller udlændingen er meddelt et indrejseforbud efter stk. 1, nr. 2 eller 6, jf. dog nr. 3.

Efter § 32, stk. 4, nr. 3, meddeles en udlænding et indrejseforbud for en periode på 5 år, hvis udlændingen udvises efter § 25, nr. 2, når udlændingen anses for en alvorlig trussel mod den offentlige sundhed, eller hvis udlændingen er tredjelandstatsborger og er meddelt et indrejseforbud efter stk. 1, nr. 2 eller 6, eller i forbindelse med udvisning efter § 25 a, stk. 2, eller § 25 b, og er indrejst i strid med et indrejseforbud, der tidligere er meddelt efter stk. 1, nr. 2, eller i forbindelse med udvisning efter § 25 a, stk. 2, eller § 25 b, eller i strid med et indrejseforbud meddelt af en anden medlemsstat og opdateret i SIS.

Det følger derudover af udlændingelovens § 32, stk. 5, nr. 2, at der kan meddeles et indrejseforbud af kortere varighed, hvis udlændingen er meddelt et indrejseforbud efter stk. 1, nr. 2 eller 6, eller i forbindelse med udvisning efter § 25 a, stk. 2, § 25 b eller § 25, nr. 2, når udlændingen anses for en alvorlig trussel mod den offentlige sundhed og ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiemæssige og sociale tilknytninger, taler for, at der meddeles et indrejseforbud af kortere varighed end anført i stk. 4, nr. 1 og 3.

3.4.1.3.2. Frist for frivillig udrejse efter anmodning

Udlændingelovens § 33 indeholder regler om fastsættelse af udrejsefrister.

Det fremgår således af udlændingelovens § 33, stk. 1, 1. pkt., at en afgørelse eller beslutning, hvorved det meddeles en udlænding, at vedkommende i medfør af reglerne i kapitel 1 og 3-4 a ikke har ret til at opholde sig i landet, skal indeholde en frist for udrejse.

Det fremgår af udlændingelovens § 33, stk. 2, pkt. 1-5, at i afgørelser, der er omfattet af stk. 1, 1. pkt., fastsættes udrejsefristen til 1 måned, hvis udlændingen er statsborger i et andet nordisk land og har haft bopæl her i landet, hvis udlændingen er omfattet af de regler, der er nævnt i § 2, stk. 4, (EU-reglerne), eller hvis udlændingen hidtil har haft opholdstilladelse. I afgørelser om afslag på ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 b og § 9 c, stk. 2, nr. 2, fastsættes udrejsefristen til 15 dage. For andre udlændinge fastsættes udrejsefristen til 7 dage. I påtrængende tilfælde fastsættes udrejsefristen altid til straks. Påtrængende tilfælde foreligger navnlig, når udlændingen er til fare for statens sikkerhed eller en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, når udlændingen har begået et strafbart forhold, når der er tale om svig eller en åbenbart grundløs ansøgning, eller når der er risiko for, at udlændingen vil forsvinde eller unddrage sig udsendelse.

3.4.2. Grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens indhold

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 14. maj 2024 forordning (EU) 2024/1349 om indførelse af en grænseprocedure for tilbagesendelse og om ændring af forordning (EU) 2021/1148 (grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen).

Grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen har til formål

at strømline, forenkle og harmonisere medlemslandenes proceduremæssige ordninger ved at indføre en grænseprocedure ved tilbagesendelse, som skal finde anvendelse på tredjelandstatsborgere og statsløse, der har fået afslag på deres ansøgning om international beskyttelse i forbindelse med asylgrænseproceduren, som fastsat i artikel 43-54 i asylprocedureforordningen.

Forordningen fastsætter også midlertidige specifikke regler, der skal gælde i krisesituationer som defineret i kriseforordningen.

Forordningen ændrer tillige Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1148 af 7. juli 2021 om oprettelse af et instrument for finansiel støtte til grænseforvaltning og visumpolitik som en del af Fonden for Integreret Grænseforvaltning (BMVI-forordningen). Formålet med ændringerne er at give mulighed for finansiering af støtte med henblik på solidaritetstiltag i forbindelse med AM-forordningen.

I det følgende gennemgås de væsentligste bestemmelser i forordningen. Bestemmelser af rent teknisk karakter gennemgås ikke.

Grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 1 regulerer forordningens genstand og anvendelsesområde. Det følger bl.a. af bestemmelsen, at der med forordningen oprettes en grænseprocedure ved tilbagesendelse, der skal finde anvendelse på tredjelandstatsborgere og statsløse, der har fået afslag på deres ansøgning i asylgrænseproceduren.

Det følger af forordningens artikel 2, at for de medlemsstater, der ikke er bundet af asylprocedureforordningen, forstås henvisninger i grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen som henvisninger til tilsvarende bestemmelser, som medlemsstaterne kan have indført i deres nationale ret.

Det følger af forordningens artikel 4, stk. 1, at tredjelandstatsborgere og statsløse, der har fået afslag på deres ansøgninger i forbindelse med asylgrænseproceduren, ikke gives tilladelse til at rejse ind på den pågældende medlemsstats område.

Det følger videre af forordningens artikel 4, stk. 2, at medlemsstaterne skal kræve, at personer som omhandlet i stk. 1, i en periode på højst 12 uger, opholder sig på steder ved eller i nærheden af de ydre grænser eller transitområder. Hvis en medlemsstat ikke kan indkvartere sådanne personer på disse steder, kan den gøre brug af andre steder inden for sit område. 12-ugersperioden regnes fra den dato, hvorfra ansøgeren, tredjelandstatsborgeren eller den statsløse ikke længere har ret eller tilladelse til at forblive på området. Kravet om ophold på et bestemt sted betragtes ikke som tilladelse til at indrejse eller ophold på en medlemsstats område.

Det følger derudover af forordningens artikel 4, stk. 2, at forholdene på indkvarteringsstederne skal opfylde de standarder, som svarer til dem, der gælder for de materielle modtagelsesforhold og lægebehandling i overensstemmelse med artikel 19 og 20 i Europa-Parlamentets og Rådets di-

rektiv (EU) 2024/1346 (modtagelsesdirektivet), da de finder anvendelse på personer, som stadig betragtes som ansøgere.

Modtagelsesdirektivets artikel 19 og 20 vedrører de materielle modtagelses- og indkvarteringsforhold for asylansøgere.

Det følger af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 4, stk. 3, at udsendelsesdirektivets artikel 3, artikel 4, stk. 1, artikel 5, artikel 6, stk. 1-5, artikel 7, stk. 2 og 3, artikel 8-11, artikel 12, artikel 14, stk. 1, artikel 15, stk. 2-4, og artikel 16-18 finder anvendelse ved anvendelse af forordningens artikel 4.

Udsendelsesdirektivets artikel 3 indeholder definitioner, artikel 4, stk. 1, vedrører retstillingen i forhold til gunstigere bestemmelser, artikel 5 vedrører respekten for non-refoulement-princippet og de behørigte hensyn, der skal tages til barnets tarv, familieliv og helbredstilstand, artikel 6, stk. 1-5, vedrører afgørelser om tilbagesendelse, artikel 7, stk. 2 og 3, vedrører forlængelse af fristen for frivillig udrejse og muligheden for at pålægge udlændingen forpligtelser i samme periode, artikel 8 vedrører udsendelse, artikel 9 vedrører udsættelse af en udsendelse, artikel 10 vedrører tilbagesendelse og udsendelse af uledsagede mindreårige, artikel 11 vedrører indrejseforbud i afgørelser om tilbagesendelse, artikel 12 vedrører formkravene til afgørelser om tilbagesendelsesafgørelser m.v., artikel 14, stk. 1, vedrører garantier i perioden frem til tilbagesendelsen, artikel 15, stk. 2-4, vedrører afgørelser om frihedsberøvelse, artikel 16 vedrører forholdene under frihedsberøvelsen, artikel 17 vedrører frihedsberøvelse af mindreårige og familier, og artikel 18 indeholder bestemmelser om frihedsberøvelse i akutte situationer.

Det følger af forordningens artikel 4, stk. 4, at hvis en afgørelse om tilbagesendelse ikke kan håndhæves inden for det maksimale tidsrum, der er omhandlet i stk. 2 (12 uger), fortsætter medlemsstaterne tilbagesendelsesproceduren i overensstemmelse med udsendelsesdirektivet.

Det følger af forordningens artikel 4, stk. 5, at uden at det berører deres mulighed for på et hvilket som helst tidspunkt frivilligt at vende tilbage, gives personer som omhandlet i artikel 4, stk. 1, en frist for frivillig udrejse, medmindre der er risiko for, at de vil forsvinde, eller har fået afslag på deres ansøgning som åbenbart grundløs, eller hvis den pågældende person udgør en risiko for den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller medlemsstaternes nationale sikkerhed. Fristen for frivillig udrejse gives kun efter anmodning, og den må hverken overstige 15 dage eller give ret til indrejse på den pågældende medlemsstats område. Personer, der efter anmodning meddeles en frist for frivillig udrejse, skal overgive ethvert gyldigt rejsedokument, som de er i besiddelse af, til myndighederne, så længe det er nødvendigt for at forhindre, at vedkommende forsvinder.

Det følger derudover af forordningens artikel 4, stk. 6, at medlemsstater, der efter at have afslået en ansøgning i forbindelse med asylgrænseproceduren, udsteder en afgørelse

om nægtelse af indrejse i overensstemmelse med artikel 14 i Schengengrænsekodeksen, og som i henhold til artikel 2, stk. 2, litra a, i udsendelsesdirektivet har besluttet ikke at anvende udsendelsesdirektivet i sådanne tilfælde, sikrer, at behandlingen af og beskyttelsesniveauet for tredjelandstatsborgere og statsløse, som nægtes indrejse, er i overensstemmelse med artikel 4, stk. 4, i udsendelsesdirektivet og svarer til den behandling og det beskyttelsesniveau, der er fastsat i grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 4, stk. 2 og artikel 5, stk. 4.

Som baggrund for henvisningen til udsendelsesdirektivets artikel 4, stk. 4, følger det af forordningens præambelbetragtning nr. 8, at formålet er at sikre ligebehandling af alle tredjelandstatsborgere, der inden for rammerne af grænseproceduren har fået afslag på deres ansøgninger. Behandlingen og niveauet af beskyttelse for de pågældende bør derfor være i overensstemmelse med udsendelsesdirektivet for så vidt gunstigere bestemmelser.

Det følger af forordningens artikel 5, stk. 1, at frihedsberøvelse kun må pålægges som en sidste udvej, hvis det viser sig nødvendigt på grundlag af en individuel vurdering af den enkelte sag, og hvis andre mindre indgribende foranstaltninger ikke kan anvendes effektivt.

Af artikel 5, stk. 2, følger, at personer som omhandlet i artikel 4, stk. 1, der har været frihedsberøvet som led i asylgrænseproceduren, og som ikke længere har ret eller tilladelse til at forblive på området, fortsat kan frihedsberøves med henblik på at forhindre deres indrejse på den pågældendes medlemsstats område, forberede deres tilbagesendelse eller gennemføre en udsendelse.

I medfør af artikel 5, stk. 3, kan personer som omhandlet i artikel 4, stk. 1, der ikke har været frihedsberøvet som led i asylgrænseproceduren, og som ikke længere har ret eller tilladelse til at forblive på området, frihedsberøves, hvis der er en risiko for, at de vil forsvinde, jf. udsendelsesdirektivet, hvis de undviger eller lægger hindringer i vejen for forberedelsen af tilbagesendelses- eller udsendelsesproceduren, eller hvis de udgør en risiko for den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den nationale sikkerhed.

Endelig følger det af artikel 5, stk. 4, at frihedsberøvelse skal være af så kort varighed som muligt og kun må oprettholdes, så længe der er rimelig udsigt til udsendelse, og så længe ordninger derfor er igangværende og gennemføres med nødvendig omhu. Frihedsberøvelsens varighed må ikke overstige den periode, der er omhandlet i forordningens artikel 4, stk. 2 (12 uger). Det fremgår endvidere af artikel 5, stk. 4, at hvis der foretages en efterfølgende frihedsberøvelse, umiddelbart efter en periode med frihedsberøvelse som fastsat i henhold til nærværende artikel, skal denne periode med frihedsberøvelse medtages i beregningen af maksimale perioder for frihedsberøvelse, der er fastsat i artikel 15, stk. 5 og 6, i udsendelsesdirektivet.

Forordningens kapitel III (artikel 6-8) indeholder midlertidige specifikke regler, der skal gælde i krisesituationer.

Det følger bl.a. af kapitlet, hvilke yderligere foranstaltninger medlemsstaterne har mulighed for at undtage under grænsetilbagesendelsesproceduren i en krisesituation, som defineret i kriseforordningens artikel 1, stk. 4, for personer, der har fået afslag på deres ansøgning i forbindelse med asylgrænseproceduren i henhold til kriseforordningens artikel 11, stk. 3, 4 og 6. Medlemsstaterne kan i den forbindelse bl.a. forlænge varigheden af grænsetilbagesendelsesproceduren med op til 6 uger.

Forordningens kapitel IV (artikel 9) vedrører de ændringer i BMVI-forordningen, der foretages med grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen. Ændringerne giver mulighed for med BMVI-midler at medfinansiere solidaritetstiltag i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1351 af 14. maj 2024 om asylforvaltning og migrationsstyring (AM-forordningen).

Forordningens artikel 10 til 14 indeholder de afsluttende bestemmelser om bl.a. offentlige myndigheders mulighed for at anfægte administrative eller retslige afgørelser, beregning af frister og ikrafttrædelse og anvendelse.

3.4.3. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Folketinget vedtog den 7. november 2024 forslag nr. B 10 til folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning på mellemstatsligt grundlag til dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordning vedrørende bl.a. indførelse af en grænseprocedure for tilbagesendelse, der finder anvendelse på tredjelandsstatsborgere og statsløse personer, der har fået afslag på deres ansøgning om international beskyttelse i forbindelse med asylgrænseproceduren i henhold til asylprocedureforordningen eller tilsvarende bestemmelser, der er vedtaget i national ret. Vedtagelsen af beslutningsforslaget dannede grundlag for regeringens tilslutning af bl.a. grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen over for EU. Der henvises til lovforslagets pkt. 2.8 om Danmarks stilling for en nærmere beskrivelse heraf.

Lovforslaget vil i overensstemmelse med det vedtagne beslutningsforslag B 10 gennemføre de relevante dele af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen i dansk ret. Lovforslaget indeholder på den baggrund de nødvendige forslag til ændringer af hjemrejseloven og udlændingeloven.

Med grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen får myndighederne bedre redskaber til at udsende udlændinge, der har fået afslag efter asylgrænseproceduren, bl.a. ved nægtelse af indrejse på medlemslandenes område, pålæg af opholdspligt nær den ydre grænse, eller et andet udpeget sted, og udvidet mulighed for frihedsberøvelse som en sidste udvej.

Efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse kan grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen medvirke til

de nævnte mål uden at gå på kompromis med retssikkerheden for de berørte udlændinge.

Grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen er således et vigtigt redskab til at kunne håndtere en stigende tilstrømning af migranter i EU.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder, at der i forbindelse med indførelsen af de nye regler om en forenklet proceduremæssig ordning for grænsetilbagesendelse er fundet en passende balance mellem på den ene side hensynet til at gøre håndteringen af tilbagesendelser ved de ydre grænser mere effektiv og på den anden side hensynet til behandlingen af de personer, der er omfattet af forordningens anvendelsesområde.

3.4.3.1. Gennemførelse af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen i dansk ret

Den overordnede gennemførelse af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen i dansk ret skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 1, nr. 2, om implementering af Schengenretsakter i Danmark. Grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen vil således blive gennemført i dansk ret ved, at udlændinge- og integrationsministeren udsteder en bekendtgørelse.

Eventuelle senere ændringer af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen vil i det omfang, at disse ikke indebærer et behov for lovændringer, ligeledes kunne gennemføres ved udlændinge- og integrationsministerens bekendtgørelse. Herved tages der højde for eventuelle fremtidige ændringer af forordningen i det omfang, der er tale om tekniske ændringer, som ikke kræver ændringer i hjemrejseloven eller udlændingeloven.

I forhold til den konkrete gennemførelse af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen er det Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at Danmark allerede efter gældende ret lever op til langt størstedelen af forpligtelserne i grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen. Det er imidlertid ministeriets vurdering, at der er behov for at fastsætte yderligere bestemmelser med henblik på Danmarks retmæssige gennemførelse af forordningen.

På den baggrund indeholder lovforslaget de ændringer af hjemrejseloven og udlændingeloven, der er nødvendige for at supplere reglerne i forordningen. Det sikres herved, at grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens forenkledte procedure for udlændinge, der har fået afslag i asylgrænseproceduren, afspejles i hjemrejseloven og i udlændingeloven.

3.4.3.2. Sammenhængen med forslaget om en national asylgrænseprocedure

Det følger af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 2, at for de medlemsstater, der ikke er bundet af asylprocedureforordningen, skal henvisninger i grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen til bestemmelser i asylpro-

cedureforordningen forstås som henvisninger til tilsvarende bestemmelser, som disse medlemsstater kan have indført i deres nationale ret.

Bestemmelsen er af væsentlig betydning i en dansk kontekst, da asylprocedureforordningen som følge af det danske retsforbehold ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark.

Det foreslås imidlertid, at der indføres en mulighed for, at en tilsvarende procedure efter dansk ret skal kunne finde anvendelse, eksempelvis i en situation, hvor et mønster i tilstrømningen af asylansøgere nødvendiggør det, jf. den foreslåede § 37 o. Formålet hermed er at indføre en national ordning, der svarer til ordningen i asylprocedureforordningens artikel 43-54.

Det betyder, at grænsetilbagesendelsesproceduren først vil få direkte betydning i Danmark, hvis der indføres en national asylgrænseprocedure, og hvis udlændinge- og integrationsministeren træffer beslutning om, at den nationale asylgrænseprocedure skal finde anvendelse.

Der henvises nærmere til lovforslagets pkt. 2.8 om Danmarks stilling og pkt. 3.3 om en national asylgrænseprocedure i Danmark.

3.4.3.3. Forholdet til udsendelsesdirektivet

Efter grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 4, stk. 3, finder udsendelsesdirektivets bestemmelser om definitioner, retstillingen i forhold til gunstigere bestemmelser, non-refoulement-princippet, barnets tarv, familieliv og helbredstilstand, afgørelser om tilbagesendelse, visse regler om frivillig udrejse, tvangsmæssig udsendelse, udsættelse af udsendelse, tilbagesendelse og udsendelse af uledsagede mindreårige, indrejseforbud, formkrav til afgørelser om tilbagesendelse mv. (klageadgang), garantier i perioden frem til tilbagesendelsen og visse bestemmelser om administrativ frihedsberøvelse, anvendelse.

Det følger på baggrund af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens præambelbetragtning nr. 9, at ved anvendelsen af grænsetilbagesendelsesproceduren bør visse bestemmelser i udsendelsesdirektivet finde anvendelse, da de regulerer elementer af grænsetilbagesendelsesproceduren, der ikke er fastsat i forordningen.

Det følger som en undtagelse hertil af forordningens artikel 4, stk. 6, at medlemsstater, der efter at have afslået en ansøgning i forbindelse med asylgrænseproceduren, udsteder en afgørelse om nægtelse af indrejse i overensstemmelse med artikel 14 i Schengengrænsekodeksen, og som i henhold til artikel 2, stk. 2, litra a, i udsendelsesdirektivet har besluttet ikke at anvende udsendelsesdirektivet i sådanne tilfælde, sikrer, at behandlingen af og beskyttelsesniveauet for tredjelandssstatsborgere og statsløse, som nægtes indrejse, er i overensstemmelse med artikel 4, stk. 4, i udsendelsesdirektivet og svarer til den behandling og det beskyttelsesniveau, der er fastsat i grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens

gens artikel 4, stk. 2 og artikel 5, stk. 4. Danmark har ved gennemførelsen af udsendelsesdirektivet besluttet, at direktivet ikke finder anvendelse på udlændinge, som er blevet nægtet indrejse ved en ydre grænse og på udlændinge, som er udvist ved dom efter udlændingelovens §§ 22-23 og 25 c, jf. direktivets artikel 2, stk. 2, litra a og b.

Efter den foreslåede § 37 o vil afgørelsen om afslag samtidig udgøre en nægtelse af indrejse i overensstemmelse med artikel 14 i Schengengrænsekodeksen. Det betyder, at afslag efter den foreslåede § 37 o vil være omfattet af Danmarks beslutning om, at udsendelsesdirektivets regler ikke finder anvendelse, jf. udsendelsesdirektivets artikel 2, stk. 2, litra a.

Undtagelsen i forordningens artikel 4, stk. 6 vurderes på den baggrund at finde anvendelse i en dansk kontekst.

Der henvises nærmere til lovforslagets pkt. 3.3.3.2 om det nærmere indhold i en dansk asylgrænseprocedure.

3.4.3.4. Foranstaltninger for at sikre tilstedeværelse og kravene til indkvartering

Tredjelandssstatsborgere og statsløse, der er omfattet af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen, gives ikke tilladelse til at indrejse på en medlemsstats område. Medlemslandene skal anvise de pågældende udlændinge at opholde sig på steder ved eller i nærheden af de ydre grænser eller transitområder. Som alternativ kan medlemslandene gøre brug af andre steder til indkvartering på sit område.

Myndighedernes beslutning om, at en udlænding skal opholde sig et bestemt sted, betragtes ikke som tilladelse til indrejse eller ophold på medlemsstatens område.

Ordnningen, hvorefter den af forordningen omfattede persongruppe ikke er autoriseret til indrejse, der i forbindelse med vedtagelsen af EU's pagt om migration og asyl blev betegnet som 'legal fiction of non entry', kan efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse beskrives som den situation, hvor en person, trods sin fysiske tilstedeværelse her i landet, ikke juridisk set anses for at være indrejst, fordi vedkommende ikke opfylder betingelserne for indrejse som fastsat i Schengengrænsekodeksen.

Der henvises nærmere til lovforslagets pkt. 3.2.1.1.4 om indrejse og foranstaltninger for at sikre tilstedeværelse.

Det er imidlertid ministeriets vurdering, at retsstillingen for en udlænding i udsendelsesposition efter grænsetilbagesendelsesproceduren ikke adskiller sig væsentligt fra retsstillingen for en udlænding, der er i udsendelsesposition efter den nationale danske udsendelsesprocedure for så vidt pligten til at udrejse.

Det følger således af hjemrejselovens § 1, stk. 1, at en udlænding, der efter reglerne i udlændingelovens kapitel 1 og 3-5 a, eller efter reglerne i lov om midlertidig opholdstilla-

delse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, ikke har ret til at opholde sig her i landet, har pligt til at udrejse.

Pligten til at udrejse indtræffer allerede fra det tidspunkt, hvor det kan konstateres, at udlændingen ikke har et gyldigt opholdsgrundlag og er således ikke afhængig af, at udlændingen er meddelt en endelig afgørelse eller beslutning, hvorefter udlændingen ikke har ret til at opholde sig her i landet.

Det er dog ministeriets vurdering, at der er behov for juridisk og praktisk at kunne skelne mellem udlændinge, der er i udsendelsesposition som omfattet af henholdsvis tilbagesendelsesproceduren efter hjemrejseloven og tilbagesendelsesproceduren efter grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen.

Det foreslås på den baggrund, at der indsættes et nyt kapitel i hjemrejseloven, der skal tydeliggøre, at sager vedrørende udlændinge, som er omfattet af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen, skal have deres sag behandlet i overensstemmelse med proceduren heri.

Det foreslås tillige, at det af bestemmelsen skal fremgå, at en udlænding omfattet af grænsetilbagesendelsesproceduren ikke anses for indrejst her i landet.

Det fremgår af forordningens artikel 4, stk. 2, at forholdene på indkvarteringsstederne skal opfylde de standarder, som svarer til dem, der gælder for de materielle modtagelsesforhold og lægebehandling i overensstemmelse med artikel 19 og 20 i modtagelsesdirektivet, da de finder anvendelse på personer, som stadig betragtes som ansøgere.

Modtagelsesdirektivet er omfattet af det danske retsforbehold, og direktivet er derfor ikke bindende for eller finder anvendelse i Danmark. Der findes dog i Danmark lignende regler, der sikrer minimumsstandarder i indkvarteringsystemet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har overvejet behovet for en særskilt regulering i udlændingeloven vedrørende indkvartering af udlændinge, der skal indkvarteres og som er omfattet af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen.

For det første har der været overvejelser om, hvilke krav det stiller til indkvarteringen, at medlemslandene skal sikre, at udlændinge omfattet af grænsetilbagesendelsesproceduren, ikke må indrejse på deres område. Herunder hvor langt medlemslandene skal gå for at sikre de pågældende udlændinges tilstedeværelse på indkvarteringsstederne.

Det har for det andet givet anledning til overvejelser om, hvorvidt udlændinge omfattet af grænsetilbagesendelsesproceduren kan indkvarteres sammen med udlændinge, der underkastes screening efter screeningforordningen, ansøgere, der er omfattet af asylgrænseproceduren og øvrige udlændinge, der får deres sag behandlet efter den almindelige

danske asylprocedure og øvrige udlændinge i udsendelsesposition.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har vurderet, at der ikke er behov for særskilt regulering i udlændingeloven vedrørende indkvartering af udlændinge, der skal indkvarteres som omfattet af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen. Det er således vurderingen, at udlændingelovens § 42 a, stk. 7, indeholder den tilstrækkelige fleksibilitet for Udlændingestyrelsen til at træffe bestemmelse om indkvartering.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har herved lagt vægt på, at forordningen overlader det til medlemslandene at sikre de nødvendige foranstaltninger i deres indkvarteringssystemer.

Forordningen regulerer alene, at medlemslandene skal pålægge de pågældende udlændinge at opholde sig på steder ved eller i nærheden af de ydre grænser eller transitområder. Som alternativ kan medlemslandene gøre brug af andre indkvarteringssteder eller faciliteter på sit område.

Det foreslås på den baggrund, at udlændingen under sagsbehandling skal tage ophold på det sted, som Udlændingestyrelsen anviser.

Den foreslåede ordning svarer til, hvad der allerede i dag er tilfældet efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 4. pkt.

3.4.3.5. Frist for frivillig udrejse efter anmodning

En udlænding, der har fået afslag i asylgrænseproceduren, vil i medfør af artikel 4, stk. 5, 1. pkt., i grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen blive meddelt en udrejsefrist, hvis udlændingen anmoder herom. Dette gælder dog ikke, hvis der er risiko for, at udlændingen vil forsvinde, eller hvis udlændingens ansøgning i forbindelse med asylgrænseproceduren er blevet afvist som åbenbart grundløs, eller hvis udlændingen udgør en risiko for den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller medlemsstaternes nationale sikkerhed. Det følger bl.a. af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 4, stk. 5, 2. pkt., at fristen for frivillig udrejse kun gives efter anmodning.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der vil være tale om en afgørelse i forvaltningslovens forstand, når der meddeles en udrejsefrist efter grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 4, stk. 5.

Det er desuden Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det vil være formålstjenligt, at en afgørelse om meddelelse af en udrejsefrist træffes af Hjemrejsestyrelsen. Dette skyldes, at afgørelsen om meddelelse af udrejsefrist herved vil kunne træffes i umiddelbar forlængelse af, at udlændingen anmoder herom efter forkyndelsen af Udlændingestyrelsens eller Flygtningenævnets afgørelse efter den foreslåede § 37 o. Dette er efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse også hensigtsmæssigt, når det sammenholdes med grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens formål, som er at strømline, forenkle og harmoni-

sere medlemsstaternes proceduremæssige ordninger for de udlændinge, der er omfattet af asylgrænseproceduren. Det er af samme grunde Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at en afgørelse om meddelelse af en udrejsefrist i medfør af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 4, stk. 5, ikke bør kunne påklages til en anden administrativ myndighed.

Det foreslås på den baggrund, at der indsættes bestemmelser herom i udlændingeloven.

En anmodning om meddelelse af udrejsefrist efter forordningens artikel 4, stk. 5 forventes hovedsageligt at blive indgivet i forbindelse med, at Hjemrejsestyrelsen forkynder en af Udlændingestyrelsen truffet afgørelse om afslag efter § 37 o. Udrejsefristen vil således kunne blive fastsat af Hjemrejsestyrelsen umiddelbart efter udlændingens anmodning.

Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag efter den foreslåede § 37 o vil kunne påklages til Flygtningenævnet i medfør af den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 44. En påklage af Udlændingestyrelsens afgørelse vil som altovervejende udgangspunkt ikke blive tillagt opsættende virkning. En klage kan dog undtagelsesvist, såfremt Flygtningenævnet i den konkrete sag måtte finde, at særlige grunde taler derfor, blive tillagt opsættende virkning i overensstemmelse med udlændingelovens § 33 b, stk. 2. Der henvises til pkt. 3.3.3.2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger. At udlændingen påklager Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag efter den foreslåede § 37 o er således ikke til hinder for, at Hjemrejsestyrelsen fastsætter en udrejsefrist efter udlændingens eventuelle anmodning. Tillægges en klage over Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag efter den foreslåede § 37 o opsættende virkning, suspenderes den fastsatte udrejsefrist under behandlingen af klagesagen. Såfremt klagesagen ikke fører til, at udlændingen gives ret til ophold her i landet, skal Hjemrejsestyrelsen – såfremt udlændingen på ny anmoder om at blive meddelt en udrejsefrist – fastsætte en ny udrejsefrist efter grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 4, stk. 5.

Det følger bl.a. af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 4, stk. 5, 2. pkt., at fristen for frivillig udrejse ikke må overstige 15 dage.

Varigheden af den udrejsefrist, der vil blive meddelt i medfør af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 4, stk. 5, vil således skulle træffes på baggrund af en konkret og individuel vurdering. Det er dog Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at en udrejsefrist, som fastsættes i medfør af artikel 4, stk. 5, som det altovervejende udgangspunkt vil skulle fastsættes til straks. Baggrunden herfor er, at det allerede gælder i dag, at udrejsefristen fastsættes til straks i påtrængende tilfælde, og at påtrængende tilfælde bl.a. navnlig foreligger, hvis en udlænding har fået afslag på en ansøgning om asyl som åbenbart grundløs, jf. udlændingelovens § 33, stk. 2, 4. og 5. pkt. Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at de samme hensyn vil gøre sig gældende ved behandlingen af sager

vedrørende udlændinge, der har fået afslag efter den foreslåede § 37 o, som der allerede er i dag ved behandlingen af sager vedrørende udlændinge, der er blevet meddelt afslag på en ansøgning om asyl som åbenbart grundløs.

Det bemærkes videre, at en udlænding, hvis sag er blevet behandlet efter asylgrænseproceduren alene vil have haft et meget kortvarigt ophold i Danmark, og at udlændingen som følge heraf som det klare udgangspunkt ikke vil have nogen tilknytning til Danmark, som kan begrunde en længere udrejsefrist, ligesom det må formodes, at der som det klare udgangspunkt ikke vil være øvrige forhold, som tilsiger, at udlændingen skal have en længere udrejsefrist.

Det bemærkes dog i forlængelse heraf, at det fremgår af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens præambelbetragtning nr. 5, at barnets tarv bør komme i første række, når medlemsstaterne anvender de bestemmelser i denne forordning, der muligvis vedrører mindreårige, hvilket kan have indflydelse på vurderingen af udrejsefristens længde.

Det følger af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 4, stk. 5, 3. pkt., at såfremt der fastsættes en udrejsefrist, vil udlændingen skulle overgive ethvert gyldigt rejsedokument, som pågældende er i besiddelse af, til de kompetente myndigheder, så længe det er nødvendigt for at forhindre, at udlændingen forsvinder.

Det følger bl.a. af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 4, stk. 5, 2. pkt., at fristen for frivillig udrejse ikke må give ret til indrejse på den pågældende medlemsstats område.

At der fastsættes en udrejsefrist ændrer således ikke på, at udlændingen ikke anses for indrejst i Danmark, og at udlændingen er i udsendelsesposition. Udlændingen kan imidlertid, så længe udrejsefristen ikke er udløbet, ikke udsendes tvangsmæssigt.

3.4.3.6. Indrejseforbud

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der bør tilvejebringes en hjemmel til at meddele et nationalt indrejseforbud til en udlænding, der meddeles afslag efter den foreslåede § 37 o. Dette skal ses i sammenhæng med asylgrænseproceduren, der har til formål hurtigt at behandle asylsager for så vidt angår udlændinge, hvor der på forhånd er en formodning om, at betingelserne for at opnå international beskyttelse ikke er opfyldt. Det er derudover ministeriets opfattelse, at meddelelse af et indrejseforbud generelt vil være et præventivt værn i forhold til at forhindre, at udlændinge, der har fået afslag efter den foreslåede § 37 o, på ny forsøger at indrejse her i landet med henblik på at indgive ansøgning om asyl. Der henvises i den forbindelse til pkt. 3.3.3.1 om anvendelse af en asylgrænseprocedure i Danmark.

Det bemærkes, at en udlænding, der meddeles afslag efter asylgrænseproceduren, efter den foreslåede § 37 o, stk. 4,

efter anmodning vil blive meddelt en udrejsefrist, der som det altovervejende udgangspunkt vil skulle fastsættes til straks. Der henvises til pkt. 3.4.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at retsstillingen for en udlænding, der meddeles et afslag, jf. den foreslåede § 37 o, ikke bør adskille sig væsentligt fra retsstillingen for en udlænding, hvis asylsag er behandlet efter åbenbart grundløs-proceduren. Udlændinge, hvis asylsag er blevet behandlet efter åbenbart grundløs-proceduren og i den forbindelse er blevet meddelt afslag på asyl, vil efter udlændingelovens § 33, stk. 4, 4. og 5. pkt., ligeledes blive pålagt at udrejse af landet straks. I forlængelse heraf vil udlændinge, hvis asylsag er blevet behandlet efter åbenbart grundløs-proceduren, og som har fået fastsat en udrejsefrist til straks, blive meddelt et indrejseforbud efter udlændingelovens § 32, stk. 1, nr. 2.

Det er endvidere ministeriets opfattelse, at det er underordnet for meddelelse af indrejseforbud, om den pågældende efter den foreslåede § 37 o, har fået afslag med henvisning til uantagelighed eller i tilfælde, hvor sagen er realitetsbehandlet.

Det foreslås på den baggrund, at der i udlændingelovens § 32, stk. 1, indsættes et nyt nummer, hvorefter der meddeles et indrejseforbud til en udlænding, der har fået afslag efter den foreslåede § 37 o.

Der foreslås i forlængelse heraf ændringer af udlændingelovens § 32, stk. 3-5, der fastsætter indrejseforbuddets varighed og muligheden for bl.a. at forkorte eller undlade at meddele et indrejseforbud.

Den foreslåede ordning vil medføre, at udlændinge som har fået afslag, jf. den foreslåede § 37 o, vil blive meddelt et indrejseforbud her i landet. Indrejseforbuddet vil således kun gælde for indrejse her i landet. Indrejseforbuddet vil blive meddelt uanset, om udlændingen har anmodet om – og fået fastsat – en udrejsefrist.

Ordningen vil endvidere medføre, at indrejseforbuddet som udgangspunkt vil gælde for en periode på 2 år, men vil i nogle tilfælde kunne være af kortere varighed. Indrejseforbuddet vil også kunne meddeles på en periode på 5 år, hvis udlændingen er indrejst i strid med et tidligere meddelt indrejseforbud. Der vil også i særlige tilfælde, herunder af hensyn til familiens enhed, kunne undlades fastsat et indrejseforbud.

Udlændinge- og Integrationsministeriet bemærker i forlængelse af ovenstående, at det er et kriterium ved anvendelsen af § 32, stk. 4, nr. 3, at udlændingen er ”indrejst i strid med et indrejseforbud, der tidligere er meddelt”. Udlændinge omfattet af den foreslåede § 37 o anses ikke for indrejst her i landet. Det er imidlertid Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at betingelsen om at være indrejst i medfør af § 32, stk. 4, nr. 3, vil være opfyldt uagtet, at

en udlænding ikke anses for indrejst her i landet efter den foreslåede § 37 o.

Det vil være Udlændingestyrelsen, der efter ordningen vil skulle meddele udlændingen et indrejseforbud, jf. udlændingelovens § 46, stk. 1. Udlændingen vil inden 8 uger kunne påklage Udlændingestyrelsens afgørelse om indrejseforbud til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1. En klage til Udlændingenævnet vil som udgangspunkt ikke blive tillagt opsættende virkning, jf. udlændingelovens § 33 b (modsætningsvist).

Overtrædelse af et meddelt indrejseforbud vil i medfør af udlændingelovens § 59 b kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

3.4.3.7. Frihedsberøvelse

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at myndighederne for at gennemføre tilbagesendelsesproceduren og opretholde ordningen, hvorefter udlændinge omfattet af grænsetilbagesendelsesproceduren ikke anses for indrejst i Danmark, i videst muligt omfang skal sikre, at udlændinge i udsendelsesposition, som er omfattet af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen, forbliver til rådighed for myndighederne, herunder sikre deres tilstedeværelse på det indkvarteringssted, som Udlændingestyrelsen har anvist.

På grundlag af en individuel vurdering af den enkelte sag, kan der ske frihedsberøvelse som en sidste udvej. En beslutning om frihedsberøvelse forudsætter, at myndighederne har vurderet, at andre mindre indgribende foranstaltninger ikke kan anvendes effektivt til at sikre udlændingens tilstedeværelse.

Frihedsberøvelse i medfør af forordningen er tidsbegrænset til 12 uger, hvilket svarer til den maksimale periode for anvendelsen af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen.

Ved beslutningen om frihedsberøvelse skelner forordningen mellem udlændinge, der har været frihedsberøvet under den forudgående asylgrænseprocedure, og udlændinge, der ikke har været frihedsberøvet under asylgrænseproceduren.

Udlændinge, der har været frihedsberøvet som led i asylgrænseproceduren, kan i medfør af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 5, stk. 2, fortsat frihedsberøves med henblik på at forhindre deres indrejse på den pågældendes medlemsstats område, forberede deres tilbagesendelse eller gennemføre en udsendelse.

Udlændinge, der ikke tidligere har været frihedsberøvet som led i asylgrænseproceduren, kan i medfør af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 5, stk. 3, frihedsberøves, hvis der er en risiko for, at de vil forsvinde, jf. udsendelsesdirektivet, hvis de undviger eller lægger hindringer i vejen for forberedelsen af tilbagesendelses- eller udsendelsesproceduren, eller hvis de udgør en risiko for den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den nationale sikkerhed.

Frihedsberøvelse efter artikel 5, stk. 2 og stk. 3, skal i alle tilfælde være af så kort varighed som muligt og må kun opretholdes, så længe der er rimelig udsigt til udsendelse, og så længe ordninger derfor er igangværende og gennemføres med nødvendig omhu. Dette følger af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 5, stk. 4.

Hjemrejseloven regulerer udlændingens forhold fra det tidspunkt, hvor en udlænding ikke har ret til at opholde sig her i landet og frem til, at udlændingen udrejser, herunder rammerne for frihedsberøvelse.

Det er ministeriets opfattelse, at hjemrejselovens § 16 om frihedsberøvelse skal finde anvendelse også ved frihedsberøvelse af udlændinge omfattet af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen.

Det følger af hjemrejselovens § 16, stk. 1, at såfremt de mindre indgribende foranstaltninger i §§ 11 og 12 eller udlændingelovens § 34 ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for afvisning, for udvisning efter udlændingelovens § 25, nr. 2, eller §§ 25 a, 25 b eller 25 c eller for udsendelse af en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal den pågældende så vidt muligt frihedsberøves.

Bestemmelsen indebærer, at der så vidt muligt skal ske frihedsberøvelse, medmindre frihedsberøvelsen vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder navnlig Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5.

Der kan ske frihedsberøvelse, hvis der er reel udsigt til udsendelse, og de mindre indgribende foranstaltninger i hjemrejselovens §§ 11 og 12 eller udlændingelovens § 34 ikke er tilstrækkelige til at sikre udlændingens tilstedeværelse.

For udlændinge i udsendelsesposition kan de mindre indgribende foranstaltninger være deponering af pas og (fly-)billet mv. efter hjemrejselovens § 11, eller pålæg om meldepligt efter hjemrejselovens § 12, mens det for udlændinge, hvis sag fortsat behandles af Udlændingestyrelsen, kan være foranstaltninger efter udlændingelovens § 34.

Det vil bero på en konkret vurdering, om der er grundlag for frihedsberøvelse, eller om mindre indgribende foranstaltninger efter henholdsvis udlændingelovens § 34 eller hjemrejselovens §§ 11 og 12 kan anses for tilstrækkelige for at sikre udlændingens tilstedeværelse.

Der vil for det første være rimelig udsigt til udsendelse, hvis der er tale om udsendelse til lande, hvortil der løbende eller regelmæssigt gennemføres tvangsmæssige udsendelser. Det vil i den forbindelse være uden betydning, om udsendelsen i almindelighed gennemføres i forhold til få personer ad gangen, så længe der løbende eller regelmæssigt sker tvangsmæssig udsendelse.

Der vil for det andet være rimelig udsigt til udsendelse, hvis der er tale om udsendelse til lande, hvortil der gennemføres tvangsmæssige udsendelser, men hvor udsendelserne

ikke foregår regelmæssigt og typisk kræver en større myndighedsindsats.

Der vil for det tredje være rimelig udsigt til udsendelse, hvis der er tale om udsendelse til lande, hvortil der er en forventning om, at der kan ske udsendelse, uanset at der ikke er eller kun er begrænsede konkrete erfaringer med udsendelse til det pågældende land.

Det vil endvidere være et krav for frihedsberøvelse med henblik på udsendelse, at udsendelsen skrider fremad og gennemføres med omhu. Heri ligger, at Hjemrejsestyrelsen løbende tager konkrete skridt med henblik på at sikre udsendelse af den pågældende.

Det forhold, at en udsendelse er vanskelig at gennemføre, herunder på grund af lang sagsbehandlingstid hos hjemlandets myndigheder, vil ikke i sig selv være til hinder for frihedsberøvelse, så længe de danske myndigheder søger udsendelsen gennemført med den fornødne omhu.

Det følger af hjemrejselovens § 16, stk. 2, at der ved beslutning om frihedsberøvelse efter stk. 1 navnlig skal lægges vægt på, om der er risiko for, at udlændingen vil forsvinde eller unddrage sig udsendelse, eller om udlændingen vil undvige eller lægge hindringer i vejen for forberedelsen af tilbagesendelses- eller udsendelsesprocessen. Risiko for, at udlændingen vil forsvinde eller unddrage sig udsendelse, foreligger, når udlændingen ikke har medvirket under eller har lagt hindringer i vejen for sagens behandling, eller når der i øvrigt på baggrund af oplysningerne om udlændingen og opholdets varighed og karakter er grund til at antage, at udlændingen vil forsvinde eller unddrage sig udsendelse.

Der følger af bemærkningerne til bestemmelsen, at der ikke er tale om en udtømmende liste af kriterier, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 167.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens bestemmelser om frihedsberøvelse kan rummes inden for anvendelsesområdet af den gældende hjemrejselovs § 16, herunder for så vidt angår pligter og rettigheder forbundet med frihedsberøvelsen. Det er således vurderingen, at myndighederne ved beslutningen af, om der kan ske frihedsberøvelse efter hjemrejselovens § 16, stk. 1, kan lade det indgå som et kriterie, at udlændingen ikke er tilladt indrejse, og at vedkommende derfor skal forblive til myndighedernes rådighed, jf. pkt. 3.4.3.4 om foranstaltninger for at sikre tilstedeværelse og kravene til indkvartering.

Der er ved vurderingen heraf særligt lagt vægt på, at hjemrejselovens § 16, stk. 1, indeholder hjemmel til frihedsberøvelse i videst muligt omfang, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige. Der er ved vurderingen heraf endvidere lagt vægt på, at oplystningen i hjemrejselovens § 16, stk. 2, af kriterier som myndighederne navnlig skal lægge vægt på ved vurderingen af, om der skal ske frihedsberøvelse efter stk. 1, ikke er udtømmende.

Frihedsberøvelse efter hjemrejselovens § 16 medfører bl.a., at udlændingen efter udlændingelovens § 37, stk. 1, 1. pkt., inden tre døgn efter frihedsberøvelsens iværksættelse skal fremstilles for retten, der tager stilling til spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed og fortsatte opretholdelse. Retten beskikker en advokat for udlændingen, jf. udlændingelovens § 37, stk. 2. Retten fastsætter endvidere en frist for den fortsatte frihedsberøvelse, hvis frihedsberøvelsen findes lovlig. Denne frist kan senere forlænges af retten, dog højst med 4 uger ad gangen, jf. udlændingelovens § 37, stk. 3, 2. og 3. pkt.

Af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 5, stk. 4, følger, at hvis der foretages en efterfølgende frihedsberøvelse umiddelbart efter en periode med frihedsberøvelse som fastsat i henhold til nærværende artikel, skal denne periode med frihedsberøvelse medtages i beregningen af maksimale perioder for frihedsberøvelse, der er fastsat i artikel 15, stk. 5 og 6, i udsendelsesdirektivet.

Der henvises til lovforslagets pkt. 3.2.1.1.5 vedrørende frihedsberøvelse efter udlændingeloven.

3.4.3.8. Afskæring af muligheden for hjemrejsestøtte

Det følger af § 8, stk. 1, 1. pkt., i hjemrejseloven, at der kan gives hjemrejsestøtte til en udlænding, der, jf. hjemrejselovens § 3, stk. 2, medvirker til sin udrejse, jf. dog stk. 3 og 4.

Bestemmelsen fastsætter de grundlæggende betingelser for udbetaling af hjemrejsestøtte og personkredsen for modtagelse af hjemrejsestøtte.

Formålet med ordningen om hjemrejsestøtte er bl.a. at fremme, at udlændinge, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, udrejser frivilligt.

Hjemrejselovens § 8, stk. 3 og stk. 4, regulerer, hvilke udlændinge der er afskåret fra at modtage hjemrejsestøtte.

Det følger af hjemrejselovens § 8, stk. 4, at der ikke kan gives hjemrejsestøtte efter stk. 1 til:

- 1) Udlændinge, der af Udlændingestyrelsen er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 i medfør af udlændingelovens § 53 b, stk. 1.
- 2) Udlændinge, hvis ansøgning om opholdstilladelse er afvist efter udlændingelovens § 29 b, fordi udlændingen allerede har opnået beskyttelse i et andet land omfattet af udlændingelovens § 29 a, stk. 1.
- 3) Udlændinge, der er udvist efter udlændingelovens § 25.
- 4) Udlændinge, der er udelukket efter udlændingelovens § 10, stk. 1 eller 5.
- 5) Udlændinge, der er dømt efter straffelovens kapitel 12 eller 13.
- 6) Udlændinge, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1.

Det foreslås, at det i hjemrejselovens § 8 om hjemrejsestøtte

tilføjes, at udlændinge, der har fået afslag efter udlændingelovens § 37 o, ikke kan gives hjemrejsestøtte.

Den foreslåede ordning vil medføre, at udlændinge, der har fået afslag efter den foreslåede § 37 o, vil være afskåret fra at modtage hjemrejsestøtte.

Formålet med det foreslåede er blandt andet at sikre, at der ikke med ordningen vil blive skabt et forøget incitament til at forsøge at indrejse i Danmark med henblik på at søge asyl for udlændinge, der vil være omfattet af den foreslåede § 37 o. Det bemærkes videre, at udlændinge, der har fået deres sag afgjort efter den foreslåede § 37 o ikke anses for indrejst her i landet.

3.5. Gennemførelse af forordning om asylforvaltning og migrationsstyring (AM-forordningen)

3.5.1. Gældende ret

3.5.1.1. Gennemførelse af Dublinforordningen i dansk ret

Dublinforordningen (og den daværende Dublinkonvention) har siden 1997 dannet grundlag for at sikre en effektiv ansvarsfordeling mellem medlemslandene for, hvem der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der indgives af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemslandene.

Hovedprincippet i Dublinforordningen er, at en ansøgning om asyl indgivet på medlemslandenes område alene behandles af én af medlemslandene, og at det ansvarlige medlemsland fastlægges på baggrund af objektive kriterier. Dublinsamarbejdet omfatter på nuværende tidspunkt EU-medlemslandene samt de Schengen-associerede lande, dvs. Island, Norge, Liechtenstein og Schweiz.

Dublinkonventionen blev første gang gennemført i dansk ret ved lov nr. 387 af 6. juni 1991 om ændring af udlændingeloven (EF-asylkonventionen). Det retlige grundlag for Danmarks gennemførelse af EF-asylkonventionen i dansk ret (også kaldet Dublinkonventionen) blev etableret med indførelsen af udlændingelovens § 29 a.

Danmark deltager i dag i Dublinforordningen på grundlag af aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet i Danmark eller en anden EU-medlemsstat, og om »Eurodac« til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af Dublin-konventionen (parallelaftalen).

Dublinforordningen er gennemført i dansk ret ved lov nr. 323 af 18. maj 2005 om ændring af udlændingeloven (Tilknytning til Eurodac-forordningen og Dublinforordningen på mellemstatsligt grundlag m.v.).

Senere ændringer af Dublinforordningen er gennemført bl.a. ved lov nr. 1619 af 26. december 2013 om ændring af ud-

lændingeloven (Gennemførelse af den reviderede Dublinforordning af 26. juni 2013), hvor udlændingelovens § 29 a fik sin nuværende ordlyd. Der er endvidere foretaget enkelte ændringer af udlændingeloven med henblik på at sikre, at anvendelsen af Dublinforordningen sker retmæssigt, senest med vedtagelsen af lov nr. 1698 af 30. december 2024 om ændring af udlændingeloven (Ændring af regler som følge af EU-samarbejdet om Schengen og Dublinforordningen).

I det følgende gennemgås alene de dele af Dublinforordningen, som er gennemført ved særskilte bestemmelser i udlændingeloven, og hvor udlændingeloven som konsekvens af AM-forordningen derfor skal justeres.

3.5.1.1.1. Adgang til effektive retsmidler og juridisk rådgivning

Dublinforordningens artikel 27 omhandler en tredjelandstatsborgers ret til effektive retsmidler til prøvelse af en afgørelse om overførsel til en anden medlemsstat. Efter stk. 1 har en asylansøger eller en anden person som omhandlet i artikel 18, stk. 1, litra c (tidligere ansøger, der har trukket sin ansøgning tilbage) eller d (afvist asylansøger), ret til effektive retsmidler i form af klage eller indbringelse for en domstol eller et domstolslignende organ af de faktiske og retlige forhold mod en afgørelse om overførsel. Medlemsstaterne fastsætter en rimelig frist, inden for hvilken den pågældende kan udøve retten til effektive retsmidler efter stk. 1, jf. stk. 2.

Medlemsstaterne er forpligtet til ved lov at fastsætte, a) at en klage automatisk tillægges opsættende virkning, b) at overførslen automatisk suspenderes i en vis rimelig periode, i løbet af hvilken en domstol eller et domstolslignende organ efter nøje og stringent undersøgelse skal have truffet en afgørelse om at tillægge en klage eller indbringelse opsættende virkning, eller c) at den pågældende har lejlighed til inden for en rimelig frist at anmode en domstol eller et domstolslignende organ om at udsætte gennemførelsen af afgørelsen om overførsel, indtil der foreligger et resultat af vedkommendes klage eller indbringelse, jf. stk. 3.

Artikel 27 er implementeret i dansk ret i § 53 a i udlændingeloven. Efter udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 1, kan klager over afgørelser, som Udlændingestyrelsen har truffet om afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller 5 b, indbringes for Flygtningenævnet.

Efter § 53 a, stk. 2, 1. pkt., skal en klage over en beslutning om afvisning eller overførsel efter bl.a. Dublinforordningen indgives inden syv dage efter, at udlændingen har fået meddelelse om afgørelsen.

Det fremgår af § 53 a, stk. 2, 6. pkt., at påklage af en afgørelse efter bl.a. stk. 1, nr. 1, har opsættende virkning.

Adgangen til juridisk rådgivning er i Dublinforordningen reguleret i artikel 27, stk. 5 og 6.

Det fremgår af Dublinforordningens artikel 27, stk. 5, at

medlemsstaterne skal sikre, at en udlænding, der klager over en afgørelse om overførsel til en anden medlemsstat, har adgang til retshjælp og om nødvendigt til sproglig bistand i forbindelse med klagesagens behandling.

Medlemsstaterne sikrer, at retshjælp på anmodning ydes gratis, når den pågældende ikke selv har råd til at betale omkostningerne, jf. stk. 6, 1. pkt. Medlemsstaterne kan fastsætte, at der ikke ydes gratis retshjælp og juridisk repræsentation, når den kompetente myndighed eller en domstol eller et domstolslignende organ vurderer, at klagen eller appellen er udsigtsløs, forudsat at adgangen til retshjælp og juridisk repræsentation ikke derved begrænses vilkårligt, jf. stk. 6, 3. pkt. Retshjælpen skal mindst omfatte udfærdigelsen af de krævede proceduremæssige dokumenter og repræsentation for en domstol eller et domstolslignende organ og kan begrænses til juridiske rådgivere eller andre rådgivere, der specifikt er udpeget efter national ret til at bistå og repræsentere, jf. stk. 6, 6. pkt. Procedurene for adgang til retshjælp og juridisk repræsentation fastsættes i national ret, jf. stk. 6, 7. pkt.

I Danmark tilbyder DRC Dansk Flygtningehjælp juridisk rådgivning og retshjælp i forbindelse med en klage over Udlændingestyrelsens afgørelse om overførsel til en anden medlemsstat.

Det fremgår af udlændingelovens § 48 a, stk. 3, 1. pkt., at Udlændingestyrelsen skal gøre en asylansøger bekendt med adgangen til at sætte sig i forbindelse med DRC Dansk Flygtningehjælp, når styrelsen træffer afgørelse om undladelse af afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse, dvs. når ansøgningen antages til realitetsbehandling her i Danmark.

DRC Dansk Flygtningehjælp tilbyder derudover rådgivning til bl.a. asylansøgere i Danmark, uanset hvilken fase af den danske asylprocedure, den pågældende ansøger befinder sig i.

3.5.1.1.2. Udlændingeloven

Det fremgår af udlændingelovens § 29 a, stk. 1, at en udlænding kan afvises eller overføres til en anden medlemsstat efter reglerne i Dublinforordningen eller efter en overenskomst eller et hertil svarende arrangement, som Danmark har indgået med et eller flere lande i tilslutning til Dublinforordningen. Det fremgår endvidere af bestemmelsens stk. 2, at Dublinforordningen i udlændingelovens forstand forstås som Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne, med senere ændringer.

Det fremgår af udlændingelovens § 48 a, stk. 1, 1. og 2. pkt., at påberåber en udlænding sig at være omfattet af § 7, træffer Udlændingestyrelsen snarest muligt afgørelse om afvisning eller overførsel efter reglerne i udlændingelovens

kapitel 5 a (overførsel m.v. efter reglerne i Dublinforordningen) eller kapitel 5 b (afvisning af visse ansøgninger efter § 7) eller om afvisning efter § 28, stk. 1, nr. 1 (indrejseforbud), § 28, stk. 1, nr. 2 (ej rejselegitimation m.v.), § 28, stk. 1, nr. 6 (indberettet som uønsket i Schengeninformati-onssystemet), § 28, stk. 1, nr. 7 (hensynet til den offentlige orden, sikkerheds- og sundhedshensyn m.v.), eller § 28, stk. 2 (afvisning af statsborgere fra lande, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen eller Den Europæiske Union) eller stk. 3 (ej opholdstilladelse, registreringsbevis eller opholdskort) eller udvisning efter § 25, nr. 2 (alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed) eller § 25 b (ophold i landet uden fornøden tilladelse) og i givet fald udsendelse. Dette gælder tilsvarende for udlændinge, der opholder sig i Danmark uden opholdstilladelse, og som har søgt asyl i et andet medlemsland uden at have opnået international beskyttelse.

Det fremgår af § 48 b, at anmoder en anden medlemsstat Danmark om at overtage eller tilbagetage en udlænding efter reglerne i kapitel 5 a, tager Udlændingestyrelsen snarest muligt stilling til og besvarer anmodningen.

Det fremgår af § 36, stk. 1, 1. pkt. i udlændingeloven, at med henblik på at sikre muligheden for afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a kan politiet bestemme, at der skal ske frihedsberøvelse, hvis der er en væsentlig risiko for, at den pågældende forsvinder, og de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, jf. § 36, stk. 4.

Det fremgår af § 37, stk. 9, i udlændingeloven, at frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, 1. pkt., ikke må opretholdes, hvis Udlændingestyrelsen ikke inden 1 måned fra tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om opholdstilladelse efter § 7 har indgivet en anmodning til en anden medlemsstat om overtagelse eller tilbagetagelse. Er der ikke indgivet en sådan ansøgning, må frihedsberøvelsen ikke opretholdes, hvis Udlændingestyrelsen ikke har indgivet en anmodning til en anden medlemsstat om overtagelse eller tilbagetagelse inden 1 måned fra det tidspunkt, hvor den pågældendes tilstedeværelse i landet er kommet til udlændingemyndighedernes kendskab. Fra det tidspunkt, hvor en anden medlemsstat har accepteret overtagelse eller tilbagetagelse, eller hvor en klage ikke længere har opsættende virkning, må frihedsberøvelse efter hjemrejselovens § 16, stk. 5, ikke finde sted i et tidsrum, der overstiger 6 uger. Frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, 1. pkt., og hjemrejselovens § 16, stk. 5, skal være af så kort varighed som muligt og må kun opretholdes, så længe afvisningen eller overførslen er under forberedelse og gennemføres med omhu.

3.5.2. AM-forordningen

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 14. maj 2024 forordning (EU) 2024/1351 om asylforvaltning og migrationsstyring, om ændring af forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1060 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 604/2013 (AM-forordningen).

Formålet med AM-forordningen er overordnet at styrke effektiviteten af det fælles europæiske asylsystem og sikre en mere integreret tilgang til migrationsstyring og asylforvaltning. Formålet er endvidere at etablere en fælles ramme, der grundfæster principperne om solidaritet og rimelig ansvarsfordeling mellem medlemsstaterne.

AM-forordningen erstatter Dublinforordningen og er overordnet set opbygget efter samme systematik som Dublinforordningen. AM-forordningen har endvidere i det væsentlige samme indhold som Dublinforordningen.

I det følgende gennemgås AM-forordningens bestemmelser i det væsentligste. De dele af forordningen, som Danmark på grund af retsforbeholdet ikke deltager i, gennemgås som udgangspunkt ikke, ligesom bestemmelser af rent teknisk karakter ikke gennemgås.

3.5.2.1. AM-forordningens indhold

Del I artikel 1-2 indeholder bestemmelser om forordningens genstand og definitioner.

Del III fastsætter kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, og omfatter artikel 16-55. Danmark har tiltrådt denne del af forordningen, jf. parallelaftalen som beskrevet i lovforslagets afsnit 9. Del III indeholder regler, der bygger på principperne i Dublinforordningen.

Del V artikel 72-80 indeholder forordningens almindelige bestemmelser.

Del VII artikel 83-85 omhandler overgangsbestemmelser og afsluttende bestemmelser.

3.5.2.1.1. Adgang til asylproceduren

Artikel 16 regulerer adgang til proceduren for behandling af en ansøgning om international beskyttelse og svarer i et vist omfang til Dublinforordningens artikel 3. Efter stk. 1 behandler medlemsstaterne en ansøgning om international beskyttelse fra en tredjelandstatsborger eller statsløs, der indgiver en ansøgning på en af medlemsstaternes område, herunder ved grænsen eller i transitområderne. En ansøgning behandles kun af én medlemsstat, som skal være den medlemsstat, der er ansvarlig på grundlag af kriterierne i del III, kapitel II (kriterier til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig) eller bestemmelserne i del III, kapitel III (vedrørende afhængige personer og diskretionære klausuler).

Stk. 2-3 regulerer, hvordan en medlemsstat skal forholde sig, hvis det ikke kan afgøres, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, eller hvis det er umuligt at overføre en ansøger til den medlemsstat, der er udpeget som primært ansvarlig, uden at det medfører risiko for krænkelse af ansøgerens grundlæggende rettigheder.

Stk. 4 er set i forhold til Dublinforordningen ny og er indsat som konsekvens af screeningforordningen. Stykket regule-

rer, hvordan medlemsstaterne skal forholde sig, hvis der ikke er foretaget en sikkerhedskontrol i medfør af screeningforordningen, eller medlemsstaten har grund til at anse ansøgeren for at udgøre en trussel mod den indre sikkerhed. Medlemsstaten kan som noget nyt i visse situationer blive ansvarlig for at behandle asylansøgningen i disse situationer.

3.5.2.1.2. Ansøgerens forpligtelser og konsekvenser af manglende efterkommelse

Artikel 17 er i forhold til Dublinforordningen en ny bestemmelse, som regulerer ansøgerens forpligtelser, herunder i forhold til at samarbejde med myndighederne.

Det fremgår af stk. 1, at en ansøgning om international beskyttelse skal fremsættes og registreres i den første indrejsemedlemsstat.

Hvis en tredjelandstatsborger eller statsløs er i besiddelse af et gyldigt opholdsdokument eller et gyldigt visum, skal ansøgningen om international beskyttelse uanset stk. 1 fremsættes og registreres i den medlemsstat, der udstedte opholdsdokumentet eller visummet, jf. stk. 2, 1. afsnit. Hvis en tredjelandstatsborger eller en statsløs er i besiddelse af et opholdsdokument eller et visum, der er udløbet eller annulleret, trukket tilbage eller inddraget, skal ansøgningen om international beskyttelse fremsættes og registreres i den medlemsstat, hvor vedkommende opholder sig, jf. stk. 2, 2. afsnit.

Ansøgeren er forpligtet til fuldt ud at samarbejde med de kompetente myndigheder i forhold til at oplyse sagen, jf. stk. 3. Stk. 4 fastlægger, hvor ansøgeren er forpligtet til at opholde sig.

Artikel 18 er ligeledes set i forhold til Dublinforordningen en ny bestemmelse og regulerer konsekvenserne for ansøgeren ved manglende efterkommelse af forpligtelserne efter artikel 17.

3.5.2.1.3. Retten til oplysninger

Artikel 19 regulerer ansøgerens ret til oplysninger og svarer i et vist omfang til Dublinforordningens artikel 4. Dog skal ansøgeren som noget nyt som udgangspunkt informeres snarest muligt og under alle omstændigheder senest på den dato, hvor en ansøgning om international beskyttelse er registreret, om sine rettigheder og pligter efter AM-forordningen som opregnet i stk. 1, litra a-t, og ikke først når asylansøgningen er indgivet.

Ansøgeren skal have mulighed for at anmode om oplysninger om, hvordan sagen forløber. Hvis ansøgeren er mindreårig, skal den mindreårige og forælderen eller repræsentanten have mulighed for at anmode om sådanne oplysninger, jf. stk. 2.

Artikel 20 svarer i et vist omfang til indholdet i Dublinforordningens artikel 4, stk. 2. Efter artikel 20, stk. 1, 1. pkt.,

skal de oplysninger, der er omhandlet i artikel 19, gives skriftligt i en kortfattet, gennemsigtig, letforståelig og lettilgængelig form i et klart og enkelt sprog og på et sprog, som ansøgeren forstår eller med rimelighed formodes at forstå. Oplysninger skal også gives mundtligt, når det er nødvendigt for at sikre, at ansøgeren forstår oplysningerne korrekt, jf. 3. pkt.

3.5.2.1.4. Ret til juridisk rådgivning

Artikel 21 regulerer retten til juridisk rådgivning og svarer i et vist omfang til Dublinforordningens artikel 27.

Med artikel 21 indføres dog som noget nyt ret til juridisk rådgivning i alle faser af AM-proceduren, mens adgangen til juridisk rådgivning i medfør af Dublinforordningen alene gælder klagesagsbehandlingen. Der er således tale om en væsentligt udvidet ret til juridisk rådgivning, inden der er truffet afgørelse efter AM-forordningen.

Det fremgår af artikel 21, stk. 1, at ansøgere har ret til på effektiv vis at rådføre sig med en juridisk rådgiver eller anden rådgiver, der i henhold til national ret er godkendt eller har tilladelse til at virke som sådan, om spørgsmål, der vedrører anvendelsen af kriterierne i kapitel II eller kapitel III, i alle faser af AM-proceduren.

Den juridiske rådgivning skal være gratis for ansøgeren og skal ydes af juridiske rådgivere eller andre rådgivere, som i henhold til national ret er godkendt til at rådgive, bistå eller repræsentere ansøgere, eller af ikke-statslige organisationer, der i henhold til national ret er akkrediterede til at levere juridiske tjenesteydelser til eller repræsentere ansøgere, jf. stk. 2 og 3. Medlemsstaterne kan overlade det til en person at yde juridisk rådgivning i procedurens administrative fase til flere ansøgere samtidigt.

Medlemsstaterne skal fastsætte særlige procedureregler vedrørende de nærmere ordninger for indgivelse og behandling af anmodninger om ydelse af gratis juridisk rådgivning, jf. stk. 5.

Stk. 6 regulerer indholdet af den juridiske rådgivning. Den juridiske rådgivning skal således omfatte a) vejledning om og forklaringer af kriterierne og procedurerne til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, herunder oplysninger om rettigheder og pligter, b) vejledning om og bistand med hensyn til tilvejebringelsen af oplysninger, der kan bidrage til at fastslå, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, og c) vejledning og bistand vedrørende skemaet, der er omhandlet i artikel 22, stk. 1, vedrørende den personlige samtale.

Medlemsstaterne kan undlade at yde gratis juridisk rådgivning under AM-proceduren til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, hvis ansøgeren allerede bistås og repræsenteres af en juridisk rådgiver, jf. stk. 7.

3.5.2.1.5. Personlig samtale

Artikel 22 regulerer den personlige samtale, der afholdes med henblik på at afklare, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for at behandle ansøgningen om asyl. I bestemmelsen overføres indholdet fra Dublinforordningens artikel 5, ligesom der indføres en række præciseringer og udbygninger af, hvordan samtalen skal finde sted.

Efter stk. 1 afholder de kompetente myndigheder for at lette proceduren til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om asyl, en personlig samtale med ansøgeren. Samtalen skal også sikre, at ansøgeren forstår oplysningerne som modtaget i overensstemmelse med artikel 19 korrekt.

Hvis der er tegn på, at ansøgeren har familiemedlemmer eller slægtninge i en medlemsstat, modtager ansøgeren det skema, som Den Europæiske Unions Asylagentur (EUAA) har udarbejdet, jf. stk. 1, 4. pkt. Ansøgeren udfylder skemaet med de oplysninger, vedkommende råder over, med henblik på at lette anvendelsen af artikel 39 om indgivelse af anmodning om overtagelse, jf. 5. pkt. Om muligt udfylder ansøgeren dette skema inden den personlige samtale, jf. 6. pkt.

Efter stk. 2 kan en personlig samtale undlades, hvis a) ansøgeren er forsvundet, b) ansøgeren ikke er mødt op til den personlige samtale og ikke behørigt har begrundet sit fravær og c) ansøgeren efter at have modtaget de i artikel 19 omhandlede oplysninger allerede på anden vis har afgivet de oplysninger, der er relevante for afgørelsen af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig.

Muligheden for at undlade at afholde en personlig samtale, hvis ansøgeren ikke møder op og ikke behørigt har begrundet sit fravær, er ny.

Efter stk. 3 skal den personlige samtale afholdes rettidigt, og under alle omstændigheder før der fremsættes en anmodning om overtagelse i henhold til artikel 39.

Efter stk. 4, 1. pkt., og tilsvarende Dublinforordningens artikel 5, stk. 4, 1. pkt., afholdes den personlige samtale på det sprog, som ansøgeren foretrækker, medmindre der er et andet sprog, som vedkommende forstår og kan kommunikere klart på.

Samtaler med uledsagede, og i givet fald ledsagede mindreårige, gennemføres af en person, der har den nødvendige viden om mindreåriges rettigheder og særlige behov, og på en måde, der er indfølelse over for børn og korrekt for sammenhængen, den mindreåriges alder og modenhed taget i betragtning under tilstedeværelse af repræsentanten og i givet fald den mindreåriges juridiske rådgiver, jf. stk. 4, 2. pkt. Bestemmelsen svarer til Dublinforordningens artikel 6, stk. 2, 1. pkt.

Efter stk. 4, 3. pkt., stilles, hvor det er nødvendigt, en tolk til rådighed, svarende til Dublinforordningens artikel 5, stk. 4, 2. pkt.

Som noget nyt kan medlemsstaterne, hvis det er behørigt begrundet i omstændighederne, undtagelsesvis afvikle den personlige samtale som videokonference, jf. stk. 5, 1. pkt.

Den personlige samtale skal fortsat finde sted under forhold, som sikrer en passende fortrolighed og skal afholdes af en person, der er kvalificeret hertil i henhold til national ret, jf. stk. 6, 1. og 2. pkt. Stk. 6 fastsætter derudover krav til støtte til ansøgere med behov for særlige proceduremæssige garantier ift. at skabe de nødvendige betingelser for effektivt at afgøre, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, jf. 3. og 4. pkt.

Som noget nyt skal der foretages en lydoptagelse af samtalen og en skriftlig sammenfatning heraf, der mindst indeholder de vigtigste oplysninger, som ansøgeren har givet under samtalen, jf. stk. 7, 1. pkt. Ansøgeren underrettes på forhånd om, at der foretages en sådan optagelse, og om formålet hermed, jf. 2. pkt. Hvis der er tvivl om ansøgerens udsagn under den personlige samtale, har lydoptagelsen forrang, jf. 3. pkt.

Ved afslutningen af den personlige samtale eller inden for en bestemt frist skal ansøgeren have mulighed for mundtligt eller skriftligt at fremsætte bemærkninger eller præciseringer vedrørende eventuelle oversættelsesfejl, misforståelser eller andre faktuelle fejl i den skriftlige sammenfatning, jf. 6. pkt. Dette svarer til nuværende praksis i Udlændingestyrelsen.

3.5.2.1.6. Garantier for mindreårige

Artikel 23 regulerer garantier for mindreårige. Med bestemmelsen overføres indholdet fra Dublinforordningens artikel 6, ligesom der indføres en række præciseringer og udbygninger af mindreåriges retsgarantier.

Barnets tarv skal fortsat være et primært hensyn, jf. stk. 1, 1. pkt. Som noget nyt skal procedurer, der omfatter mindreårige, gives prioritet, jf. 2. pkt.

Stk. 2 vedrører udpegning af en repræsentant for en uledsaget mindreårig og svarer i et vist omfang til Dublinforordningens artikel 6, stk. 2. Enhver medlemsstat, hvori en uledsaget mindreårig opholder sig, er forpligtet til at sikre, at vedkommende er repræsenteret og bistås af en repræsentant i forbindelse med alle de relevante procedurer, der er fastsat i AM-forordningen, jf. stk. 2, 1. pkt. Som noget nyt skal repræsentanten holde den uledsagede mindreårige underrettet om, hvordan procedurerne i henhold til denne forordning skrider frem, jf. stk. 2, 3. pkt.

Med stk. 2, 2. afsnit, litra a, indføres som noget nyt et krav om, at der så hurtigt som muligt skal stilles en midlertidig bisidder til rådighed, som skal bistå den mindreårige, indtil der er udpeget en repræsentant.

Repræsentanten skal udpeges hurtigst muligt og højst 15 arbejdsdage fra den dato, hvor ansøgningen fremsættes, jf. stk. 2, 2. afsnit, litra b. I tilfælde af et uforholdsmæssigt stort antal ansøgninger fremsat af uledsagede mindreårige eller i

andre ekstraordinære situationer kan fristen forlænges med ti arbejdsdage, jf. stk. 2, 3. afsnit.

Hvis den kompetente myndighed konkluderer, at en ansøger, der hævder at være mindreårig, uden tvivl er over 18 år, er den ikke forpligtet til at udpege en repræsentant, jf. stk. 2, 4. afsnit.

Medlemsstaterne forpligtes endvidere som noget nyt til at involvere repræsentanten for en uledsaget mindreårig gennem hele AM-proceduren, jf. stk. 3, 1. pkt. Efter Dublinforordningens artikel 6, stk. 2, 3. pkt., skal repræsentanten alene have adgang til indholdet af de relevante dokumenter i ansøgerens aktmappe.

Ved vurderingen af barnets tarv samarbejder medlemsstaterne tæt med hinanden og tager navnlig behørigt hensyn til a) mulighederne for familiesammenføring, b) den mindreåriges trivsel og sociale udvikling, c) sikkerhedshensyn, navnlig hvis der er risiko for, at barnet bliver offer for nogen form for vold eller udnyttelse, herunder menneskehandel, d) den mindreåriges egen mening under hensyntagen til vedkommendes alder og modenhed, e) hvis ansøgeren er en uledsaget mindreårig, oplysningerne fra repræsentanten i den medlemsstat, hvor den uledsagede mindreårige opholder sig, og f) alle andre grunde, der er relevante for vurderingen af barnets tarv, jf. stk. 4. Bestemmelsen svarer indholds-mæssigt til Dublinforordningens artikel 6, stk. 3.

Medlemsstaterne er forpligtet til omgående at iværksætte tiltag til identifikation af familiemedlemmer på medlemsstatens område, jf. stk. 6. Bestemmelsen svarer til Dublinforordningens artikel 6, stk. 4.

3.5.2.1.7. Kriterier til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig

Kapitel II (artikel 24-33) i del III indeholder kriterier til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig.

Det fremgår af artikel 24, stk. 1, at kriterierne til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, finder anvendelse i den rækkefølge, der er fastsat i kapitel II. Bestemmelserne gennemgås nedenfor i denne rækkefølge.

Det fremgår af artikel 25, stk. 1, 1. pkt., at er ansøgeren en uledsaget mindreårig, er det kun kriterierne i denne artikel, der finder anvendelse. Kriterier skal anvendes i den rækkefølge, hvori de er opstillet i stk. 2-5, jf. 2. pkt. Artikel 25 svarer i et vist omfang til Dublinforordningens artikel 8.

Den medlemsstat, hvor et familiemedlem til den uledsagede mindreårige eller en af den uledsagede mindreåriges søskende opholder sig lovligt, er ansvarlig, medmindre det påvises, at dette ikke er i barnets tarv, jf. stk. 2, 1. pkt.

En uledsaget mindreårig, der har en slægtning, som opholder sig lovligt i en anden medlemsstat, skal sammenføres med denne, såfremt slægtningen er i stand til at tage sig af

den mindreårige, medmindre det påvises, at dette ikke er i barnets tarv, jf. stk. 3.

Opholder familiemedlemmer, søskende eller slægtninge som omhandlet i stk. 2 og 3 sig i mere end én medlemsstat, afgøres det, hvilken medlemsstat der er ansvarlig på grundlag af, hvad der er i barnets tarv, jf. stk. 4.

Hvis der ikke findes et familiemedlem, søskende eller en slægtning, er det som noget nyt den medlemsstat, hvor den uledsagede mindreåriges ansøgning om international beskyttelse først blev registreret, der er ansvarlig, hvis dette er i barnets tarv, jf. stk. 5.

Kommissionen bemyndiges som noget nyt til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 78 om a) identifikation af uledsagede mindreåriges familiemedlemmer, søskende eller slægtninge, b) kriterierne for at fastslå, om der foreligger en dokumenteret familiemæssig tilknytning og c) kriterierne for at vurdere en slægtnings evne til at tage sig af en uledsaget mindreårig, jf. stk. 6.

Med artikel 26 udvides ansvarskriterierne i forhold til Dublinforordningens artikel 9. Det fremgår af stk. 1, at hvis ansøgeren har et familiemedlem, som har fået tilladelse til at opholde sig som en person med international beskyttelse i en medlemsstat, eller som opholder sig i en medlemsstat som fastboende udlænding i overensstemmelse med Rådets direktiv 2003/109/EF om tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlænding eller har status som fastboende person tildelt i overensstemmelse med national ret, hvis nævnte direktiv ikke finder anvendelse i den pågældende medlemsstat, er det denne medlemsstat, der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse, forudsat at de pågældende personer skriftligt har udtrykt ønske herom. 1. led svarer til Dublinforordningens artikel 9. Det bemærkes, at det nævnte direktiv ikke finder anvendelse i Danmark, og at der i udlændingeloven ikke findes et begreb, der tilsvarende begrebet "fastboende person". Begrebet kan dog sidestilles med udlændinge, der er blevet meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 11.

Som noget nyt udvides bestemmelsen således, at en medlemsstat tillige kan blive ansvarlig for behandling af en asylansøgning, såfremt ansøgeren i en medlemsstat har et familiemedlem, som har fået asyl, som har status som fastboende udlænding eller som har status som fastboende person tildelt i overensstemmelse med national ret.

Hvis familiemedlemmet tidligere havde fået asyl, men senere er blevet statsborger i en medlemsstat, er det denne medlemsstat, der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen, forudsat at de pågældende personer skriftligt har udtrykt ønske herom, jf. stk. 2.

Stk. 1 og 2 finder også anvendelse på børn, der er født, efter at familiemedlemmet ankom til medlemsstatens område, jf. stk. 3.

Artikel 27 regulerer, hvilken medlemsstat der er ansvarlig,

såfremt ansøgeren har et familiemedlem i en anden medlemsstat, som også har ansøgt om international beskyttelse. Såfremt der endnu ikke er truffet en første substansafgørelse, er denne medlemsstat ansvarlig for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse, forudsat at de pågældende skriftligt har udtrykt ønske herom. Bestemmelsen svarer til artikel 10 i Dublinforordningen.

Artikel 28 fastsætter proceduren for familier i tilfælde, hvor der indgives ansøgninger i samme medlemsstat fra flere familiemedlemmer eller mindreårige ugifte søskende eller på tidspunkter, der ligger tæt på hinanden.

Artikel 29 omhandler udstedelse af opholdsdokumenter eller visa. Er ansøgeren i besiddelse af et gyldigt opholdsdokument, er det den medlemsstat, der har udstedt dette, der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse, jf. stk. 1.

Det er som udgangspunkt den medlemsstat, der har udstedt et gyldigt visum, der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse, såfremt ansøgeren er i besiddelse af et sådant, jf. stk. 2, 1. pkt.

Stk. 3 regulerer, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, hvis ansøgeren er i besiddelse af flere gyldige opholdsdokumenter eller visa udstedt af forskellige medlemsstater, og stk. 4 regulerer den situation, hvor ansøgeren er i besiddelse af et eller flere opholdsdokumenter eller visa, hvis gyldighed er udløbet, eller som er blevet annulleret, inddraget eller trukket tilbage. Artikel 29, stk. 1-3, svarer til Dublinforordningens artikel 12.

Stk. 4 udvider i forhold til Dublinforordningens artikel 12, stk. 4, ansvarsperioden for den medlemsstat, der har udstedt et eller flere opholdsdokumenter, hvis gyldighed er udløbet, annulleret, inddraget eller trukket tilbage, eller et visum, som er udløbet, annulleret, inddraget eller trukket tilbage. Ansvarsperioden udvides fra 2 til 3 år for ugyldige opholdstilladelser og fra 6 til 18 måneder for ugyldige visa.

Det forhold, at opholdsdokumentet eller visummet er udstedt på grundlag af en fiktiv identitet eller misbrug af en anden persons identitet eller ved hjælp af forfalskede, falske eller ugyldige dokumenter, er som udgangspunkt ikke til hinder for, at ansvaret pålægges den medlemsstat, der har udstedt dette opholdsdokument eller visum, jf. stk. 5, 1. pkt. Bestemmelsen svarer til Dublinforordningens artikel 12.

Med artikel 30 indføres et nyt ansvarskriterie, således at bl.a. et eksamensbevis udstedt i en medlemsstat kan medføre, at medlemsstaten bliver ansvarlig for at behandle ansøgningen om asyl.

Det fremgår af stk. 1, at er ansøgeren i besiddelse af et eksamensbevis udstedt af eller kvalifikationer opnået ved en uddannelsesinstitution, der er etableret i en medlemsstat, er det denne medlemsstat, der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse, forudsat at ansø-

ningen registreres mindre end seks år efter udstedelsen af eksamensbeviset eller opnåelsen af kvalifikationerne.

Er ansøgeren i besiddelse af et eksamensbevis udstedt af eller kvalifikationer opnået ved uddannelsesinstitutioner i forskellige medlemsstater, er det den medlemsstat, hvori eksamensbeviset blev udstedt eller kvalifikationerne opnået efter den længste studieperiode, der er ansvarlig, eller hvis studieperioderne er af ens længde, den medlemsstat, hvor det seneste eksamensbevis er udstedt eller de seneste kvalifikationer opnået, der er ansvarlig, jf. stk. 2.

Artikel 31 regulerer ansvaret ved en ansøgers indrejse via eller i en medlemsstat, hvor ansøgeren er fritaget fra visumpligt, og svarer indholdsmæssigt til Dublinforordningens artikel 14.

Rejser ansøgeren ind på en medlemsstats område via en medlemsstat, hvor ansøgeren er fritaget fra visumpligt, er det denne medlemsstat, der er ansvarlig, jf. stk. 1. Dette gælder dog ikke, hvis ansøgeren også er fritaget fra visumpligt i den medlemsstat, hvor ansøgeren indgiver sin ansøgning om asyl, jf. stk. 2.

Artikel 32 regulerer ansvaret ved en ansøgning indgivet i et internationalt transitområde i en lufthavn og svarer indholdsmæssigt til Dublinforordningens artikel 15.

Fremsættes en ansøgning om international beskyttelse under transit i det internationale transitområde i en medlemsstats lufthavn, er denne medlemsstat ansvarlig for behandlingen af ansøgningen.

Artikel 33 regulerer ansvaret, hvis ansøgeren irregulært har passeret grænsen til en medlemsstat via land-, sø- eller luftvejen. I dette tilfælde er det den første medlemsstat, hvori ansøgeren er indrejst, der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse. Dette ansvar ophører, hvis ansøgningen registreres mere end 20 måneder efter den dato, hvor vedkommende passerede grænsen, jf. stk. 1. Bestemmelsen svarer i et vist omfang til Dublinforordningens artikel 13, stk. 1, men fristen for ophør af ansvar efter stykkets 2. pkt. er forlænget fra 12 til 20 måneder.

Der er endvidere tilføjet to nye stykker til bestemmelsen. Det fremgår således af stk. 2, at påvises det på grundlag af beviser eller indicier, jf. artikel 40, stk. 4, herunder de data, der er omhandlet i Eurodac-forordningen, at en ansøger er blevet ilandsat på en medlemsstats område efter en eftersøgnings- og redningsaktion, er det uanset nærværende artikels stk. 1 den pågældende medlemsstat, der er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen om international beskyttelse. Dette ansvar ophører, hvis ansøgningen registreres mere end 12 måneder efter den dato, hvor ilandsætningen fandt sted.

3.5.2.1.8. Afhængige personer og diskretionære klausuler

Kapitel III i del III (artikel 34-35) indeholder bestemmelser om såkaldte afhængige personer og diskretionære klausuler.

Artikel 34, stk. 1, 1. pkt., regulerer, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, hvis en ansøger på grund af graviditet, et nyfødt barn, alvorlig psykisk eller fysisk sygdom, et alvorligt handicap, et alvorligt psykisk traume eller høj alder er afhængig af hjælp fra sit barn, søskende eller forældre, som har lovligt ophold i en af medlemsstaterne.

Bestemmelsen svarer i et vist omfang til Dublinforordningens artikel 16, stk. 1. Som noget nyt skal en medlemsstat dog inden, den fremsætter en anmodning om overtagelse i henhold til artikel 39, kontrollere, om et familiemedlem i en anden medlemsstat kan tage sig af en afhængig person, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

Artikel 35 omhandler diskretionære klausuler. Efter stk. 1 kan enhver medlemsstat uanset artikel 16, stk. 1, beslutte at behandle en tredjelandstatsborgers eller en statsløs' ansøgning om international beskyttelse, selv om en sådan behandling ikke påhviler den efter kriterierne i denne forordning. Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til Dublinforordningens artikel 17.

3.5.2.1.9. Den ansvarlige medlemsstats forpligtelser og ansvarets ophør

Kapitel IV i del III (artikel 36 og 37) regulerer den ansvarlige medlemsstats forpligtelser, samt hvornår ansvaret for at behandle en ansøgning ophører.

Artikel 36 svarer i et vist omfang til Dublinforordningens artikel 18 og artikel 20, stk. 3. Med stk. 1, litra c, tilføjes dog et nyt ansvarskriterium, hvorefter medlemsstaterne ligeledes er ansvarlige for ansøgere, som har fået beskyttelse i henhold til en genbosætningsordning (kvoteflygtninge).

Efter artikel 36, stk. 1, er den ansvarlige medlemsstat forpligtet til a) at overtage en ansøger, hvis ansøgning blev registreret i en anden medlemsstat, b) at tilbagetage en ansøger eller en tredjelandstatsborger eller en statsløs, for hvem den pågældende medlemsstat er anført som den ansvarlige medlemsstat i henhold til artikel 16, stk. 1, i Eurodac-forordningen, og c) at tilbagetage en indrejst person, som har fremsat en ansøgning om international beskyttelse, eller som har ophold på irregulær vis i en anden medlemsstat end den, der accepterede at give vedkommende indrejsetilladelse i overensstemmelse med genbosætningsforordningen, eller som har indrømmet den pågældende international beskyttelse eller humanitær status i henhold til en national genbosætningsordning.

Medlemsstaten er ligeledes ansvarlig for et mindreårigt familiemedlem, der ledsager en ansøger, selv hvis den mindreårige ikke selv er ansøger, medmindre det påvises, at dette ikke er i barnets tarv, jf. stk. 2, 1. pkt. Det samme gælder for børn født efter ansøgerens ankomst til medlemsstaternes område, uden at det er nødvendigt at indlede en ny procedure for overtagelse af ansvaret for dem, jf. 2. pkt.

I de stk. 1, litra a og b, omhandlede situationer, behandler eller afslutter den ansvarlige medlemsstat ansøgningen i

overensstemmelse med asylprocedureforordningen, jf. stk. 3.

Artikel 37 regulerer, hvornår medlemsstatens ansvar ophører. Det fremgår af stk. 1, 1. pkt., at hvis en medlemsstat udsteder et opholdsdokument til en ansøger, overføres ansvaret til denne medlemsstat. Dette svarer til Dublinforordningens artikel 19, stk. 1.

Derudover overføres ansvaret til en medlemsstat, hvis medlemsstaten anvender diskretionære klausuler efter artikel 35, fordi den ikke anser det for at være i barnets tarv at overføre en uledsaget mindreårig til den ansvarlige medlemsstat eller ikke overfører den pågældende person til den ansvarlige medlemsstat inden for fristerne i artikel 46.

Forpligtelserne i artikel 36, stk. 1, ophører, hvis den medlemsstat, der er ansvarlig på grundlag af data eller anden dokumentation, fastslår, at den pågældende person har forladt medlemsstaternes område i mindst ni måneder, medmindre den pågældende er i besiddelse af et gyldigt opholdsdokument, der er udstedt af den medlemsstat, der er ansvarlig, jf. stk. 4. Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til Dublinforordningens artikel 19, stk. 2.

Ansvaret ophører dog som noget nyt først, når ansøgeren har forladt medlemsstatens område i mindst 9 måneder. I dag ophører ansvaret efter 3 måneder.

Forpligtelsen til at tilbagetage en tredjelandstatsborger eller statsløs ophører, hvis det på grundlag af ajourføringen af datasæt i Eurodac-forordningen fastslås, at den pågældende har forladt medlemsstaternes område, jf. stk. 5, 1. pkt. Dette svarer til Dublinforordningens artikel 19, stk. 3.

3.5.2.1.10. Proceduren for anmodning om overtagelse m.v.

Kapitel V i del III (artikel 38-50) regulerer de procedurer, der relaterer sig til selve anmodningen om overtagelse mellem medlemsstater, klageadgang (retsmidler), frihedsberøvelse og udveksling af oplysninger.

Artikel 38 regulerer indledningen af AM-proceduren. Den medlemsstat, hvor en ansøgning om international beskyttelse først registreres, indleder straks AM-proceduren, jf. stk. 1.

Hvis ansøgeren forsvinder, skal den medlemsstat, hvor en ansøgning om international beskyttelse først er registreret, fortsætte AM-proceduren, jf. stk. 2.

Med stk. 3 indføres en række nye krav til, hvilke oplysninger medlemsstaterne skal angive i Eurodac vedrørende deres ansvar.

Stk. 4 svarer indholdsmæssigt til Dublinforordningens artikel 20, stk. 5. En ansøger, der opholder sig i en anden medlemsstat uden et opholdsdokument, eller som i den pågældende medlemsstat fremsætter en ansøgning om international beskyttelse under AM-proceduren, tilbagetages af den

medlemsstat, der træffer afgørelse, på de i artikel 41 og 46 fastsatte betingelser, jf. 1. pkt.

Forpligtelsen ophører, hvis den medlemsstat, der træffer afgørelse, fastslår, at ansøgeren har fået et opholdsdokument i en anden medlemsstat, jf. 2. pkt.

Stk. 5 omhandler forpligtelsen til at tilbagetage en ansøger, der skal omfordeles i medfør af artikel 67, stk. 9, samt denne forpligtelses ophør.

Artikel 39 regulerer indgivelse af en anmodning om overtagelse. Hvis den medlemsstat, der er omhandlet i artikel 38 finder, at en anden medlemsstat er ansvarlig for behandlingen af ansøgningen, anmoder den omgående og under alle omstændigheder inden to måneder fra tidspunktet for registreringen af ansøgningen den anden medlemsstat om at overtage ansvaret for ansøgeren, jf. stk. 1. Bestemmelsen svarer i et vist omfang til Dublinforordningens artikel 21, dog indeholder bestemmelsen kortere frister for anmodningen.

Artikel 40 regulerer besvarelse af en anmodning om overtagelse og svarer i et vist omfang til Dublinforordningens artikel 22, dog med den ændring, at fristerne i bestemmelsen er blevet forkortet. Efter stk. 1, 1. pkt., gennemfører den anmodede medlemsstat straks og under alle omstændigheder senest 1 måned efter modtagelsen af anmodningen den nødvendige kontrol og svarer på anmodningen om overtagelse af ansøgeren.

Den anmodede medlemsstat skal acceptere, at den er ansvarlig, forudsat at indiciene er sammenhængende, kan efterprøves og er tilstrækkeligt detaljerede til at fastslå ansvaret, jf. stk. 6, 1. pkt.

Hvis den anmodede medlemsstat ikke gør indsigelse mod anmodningen inden for den i denne artikels stk. 1 fastsatte frist, der indeholder en underbygget begrundelse, betragtes denne undladelse af at gøre indsigelse som en accept af anmodningen og indebærer en forpligtelse til at overtage den pågældende person, herunder forpligtelsen til at træffe passende foranstaltninger med henblik på den pågældendes ankomst, jf. stk. 8, 1. pkt.

3.5.2.1.11. Procedurer for meddelelser om tilbagetagelse og meddelelse af en afgørelse om overførsel

AM-forordningens artikel 41 regulerer proceduren for indgivelse af en meddelelse om tilbagetagelse og svarer i et vist omfang til Dublinforordningens artikel 23, dog med den forskel at den medlemsstat, hvor ansøgeren opholder sig, fremover skal indgive en meddelelse om tilbagetagelse til den ansvarlige medlemsstat i modsætning til Dublinforordningens artikel 23, hvorefter der skal fremsættes en anmodning om tilbagetagelse.

En meddelelse om tilbagetagelse sendes ved brug af en standardformular, jf. stk. 2. Den underrettede medlemsstat bekræfter inden for to uger modtagelsen af meddelelsen,

medmindre den underrettede medlemsstat inden for fristen påviser, at den ikke er ansvarlig i henhold til artikel 37 (om ansvarets ophør), eller at meddelelsen om tilbagetagelse er baseret på en ukorrekt angivelse af den medlemsstat, der er ansvarlig i henhold til Eurodac-forordningen, jf. stk. 3.

Undladelse af at handle inden for fristen på to uger fastsat i stk. 3 betragtes som en bekræftelse af modtagelsen af meddelelsen, jf. stk. 4.

Artikel 42 regulerer meddelelse af en afgørelse om overførsel og svarer i et vist omfang til Dublinforordningens artikel 26. Der indføres dog et nyt stk. 1, hvorefter den medlemsstat, der træffer afgørelse, og hvis anmodning om overtagelse for så vidt angår ansøgeren omhandlet i artikel 36, stk. 1, litra a), er blevet accepteret, eller som fremsatte en meddelelse om tilbagetagelse for så vidt angår personer omhandlet i artikel 36, stk. 1, litra b) og c), skal træffe afgørelse om overførsel inden for to uger fra accepten eller bekræftelsen.

3.5.2.1.12. Effektive retsmidler

Det fremgår af AM-forordningens artikel 43, stk. 1, at en udlænding har ret til effektive retsmidler i form af klage eller indbringelse for en domstol eller et domstolslignende organ af de faktiske og retlige forhold mod en afgørelse om overførsel.

Med AM-forordningens artikel 43 ændres afgrænsningen af, hvad der kan påklages. Hvor en ansøger i medfør af Dublinforordningens artikel 27, stk. 1, kan klage over de faktiske og retlige forhold mod en afgørelse om overførsel, fremgår det af AM-forordningens artikel 43, stk. 1, at anvendelsesområdet for retsmidlet skal begrænses til en vurdering af, a) om overførslen for den pågældende person vil medføre en reel risiko for umenneskelig eller nedværdigende behandling i den i chartrets artikel 4 anvendte betydning, b) om der efter afgørelsen om overførsel foreligger omstændigheder, der er afgørende for den korrekte anvendelse af denne forordning, og c) om artikel 25-28 og 34 er blevet tilsidesat for personer, for hvem ansvaret er overdraget, jf. artikel 36, stk. 1, litra a).

Medlemsstaterne fastsætter en frist på mindst én uge, men højst tre uger efter meddelelsen af afgørelsen om overførsel, inden for hvilken den pågældende kan udøve retten til effektive retsmidler efter stk. 1, jf. stk. 2.

Fremover vil det ikke længere være muligt for medlemsstaterne at beslutte, at en klage automatisk skal tillægges opsættende virkning. Dette nye udgangspunkt svarer til Dublinforordningens artikel 27, stk. 3, litra c, som efter bestemmelsen hidtil har været én af tre mulige måder at implementere artiklen i national ret.

Det fremgår således af AM-forordningens artikel 43, stk. 3, 1. pkt., at den pågældende skal have ret til inden for en rimelig frist fra meddelelsen af afgørelsen om overførsel, men under ingen omstændigheder længere end den frist, som medlemsstaterne fastsætter i henhold til stk. 2, at anmode

en domstol eller et domstolslignende organ om at udsætte gennemførelsen af afgørelsen om overførsel, indtil der foreligger et resultat af vedkommendes klage eller appel. Enhver afgørelse om udsættelse af gennemførelsen af en afgørelse om overførsel træffes inden en måned fra det tidspunkt, hvor anmodningen blev indgivet til den kompetente domstol eller det kompetente domstolslignende organ, jf. 4. pkt.

Hvis den pågældende ikke har udøvet sin ret til at anmode om opsættende virkning, medfører klagen ikke, at gennemførelsen af afgørelsen om overførsel udsættes, jf. 5. pkt.

Hvis klagen tillægges opsættende virkning, skal domstolen eller det domstolslignende organ bestræbe sig på at træffe afgørelse om substansen i klagen inden en måned fra afgørelsen om at tillægge den opsættende virkning, jf. 7. pkt.

Medlemsstaterne sikrer, at ansøgeren har adgang til retshjælp og om nødvendigt til sproglig bistand, jf. stk. 4.

Medlemsstaterne sikrer, at retshjælp og juridisk repræsentation i klageproceduren på anmodning ydes gratis, når den pågældende ikke selv har råd til at betale omkostningerne, jf. stk. 5, 1. pkt.

Procedurerne for adgang til retshjælp og juridisk repræsentation fastsættes af medlemsstaterne i national ret, jf. 9. pkt.

3.5.2.1.13. Frihedsberøvelse

AM-forordningens artikel 44 regulerer adgangen til frihedsberøvelse og svarer i et vist omfang til Dublinforordningens artikel 28.

Medlemsstaterne må ikke frihedsberøve en person alene med den begrundelse, at vedkommende er omfattet af AM-proceduren, jf. stk. 1.

Er der en risiko for forsvinden, eller nødvendiggøres det af hensynet til beskyttelsen af den nationale sikkerhed eller den offentlige orden, kan medlemsstaterne frihedsberøve den pågældende person for at sikre overførselsprocedurerne i overensstemmelse med denne forordning på grundlag af en individuel vurdering af personens forhold, og kun for så vidt frihedsberøvelse er en forholdsmæssig foranstaltning, og andre mindre indgribende foranstaltninger ikke kan anvendes effektivt, jf. stk. 2. Efter Dublinforordningens tilsvarende bestemmelse i artikel 28, stk. 2, kan der i forhold til forsvinden alene frihedsberøves ved væsentlig risiko for forsvinden.

Frihedsberøvelsen skal være så kortvarig som muligt og må ikke overskride det tidsrum, der med rimelighed kan kræves for at færdiggøre de nødvendige administrative procedurer med behørig omhu, indtil overførslen i henhold til denne forordning har fundet sted, jf. stk. 3.

Artikel 45 regulerer fristerne vedrørende overførsel mv. for frihedsberøvede ansøgere. Hvis overførslen ikke finder sted inden for fristen på fem uger efter stk. 3, må personen ikke længere frihedsberøves, jf. stk. 4.

3.5.2.1.14. Overførsler

Artikel 46 regulerer de nærmere bestemmelser og frister for overførsler og svarer i et vist omfang til Dublinforordningens artikel 29. Fristerne ændres dog i væsentlig grad.

Overførslen af en ansøger eller en anden person som omhandlet i artikel 36, stk. 1, litra b) og c), fra den overførende medlemsstat til den ansvarlige medlemsstat skal ske i overensstemmelse med den overførende medlemsstats nationale ret efter konsultation mellem de pågældende medlemslande, så snart det er praktisk muligt og senest seks måneder efter, at en anden medlemsstat har accepteret anmodningen om overtagelse eller har bekræftet meddelelsen om tilbagemeldelse, eller efter, at der er truffet endelig afgørelse om en klage over en afgørelse om overførsel med opsættende virkning i overensstemmelse med artikel 43, stk. 3, jf. stk. 1.

Finder overførslen ikke sted inden for fristen i stk. 1, 1. pkt., fritages den ansvarlige medlemsstat for sine forpligtelser til at overtage eller tilbagetage den pågældende person, og ansvaret overgår til den overførende medlemsstat, jf. stk. 2, 1. pkt. Denne frist kan forlænges til højst et år, hvis overførslen ikke kunne gennemføres på grund af fængsling af den pågældende person, eller op til højst tre år fra det tidspunkt, hvor den anmodende medlemsstat underrettede den ansvarlige medlemsstat om, at den pågældende person eller et familiemedlem, der skulle overføres sammen med den pågældende person, er forsvundet, fysisk modsætter sig overførslen, forsætligt gør sig uegnet til overførslen eller ikke opfylder de lægelige krav til overførslen, jf. stk. 2, 2. pkt.

Hvis den pågældende person igen står til rådighed for myndighederne, og den resterende tid af den periode, der er omhandlet i stk. 1, er mindre end tre måneder, har den overførende medlemsstat en frist på tre måneder til at gennemføre overførslen, jf. stk. 2, 2. afsnit. Det vil sige, at den overførende medlemsstat i tilfælde af, at den pågældende genopdukker, altid vil have mindst tre måneder til at gennemføre overførslen.

De resterende bestemmelser i AM-forordningens del III er af administrativ karakter og regulerer bl.a. udveksling af oplysninger i forbindelse med overførsel af ansøgere (artikel 48-50).

3.5.2.1.15. Overgangsbestemmelser, ikrafttræden og anvendelse

Artikel 83 ophæver forordning (EU) nr. 604/2013 (Dublinforordningen) med virkning fra den 12. juni 2026. Henvisninger til den ophævede forordning gælder som henvisninger til AM-forordningen efter sammenligningstabellen vedlagt AM-forordningens bilag II.

Artikel 84 regulerer overgangsforanstaltninger fra Dublinforordningen til AM-forordningen. Det følger heraf bl.a., at hvor en ansøgning registreres efter den 12. juni 2026, tages der hensyn til samtlige forhold, der kan medføre, at en med-

lemsstat er ansvarlig i henhold til AM-forordningen, selv om de ligger forud for denne dato. Den medlemsstat, der er ansvarlig for at behandle en ansøgning om international beskyttelse, der er registreret før den 12. juni 2026, fastlægges i overensstemmelse med kriterierne i Dublinforordningen.

Det fremgår af artikel 85 bl.a., at AM-forordningen finder anvendelse fra den 12. juni 2026.

3.5.3. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3.5.3.1. Gennemførelse af AM-forordningen

AM-forordningen erstatter Dublinforordningen og dermed i princippet det nuværende samarbejde efter Dublinforordningen. AM-forordningen bygger imidlertid på principperne i Dublinforordningen, ligesom AM-forordningen indeholder ændringer, der skal sikre en videreudvikling og håndtering af de konstaterede udfordringer i det nuværende samarbejde efter Dublinforordningen.

Folketinget vedtog den 4. juni 2024 forslag nr. B 207 til folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning på mellemstatsligt grundlag til dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordninger vedrørende asylforvaltning og migrationsstyring, håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet og om Eurodac. Vedtagelsen af beslutningsforslaget dannede grundlag for regeringens tilslutning over for EU af bl.a. AM-forordningen. Der henvises til lovforslagets pkt. 2.8 om Danmarks stilling for en nærmere beskrivelse heraf.

Lovforslaget vil i overensstemmelse med det vedtagne beslutningsforslag B 207 gennemføre dele af AM-forordningen i dansk ret og indeholder på den baggrund de nødvendige ændringer af udlændingeloven. Det bemærkes i den forbindelse, at Danmark alene deltager i de dele af AM-forordningen, der vedrører det nuværende Dublinsamarbejde. Det vil sige de kriterier og procedurer, der anvendes til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandling af en ansøgning om asyl. Danmark deltager således ikke i – og har heller ikke mulighed for efterfølgende at tilslutte sig – de øvrige dele af AM-forordningen, herunder solidaritetsmekanismen.

Det foreslås, at eventuelle senere ændringer af de dele af AM-forordningen, som Danmark er bundet af, ligeledes skal gælde i Danmark. Herved tages der højde for eventuelle fremtidige ændringer af forordningen i det omfang, der er tale om tekniske ændringer, som ikke kræver ændring af andre bestemmelser i udlændingeloven.

3.5.3.2. Konsekvensændringer af udlændingeloven

Det foreslås for det første, at § 29 a, stk. 2, i udlændingeloven ændres således, at den henviser til AM-forordningen.

Den foreslåede ændring af § 29 a, stk. 2, i udlændingeloven vil gennemføre de dele af AM-forordningen i dansk ret, som

Danmark via parallelaftalen har tilsluttet sig på mellemstatsligt grundlag.

Det foreslås som en konsekvens af gennemførelsen af AM-forordningen og ophævelsen af Dublinforordningen, at henvisningen til Dublinforordningen overalt i udlændingeloven ændres til en henvisning til AM-forordningen.

Efter AM-forordningens artikel 36, stk. 1, litra c, får medlemsstaterne pligt til også at tilbagetage udlændinge, der er blevet meddelt international beskyttelse eller humanitær status i den pågældende medlemsstat i henhold til en national genbosætningsordning (kvoteflygtninge).

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at ændringen medfører et behov for at foretage en konsekvensændring af udlændingelovens § 48 a, stk. 1, 2. pkt. Det foreslås på den baggrund, at det i bestemmelsen indsættes, at Udlændingestyrelsen snarest muligt skal træffe afgørelse om bl.a. afvisning eller overførsel efter AM-forordningen for udlændinge, der er meddelt indrejsetilladelse i en anden medlemsstat i overensstemmelse med forordning om indførelse af en EU-ramme for genbosætning og indrejse af humanitære årsager, eller som er meddelt international beskyttelse eller humanitær status i henhold til en national genbosætningsordning i en anden medlemsstat.

Forslaget vil indebære, at det vil fremgå af udlændingeloven, at udlændinge, der er meddelt international beskyttelse eller humanitær status i henhold til en national genbosætningsordning i en anden medlemsstat, vil skulle overføres til den pågældende medlemsstat, som har meddelt udlændingen international beskyttelse eller humanitær status.

Det foreslås endvidere at nyaffatte udlændingelovens § 53 a, stk. 2, 6. pkt., således, at den nuværende henvisning til klager over Dublinafgørelser efter udlændingelovens kapitel 5 a udgår af punktummets ordlyd.

Den foreslåede ændring gennemfører AM-forordningens artikel 43, stk. 3, og vil medføre, at en klage over en afgørelse efter AM-forordningen ikke længere automatisk vil blive tillagt opsættende virkning.

Det foreslås ligeledes i sammenhæng hermed, og også som konsekvens af AM-forordningens bestemmelse om, at en klage ikke længere automatisk tillægges opsættende virkning, at der i udlændingelovens § 33 b indsættes et nyt stk. 3, hvorefter Flygtningenævnet på udlændingens anmodning kan træffe beslutning om at tillægge en klage over afvisning eller overførsel til en anden medlemsstat opsættende virkning. Flygtningenævnet vil skulle træffe afgørelse om, hvorvidt klagen kan tillægges opsættende virkning senest efter en måned fra tidspunktet for indgivelse af klagen. Anmodningen om at tillægge klagen opsættende virkning skal indgives sammen med klagen, og skal ligeledes tillægges opsættende virkning.

Den foreslåede ændring vil betyde, at Flygtningenævnet vil få kompetence til at træffe afgørelse om, at en klage over

Udlændingestyrelsens afgørelse om at afvise eller overføre en udlænding i medfør af AM-forordningen, jf. § 29 a, stk. 1, i udlændingeloven, skal tillægges opsættende virkning, og at anmodningen herom skal indgives samtidig med indgivelse af klagen.

Afgørelsen om opsættende virkning skal i medfør af det foreslåede og i overensstemmelse med AM-forordningens artikel 43, stk. 3, 4. pkt., træffes senest efter en måned fra tidspunktet for indgivelse af klagen.

Såfremt udlændingen ikke påklager Udlændingestyrelsens afgørelse eller ikke samtidig med indgivelsen af en rettidig klage over afgørelsen indgiver en anmodning om at tillægge klagen opsættende virkning, vil udlændingen skulle udrejse i medfør af AM-forordningens artikel 46. Det samme vil være gældende, såfremt Flygtningenævnet træffer afgørelse om, at klagen ikke skal tillægges opsættende virkning.

En klage vil kunne tillægges opsættende virkning, såfremt en anmodning om opsættende virkning indgives rettidigt, det vil sige sammen med en rettidigt indgivet klage. Såfremt anmodningen er modtaget rettidigt, vil Flygtningenævnet efter en konkret vurdering skulle beslutte, om klagen skal tillægges opsættende virkning.

Flygtningenævnet vil i vurderingen af, om en klage skal tillægges opsættende virkning kunne lægge vægt på blandt andet, hvorvidt de omstændigheder, som klageren under Udlændingestyrelsens behandling af sagen har påberåbt sig, åbenbart ikke kan føre til omgørelse af afgørelsen om overførsel efter AM-forordningen. Nævnet vil også kunne lægge vægt på helt særlige individuelle forhold, herunder særlig sårbarhed eller familiemæssig tilknytning til Danmark. Der vil endvidere eksempelvis kunne lægges vægt på, om der foreligger oplysninger om, at en overførsel vil medføre en risiko for umenneskelig eller nedværdigende behandling i strid med chartrets artikel 4, om der efter afgørelsen om overførsel foreligger omstændigheder, der er afgørende for den korrekte anvendelse af AM-forordningen, eller om der i en overtagelsessituation er sket en tilsidesættelse af ansvarskriterierne i artikel 25-28 samt 34.

Flygtningenævnet vil i helt særlige situationer, eksempelvis hvis der foreligger undskyldelige omstændigheder, kunne beslutte at tillægge en klage opsættende virkning, selvom anmodningen herom først er indgivet efter indgivelse af klagen og således ikke er indgivet rettidigt. Der vil som udgangspunkt kunne lægges vægt på omstændigheder af praktisk og ikke materiel karakter.

Såfremt en udlænding indgiver en anmodning om opsættende virkning sammen med en klage, men hvor klagen indgives efter udløb af fristen på 7 dage, afvises klagen, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 2, 1. pkt. Flygtningenævnet kan dog under særlige omstændigheder vælge at behandle klagesagen på trods af, at klagefristen ikke er overholdt. Såfremt Flygtningenævnet antager sagen til behandling på trods af

fristoverskridelsen, anses anmodningen om opsættende virkning som indgivet rettidigt.

Flygtningenævnet vil derudover helt undtagelsesvist ex officio kunne beslutte at tillægge en klage opsættende virkning, uden at der er anmodet herom. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, såfremt Flygtningenævnet efter Udlændingestyrelsens afgørelse bliver bekendt med oplysninger, herunder oplysninger om klagerens individuelle forhold eller baggrundsuplysninger om de generelle forhold vedrørende asylproceduren og/eller indkvarteringsforholdene i modtagerlandet, der indebærer, at der ikke bør ske overførsel, før der er sket en prøvelse af sagen i 2. instans.

I sager, hvor klageren ønsker at være repræsenteret af DRC Dansk Flygtningehjælp, forudsætter en stillingtagen til anmodningen om opsættende virkning ikke et partsindlæg fra DRC Dansk Flygtningehjælp. Der vil således kunne træffes afgørelse om opsættende virkning på baggrund af de oplysninger, der er fremkommet under Udlændingestyrelsens behandling af sagen. DRC Dansk Flygtningehjælp vil som partsrepræsentant dog ikke være afskåret fra at fremkomme med bemærkninger til spørgsmålet om opsættende virkning.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 12, for en nærmere beskrivelse heraf.

I forhold til lydoptagelse af en samtale i medfør af AM-forordningens artikel 22, stk. 7, følger det af forordningen, at en samtale skal lydoptages, og at der skal udarbejdes en skriftlig sammenfatning heraf. Hvis der er tvivl om ansøgerens udsagn under samtalen, følger det af AM-forordningen, at lydoptagelsen har forrang. Anvendelsen af lydoptagelsen skal efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse alene ske med henblik på at afklare eventuel uenighed om, hvad der er blevet sagt under en samtale. Det er således efter ministeriets opfattelse ikke formålet med lydoptagelsen at anvende denne rutinemæssigt i alle sager, der behandles efter AM-forordningen. Det er derimod som altovervejende udgangspunkt samtalereferatet med ansøgerens bemærkninger, som skal lægges til grund i sagsbehandlingen. En lydoptagelse vil således alene kunne anvendes undtagelsesvis ved uenighed om et punkt, som er nedskrevet i referatet, og som i Danmark underskrives af ansøgeren, og som ikke ellers kan afklares. Uenigheden skal endvidere vedrøre et punkt, der er af relevans for afgørelsen om overførsel efter AM-forordningen.

3.6. Gennemførelse af Eurodac-forordningen

3.6.1. Gældende ret

3.6.1.1. Gennemførelse af Eurodac-forordningen i dansk ret

Danmark deltager i Rådets forordning (EF) nr. 2725/2000 af 11. december 2000 om oprettelse af »Eurodac« til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af Dublin-konventionen på baggrund af paralleltalen. Forordningen blev gennemført i dansk ret ved lov

nr. 323 af 18. maj 2005 om ændring af udlændingeloven (Tilknytning til Eurodac-forordningen og Dublinforordningen på mellemstatsligt grundlag m.v.). Det retlige grundlag for Danmarks gennemførelse af Eurodac-forordningen blev etableret med indførelsen af udlændingelovens § 58 b. Eurodac-forordningen fra 2000 blev erstattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 603/2013 af 26. juni 2013 om oprettelse af »Eurodac« til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af forordning (EU) nr. 604/2013 om kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet i en af medlemsstaterne af en tredjelandstatsborger eller en statsløs, og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodacoplysninger med henblik på retshåndhævelse og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011 om oprettelse af et europæisk agentur for den operationelle forvaltning af store it-systemer inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed (omarbejdning) med senere ændringer (herefter den gældende Eurodac-forordning).

Den gældende Eurodac-forordning blev gennemført i dansk ret ved lov nr. 1575 af 15. december 2015 og trådte i kraft i Danmark den 1. januar 2016.

Reglerne efter Eurodac-forordningen er hovedsageligt gennemført i udlændingelovens kapitel 8 a om videregivelse af oplysninger i medfør af reglerne i Dublinforordningen, Schengenkonventionen, VIS-forordningen og Eurodac-forordningen m.v.

Eurodac-systemet består af en central elektronisk database, hvortil medlemslandene bl.a. videregiver fingeraftryksoplysninger fra asylansøgere og irregulære migranter. Eurodac-systemet anvendes til sammenligning af fingeraftryk fra asylansøgere og tjener til at fastlægge, hvilken medlemsstat der i henhold til Dublinforordningen er ansvarlig for at behandle en asylansøgning indgivet i et af medlemslandene omfattet af Dublinforordningen. I praksis varetages opgaverne i forbindelse med optagelse og videregivelse af oplysninger om udlændinge til Eurodac-systemet i dag af politiet.

I det følgende gennemgås de dele af Eurodac-forordningen, som er gennemført ved særskilte bestemmelser i udlændingeloven, og hvor udlændingeloven som konsekvens af Eurodac-forordningen fra 2024 derfor skal justeres. Derudover gennemgås bestemmelser i udlændingeloven, der er særligt relevante for gennemførelsen af den nye Eurodac-forordning.

3.6.1.2. Udlændingeloven

Reglerne efter Eurodac-forordningen er hovedsageligt gennemført i udlændingelovens kapitel 8 a om videregivelse af oplysninger i medfør af reglerne i Dublinforordningen, Schengenkonventionen, VIS-forordningen og Eurodac-forordningen m.v.

Det fremgår bl.a. af udlændingelovens § 58 b, stk. 1, at der ved Eurodac-forordningen forstås Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 603/2013 af 26. juni 2013.

Udlændingelovens § 58 b, stk. 2, definerer det centrale Eurodac-system som den centrale enhed i agenturet for den operationelle forvaltning af store it-systemer inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, som er ansvarlig for driften af den centrale database som omhandlet i Eurodac-forordningens artikel 3, stk. 1, litra a. Eurodac-forordningens regler om optagelse af biometri for de omfattede persongrupper er gennemført i udlændingelovens kapitel 7 om kontrollen med udlændinges indrejse, ophold og udrejse m.v. Reglerne om videregivelse af oplysninger i medfør af Dublinforordningen, Schengenkonventionen, VIS-forordningen og Eurodac-forordningen m.v. er gennemført i udlændingelovens kapitel 8 a.

Efter Eurodac-forordningens artikel 9 skal medlemslandene straks optage fingeraftryk af asylansøgere, der er fyldt 14 år, og videregive disse sammen med øvrige oplysninger til Eurodac-systemet snarest muligt og senest inden 72 timer efter optagelsen.

Efter Eurodac-forordningens artikel 14 skal medlemslandene straks optage fingeraftryk af udlændinge, der er fyldt 14 år, og som pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse her i landet, og som ikke afvises, og videregive disse sammen med øvrige oplysninger til Eurodac-systemet snarest muligt og senest inden 72 timer efter optagelsen.

Efter Eurodac-forordningens artikel 17 kan et medlemsland straks optage fingeraftryk af udlændinge, der opholder sig ulovligt i et medlemsland, der er fyldt 14 år, og videregive disse sammen med øvrige oplysninger til Eurodac-systemet. Fingeraftrykkene må udelukkende videregives til Eurodac med henblik på sammenligning med fingeraftryksoplysninger af asylansøgere, som indgives af andre medlemslande, og som allerede er registreret i Eurodac.

Reglerne om videregivelse af oplysninger til Eurodac-systemet er ligeledes reguleret i Eurodac-forordningens artikel 9, 14 og 17. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets pkt. 3.6.4.2 og 3.6.4.3 vedrørende reglerne om videregivelse af oplysninger til Eurodac efter udlændingelovens §§ 58 i og 58 j.

De nævnte bestemmelser i Eurodac for så vidt angår optagelse af fingeraftryk, er gennemført i udlændingelovens § 40 a, stk. 1 og 2.

Efter udlændingelovens § 40 a, stk. 1, nr. 1, optages der omgående fingeraftryk af en udlænding, som søger om opholdstilladelse efter § 7, stk. 1-3 (asyl), jf. dog § 40 a, stk. 11. Efter § 40 a, stk. 1, nr. 3, optages der derudover omgående fingeraftryk af udlændinge, der søger om forlængelse af en opholdstilladelse meddelt efter §§ 7 eller 8 (kvoteflygtninge), jf. dog § 40 a, stk. 11.

Det bemærkes, at der i forbindelse med en ansøgning om

asyl optages fingeraftryk efter § 40 a, stk. 1, nr. 1, både til brug for udstedelse af opholdskort og videregivelse af information til Eurodac. I forbindelse med forlængelse af en opholdstilladelse meddelt efter §§ 7 eller 8, optages der derimod fingeraftryk til brug for udstedelse af opholdskort, jf. § 40 a, stk. 1, nr. 3. Der optages således ikke i dag fingeraftryk af kvoteflygtninge til brug for videregivelse af information til Eurodac.

Efter udlændingelovens § 40 a, stk. 1, nr. 2, optages der fingeraftryk af en udlænding, som pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse her i landet fra et land, der ikke er tilsluttet EU og som ikke afvises efter § 28. For udlændinge, der afvises efter § 28, optages der fingeraftryk, hvis de forbliver her i landet uden at være frihedsberøvet i hele tidsrummet mellem pågribelsen og den pågældendes udsendelse.

Efter udlændingelovens § 40 a, stk. 2, nr. 1, kan der optages fingeraftryk af en udlænding, som opholder sig ulovligt her i landet, med henblik på at kontrollere, om udlændingen tidligere har indgivet ansøgning om asyl i et andet EU-land.

Udlændingelovens § 40 b indeholder regler for optagelse af personfotografier. I modsætning til reglerne om optagelse af fingeraftryk, optages der imidlertid ikke efter gældende ret personfotografier til brug for registrering i Eurodac-systemet. Til brug for opholdskort optages der efter § 40 b, stk. 1, personfotografi af en udlænding, som søger om opholdstilladelse efter § 7 eller om forlængelse af en opholdstilladelse, der er meddelt efter § 7 eller § 8, jf. dog stk. 11.

Bestemmelsen i § 40 b er indsat i udlændingeloven ved lov nr. 407 af 13. august 1997 om ændring af udlændingeloven (Optagelse af fingeraftryk og personfotografi, foranstaltninger over for udlændinge, der ikke medvirker til udsendelse m.v., og foranstaltninger over for den, der medvirker til, at en udlænding opnår opholdstilladelse ved svig, m.v.), hvor der blev indsat bestemmelse til at optage personfotografi af udlændinge, der søger om opholdstilladelse efter § 7.

Bestemmelsen i § 40 b, stk. 1 blev senere ændret og med sin nuværende formulering og stk. 11-12 indsat sammen med bl.a. § 12 a i udlændingeloven ved lov nr. 463 af 18. maj 2011 med henblik på at gennemføre Rfo 380/2008 om ændring af Rfo 1030/2002 om ensartet udformning af opholdstilladelser til tredjelandstatsborgere, som navnlig indebærer, at der udstedes ensartede opholdskort med biometriske kendetegn.

Bestemmelsen i sin nuværende form indebærer, at der optages personfotografi af alle udlændinge, der kommer til Danmark og ansøger om opholdstilladelse efter § 7. Personfotografi optages som led i de forpligtelser, der følger af, at Danmark i 1997 tilsluttede sig Dublinkonventionen. Bestemmelsen sikrer desuden overensstemmelse med kravet i Rfo 380/2008 om, at der skal optages personfotografi af bl.a. disse udlændinge til eventuel brug for et opholdskort med biometriske kendetegn.

Efter udlændingelovens § 40 b, stk. 2, optages personfotografi af udlændinge, 1) hvis dette skønnes hensigtsmæssigt med henblik på identifikation eller identitetskontrol af den pågældende, 2) hvis dette skønnes hensigtsmæssigt med henblik på udstedelse af identitetskort eller andet legitimationsdokument til den pågældende, 3) hvis dette skønnes hensigtsmæssigt med henblik på udstedelse eller fremskaffelse af rejsedokument til den pågældende, eller 4) hvis udlændingen er omfattet af § 58 g.

Bestemmelserne i udlændingelovens §§ 40 a og 40 b regulerer således, hvilke persongrupper der i Danmark skal have optaget biometri, herunder til brug for videregivelse til Eurodac. Bestemmelserne vedrører derimod ikke selve videregivelse af disse oplysninger til Eurodac-systemet.

Udvidelsen af personer, der skal registreres i Eurodac i medfør af den nye Eurodac-forordning, jf. pkt. 3.6.4.2, har imidlertid betydning for bestemmelserne om optagelse af biometri.

Efter udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 2. pkt., kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte bestemmelser om, at andre end politiet efter udlændingelovens § 58 j, stk. 1-3, kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Udlændingelovens § 58 i indeholder regler for myndighedernes videregivelse af oplysninger til Eurodac.

Efter udlændingelovens § 58 i, stk. 1, videregiver politiet straks fingeraftryk, der er optaget af udlændinge over 14 år i medfør af § 40 a, stk. 1, til Eurodac-systemet. Politiet kan endvidere videregive fingeraftryk, der er optaget af udlændinge over 14 år i medfør af § 40 a, stk. 2, nr. 1, til Eurodac-systemet med henblik på at kontrollere, om udlændingen tidligere har indgivet ansøgning om asyl i et andet EU-land.

Efter udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 3. pkt., finder disse regler imidlertid ikke anvendelse, hvis udlændingen er statsborger i et andet EU-land eller et tredjeland, om hvilket der er fastsat nærmere regler i medfør af § 58 e.

Det følger af udlændingelovens § 58 i, stk. 2, at politiet sammen med fingeraftryk optaget i medfør af udlændingelovens § 40 a, stk. 1, nr. 1, til Eurodac-systemet videregiver oplysninger om 1) sted og dato for udlændingens indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, 2) udlændingens køn, 3) udlændingens udlændingenummer eller andet referencenummer, 4) datoen for optagelse af fingeraftryk, 5) operatørens brugernavn, og 6) datoen for udlændingens ankomst, hvis der er tale om en overførsel efter artikel 22 i Dublinforordningen, jf. udlændingelovens § 58 i, stk. 2.

Det fremgår af udlændingelovens § 58 i, at politiet i dag alene videregiver fingeraftryk og de øvrige personoplysninger til Eurodac-systemet for udlændinge over 14 år.

Udlændingelovens § 58 j indeholder regler om videregivelse

og lagring af oplysninger om udlændinge, for hvem der tidligere er videregivet oplysninger til Eurodac-systemet.

Det følger af § 58 j, stk. 1, 1-3. pkt., at såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet efter § 7, stk. 1-3, eller meddeles dansk indfødsret, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Det samme gælder, hvis en opholdstilladelse som nævnt i 1. pkt. inddrages, bortfalder eller nægtes forlænges. Modtager politiet oplysning om, at en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., har opnået beskyttelse, ikke længere har en sådan beskyttelse eller er blevet meddelt statsborgerskab i et andet EU-land, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system.

Regler om lagring og sletning af biometriske oplysninger om udlændinge blev i dansk ret oprindeligt indført ved lov nr. 323 af 18. maj 2005 (Tilknytning til Eurodac-forordningen og Dublinforordningen på mellemstatsligt grundlag m.v.), som led i Danmarks deltagelse i Eurodac-samarbejdet. I den forbindelse blev § 58 j indsat i udlændingeloven. Bestemmelsen blev ændret ved lov nr. 1575 (Gennemførelse af den reviderede Eurodac-forordning) med henblik på, at tilpasse lovens regler om, hvilke oplysninger der skal videregives i medfør af den dagældende Eurodac-forordning af 15. december 2015, og for at tilpasse udlændingelovens regler om videregivelse af oplysninger til Eurodac-forordningens krav, jf. § 58 b, stk. 1.

I den forbindelse blev der indsat et nyt stykke to og det tidligere stk. 2, 3. pkt. blev ændret til stk. 3, 3. pkt. Derudover blev det nuværende stk. 3, 4. pkt. i § 58 j tilpasset Eurodac-forordningens artikel 16, stk. 1, hvorefter lagringsperioden for oplysninger i det centrale Eurodac-system blev ændret fra to år til 18 måneder, hvorfor Rigspolitiets pligt til at videregive nye oplysninger ophører, når der er forløbet mere end 18 måneder fra optagelsen af det oprindelige fingeraftryk.

Ved lov nr. 2601 af 28. december 2021 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, hvidvaskloven og forskellige andre love (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023, herunder etablering af National Enhed for Særlig Kriminalitet) er alle henvisninger til "Rigspolitichefen/Rigspolitiet" i bl.a. § 58 j, ændret til "politiet" som led i, at der med aftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023 etableres en ny national enhed, hvori dele af Rigspolitiet indgår.

Det følger af udlændingelovens § 58 j, stk. 1, 4. pkt., at oplysninger, der er videregivet om asylansøgere til Eurodac-systemet, kan lagres i Eurodac i op til 10 år fra tidspunktet for optagelsen af udlændingens fingeraftryk.

Udlændingelovens § 58 j, stk. 2, skal ses i sammenhæng

med stk. 1. Det fremgår bl.a. af bestemmelsens stk. 2, at såfremt politiet bliver bekendt med de i stk. 1 nævnte oplysninger om udlændinge, der har fået optaget fingeraftryk i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, der er videregivet til det centrale Eurodac-system, videregiver politiet en række nye oplysninger til det centrale Eurodac-system om udlændingen. Det drejer sig om oplysninger om udlændingens ankomstdato, for så vidt angår udlændinge, der er overført her til landet i medfør af artikel 25 i Dublinforordningen, jf. stk. 2, nr. 1, oplysninger om udrejsedato for personer, der er udsendt eller på anden måde med sikkerhed udrejst, jf. stk. 2, nr. 2, samt datoen for registreringen af udlændingen som asylansøger, hvis Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om, at udlændingen kan opholde sig her i landet under asylsagens behandling, jf. herved § 48 e, stk. 2, og denne afgørelse træffes efter artikel 17, stk. 1 i Dublinforordningen, jf. stk. 2, nr. 3. Bestemmelsen omhandler alene afviste asylansøgere eller ansøgere, der frafalder deres ansøgning om asyl.

Det fremgår endvidere af udlændingelovens § 58 j, stk. 3, 1-3. pkt., at såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet eller meddeles dansk indfødsret, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Modtager politiet oplysning om, at en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., har opnået opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Bliver politiet bekendt med, at en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., har forladt EU-landenes område, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system.

Udlændingelovens § 58 j, stk. 3, 3. pkt. vedrører tilfælde, hvor en medlemsstat, der har optaget og videregivet oplysninger til det centrale Eurodac-system om en udlænding, der pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse i medlemsstaten fra et tredjeland, og som ikke afvises, har forladt EU-landenes område. I sådanne tilfælde skal politiet videregive oplysning herom til Eurodac, således at det centrale Eurodac-system opdateres i overensstemmelse med Eurodac-forordningens artikel 16. Formålet er at sikre, at oplysningerne om udlændingen, der ikke længere opholder sig inden for EU, slettes fra det centrale Eurodac-system før udløbet af den normale lagringsperiode på 18 måneder. Efter udløbet af lagringsperioden på 18 måneder slettes fingeraftryksoplysningerne automatisk i det centrale Eurodac-system.

Det følger derudover af udlændingelovens § 58 j, stk. 3, 4. pkt., at oplysninger, der er videregivet til Eurodac-systemet om udlændinge, der pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse her i landet, kan lagres i Eurodac i op til 18 måneder fra tidspunktet for optagelsen af udlændingens fingeraftryk.

Det fremgår af Eurodac-forordningens artikel 29, stk. 1, at en person omfattet af forordningens artikel 9, stk. 1, artikel 14, stk. 1, eller artikel 17, stk. 1, at oprindelsesmedlemsstaten skal underrettes skriftligt og om nødvendigt mundtligt på et sprog vedkommende forstår eller med rimelighed kan formodes at forstå, om de oplysninger, der fremgår af bestemmelsens stk. 1, litra a-e. Bestemmelsen fastsætter regler om, at personen, hvis oplysninger bliver registreret, skal have kendskab til sine rettigheder.

Er udlændingen mindreårig, skal oplysningerne gives på en måde, der tager hensyn til den pågældendes modenhed og alder, jf. Eurodac-forordningens artikel 29, stk. 2, 3. afsnit.

Eurodac-forordningens krav i artikel 29 om underretning er gennemført i udlændingelovens § 40 a, stk. 13. Det fremgår, at optages der fingeraftryk i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1 eller 2, eller stk. 2, nr. 1, som skal videregives til Eurodac-systemet i medfør af § 58 i, stk. 1, gør politiet skriftligt og om nødvendigt mundtligt udlændingen bekendt med dennes rettigheder efter § 28, stk. 1, i lov om behandling af personoplysninger samt pligten til at lade sine fingeraftryk optage.

Efter Eurodac-forordningens artikel 10, stk. 2, litra d, skal et medlemsland sikre, så snart det er bekendt med, at en udlænding, hvis oplysninger er registreret i Eurodac, har forladt medlemslandets område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse, som medlemslandet har truffet efter tilbagetrækning eller afvisning af ansøgning om asyl, opdaterer udlændingens oplysninger, som er registreret i Eurodac ved at tilføje det tidspunkt, hvor pågældende blev udsendt eller forlod medlemslandets område.

Artikel 10, stk. 2, litra d, er gennemført i udlændingelovens § 58 j, stk. 2, nr. 2. Det følger af bestemmelsen, at bliver politiet bekendt med, at en asylansøger er blevet udsendt af EU-landenes område eller har forladt dette, skal politiet videregive udlændingens udrejsedato til Eurodac-systemet med henblik på at opdatere de registrerede oplysninger om udlændingen.

Bestemmelsen omhandler alene afviste asylansøgere eller ansøgere, der frafalder en ansøgning om asyl.

Det følger af udlændingelovens § 58 j, stk. 1, 4. pkt., at oplysninger, der er videregivet om asylansøgere til Eurodac-systemet, kan lagres i Eurodac i op til 10 år fra tidspunktet for optagelsen af udlændingens fingeraftryk.

Det følger derudover af udlændingelovens § 58 j, stk. 3, 4. pkt., at oplysninger, der er videregivet til Eurodac-systemet om udlændinge, der pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse her i landet, kan lagres i Eurodac i op til 18 måneder fra tidspunktet for optagelsen af udlændingens fingeraftryk.

Med Eurodac-forordningen udvides reglerne for registrering i Eurodac, hvorefter medlemsstaterne som noget nyt bliver forpligtet til at videregive oplysninger til det centrale

Eurodac-system om opdatering af datoen for, hvornår en udlænding forlader EU-landenes område som følge af en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse.

3.6.2. Indholdet i Eurodac-forordningen fra 2024

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 14. maj 2024 forordning (EU) 2024/1358 om oprettelse af »Eurodac« til sammenligning af biometriske oplysninger med henblik på effektiv anvendelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og Rådets direktiv 2001/55/EF og på identificering af tredjelandsstatsborgere og statsløse med ulovligt ophold og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodacoplysninger med henblik på retshåndhævelse (Eurodac-forordningen), om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 603/2013.

Formålet med den nye Eurodac-forordning er overordnet at lette fastlæggelsen af, hvilken medlemsstat der i henhold til AM-forordningen er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse samt bistå i forbindelse med kontrol af irregulær indvandring til EU og afsløring af sekundære bevægelser inden for EU. Den nye Eurodac-forordning er opbygget efter samme systematik som den tidligere, ligesom de to forordninger i det væsentlige har det samme indhold.

Det vil fremover bl.a. blive obligatorisk at registrere oplysninger om asylansøgere og irregulære ankomster, men som noget nyt skal der fremover tillige registreres oplysninger om genbosatte personer (kvoteflygtninge), personer, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, personer uden lovligt ophold og personer med midlertidig beskyttelse. Eurodac vil derudover fremover indeholde antallet af asylansøgere, hvilket vil give et mere præcist billede af antallet af asylansøgere i EU.

Som noget nyt skal der indsamles biometriske data for personer, der er fyldt 6 år, mod 14 år i henhold til de nuværende regler. Derudover udvides Eurodac til at omfatte oplysninger om bl.a. ansigtsbilleder, navn, fødselsdato- og sted, nationalitet, dato og sted for ansøgning om international beskyttelse samt oplysninger fra et identitetsdokuments eller rejседokument. Formålet hermed er at sikre flere oplysninger og dermed mere kontrol over, hvilke udlændinge der opholder sig på medlemslandenes område.

Eurodac-forordningen fra 2024 erstatter samtidig den tidligere Eurodac-forordning. Den nye Eurodac-forordning har endvidere i vidt omfang samme indhold som den tidligere Eurodac-forordning.

I det følgende gennemgås forordningens bestemmelser i det væsentligste. Bestemmelser af rent teknisk karakter gennemgås ikke.

Den nye Eurodac-forordning viderefører i vidt omfang de eksisterende regler om, hvilke persongrupper der er omfattet af forordningen.

Kapitel 1 indeholder almindelige bestemmelser for Eurodac-forordningen.

Artikel 2 indeholder definitioner, der er relevante for Eurodac-forordningen.

Biometriske oplysninger er i artikel 2, stk. 1, litra s, defineret som fingeraftryksoplysninger eller ansigtsbilledoplysninger.

Fingeraftryksoplysninger er i bestemmelsens litra q defineret som oplysninger om aftryk af flade og rullede fingre af samtlige ti fingre, hvis de findes, eller latente fingeraftryk.

I bestemmelsens litra r er ansigtsbilledoplysninger defineret som digitale billeder af ansigtet med en tilstrækkelig opløsning og kvalitet til, at de kan anvendes til automatisk biometrisk sammenligning.

Herudover fremgår det af bestemmelsens litra t, at alfanumeriske oplysninger er oplysninger, der er angivet med bogstaver, tal, specialtegn, mellemrum eller tegnsætning.

Artikel 14 indeholder særlige bestemmelser om mindreårige.

Efter Eurodac-forordningens artikel 14, stk. 1, 1. afsnit, skal biometriske oplysninger for mindreårige, som er fyldt seks år, optages af medarbejdere, der er særligt uddannet i at optage mindreåriges biometriske oplysninger på en børnevenlig måde og med fuld respekt for barnets tarv og garantier fastsat i FN's Børnekonvention.

Det fremgår videre af bestemmelsen, at barnets tarv skal være et bærende hensyn ved anvendelsen af Eurodac-forordningen. Hvis der er usikkerhed om, hvorvidt et barn er under 6 år, og der ikke foreligger dokumentation for barnets alder, skal medlemsstatens kompetente myndigheder anse barnet for at være under 6 år.

Det følger videre af bestemmelsens 1. afsnit, at en mindreårig ledsages af et voksent familiemedlem, hvis et sådant er til stede, under hele forløbet, når vedkommendes biometriske oplysninger optages. En uledsaget mindreårig ledsages af en repræsentant eller, hvis der ikke er udpeget en repræsentant, en person uddannet til at sikre barnets tarv og generelle trivsel, mens biometriske oplysninger optages. En sådan uddannet person må ikke være den medarbejder, der er ansvarlig for at optage biometriske oplysninger, skal handle uafhængigt og må ikke modtage ordrer fra hverken den medarbejder eller den tjenestegren, der er ansvarlig for at optage de biometriske oplysninger. En sådan uddannet person skal være den person, der er udpeget til midlertidigt at fungere som repræsentant i henhold til modtagedirektivet.

Det følger derudover af bestemmelsens 1. afsnit, at der ikke må anvendes nogen form for fysisk tvang mod mindreårige

i forhold til afgivelse af biometriske oplysninger. Som sidste udvej, og såfremt det er tilladt i henhold til relevant EU-ret eller national ret, kan der dog anvendes en forholdsmæssig grad af tvang. Ved en sådan anvendelse skal den mindreåriges værdighed og fysiske integritet respekteres.

I tilfælde af, at en mindreårig nægter at afgive biometriske oplysninger, og der er rimelige grunde til at antage, at der er risici i forhold til beskyttelse af vedkommende, hvilket skal vurderes af en medarbejder, der er specifikt uddannet til at optage mindreåriges biometriske oplysninger, skal den mindreårig henvises til de nationale myndigheder, der varetager børns rettigheder.

Det følger af artikel 14, stk. 3, at oplysninger fra Eurodac om et barn under 14 år kun må anvendes til retshåndhævelse mod et sådant barn, hvis der er grund til at antage, at disse oplysninger er nødvendige med henblik på forebyggelse, afsløring eller efterforskning af en terrorhandling eller anden alvorlig strafbar handling, som barnet mistænkes for at have begået.

Kapitel II indeholder regler om ansøgere om international beskyttelse.

Det følger af artikel 15, stk. 1, at der skal ske optagelse af biometriske oplysninger for alle udlændinge over seks år, der ansøger om international beskyttelse. Oplysningerne videregives snarest muligt og senest 72 timer efter registreringen, til Eurodac.

Ved manglende overholdelse af fristen fritages medlemsstaten ikke for forpligtelsen til at optage de biometriske oplysninger og til at videregive disse til Eurodac. Hvis det på grund af fingerspidsernes tilstand ikke er muligt at optage fingeraftryk, som af en kvalitet, der kan bruges, optages nyt fingeraftryk som videregives igen snarest muligt og senest 48 timer efter ny vellykket fingeraftryksoptagelse.

Det følger af bestemmelsens stk. 2, at hvis ansøgerens helbredsmæssige tilstand medfører, at der ikke optages biometri, optager og videregives oplysningerne snarest muligt og senest 48 timer efter, at der ikke længere er en sådan helbredsmæssig tilstand.

I tilfælde af alvorlige tekniske problemer kan fristen efter stk. 1, forlænges med op til 48 timer med henblik på at gennemføre nationale beredskabsplaner.

Artikel 16 indeholder regler om ajourføring af oplysninger i Eurodac om en registreret asylansøgers status, når der sker ændringer i, hvilken medlemsstat der er ansvarlig, eller når den registrerede asylansøger bliver udsendt af eller forlader medlemsstaternes område.

Artikel 17 fastsætter, hvilke oplysninger om ansøgere om international beskyttelse der må registreres i Eurodac. Det drejer sig, jf. bestemmelsens stk. 1, om følgende oplysninger: fingeraftryksoplysninger, et ansigtsbillede, navn, nationalitet, fødselsdato, fødested, oprindelsesmedlemsstat, sted

og dato for indgivelse af asylansøgning, køn, identitetsdokumentets eller rejsedokumentets type, nummer og udløb samt oplysninger om udstedelseslandet, en scannet farvekopi af et identitets- eller rejsedokument med angivelse af ægthed, referencenummer, dato for optagelse af biometri, dato for videregivelse af oplysninger til Eurodac og operatørens brugernavn. Efter stk. 2 kan der desuden registreres oplysninger i Eurodac, hvis de er relevante og tilgængelige, om den ansvarlige medlemsstat, der er ansvarlig for behandlingen af asylansøgningen, den medlemsstat, hvortil der sker omfordeling, jf. artikel 25, stk. 1, de relevante datoer i medfør af artikel 16, stk. 2, litra a-g samt oplysninger om et eventuelt visum. Oplysninger kan endvidere registreres, såfremt den pågældende kunne udgøre en trussel mod den indre sikkerhed, og hvis pågældende samtidig er bevæbnet eller voldelig, eller hvis der indikationer på en lovovertrædelse som omfattet af direktiv (EU) 2017/541 om bekæmpelse af terrorisme eller artikel 2, stk. 2 i rammeafgørelse 2002/584/RIA om europæisk arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne. Derudover kan oplysninger registreres, hvis pågældende har fået afslag på en ansøgning om asyl, og hverken har ret eller tilladelse til fortsat at opholde sig i en medlemsstat, oplysninger om en afgørelse efter behandling i medfør af asylgrænseproceduren samt endelig, hvis der er ydet bistand til frivillig tilbagevenden og reintegration.

Det skal bemærkes, at Eurodac-forordningen indeholder separate bestemmelser om, hvilke oplysninger der må registreres i Eurodac, og at disse oplysninger er knyttet op på den kategori, på hvilken baggrund oplysningerne skal registreres. Bestemmelserne, der udover artikel 17, fremgår af artikel 19, 21-24 og 26, er i nogen væsentlighed identiske, men indeholder også forskelle.

Kapitel III indeholder regler om personer, der er registreret med henblik på gennemførelse af en indrejseprocedure, og personer, som har fået indrejsetilladelse i overensstemmelse med en national genbosætningsordning.

Med den nye Eurodac-forordning udvides Eurodacs anvendelsesområde, idet hver medlemsstat i medfør af artikel 18, stk. 1, optager og videregiver oplysninger til Eurodac for hver person på mindst seks år, som har fået indrejsetilladelse i henhold til EU-rammen for genbosætning og indrejse af humanitære årsager. Oplysningerne videregives til Eurodac snarest muligt og senest 72 timer efter afgørelsen om tildeling af international beskyttelse eller national humanitær status mv. Oplysningerne, der skal registreres, fremgår af artikel 19.

Som noget nyt indeholder artikel 20 regler om indsamling og videregivelse af biometriske oplysninger for personer, som har fået indrejsetilladelse i overensstemmelse med en national genbosætningsordning (en national kvoteordning). Det følger heraf, at hver medlemsstat i medfør af artikel 20, stk. 1, optager og videregiver oplysninger sammen med de i artikel 21, stk. 1, litra c)-o), omhandlede oplysninger til Eurodac, så snart den har tildelt den pågældende

person international beskyttelse eller humanitær status i henhold til national ret og senest 72 timer derefter.

Det fremgår af artikel 20, stk. 2, at manglende overholdelse af fristen i denne artikels stk. 1 ikke fritager medlemsstaterne for deres forpligtelse til at optage de biometriske oplysninger og videregive dem til Eurodac. Hvis fingerspidsernes tilstand ikke gør det muligt at optage fingeraftryk af en kvalitet, der kan bruges til hensigtsmæssig sammenligning i henhold til artikel 38, optager oprindelsesmedlemsstaten på ny fingeraftrykkene og videregiver dem igen snarest muligt efter ny vellykket fingeraftryksoptagelse.

Det fremgår endvidere af artikel 20, stk. 3, at når det ikke er muligt at optage biometriske oplysninger af en person, der har fået indrejsetilladelse i overensstemmelse med en national genbosætningsordning på grund af foranstaltninger truffet af hensyn til ansøgerens helbred eller til beskyttelsen af folkesundheden, optager og videregiver medlemsstaterne uanset stk. 2 sådanne biometriske oplysninger snarest muligt og senest 48 timer efter, at det ikke længere er nødvendigt at tage disse sundhedsmæssige hensyn.

Ifølge forordningens artikel 21, stk. 1, registreres følgende oplysninger om kvoteflygtninge i Eurodac: a) fingeraftryksoplysninger, b) et ansigtsbillede, c) efternavn og fornavn, fødenavn og tidligere anvendte navne samt eventuelle kaldenavne, som kan registreres særskilt, d) nationalitet, e) fødselsdato, f) fødested, g) oprindelsesmedlemsstat, registreringssted og dato, h) køn, i) hvis det forefindes, identitets- eller rejsedokumentets type og nummer, udstedelseslandets kode på tre bogstaver og udløbsdato, j) hvis det er tilgængeligt, en scannet farvekopi af et identitets- eller rejsedokument sammen med en angivelse af dets ægthed, og hvis dette ikke er tilgængeligt, et andet dokument, der letter identifikationen af tredjelandstatsborgeren eller den statsløse, sammen med en angivelse af dets ægthed, k) det referencenummer, som oprindelsesmedlemsstaten bruger, l) dato for optagelse af biometriske oplysninger, m) dato for videregivelse af oplysningerne til Eurodac, n) operatørens brugernavn, og o) dato, hvor international beskyttelse eller humanitær status i henhold til national ret blev meddelt.

Kapitel IV omhandler udlændinge, der pågribes i forbindelse med irregulær passage af en ydre grænse.

Det følger af artikel 22, stk. 1, at medlemsstaterne med det samme optager biometriske oplysninger af alle tredjelandstatsborgere eller statsløse over seks år, som pågribes i forbindelse med irregulær passage af grænsen, og som ikke afvises, eller som fortsat fysisk opholder sig på medlemsstaternes område uden at være frihedsberøvet. Det følger videre af stk. 2, at hver medlemsstat videregiver de biometriske oplysninger sammen med de i dette stykke omhandlede oplysninger til Eurodac, snarest muligt og senest 72 timer efter datoen for pågribelsen. Undtagelser og udsættelse af frist for videregivelse af oplysninger til Eurodac fremgår af stk. 4-7.

Kapitel V omhandler udlændinge, der opholder sig ulovligt i en medlemsstat.

Det følger af artikel 23, stk. 1, at medlemsstaterne med det samme optager biometriske oplysninger af alle tredjelandstatsborgere eller statsløse over seks år, som opholder sig ulovligt i en medlemsstat. Det følger videre af stk. 2, at medlemsstaten videregiver de biometriske oplysninger sammen med de i dette stykke omhandlede oplysninger til Eurodac, snarest muligt og senest 72 timer efter datoen for konstateringen af det ulovlige ophold. Undtagelser og udsættelse af frist for videregivelse af oplysninger til Eurodac fremgår af stk. 4-7.

Kapitel VI omhandler udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation.

Som noget nyt er det obligatorisk at optage biometriske oplysninger af udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation og videregive disse med en række andre oplysninger, som er oplistet i artikel 24, til Eurodac-systemet.

Det fremgår af forordningens artikel 24, stk. 1, at medlemsstater med det samme optager biometriske oplysninger for alle udlændinge over seks år, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation.

Det fremgår af artikel 24, stk. 2, at den pågældende medlemsstat videregiver snarest muligt og senest 72 timer efter datoen for ilandsætningen de i stykkets nævnte oplysninger om udlændingen til Eurodac.

Ifølge artikel 24, stk. 3, videregives desuden en række supplerende oplysninger, hvis de er relevante og tilgængelige, snarest muligt til Eurodac.

Undtagelser, udsættelse af frist for videregivelse af oplysninger til Eurodac samt ajourføring af datasæt fremgår af stk. 4-7.

Kapitel VII omhandler oplysninger om personer, der er omfordelt i henhold til AM-forordningen.

Kapitel VIII omhandler personer med midlertidig beskyttelse i henhold til direktiv 2001/55/EF (midlertidig beskyttelse i tilfælde af massetilstrømning af fordrevne personer).

Kapitel IX omhandler den nærmere procedure for teknisk sammenligning af de oplysninger, der er videregivet til Eurodac af medlemsstaterne.

Det følger heraf, at sammenligningen sker automatisk i systemet, og at et hit eller negativt resultat af sammenligningen i Eurodac automatisk videregives til medlemsstaten, jf. artikel 27, stk. 4.

Efter artikel 28 skal en medlemsstat foretage en sammenligning af ansigtsbilledoplysninger i det tilfælde, hvor finger-spidsernes tilstand ikke gør det muligt at optage fingeraftryk med den fornødne kvalitet. Disse oplysninger samt oplys-

ninger om køn kan sammenlignes automatisk i Eurodac, og et hit eller negativt resultat af sammenligningen i Eurodac videregives automatisk til medlemsstaten, jf. stk. 4.

Kapitel X omhandler lagring og sletning af oplysninger m.v.

Artikel 29 indeholder regler om det tidsrum, i hvilket oplysninger i Eurodac skal opbevares. Lagringsperioden er forskellig og afhænger af registreringsgrundlaget. Det følger af artikel 29, stk. 10, at efter udløbet af lagringsperioden slettes de pågældende oplysninger automatisk fra Eurodac.

Det følger af artikel 30, at oplysninger om en person, der har opnået statsborgerskab i den medlemsstat, der oprindeligt videregav oplysninger til Eurodac, straks slettes. Såfremt personen opnår statsborgerskab i en anden medlemsstat, slettes oplysninger fra Eurodac, så snart medlemsstaten bliver opmærksom herpå.

Efter artikel 31 sker der mærkning i Eurodac af en person, hvis oplysninger blev registreret i forbindelse med indgivelse af ansøgning om asyl, og som efterfølgende er tildelt international beskyttelse. Mærkningen fjernes, såfremt vedkommendes beskyttelse inddrages.

Kapitel XI omhandler den nærmere procedure for teknisk sammenligning af oplysninger i Eurodac med henblik på retshåndhævelse.

Eurodac-forordningens artikel 32 omhandler procedure for, hvordan biometriske eller alfanumeriske oplysninger kan sammenlignes med oplysninger i Eurodac med henblik på retshåndhævelse for de udpegede myndigheder.

Det følger af artikel 32, stk. 1, at medlemsstaternes udpegede myndigheder og Europols udpegede myndigheder med henblik på retshåndhævelse kan indgive en begrundet anmodning om at videresende oplysninger. Hvis betingelserne for anmodningen er opfyldt, følger det af stk. 2, at oplysningerne sendes med henblik på sammenligning.

Det er efter bestemmelsens stk. 4 muligt i ekstraordinære hastende situationer, hvor der er et behov for at forhindre overhængende fare, som har forbindelse med en terrorhandling eller anden alvorlig lovovertrædelse, at videregive oplysninger fra Eurodac med henblik på omgående sammenligning. I disse situationer sendes anmodningen efter sammenligningen, ligesom kontrollen af betingelserne foretages efter sammenligningen. I tilfælde af, at anmodningen ikke var begrundet, slettes oplysningerne i Eurodac.

Eurodac-forordningens artikel 33 angiver betingelserne for de udpegede myndigheders adgang til Eurodac med henblik på retshåndhævelse.

Eurodac-forordningens artikel 34 angiver betingelserne for Europols adgang til Eurodac.

Eurodac-forordningens artikel 35 indeholder regler om kommunikation mellem de udpegede myndigheder, kontrolmyn-

dighederne, de nationale adgangspunkter og Europols adgangspunkt.

Artikel 35 fastlægger bl.a. et krav om sikker og elektronisk kommunikation.

Kapitel XII indeholder bestemmelser om databehandling, databeskyttelse og ansvar.

Artikel 36 omhandler ansvar i forbindelse med databehandling.

Det følger af artikel 36, stk. 1, at oprindelsesmedlemsstaten er ansvarlig for at sikre, at a) optagelsen af biometriske oplysninger og de øvrige oplysninger foregår på lovlig vis og videregives på lovlig vis til Eurodac, b) oplysningerne er korrekte og ajourførte ved videregivelsen til Eurodac, c) registreringen, lagringen, berigtigelsen og sletningen af oplysninger i Eurodac foregår på lovlig vis, uden at dette i øvrigt berører det ansvar, der påhviler eu-LISA, og d) de resultater af sammenligningen af de biometriske oplysninger, der er videregivet af Eurodac, behandles på lovlig vis.

Det følger af artikel 36, stk. 2 og 3, at oprindelsesmedlemsstaten sikrer de i stk. 1 omhandlede oplysningers sikkerhed før og under videregivelsen til Eurodac og sikkerheden af de oplysninger, den har modtaget af Eurodac, og at den er ansvarlig for den endelige identifikation af oplysningerne.

Det følger videre af artikel 36, stk. 4, 1. afsnit, at eu-LISA sikrer, at Eurodac drives, herunder til testformål, i overensstemmelse med forordningen og i de relevante EU-databeskyttelsesregler.

Det følger endvidere af artikel 36, stk. 4, 1. afsnit, at eu-LISA navnlig skal: a) træffe foranstaltninger, der sikrer, at alle personer, herunder kontrahenter, som arbejder med Eurodac, kun behandler de oplysninger, der er registreret heri, i overensstemmelse med Eurodacs formål, jf. artikel 1, b) træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at garantere Eurodacs sikkerhed, jf. artikel 48, og c) sikre, at kun personer, der er autoriseret til at arbejde med Eurodac, har adgang hertil, uden at dette i øvrigt berører de beføjelser, Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse har.

Derudover følger det af artikel 36, stk. 4, 2. afsnit, at eu-LISA underretter Europa-Parlamentet, Rådet og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse om de foranstaltninger, der træffes i henhold til stk. 4, 1. afsnit.

Artikel 37 omhandler videregivelse af data.

Artikel 38 indeholder regler for gennemførelse af sammenligninger og videregivelse af resultater.

Efter artikel 38 skal medlemsstaterne bl.a. videregive biometriske oplysninger i en kvalitet, der muliggør sammenligning i Eurodac, og Eurodac kontrollerer oplysningerne i den rækkefølge anmodningerne kommer ind og underretter medlemsstaterne, hvis oplysningerne ikke er egnede til sammenligning. Det følger endvidere, at hvis det er nødvendigt,

kontrollerer en national ekspert resultaterne af den automatiske sammenligning af oplysningerne.

Artikel 39 omhandler kommunikation mellem medlemsstaterne og Eurodac.

Artikel 40 indeholder regler om adgang til og berigtigelse eller sletning af de oplysninger, der er registreret i Eurodac.

Efter artikel 40 har en medlemsstat adgang til de oplysninger, som den har videregivet, og som er registreret i Eurodac i overensstemmelse med forordningen. Medlemsstaten må ikke søge i oplysninger, der er videregivet af en anden medlemsstat, eller modtage sådanne oplysninger bortset fra oplysninger, der er resultatet af den sammenligning, der er omhandlet i forordningens artikel 27 og 28. Det følger endvidere, at kun medlemsstaten har ret til at ændre de oplysninger, som den har videregivet til Eurodac ved at berigtige, supplere eller slette dem, uden at det berører sletning i henhold til artikel 29 i forordningen.

Eurodac-forordningens artikel 42 indeholder regler om den registreredes ret til oplysninger.

Det følger af artikel 42, stk. 1, at oprindelsesmedlemsstaten underretter en person, der er omfattet af forordningen, skriftligt og om nødvendigt mundtligt på et sprog vedkommende forstår eller med rimelighed kan formodes at forstå, i en præcis, klar, letforståelig og lettilgængelig form og på et klart og enkelt sprog, om følgende: a) identiteten af og kontaktoplysningerne for den dataansvarlige og i givet fald identiteten af dennes repræsentant samt kontaktoplysninger for databeskyttelsesrådgiveren, b) oplysningerne, der skal behandles i Eurodac og retsgrundlaget for behandlingen samt en redegørelse i en forståelig form for det forhold, at Eurodac kan tilgås af medlemsstaterne og Europol med henblik på retshåndhævelse, c) at oprindelsesmedlemsstaten er forpligtet til at registrere det i Eurodac, hvis en sikkerhedskontrol viser, at den pågældende kunne udgøre en trussel mod den indre sikkerhed, d) eventuelle modtagere eller kategorier af modtagere af oplysningerne, e) pligten til at lade sine biometriske oplysninger optage og den relevante procedure, herunder de mulige konsekvenser af manglende overholdelse af denne pligt, f) den periode, hvori oplysningerne vil blive lagret i henhold til artikel 29, g) retten til at anmode den dataansvarlige om indsigt i oplysninger og retten til at anmode om berigtigelse mv. samt retten til at modtage oplysninger om procedurerne for udøvelse af disse rettigheder, herunder kontaktoplysninger for den dataansvarlige og de tilsynsmyndigheder, der er omhandlet i artikel 44, stk. 1, og h) retten til at indgive en klage til tilsynsmyndigheden.

Det følger af artikel 42, stk. 2, 1. afsnit, at oplysningerne, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 1, gives på det tidspunkt, hvor de biometriske oplysninger optages. Særlige forhold for mindreårige følger af artikel 42, stk. 2, 2. og 3. afsnit.

Det følger af artikel 42, stk. 3, 1. afsnit, at der i overens-

stemmelse med proceduren i artikel 77, stk. 2 i AM-forordningen udarbejdes en fælles folder, som mindst indeholder de oplysninger, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 1, og de oplysninger, der er omhandlet i AM-forordningens artikel 19, stk. 1. Yderligere oplysninger om folderen fremgår af artikel 42, stk. 3, 2. og 3. afsnit.

Artikel 43 indeholder regler om retten til indsigt i, berigtigelse af, fuldstændiggørelse af, sletning af og begrænsning af behandlingen af personoplysninger.

Efter artikel 43 har en registreret person ret til at få indsigt i, hvilke oplysninger om pågældende der er registreret i Eurodac. Efter artikel 43 har en registrerede person videre ret til at få rettet eller slettet urigtige eller ulovlige oplysninger. Den registreredes ret til indsigt i sine oplysninger forudsætter, at den pågældende skal kunne identificere sig, eventuelt med biometriske data, som slettes straks efter brug. Derudover skal myndighederne i medlemsstaterne samarbejde aktivt for hurtigt at behandle den registrerede anmodning om indsigt i sine oplysninger. De nationale tilsynsmyndigheder skal støtte og informere pågældende om sine rettigheder.

Artikel 44 indeholder regler om den nationale tilsynsmyndigheds tilsyn, hvorefter hver medlemsstat drager omsorg for, at dens tilsynsmyndighed eller tilsynsmyndigheder overvåger, at den pågældende medlemsstats behandling af personoplysninger, herunder videregivelsen af oplysninger til Eurodac, foregår på lovlig vis. Efter artikel 44 sørger hver medlemsstat for, at dens tilsynsmyndighed har adgang til rådgivning fra personer med tilstrækkeligt kendskab til biometriske oplysninger.

Artikel 45 omhandler tilsyn foretaget af Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse.

Artikel 46 omhandler samarbejde mellem de nationale tilsynsmyndigheder og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse.

Artikel 47 indeholder regler for beskyttelse af personoplysninger med henblik på retshåndhævelse.

Efter artikel 47 fører de udpegede nationale tilsynsmyndigheder og kontrolmyndigheder tilsyn med lovligheden af medlemsstaternes behandling af oplysninger med henblik på retshåndhævelse. Oplysninger, der er indhentet fra Eurodac med henblik på retshåndhævelse, må kun behandles med henblik på at forebygge, afsløre eller efterforske den specifikke sag, for hvilken en medlemsstat eller Europol har anmodet oplysninger om.

Artikel 48 vedrører datasikkerhed.

Det følger af artikel 48, stk. 1, at oprindelsesmedlemsstaten er ansvarlig for sikkerheden af oplysninger før og under videregivelsen til Eurodac.

Det følger af artikel 48, stk. 2, at hver medlemsstat træf-

fer med hensyn til alle oplysninger, der behandles af dens kompetente myndigheder i henhold til denne forordning, de nødvendige foranstaltninger med henblik på: a) fysisk at beskytte oplysningerne, herunder ved at udarbejde beredskabsplaner for beskyttelse af kritisk infrastruktur, b) at nægte uautoriserede personer adgang til databehandlingsudstyr og nationale anlæg, hvor medlemsstaten udfører operationer i overensstemmelse med Eurodacs formål, c) at forhindre, at databærene kan læses, kopieres, ændres eller fjernes af uautoriserede personer, d) at forhindre uautoriseret indlæsning af oplysninger samt uautoriseret læsning, ændring eller sletning af indlæste personoplysninger, e) at forhindre uautoriserede brugeres brug af automatiserede databehandlingssystemer ved anvendelse af datakommunikationsudstyr, f) at forhindre uautoriseret behandling af Eurodac-oplysninger samt uautoriseret ændring eller sletning af oplysninger, der er registreret i Eurodac, g) at sikre, at personer, der har tilladelse til at få adgang til Eurodac, kun får adgang til de oplysninger, som hører ind under deres bemyndigelse, og kun ved hjælp af individuelle og entydige brugernavne og fortrolige adgangsmetoder, h) at sikre, at alle myndigheder med adgangsrret til Eurodac opretter profiler, der beskriver funktioner og ansvarsområder for de personer, som er bemyndiget til at få adgang til oplysningerne, og på anmodning straks stiller disse profiler og alle andre relevante oplysninger, som disse myndigheder måtte finde nødvendige for at gennemføre tilsyn, til rådighed for de tilsynsmyndigheder, der er omhandlet i artikel 51 i forordning (EU) 2016/679, og i artikel 41 i direktiv (EU) 2016/680, i) at sikre, at det er muligt at kontrollere og fastslå, til hvilke myndigheder der kan videregives eller er blevet videregivet personoplysninger via datatransmissionsudstyr, j) at sikre, at det er muligt at kontrollere og fastslå, hvilke oplysninger der er behandlet i Eurodac, hvornår, af hvem og med hvilket formål, k) at forhindre uautoriseret læsning, kopiering, ændring eller sletning af personoplysninger i forbindelse med videregivelse af personoplysninger til eller fra Eurodac eller under transport af databærere, navnlig ved hjælp af hensigtsmæssige krypteringsteknikker, l) sikre, at de installerede systemer i tilfælde af teknisk uheld kan genetableres, m) sikre, at Eurodac udfører sine opgaver, at indtrufne fejl meldes, og at lagrede personoplysninger ikke kan blive ødelagt som følge af fejl i systemet, og n) at kontrollere effektiviteten af de sikkerhedsforanstaltninger, der er omhandlet i dette stykke, og træffe de nødvendige organisatoriske foranstaltninger vedrørende intern kontrol med henblik på at sikre overholdelse af denne forordning og automatisk inden for 24 timer opdage alle relevante begivenheder, der opstår i forbindelse med foranstaltninger som anført i litra b)-k), der kunne pege i retning af forekomsten af en sikkerhedshændelse.

Derudover følger det bl.a. af artikel 48, stk. 3-5, at medlemsstaterne, Europol og eu-LISA underretter hinanden om sikkerhedshændelser i Eurodac og samarbejder om at håndtere dem. eu-LISA sørger for datasikkerhed og ajourføring af systemets sikkerhedsrammer, mens EUAA træffer nødvendige foranstaltninger for at gennemføre sikkerhedsplanen.

Artikel 49 omhandler forbud mod videregivelse af oplysninger til tredjelande, internationale organisationer og private enheder.

Efter artikel 49 må oplysninger, som en medlemsstat eller Europol får fra Eurodac, ikke videregives eller stilles til rådighed for tredjelande, internationale organisationer eller private enheder, der er etableret i eller uden for EU. Personoplysninger, som stammer fra en medlemsstat og udveksles mellem medlemsstater, eller oplysninger der udveksles mellem en medlemsstat og Europol, efter et hit opnået med henblik på retshåndhævelse, må ikke videregives til tredjelande, hvis der er en reel risiko for, at den registrerede som følge af videregivelsen kan blive udsat for tortur, umenneskelig og nedværdigende behandling eller afstraffelse eller andre former for krænkelse af den pågældendes grundlæggende rettigheder.

Artikel 50 indeholder særlige regler for videregivelse af oplysninger til tredjelande med henblik på tilbagesendelse.

Artikel 51 indeholder regler for registrering og dokumentation.

Det følger af artikel 51, stk. 1, at medlemsstater og Europol sikrer, at enhver behandling af oplysninger på foranledning af anmodninger om sammenligning med Eurodacoplysninger med henblik på retshåndhævelse registreres eller dokumenteres for at kontrollere, om anmodningen opfylder betingelserne.

Det følger af artikel 51, stk. 3, 1. afsnit, 1. pkt., at registre og dokumentation kun må bruges til kontrol med lovligheden af behandlingen af oplysningerne i databeskyttelsesøjemed samt til at garantere dataintegriteten og -sikkerheden. Derudover følger det af artikel 51, stk. 2, at de nationale tilsynsmyndigheder, der har ansvar for at kontrollere, at anmodningen opfylder betingelserne, og at behandlingen af oplysninger og dataintegriteten og -sikkerheden er i overensstemmelse med reglerne, skal have adgang til disse registre efter anmodning med henblik på udførelse af deres opgaver.

Artikel 52 indeholder regler om erstatningsansvar.

Kapitel XIII indeholder ændringer af andre forordninger som følge af Eurodac-forordningen.

Kapitel XIV indeholder afsluttende bestemmelser.

Det følger af artikel 59, at medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at enhver behandling af oplysninger, der registreres i Eurodac, og som strider mod formålene med Eurodac, er underlagt sanktion i overensstemmelse med national ret. Disse skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende effekt.

Efter artikel 62 ophæves Eurodac-forordningen fra 2013 med virkning fra den 12. juni 2026, hvilket er samme dato,

hvor den nye Eurodac-forordning finder anvendelse, jf. artikel 63.

3.6.3. Forholdet til databeskyttelsesreglerne

Som anført under pkt. 3.6.2 udpeger medlemslandene både de kompetente og retshåndhævende myndigheder med adgang til Eurodac-systemet samt de dataansvarlige myndigheder.

De udpegede kompetente nationale myndigheder skal til enhver tid udgøres af de myndigheder, som varetager de relevante opgaver inden for Eurodac-forordningens beskrevne formålsskrav for at videregive biometriske eller alfanumeriske oplysninger til sammenligning i Eurodac.

Aktuelt varetager politiet opgaverne for at videregive oplysninger til Eurodac-systemet i henhold til Eurodac-forordningen, og det er forventningen, at politiet udpeges som den kompetente og retshåndhævende myndighed, jf. Eurodac-forordningens artikel 5.

Med den nye Eurodac-forordning bliver det muligt for flere myndigheder at få adgang til Eurodac-systemet, og det bliver derfor muligt for andre myndigheder end politiet at videregive oplysninger til Eurodac-systemet.

Den endelige fordeling af, hvilke oplysninger de enkelte myndigheder skal kunne videregive til Eurodac-systemet vil blive fastlagt i forbindelse med den praktiske implementering af Eurodac-forordningen og efter aftale mellem Justitsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet. Det gælder ligeledes udpegningen som nationalt adgangspunkt efter Eurodac-forordningens artikel 3, stk. 4.

Efter Eurodac-forordningens artikel 36 udpeges en myndighed, der skal betragtes som dataansvarlig, og som har det centrale ansvar for medlemsstaternes databehandling. På nuværende tidspunkt er der ikke udpeget en dataansvarlig myndighed, hvilket vil ske i forbindelse med ovenstående afklaringer.

Som anført under pkt. 3.6.2 skal medlemslandene træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at enhver behandling af oplysninger, der registreres i Eurodac-systemet og som strider mod formålene med Eurodac, er underlagt sanktioner.

De generelle regler om databeskyttelse, som vil finde anvendelse for de danske myndigheders behandling af personoplysninger, der behandles i medfør af Eurodac-forordningen, indeholder sådanne strafbestemmelser, som vil udgøre passende sanktioner for overtrædelse af Eurodac-forordningens regler om databeskyttelse.

Som anført under pkt. 3.6.2 indeholder Eurodac-forordningen bestemmelser om erstatningsansvar.

De generelle regler om databeskyttelse, som vil finde anvendelse for de danske myndigheders behandling af personoplysninger i medfør af Eurodac-forordningen, indeholder

sådanne erstatningsbestemmelser, der sikrer ret til erstatning for personer, som har lidt materiel eller immateriel skade som følge af en ulovlig behandlingsaktivitet eller enhver anden behandling i strid med Eurodac-forordningen.

Som anført under pkt. 3.6.2 udpeges der en national tilsynsmyndighed.

Datatilsynet fører tilsyn med behandlingen og anvendelsen af de oplysninger, der er videregivet og modtaget efter reglerne i Eurodac-forordningen. Det bemærkes, at den hidtil gældende ordning fastholdes.

3.6.4. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3.6.4.1. Gennemførelse af Eurodac-forordningen i dansk ret

Folketinget vedtog den 4. juni 2024 forslag nr. B 207 til folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning på mellemstatsligt grundlag til Europa-Parlamentets og Rådets forordninger vedrørende asylforvaltning og migrationsstyring, håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet og om Eurodac. Vedtagelsen af beslutningsforslaget dannede grundlag for regeringens tilslutning over for EU af bl.a. Eurodac-forordningen. Der henvises til lovforslagets pkt. 2.8 om Danmarks stilling for en nærmere beskrivelse heraf.

Lovforslaget vil i overensstemmelse med det vedtagne beslutningsforslag B 207 gennemføre Eurodac-forordningen i dansk ret og indeholder på den baggrund de nødvendige ændringer af udlændingeloven.

Det bemærkes, at begrebet "videregivelse" bl.a. henviser til den situation, hvor der videregives, sammenlignes eller registreres oplysninger i Eurodac-systemet. I det følgende skal begrebet således forstås i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i Eurodac-forordningen.

Med henblik på at gennemføre den nye Eurodac-forordning i dansk ret foreslås det, at udlændingelovens § 58 b, stk. 1, nyaffattes, således at definitionen af Eurodac-forordningen ændres til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1358 af 14. maj 2024.

Forslaget vil indebære, at der ved alle udlændingelovens henvisninger til Eurodac-forordningen fremover vil forstås Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1358 af 14. maj 2024.

Det betyder, at den nye Eurodac-forordning i dansk ret vil erstatte den hidtil gældende Eurodac-forordning, der ikke længere vil finde anvendelse i dansk ret.

Det foreslås videre, at eventuelle senere ændringer af Eurodac-forordningen, som omfattes af parallelaftalen, ligeledes skal gælde i Danmark. Herved tages der højde for eventuelle fremtidige ændringer af forordningen i det omfang, der er tale om tekniske ændringer, som ikke kræver ændring af andre bestemmelser i udlændingeloven.

3.6.4.2. Udvidelse af persongruppen, der registreres i Eurodac

I dag videregives oplysninger til Eurodac om asylansøgere og udlændinge, der pågribes i forbindelse med ulovlig indrejse til EU-medlemslandenes område. Der kan derudover videregives oplysninger om udlændinge, som opholder sig ulovligt her i landet, med henblik på at kontrollere, om der tidligere er indgivet ansøgning om asyl i et andet EU-medlemsland.

Med den nye Eurodac-forordning skal der tilsvarende videregives biometri for udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, udlændinge, der opholder sig ulovligt i Danmark, og udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 8 (kvoteflygtninge).

For at gennemføre artikel 20 og 21 samt artikel 23 og 24 i den nye Eurodac-forordning foreslås det at ændre udlændingelovens §§ 40 a, 40 b, 58 i og 58 j således, at kvoteflygtninge, udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, og udlændinge, der opholder sig ulovligt i Danmark omfattes af bestemmelserne om optagelse af biometriske oplysninger og videregivelse af disse til Eurodac.

Den foreslåede ordning vil således indebære, at udlændingelovens § 40 a, stk. 1, nr. 1, ændres, så der vil skulle optages fingeraftryk af en kvoteflygtning senest ved indrejsetidspunktet her i landet.

Forslaget vil endvidere betyde, at kvoteflygtninge indsættes i udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 1. pkt., så det sikres, at de biometriske oplysninger videregives til Eurodac-systemet sammen med oplysningerne nævnt i § 58 i, stk. 2.

Det betyder, at kvoteflygtninge fremover vil skulle have optaget fingeraftryk og registreres i Eurodac i lighed med, hvad der i dag gælder for asylansøgere og udlændinge, der pågribes i forbindelse med ulovlig indrejse til EU-medlemslandenes område.

Forslaget vil endvidere indebære, at der indsættes et nr. 4 og 5 i § 40 a, stk. 1, hvorefter der vil skulle optages fingeraftryk af udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation og udlændinge, der opholder sig ulovligt i landet.

Den foreslåede ordning vil endvidere betyde, at udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, indsættes som en persongruppe i udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 1. pkt. Det vil hermed sikres, at de biometriske oplysninger videregives til Eurodac-systemet sammen med oplysningerne nævnt i bestemmelsens stk. 2.

Det betyder, at udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, og udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet, fremover vil skulle have optaget fingeraftryk og registreres i Eurodac i lighed med, hvad der

i dag gælder for asylansøgere og udlændinge, der pågribes i forbindelse med ulovlig indrejse til EU-medlemslandenes område.

Det bemærkes, at for udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet, er der allerede efter gældende regler, jf. udlændingelovens § 40 a, stk. 2, nr. 1, mulighed for at optage fingeraftryk, hvis det vurderes nødvendigt med henblik på at kontrollere, hvorvidt pågældende tidligere har indgivet en ansøgning om asyl i et andet EU-land.

Med den foreslåede ordning overføres persongruppen i § 40 a, stk. 2, nr. 1, til det nye nr. 5 i § 40 a, stk. 1, med den ændring, at det nu vil blive obligatorisk at optage fingeraftryk af udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet.

Derudover vil den foreslåede ordning indebære, at de tre nye persongrupper; udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet, og udlændinge, der meddeles opholdstilladelse som kvoteflygtning, indføres i udlændingelovens § 58 j vedrørende registrering, lagring og sletning af oplysninger for udlændinge, for hvem der tidligere er videregivet oplysninger til Eurodac-systemet.

Det betyder, at det efter udlændingelovens § 58 j, stk. 1, vil skulle registreres i Eurodac, hvis en kvoteflygtnings opholdstilladelse inddrages, bortfalder eller nægtes forlængelse. Tilsvarende vil der skulle videregives oplysninger til Eurodac, hvis udlændingen opnår opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land.

Reglerne herfor vil således være i overensstemmelse med de gældende regler for asylansøgere, der har fået optaget fingeraftryk i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1.

For udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, og udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet, vil der med forslaget i udlændingelovens § 58 j indsættes et stk. 4 og 5, hvorefter der for disse udlændinge, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 4 og 5, har fået optaget fingeraftryk, vil skulle videregives oplysninger til det centrale Eurodac-system, hvis udlændingen opnår opholdstilladelse her i landet eller meddeles dansk indfødsret. Tilsvarende vil der skulle videregives oplysninger til det centrale Eurodac-system, hvis udlændingen opnår opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land. Endelig vil der skulle videregives oplysninger til det centrale Eurodac-system, hvis den pågældende er udrejst af EU-landenes område.

3.6.4.3. Udvidelse af oplysninger, der registreres i Eurodac

Den nye Eurodac-forordning viderefører i vidt omfang de gældende regler for, hvilke oplysninger der skal videregives og lagres i Eurodac.

Med den nye Eurodac-forordning udvides Eurodac imidlertid, så der stilles krav om optagelse af personfotografi og visse regler for, hvilke øvrige oplysninger, der skal videregives til Eurodac-systemet, og hvor længe oplysningerne må

lagres i Eurodac-systemet, ændres. Derudover indføres en pligt til at videregive oplysninger til Eurodac, når en asylansøger har fået et endeligt afslag på en ansøgning om asyl efter udlændingelovens § 7.

Efter udlændingelovens regler optages der efter § 40 b, stk. 1 og 2, allerede i dag personfotografi af udlændinge til brug for identitetskontrol. Udlændingeloven indeholder dog ikke regler om optagelse og videregivelse af personfotografi til Eurodac-systemet.

Med henblik på at gennemføre kravet i Eurodac-forordningens artikel 15-17 og artikel 20-24 om optagelse af personfotografi foreslås det at nyaffatte udlændingelovens § 40 b, stk. 1, således bestemmelsen fremover vil indeholde de personkategorier, hvor det efter forordningen er obligatorisk omgående at optage personfotografi til brug for videregivelse til det centrale Eurodac-system. Det drejer sig om asylansøgere, kvoteflygtninge, udlændinge, der pågribes i forbindelse med irregulær passage af en ydre grænse, udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet, og udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation.

Det bemærkes, at personfotografi af en kvoteflygtning vil blive optaget senest ved indrejsetidspunktet her i landet.

Den foreslåede ordning for optagelse af personfotografi afspejler således de tilsvarende regler for optagelse af fingeraftryk i § 40 a, stk. 1.

Formålet er alene at sikre, at der i overensstemmelse med Eurodac-forordningen vil blive optaget personfotografi til brug for videregivelse til Eurodac, og der tilsigtes ingen ændringer af den nuværende ordning for optagelse af biometri til brug for identitetskontrol.

Det betyder, at der tilsvarende vil skulle optages personfotografi af 1) udlændinge, der pågribes i forbindelse med irregulær passage af en ydre grænse, 2) udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet, og 3) udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation.

Det bemærkes, at for udlændinge, der pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse i Danmark, vil det i overensstemmelse med reglerne for fingeraftryk være en betingelse, at udlændingen ankommer fra et land, der ikke er tilsluttet EU, og som ikke afvises efter udlændingelovens § 28. For en udlænding, hvis indrejse afvises efter § 28, vil der skulle optages personfotografi, hvis udlændingen forbliver i Danmark uden at være frihedsberøvet i hele tidsrummet mellem pågribelsen og den pågældendes udsendelse som følge af afvisningen, jf. Eurodac-forordningens artikel 22, stk. 1.

Reglerne for optagelse af personfotografi vil således i deres helhed svare til, hvad der vil følge af reglerne for optagelse af fingeraftryk jf. udlændingelovens § 40 a, stk. 1.

Der tilsigtes med forslaget alene en udvidelse af, hvilke op-

lysninger der skal registreres i Eurodac, og ikke en ændring af proceduren for optagelse af oplysninger til Eurodac.

Med henblik på at gennemføre Eurodac-forordningens regler for videregivelse af biometriske oplysninger i artikel 15-17 og 20-24 foreslås det derudover, at udlændingelovens § 58 i, stk. 1 ændres, således at der sammen med fingeraftryk optaget i medfør af det foreslåede § 40 a, stk. 1, nr. 1-5, som noget nyt, ligeledes vil skulle videregives personfotografi, der er optaget i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 1-5, til Eurodac-systemet.

Med henblik på at gennemføre Eurodac-forordningens artikel 15 og 17 samt 20-24 foreslås det at ændre udlændingelovens § 58 i, stk. 2, så reglerne om, hvilke øvrige oplysninger der sammen med fingeraftryk og personfotografi skal videregives og registreres i Eurodac, udvides i overensstemmelse med forordningen.

Dette vil indebære, at der i forbindelse med registrering af personer i Eurodac som noget nyt tillige vil skulle registreres dato for videregivelsen af oplysninger til Eurodac, jf. den foreslåede nr. 6, jf. § 1, nr. 57, udlændingens efternavn og fornavn, fødenavn og tidligere anvendte navne samt eventuelle kaldenavne, som kan registreres særskilt, jf. den foreslåede nr. 7, jf. § 1, nr. 57, udlændingens nationalitet, jf. den foreslåede nr. 8, jf. § 1, nr. 57, udlændingens fødselsdato, jf. den foreslåede nr. 9, jf. § 1, nr. 57, udlændingens fødested, jf. den foreslåede nr. 10, jf. § 1, nr. 57, hvis det forefindes, identitetsdokumentets eller rejsedokumentets type og nummer, udstedelseslandets kode på tre bogstaver og dette dokumentets udløbsdato, jf. den foreslåede nr. 11, jf. § 1, nr. 57, hvis det forefindes, en scannet farvekopi af et identitets- eller rejsedokument med angivelse af dets ægthed, eller, hvis dette forefindes, et andet dokument, der letter identifikationen af udlændingen, med angivelse af dets ægthed, jf. den foreslåede nr. 12, jf. § 1, nr. 57, hvis der er udstedt et visum, hvilken medlemsstat der har udstedt eller forlænget visummet, eller på hvis vegne visummet er udstedt og visumansøgningsnummeret, jf. den foreslåede nr. 13, jf. § 1, nr. 57, og hvis udlændingen udgør en trussel mod den indre sikkerhed, jf. den foreslåede nr. 14, jf. § 1, nr. 57.

Der tilsigtes ikke nogen ændringer af proceduren for videregivelse af oplysninger til Eurodac.

Det bemærkes for så vidt angår videregivelse af fingeraftryk og personfotografi til Eurodac-systemet, at det ikke er et krav, at begge biometriske oplysninger er optaget for, at oplysningerne kan videregives. Det betyder, at videregivelse af fingeraftryk eller personfotografi kan ske i tilfælde, hvor alene fingeraftryk eller personfotografi er optaget. Der kan eksempelvis forekomme tilfælde, hvor det ikke har været muligt at optage fingeraftryk, f.eks. som følge af tekniske årsager eller forhold ved udlændingens fingeraftryk, men hvor det har været muligt at optage personfotografi.

Det bemærkes for så vidt angår den foreslåede § 1, nr. 57, hvorefter der vil skulle videregives oplysninger om ef-

ternavn og fornavn, fødenavn og tidligere anvendte navne samt eventuelle kaldenavne, at i tilfælde af, at udlændingen har flere fornavne, efternavne, fødenavne eller nationaliteter vil alle disse skulle registreres.

Det bemærkes desuden for så vidt angår den foreslåede § 1, nr. 57, hvorefter der bl.a. skal videregives oplysninger om udstedelse af visum, at denne alene omfatter asylansøgere.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 57, og bemærkningerne hertil.

Med henblik på at gennemføre artikel 17, stk. 2, litra j, foreslås det, at udlændingelovens § 58 j, stk. 1, 1. pkt., nyaffattes således, at der til Eurodac videregives oplysning om, at en asylansøger har fået et endeligt afslag på en ansøgning om asyl efter § 7.

Dette vil indebære, at myndighederne vil være forpligtet til at videregive oplysninger til Eurodac, når en asylansøger har fået et endeligt afslag på en ansøgning om asyl efter § 7.

3.6.4.4. Særlige regler for mindreårige

Med henblik på at gennemføre Eurodac-forordningens artikel 15, stk. 1, artikel 20, stk. 1 og artikel 22-24 stk. 1, foreslås det, at udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 1. pkt., ændres, således at aldersgrænsen for, hvornår der skal videregives biometriske oplysninger til Eurodac-systemet af børn ændres fra 14 år til 6 år.

Det bemærkes, at der efter Eurodac-forordningens artikel 14 skal tages særlige hensyn i forhold til optagelse af biometri for mindreårige. Det følger af bestemmelsen bl.a., at biometriske oplysninger for mindreårige, som er fyldt 6 år, skal optages af medarbejdere, der er særligt uddannet i at optage mindreåriges biometriske oplysninger på en børnevenlig måde og med fuld respekt for barnets tarv og de garantier, der er fastsat i FN's Børnekonvention. Såfremt der er usikkerhed om, hvorvidt et barn er under 6 år, og der ikke foreligger dokumentation for barnets alder, skal medlemsstatens kompetente myndigheder anse barnet for at være under 6 år.

Det forudsættes med den foreslående ordning, at optagelse af biometri af mindreårige vil skulle ske i overensstemmelse med forordningens artikel 14. Det vil således være en forudsætning, at relevante myndigheder vil skulle have adgang til personale, der vil kunne varetage opgaverne relateret til mindreårige. Derudover forudsættes det, at de særligt uddannede medarbejdere informerer den mindreårige om formålet med registreringen af de biometriske oplysninger på en børnevenlig måde, der er tilpasset dennes alder og modenhed.

Det bemærkes, at der allerede i dag udpeges en personlig repræsentant for uledsagede mindreårige udlændinge til varetagelse af dennes interesser. Indtil der udpeges en personlig repræsentant, ledsages den uledsagede mindreårige af en bisidder. Efter den gældende ordning stiller Røde Kors en bisidder til rådighed, når den mindreårige registreres først

hos politiet og derefter hos Udlændingestyrelsen. Hvis ansøgeren ikke vurderes som åbenlyst voksen, sender Udlændingestyrelsen en indstilling til Røde Kors med anmodning om at udpege en personlig repræsentant gennem Familieretshuset.

Det bemærkes i den forbindelse, at der i Eurodac-forordningen ikke er et krav om, at bisidderen skal stilles til rådighed af en ikke-statslig organisation eller lignende. Der vil således også kunne benyttes kvalificerede bisiddere, der er uddannet til at varetage den mindreåriges tarv og generelle trivsel, udenom den nuværende ordning. Bisidderen må ikke være ansvarlig for at optage biometriske oplysninger, ligesom bisidderen skal kunne handle uafhængigt. Bisidderen må endvidere ikke modtage ordrer fra personer, der er ansvarlige for at optage biometriske oplysninger.

Der henvises til lovforslagets pkt. 3.2.1.1.3 vedrørende retsgarantier for mindreårige, herunder uledsagede mindreårige.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 52, og bemærkningerne hertil.

3.6.4.5. Information til den registrerede

Med den nye Eurodac-forordning vil der i medfør af artikel 42 ske en udvidelse af persongruppen, der skal underrettes om deres rettigheder i relation til databeskyttelse.

Med henblik på at gennemføre Eurodac-forordningens artikel 42, foreslås det dels, at udlændingelovens § 40 a, stk. 13, ændres, således at der skriftligt og om nødvendigt mundtligt også vil skulle gøres kvoteflygtninge, en udlænding, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, og en udlænding, der opholder sig ulovligt her i landet, bekendt med dennes rettigheder i relation til databeskyttelse.

Dette svarer til, hvad der følger af gældende regler for informering af udlændinge, for hvem der i dag optages fingeraftryk til brug for videregivelse til Eurodac-systemet.

Med henblik på at gennemføre Eurodac-forordningens artikel 42 foreslås det desuden, at der i udlændingelovens § 40 b, indsættes et nyt stk. 13, hvorefter en udlænding skriftligt og om nødvendigt mundtligt skal gøres bekendt med sine rettigheder, såfremt der optages personfotografi, som videregives til Eurodac-systemet i medfør af udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 1. pkt.

Indholdet af de oplysninger, som skal meddeles udlændingen i forbindelse med § 40 b, er tilsvarende de oplysninger en udlænding i dag meddeles i forbindelse med optagelse og videregivelse af fingeraftryk, jf. § 40 a, stk. 13.

Indholdet af de oplysningerne, som skal meddeles udlændingen, videreføres således til den nye Eurodac-forordning, og der er med den foreslåede ordning ikke tilsigtet nogen ændring heraf.

Oplysningerne, som udlændingen meddeles, fremgår af en fælles EU-folder, som er udarbejdet til brug for, at medlems-

staterne kan gøre den registrerede bekendt med sine rettigheder. Underretningen skal ske på et sprog vedkommende forstår eller med rimelighed kan formodes at forstå.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 25 og 28, og bemærkningerne hertil.

3.6.4.6. Lagring og sletning af biometriske oplysninger

Der gælder efter udlændingeloven allerede i dag regler om lagring og sletning af fingeraftryk af biometriske oplysninger i Eurodac-systemet. Disse regler omfatter imidlertid kun fingeraftryk og ikke personfotografier, der som noget nyt tilsvarende vil skulle videregives til Eurodac-systemet.

3.6.4.6.1. Asylansøgere

Med henblik på at gennemføre Eurodac-forordningens artikel 29, stk. 1 og 10, samt artikel 30, foreslås det, at udlændingelovens § 58 j, stk. 1-2, ændres, således at bestemmelserne om lagring og sletning af biometriske oplysninger også vil omfatte lagring og sletning af personfotografi for asylansøgere.

Det foreslåede vil indebære, at udlændingelovens § 58 j, stk. 1, om videregivelse af biometriske oplysninger for asylansøgere til Eurodac-systemet ikke vil finde anvendelse efter 10 år fra tidspunktet for videregivelsen af oplysningerne. Oplysningerne lagret i Eurodac-systemet vil på dette tidspunkt automatisk blive slettet. Dette indebærer en ændring i forhold til den gældende ordning, hvorefter oplysningerne slettes 10 år efter optagelsen af oplysningerne. Der tilsigtes med det foreslåede ikke en ændring lagringsperioden på 10 år.

3.6.4.6.2. Udlændinge, der pågribes i forbindelse med ulovlig passage af en ydre grænse

Med henblik på at gennemføre Eurodac-forordningens artikel 29, stk. 6 og 10, samt artikel 30, foreslås det, at udlændingelovens § 58 j, stk. 3 ændres, således at bestemmelserne om lagring og sletning af biometriske oplysninger også vil omfatte lagring og sletning af personfotografi for udlændinge, der pågribes i forbindelse med ulovlig passage af en ydre grænse.

Det foreslåede vil indebære, at udlændingelovens § 58 j, stk. 3, om videregivelse af biometriske oplysninger for en udlænding, der pågribes i forbindelse med ulovlig passage af en ydre grænse, til Eurodac-systemet ikke længere vil finde anvendelse efter 5 år fra tidspunktet for videregivelsen af oplysningerne. Oplysningerne lagret i Eurodac-systemet vil på dette tidspunkt automatisk blive slettet. Dette indebærer en ændring i forhold til den gældende ordning, hvorefter oplysningerne slettes 18 måneder efter optagelsen af oplysningerne. Lagringsperioden tilsigtes således ændret fra 18 måneder til 5 år.

3.6.4.6.3. Kvoteflygtninge, udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, og udlændinge, der opholder sig ulovligt i Danmark

Udlændingeloven indeholder i dag ikke bestemmelser om lagring og sletning af biometriske oplysninger for kvoteflygtninge, udlændinge, der opholder sig ulovligt i Danmark, og udlændinge, der i landsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, der er videregivet til Eurodac.

Med henblik på at gennemføre Eurodac-forordningens artikel 29, stk. 5, 7, 8 og 10, samt artikel 30, om lagring og sletning af oplysninger videregivet til Eurodac-systemet for kvoteflygtninge, udlændinge, der opholder sig ulovligt i Danmark, og udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, foreslås det, at reglerne om kvoteflygtninge indsættes i udlændingelovens § 58 j, stk. 1, og at der i udlændingelovens § 58 j, indsættes et stk. 4 og 5 for så vidt angår de to øvrige persongrupper.

Det foreslåede vil indebære, at udlændingelovens § 58 j, stk. 1, om videregivelse af biometriske oplysninger for kvoteflygtninge til Eurodac-systemet ikke vil finde anvendelse efter 5 år fra tidspunktet for videregivelsen af oplysningerne. Oplysningerne vil på dette tidspunkt automatisk blive slettet fra Eurodac-systemet.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at det nyindsatte stk. 4 om videregivelse af biometriske oplysninger for udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet til Eurodac-systemet, ikke vil finde anvendelse efter 5 år fra tidspunktet for videregivelsen af oplysningerne. Oplysningerne vil på dette tidspunkt automatisk blive slettet fra Eurodac-systemet.

Det foreslåede vil desuden indebære, at det nyindsatte stk. 5 om videregivelse af biometriske oplysninger for udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation til Eurodac-systemet, ikke vil finde anvendelse efter 5 år fra tidspunktet for videregivelsen af oplysningerne. Oplysningerne vil på dette tidspunkt automatisk blive slettet fra Eurodac-systemet.

3.6.4.7. Udlændinge, der forlader medlemsstaternes område

Med den nye Eurodac-forordning udvides reglerne for registrering i Eurodac-systemet for, hvornår en udlænding har forladt medlemsstaternes område. I dag skal alene tidspunktet for, hvornår en asylansøger udsendes eller forlader landet i tilfælde af afvisning eller frafald af en asylansøgning, registres. Fremadrettet skal en medlemsstat, så snart medlemsstaten bliver bekendt med, at en udlænding har forladt medlemsstatens område, opdatere sit datasæt i Eurodac-systemet med datoen for, hvornår udlændingen har forladt området som følge af en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse.

Det foreslås at ændre stk. 2 i udlændingelovens § 58 j, således at bestemmelsen alene finder anvendelse for asylansøgere, jf. lovforslagets § 1, nr. 67. Det foreslåede er en konsekvens af den foreslåede ændring af udlændingelovens § 40 a, stk. 1, nr. 1, og nyaffattelse af § 40 b, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 20 og 26, hvori kvoteflygtninge er indsat.

Med henblik på at gennemføre kravene i Eurodac-forordningens artikel 16, stk. 1 og artikel 16, stk. 2, litra d, og artikel 16, stk. 3, foreslås det, at udlændingelovens § 58 j, stk. 2, nr. 2, ophæves, og at der i stedet indsættes tre nye numre, hvorefter der til det centrale Eurodac-system skal videregives oplysninger om en udlændings udrejsedato for så vidt angår udlændinge, som har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse, eller er blevet udsendt på baggrund af afslag på en ansøgning om asyl, eller er udrejst efter frafald af en asylansøgning, jf. det foreslåede nr. 2, jf. § 1, nr. 69, hvis den ansvarlige medlemsstat for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse i henhold til AM-forordningen, når dette er blevet fastlagt, jf. det foreslåede nr. 3, jf. § 1, nr. 69, hvis ansvaret for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse overdrages til en anden medlemsstat i henhold til AM-forordningens artikel 37, stk. 1, jf. det foreslåede nr. 4, jf. § 1, nr. 69.

Det foreslåede vil indebære, at der med den foreslåede stk. 2 indsættes bestemmelse om opdatering af udrejsedatoen for en udlænding, når det er fastlagt, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, og når ansvaret for en sådan ansøgning overdrages til en anden medlemsstat.

Det bemærkes, at det foreslåede stk. 2 alene omfatter ansøgere om international beskyttelse i medfør af den nye Eurodac-forordnings artikel 15, dvs. asylansøgere. Bestemmelsen finder derfor ikke anvendelse på kvoteflygtninge.

Med henblik på at gennemføre kravene i Eurodac-forordningens artikel 22, stk. 7, om opdatering af datoen for, hvornår en udlænding, der pågribes i forbindelse med irregulær passage af en ydre grænse, forlader medlemsstaternes område som følge af en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse, foreslås det, at § 58 j, stk. 3, 3. pkt., affattes således, at hvis den ansvarlige myndighed bliver bekendt med, at udlændingen har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system med angivelse af den dato, hvor udlændingen blev udsendt eller forlod EU-landenes område.

Med henblik på at gennemføre kravene i Eurodac-forordningens artikel 23, stk. 3, og artikel 24, stk. 7, om opdatering af datoen for, hvornår en udlænding, der opholder sig ulovligt her i landet, og en udlænding, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, forlader medlemsstaternes område som følge af en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse, indsættes med de foreslåede stk. 4 og stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 75, at medlemsstaterne vil skulle videregive oplysninger til Eurodac med henblik på at opdatere tidspunktet for, hvornår en udlænding, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, og en udlænding, der opholder sig ulovligt her i landet, forlod EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse.

Det vil indebære, at myndighederne som noget nyt vil være forpligtet til at videregive oplysninger til Eurodac for så vidt angår asylansøgere, udlændinge, der pågribes i forbindelse med irregulær passage af en ydre grænse, udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet, og udlændinge der, ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 63-75, og bemærkningerne hertil.

3.6.4.8. Kompetence til at videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system

Efter udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 2. pkt., kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte bestemmelser om, at andre end politiet efter udlændingelovens § 58 j, stk. 1-3, kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Det foreslås, at udlændingelovens § 58 d stk. 1, 2. pkt., ændres således, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte bestemmelser om, hvilken ansvarlig myndighed der efter §§ 58 i og 58 j kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Den foreslåede ændring vil betyde, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte bestemmelser om udpegnings af den ansvarlige myndighed, herunder hvorvidt det er politiet, Udlændingestyrelsen, Hjemrejsestyrelsen eller eventuelt en anden myndighed, der efter §§ 58 i og 58 j kan videregive oplysninger til Eurodac-systemet.

Baggrunden for ændringen er, at det med den nye Eurodac-forordning bliver muligt for flere myndigheder at få adgang til Eurodac-systemet, og det bliver derfor muligt for andre myndigheder end politiet at videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system. Den endelige fordeling af, hvilke oplysninger de enkelte myndigheder skal kunne videregive til Eurodac-systemet vil blive fastlagt i forbindelse med den praktiske implementering af Eurodac-forordningen og efter aftale mellem Justitsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Det bemærkes i den forbindelse, at efter kongelig resolution af 10. september 2019, jf. bekendtgørelse nr. 946 af 12. september 2019 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene, har udlændingemyndigheder ressortansvaret for registrering af asylansøgere. Efter aftale mellem Justitsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet varetager politiet imidlertid den indledende asylregistrering, herunder i Center Sandholm indtil videre.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 51.

3.7. Gennemførelse af kriseforordningen

3.7.1. Gældende ret

3.7.1.1. Udlændingeloven

Der findes ikke regler i dansk ret for så vidt angår særlige

mekanismer på EU-niveau til håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet. Dansk ret indeholder således eksempelvis ikke regler om undtagelse fra de sædvanlige ansvarskriterier og tidsfrister for overførsel og tilbageførsel af asylansøgere m.v. i Dublinforordningen i forbindelse med en krisesituation og i tilfælde af force majeure.

Udlændingelovens kapitel 6 a indeholder derimod en række bestemmelser til håndtering af massetilstrømning af flygtninge og migranter til Danmark.

Det følger således af udlændingelovens § 37 f bl.a., at udlændinge- og integrationsministeren i særlige tilfælde kan beslutte, at kommune- og lokalplaner og planlovens regler ikke finder anvendelse i forbindelse med oprettelse af indkvarteringssteder eller faciliteter til brug for frihedsberøvelse af asylansøgere. Bestemmelsen kan f.eks. finde anvendelse, hvor indkvarteringsbehovet afledt af tilstrømningen af flygtninge og migranter er så voldsomt, at det ikke kan håndteres inden for de almindelige rammer, som Udlændingestyrelsen har for tilvejebringelse af indkvarteringspladser til asylansøgere m.v., eller som politiet har for tilvejebringelse af frihedsberøvelsesfaciliteter.

Udlændinge- og integrationsministeren kan endvidere beslutte, at politiet eller Udlændingestyrelsen kan bistås af private aktører i relation til varetagelse af myndighedsopgaver i henhold til udlændingeloven, jf. § 37 g. Bestemmelsen kan finde anvendelse i en situation, hvor tilstrømningen af flygtninge og migranter er så voldsom, at det ikke kan håndteres inden for de rammer, som Udlændingestyrelsen har for tilvejebringelse af indkvarteringspladser til asylansøgere m.v., eller som politiet har for tilvejebringelse af frihedsberøvelsesfaciliteter.

Udlændingestyrelsen kan efter udlændingelovens § 37 h i særlige tilfælde, hvor tilstrømningen er så voldsom, at styrelsen ikke kan indgå tilstrækkeligt mange frivillige aftaler om at etablere og drive indkvarteringssteder, pålægge en kommune at være indkvarteringsoperatør.

Efter § 37 j kan politiet i ganske særlige tilfælde meddele forbud mod bus-, tog- og færgedrift over danske landegrænser. Bestemmelsen kan f.eks. finde anvendelse i en situation, hvor tilstrømningen af udlændinge er så voldsom, at politiet eller udlændingemyndighederne ikke kan håndtere situationen, og forbud efter bestemmelsen må anses for nødvendigt for at afværge betydelig forstyrrelse af den offentlige orden og fare for den offentlige sikkerhed.

Det følger af § 37 m, at udlændinge- og integrationsministeren i tilfælde af massetilstrømning kan fastsætte regler om, at udskydelsen af adgangen til familiesammenføring med en herboende udlænding med midlertidig beskyttelsesstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 3, forlænges, således at familiesammenføring efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, litra d, nr. 2, litra d, og nr. 3, litra d, vil være betinget af,

at den herboende person har haft sin opholdstilladelse i mere end de sidste 3 år.

Herudover fremgår det af § 59 a, at den, der bringer en udlænding her til landet, straffes med bøde, såfremt den pågældende udlænding ved indrejse i Danmark eller i transit i en dansk lufthavn ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum, jf. § 39. Bestemmelsen finder ikke anvendelse ved indrejse fra et Schengenland, medmindre udlændinge- og integrationsministeren har truffet beslutning om at indføre bødestraf for transportselskaber ved bistand til illegal indrejse til Danmark fra et andet Schengenland i forbindelse med, at der er indført indrejsekontrol ved grænsen i medfør af Schengengrænsekodexens artikel 25, jf. § 38, stk. 2. En beslutning herom vil endvidere gøre det muligt at indføre en befordringspligt, jf. § 43, stk. 2, hvilket indebærer, at en transportør har pligt til at tilbagefordre en udlænding, der afvises ved den danske grænse, jf. reglerne i udlændingelovens kapitel 5.

Endelig følger det af udlændingelovens § 28, stk. 7, at udlændinge- og integrationsministeren i særlige tilfælde kan beslutte at aktivere den såkaldte asylnødbremse. Aktiveres nødbremsen, kan politiet afvise en udlænding, der forsøger at indrejse ved en dansk luft-, sø- eller landegrænse fra et andet land, der er omfattet af Dublinforordningen, dvs. umiddelbart på grænsen, hvis den pågældende søger asyl i Danmark. Det vil være en forudsætning for udlændinge- og integrationsministerens beslutning om at aktivere asylnødbremsen, at der foreligger en krisesituation, hvor Dublinsamarbejdet formelt set stadig fungerer, men hvor samarbejdet efter den danske regerings opfattelse i realiteten er holdt op med at fungere, og hvor Danmark således efter en folkeretlig vurdering ikke længere kan anses for forpligtet til at følge procedurerne i Dublinforordningen.

3.7.2. Kriseforordningens indhold

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog den 14. maj 2024 forordning (EU) 2024/1359 om håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet og om ændring af forordning (EU) 2021/1147 (kriseforordningen).

Det overordnede formål med kriseforordningen er at fastsætte en ramme for håndtering af ekstraordinære krisesituationer, herunder instrumentalisering og force majeure på migrations- og asylområdet.

Forordningen er omfattet af retsforbeholdet, men Danmark har i medfør af parallelaftalen tiltrådt forordningens artikel 12 og 13 om forlængelse af frister i AM-forordningen og undtagelser fra forpligtelsen til tilbagetagelse af en ansøger i tilfælde af ekstraordinær massetilstrømning og artikel 1-6, der bl.a. vedrører procedureregler for beslutning om, at der foreligger en situation, som omfattet af kriseforordningen, for så vidt disse vedrører undtagelserne i artikel 12 og 13 i kriseforordningen. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets pkt. 2.8 om Danmarks stilling.

I det følgende gennemgås kriseforordningens bestemmelser

i det væsentlige, særligt de dele som Danmark har tilsluttet sig. De dele af forordningen, som Danmark på grund af retsforbeholdet ikke deltager i, gennemgås alene overordnet. Bestemmelser af rent teknisk karakter gennemgås ikke.

3.7.2.1. Kriseforordningens indhold

Kapitel I, artikel 1, indeholder de almindelige bestemmelser om forordningens anvendelsesområde.

Det fremgår af kriseforordningens artikel 1, stk. 1, at forordningen vedrører ekstraordinære krisesituationer, herunder instrumentalisering og force majeure på migrations- og asylområdet i EU gennem midlertidige foranstaltninger. Artiklen fastsætter øgede solidaritets- og støtteforanstaltninger, der bygger på AM-forordningen, og sikrer samtidig en rimelig ansvarsfordeling mellem medlemsstaterne, samt midlertidige, specifikke undtagelsesbestemmelser til AM-forordningen og asylprocedureforordningen.

Det fremgår af artikel 1, stk. 2, at midlertidige foranstaltninger, der vedtages i henhold til kriseforordningen, skal opfylde kravene om nødvendighed og proportionalitet, være egnede til at nå de fastsatte mål, sikre beskyttelsen af rettighederne for ansøgere og personer med international beskyttelse og være i overensstemmelse med medlemsstaternes forpligtelser i henhold til EU's charter om grundlæggende rettigheder, folkeretten og gældende EU-ret på asylområdet.

Af artikel 1, stk. 3, fremgår det bl.a., at foranstaltninger, der vedtages i henhold til kriseforordningen, kun må anvendes i det omfang, det er strengt påkrævet af situationen, på en midlertidig og begrænset måde og kun under ekstraordinære omstændigheder.

Det fremgår af artikel 1, stk. 4, at en krisesituation forstås som:

- a) en ekstraordinær situation med massetilstrømning af tredjelandsskatsborgere eller statsløse til en medlemsstat ad land-, sø- eller luftvejen, herunder personer, der er blevet sat i land efter eftersøgnings- og redningsaktioner, af et sådant omfang og en sådan karakter, bl.a. i betragtning af den berørte medlemsstats befolkning, BNP og særlige geografiske forhold, herunder størrelsen på dens område, at den sætter medlemsstatens velforberedte asyl- og modtagelsessystem, herunder børnebeskyttelsestjenester, eller tilbagesendelsessystem ud af funktion, herunder som følge af en situation på lokalt eller regionalt plan, således at det kan få alvorlige konsekvenser for det fælles europæiske asylsystems funktionsmåde, eller
- b) en situation med instrumentalisering, hvor et tredjeland eller en fjendtligsindet ikke-statslig aktør tilskynder tredjelandsskatsborgere eller statsløse til at rejse eller faciliterer tredjelandsskatsborgeres og statsløses rejse til de ydre grænser eller til en medlemsstat med den hensigt at destabilisere EU eller en medlemsstat, og hvor sådanne tiltag kan bringe en medlemsstats væsentlige

funktioner i fare, herunder opretholdelsen af lov og orden eller beskyttelsen af den nationale sikkerhed.

Det fremgår af samme stykke, at medlemsstaterne kan anmode om bemyndigelse til at anvende foranstaltninger, navnlig hvis der er en uventet betydelig stigning i antallet af ansøgninger om international beskyttelse ved de ydre grænser.

Det fremgår videre af artikel 1, stk. 5, at der ved force majeure forstås usædvanlige og uforudsigelige omstændigheder, som ligger uden for en medlemsstats kontrol, og hvis konsekvenser selv ved udvisning af enhver behørig agtpågivenhed ikke kunne været undgået, og som forhindrer denne medlemsstat i at opfylde forpligtelserne i henhold til AM-forordningen og asylprocedureforordningen.

Kapitel II, artikel 2-7, indeholder bestemmelser om anmodninger fra medlemsstater samt om Kommissionens og Rådets gennemførelsesafgørelser.

Det fremgår af kriseforordningens artikel 2, stk. 1, at en medlemsstat, der finder, at den står i en krisesituation eller over for force majeure, henset til disse ekstraordinære omstændigheder, kan indgive en begrundet anmodning til Kommissionen om bl.a. undtagelser fra nærmere bestemte regler i bl.a. AM-forordningen.

Det fremgår af artikel 2, stk. 2, at en sådan anmodning skal indeholde en beskrivelse af, a) hvordan medlemsstatens asyl- og modtagelsessystem, herunder børnebeskyttelsestjenester, som følge af en krisesituation er blevet sat ud af funktion, samt de foranstaltninger, der er truffet hidtil for at afhjælpe situationen, og en begrundelse for, at dette system, selv om det er velforberedt og uanset de allerede trufne foranstaltninger, er ude af stand til at håndtere situationen, eller b) hvordan medlemsstaten står over for en situation med instrumentalisering, der bringer dens væsentlige funktioner i fare, herunder opretholdelsen af lov og orden eller beskyttelsen af den nationale sikkerhed, eller c) hvordan medlemsstaten står over for usædvanlige og uforudsigelige omstændigheder, som ligger uden for dens kontrol, og hvis konsekvenser selv ved udvisning af enhver behørig agtpågivenhed ikke kunne have været undgået, og hvordan denne force majeure-situation forhindrer den i at opfylde sine forpligtelser i henhold til artikel 27, artikel 45, stk. 1, og artikel 51, stk. 2, i asylprocedureforordningen og i artikel 39, 40, 41 og 46 i AM-forordningen.

Begrundelsen skal endvidere, hvis det er relevant, indeholde en beskrivelse af de undtagelser i artikel 10-13, som den anser for nødvendige.

Det følger af kriseforordningens artikel 3, stk. 1, at Kommissionen hurtigt vurderer situationen i tæt samarbejde med den anmodende medlemsstat og i samråd med relevante EU-agenturer og internationale organisationer, navnlig UNHCR og IOM. Såfremt betingelserne i artikel 1 er opfyldt, træffer Kommissionen en gennemførelsesafgørelse om imødekomelse af anmodningen.

Det følger af artikel 3, stk. 4, at Kommissionen ved vurderingen af, om medlemsstaten står i en situation med instrumentalisering, vurderer, a) hvorvidt et tredjeland eller en fjendtligsindet ikke-statslig aktør faciliterer tredjelandstatsborgeres eller statsløses rejse til Unionen, b) hvorvidt oplysningerne fra medlemsstaten i tilstrækkelig grad godtgør, at eventuelle tiltag, der falder ind under litra a), har til formål at destabilisere Unionen eller den pågældende medlemsstat, c) hvorvidt der er en uventet betydelig stigning i antallet af ansøgninger ved de ydre grænser eller i den berørte medlemsstat sammenlignet med det gennemsnitlige antal ansøgninger om international beskyttelse, og d) hvorvidt der ikke i tilstrækkelig grad kan tages højde for reaktionen på konsekvenserne af situationen med instrumentalisering for migrations- og asylsystemet i den pågældende medlemsstat ved hjælp af foranstaltningerne i værktøjsskassen i overensstemmelse med artikel 6, stk. 3, i AM-forordningen.

Det følger af artikel 3, stk. 8, at Kommissionen, såfremt betingelserne i artikel 1 er tilstede, straks og under alle omstændigheder ikke senere end to uger efter forelæggelsen af den begrundede anmodning vedtager en gennemførelsesafgørelse. Gennemførelsesafgørelsen fastslår, hvorvidt den anmodende medlemsstat står i en krisesituation eller over for force majeure. Kommissionen sender gennemførelsesafgørelsen til Europa-Parlamentet og Rådet.

Artikel 4 vedrører Kommissionens forslag og Rådets gennemførelsesafgørelse om bemyndigelse til at gøre undtagelser og om fastsættelse af solidaritetsforanstaltninger.

Det følger således af artikel 4, stk. 1, at Kommissionen, hvis det er hensigtsmæssigt, fremsætter et forslag til gennemførelsesafgørelse fra Rådet samtidig med vedtagelsen af gennemførelsesafgørelsen efter artikel 3. Forslaget skal bl.a. angive, hvilke undtagelser efter artikel 12 og 13 som medlemsstaten bør bemyndiges til at anvende, samt i det tilfælde, hvor medlemsstaten står over for en krisesituation, angivelse af hvilke tredjelandstatsborgere eller statsløse, der er omfattet af denne situation.

Det følger af artikel 4, stk. 3, at Rådet senest to uger efter modtagelsen af Kommissionens forslag til Rådets gennemførelsesafgørelse skal vurdere forslaget og vedtage en gennemførelsesafgørelse, der bl.a. bemyndiger medlemsstaten til at anvende undtagelserne i artikel 12 og 13.

Artikel 5 vedrører varigheden af undtagelser og solidaritetsforanstaltninger.

Det følger af artikel 5, stk. 1, bl.a., at perioden for anvendelse af undtagelserne som fastsat, jf. artikel 4, stk. 3, skal være tre måneder. Medmindre bemyndigelsen ophæves efter artikel 6, kan perioden forlænges én gang med tre måneder, når Kommissionen har bekræftet, at der fortsat foreligger en krisesituation eller force majeure.

Efter udløbet af denne periode kan Kommissionen efter stk. 2, efter anmodning fra den berørte medlemsstat, fremsætte et forslag til en ny gennemførelsesafgørelse fra Rådet om

ændring eller forlængelse af de specifikke undtagelser i en periode, der ikke overstiger tre måneder. Perioden kan forlænges én gang med tre måneder.

Efter stk. 3 må medlemsstaten ikke anvende undtagelserne i artikel 10-13 længere, end hvad der er strengt nødvendigt for at afhjælpe situationen, og under alle omstændigheder ikke længere end den periode, der er angivet i gennemførelsesafgørelsen, jf. artikel 4, stk. 3. Den samlede varighed af anvendelsen af foranstaltningerne må ikke overstige varigheden af krisesituationen eller situationen med force majeure og må højst være 12 måneder.

Det fremgår af artikel 6, der omhandler overvågning, at Kommissionen og Rådet løbende overvåger, hvorvidt der fortsat foreligger en krisituation eller force majeure, som fastslået i en gennemførelsesafgørelse fra Kommissionen som omhandlet i artikel 3, stk. 8.

Kommissionen skal efter stk. 2 være særlig opmærksom på overholdelsen af grundlæggende rettigheder og humanitære standarder og kan anmode Asylagenturet om at indlede en specifik overvågning i henhold til artikel 15, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2303 af 15. december 2021 om Den Europæiske Unions Asylagentur og om ophævelse af forordning (EU) nr. 439/2010 (EUAA-forordningen).

Det følger af stk. 3, at finder Kommissionen, at de omstændigheder, der førte til, at en krisituation eller force majeure blev fastslået, ikke længere foreligger, skal Kommissionen foreslå en ophævelse af Rådets gennemførelsesafgørelse, som omhandlet i artikel 4, stk. 3. Hvis Kommissionen på grundlag af relevante oplysninger finder det relevant, foreslår den, at Rådet vedtager en ny gennemførelsesafgørelse, hvorved der gives bemyndigelse til at ændre eller forlænge de foranstaltninger, der er fastsat i overensstemmelse med artikel 5, stk. 2.

Efter stk. 4 aflægger Kommissionen hver tredje måned efter ikrafttrædelsen af Rådets gennemførelsesafgørelse, som omhandlet i artikel 4, stk. 3, rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af nævnte afgørelse, navnlig om effektiviteten af de foranstaltninger, der er truffet for at løse krisesituationen eller tilfældet af force majeure, og fastslår, om situationen fortsat foreligger, og hvorvidt foranstaltningerne fortsat er nødvendige og forholdsmæssige.

Kapitel IV indeholder regler om, hvilke undtagelser en medlemsstat ved en gennemførelsesafgørelse kan bemyndiges til.

Artikel 10 indeholder undtagelser vedrørende registreringen af ansøgninger om international beskyttelse i tilfælde af krisesituationer eller force majeure, og artikel 11 indeholder foranstaltninger, der finder anvendelse på asylgrænseproceduren i tilfælde af en krisituation eller force majeure.

Artikel 12 omhandler regler om forlængelse af en række frister i AM-forordningen i tilfælde af en krisituation eller

force majeure. Det fremgår således af kriseforordningens artikel 12, stk. 1, at en medlemsstat, der som følge af en krisituation eller force majeure, som gør det umuligt for medlemsstaten at overholde fristerne i artikel 39 (overtagelse), 40 (besvarelse af anmodning om overtagelse), 41 (indgivelse af meddelelse om tilbagetagelse) og 46 (frist for overførsel mv.) i AM-forordningen, eller at modtage personer, som den er ansvarlig for i henhold til nævnte forordning, kan fravige disse frister.

Det fremgår af kriseforordningens artikel 12, stk. 2, at fravigelse af fristerne indebærer, at medlemsstaten senest fire måneder efter datoen for registrering af ansøgningen om international beskyttelse fremsætter en anmodning om overtagelse i medfør af AM-forordningen (modsat senest to måneder i en normalsituation), at medlemsstaten senest to måneder efter modtagelse af en anmodning om overførsel besvarer denne (modsat senest én måned i en normalsituation), at medlemsstaten indgiver en meddelelse om tilbagetagelse senest én måned efter at have fået hit i Eurodac eller bekræfter modtagelsen senest én måned efter en sådan meddelelse (modsat senest to uger i en normalsituation), og at medlemsstaten gennemfører en overførsel senest ét år efter en anden medlemsstats accept af anmodningen om overtagelse eller bekræftelse af meddelelsen om tilbagetagelse eller efter endelig afgørelse vedrørende en klage af en afgørelse om overførsel med opsættende virkning (modsat senest seks måneder i en normalsituation).

Det fremgår videre af artikel 12, stk. 4, at der ikke må foretages overførsler efter AM-forordningen til den ansvarlige medlemsstat, der befinder sig i en krisituation eller force majeure, før medlemsstaten ikke længere befinder sig i en sådan situation, medmindre medlemsstaten har indvilliget i at modtage en udlænding på grund af dennes individuelle omstændigheder. Såfremt overførslen ikke finder sted inden for ét år efter en anden medlemsstats accept af anmodning om overtagelse eller bekræftelse af meddelelse om tilbagetagelse eller efter endelig afgørelse af en klage om overførsel med opsættende virkning, herunder på grund af et vedvarende tilfælde af en krisituation eller force majeure, fritages den ansvarlige medlemsstat for pligten til at overtage eller tilbagetage den pågældende udlænding, og ansvaret overføres således til den overførende medlemsstat.

Artikel 13 omhandler undtagelse fra forpligtelsen til at tilbagetage en ansøger i tilfælde af en situation med ekstraordinær massetilstrømning. Det fremgår af artikel 13, stk. 1, at en medlemsstat i tilfælde af en krisituation, hvor massetilstrømningen er af et sådant ekstraordinært omfang og intensitet, at den kan skabe en alvorlig risiko for alvorlige mangler i behandlingen af asylansøgere, at den kan skabe en alvorlig risiko for, at det fælles europæiske asyssystem bliver sat ud af funktion, kan fritages for sin forpligtelse til a) tilbagetage en ansøger, en tredjelandstatsborger eller en statsløs, for hvem medlemsstaten er angivet som den ansvarlige, hvis ansvaret blev fastlagt i henhold til artikel 16, stk. 2, i AM-forordningen, og b) tilbagetage en ansøger i henhold til artikel 38, stk. 4, i AM-forordningen.

Ansaret for behandling af ansøgningen overføres herefter til den medlemsstat, hvor den nye ansøgning blev registreret, ligesom dette er tilfældet, hvis der ikke kan fastslås en ansvarlig medlemsstat, jf. artikel 13, stk. 2. Den medlemsstat, der bliver ansvarlig, anfører i Eurodac, at den er blevet den ansvarlige medlemsstat i overensstemmelse med artikel 16, stk. 3, i Eurodac-forordningen.

Kapitel V indeholder bestemmelser om muligheden for at anvende en fremskyndet procedure til behandling af ansøgninger om international beskyttelse

Kapitel VI indeholder de afsluttende bestemmelser, herunder om oplysninger til tredjelandstatsborgere (artikel 15), om sikring af et tilstrækkeligt beredskabsniveau (artikel 16) og om ikrafttræden (artikel 20).

Det fremgår af således af artikel 15, at en medlemsstat, der i en krisesituation anvender en undtagelse som omhandlet i artikel 10-13, skal oplyse tredjelandstatsborgere eller statsløse på et sprog, som de forstår eller med rimelighed forventes at forstå, om de anvendte foranstaltninger, om beliggenheden af de registreringssteder, herunder grænseovergangsstederne, hvor en ansøgning kan registreres og indgives, og om foranstaltningernes varighed.

3.7.3. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3.7.3.1. Gennemførelse af kriseforordningen

Kriseforordningen skal sikre, at en medlemsstat, der findes at stå i en krisesituation eller over for force majeure, modtager solidaritets- og støtteforanstaltninger, der bygger på AM-forordningen, ligesom der i en sådan situation skal ske en rimelig ansvarsfordeling blandt medlemslandene, herunder ift. fordeling af asylansøgere. Forordningen skal dermed sikre en øjeblikkelig og passende reaktion i de nævnte situationer, når disse kan få alvorlige konsekvenser for det fælles europæiske asylsystems funktion. Medlemsstater har efter kriseforordningen mulighed for at anmode Kommissionen om bl.a. forlængelse af nærmere bestemte frister i AM-forordningen.

Folketinget vedtog den 4. juni 2024 forslag nr. B 207 til folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning på mellemstatsligt grundlag til dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordninger vedrørende asylforvaltning og migrationsstyring, håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet og om Eurodac. Vedtagelsen af beslutningsforslaget dannede grundlag for regeringens tilslutning over for EU af bl.a. kriseforordningen. Der henvises til pkt. 2.8 om Danmarks stilling for en nærmere beskrivelse heraf.

Lovforslaget vil i overensstemmelse med det vedtagne beslutningsforslag B 207 gennemføre de relevante dele af kriseforordningen i dansk ret. Lovforslaget indeholder på den baggrund de nødvendige forslag til ændringer af udlændingeloven. Det bemærkes i den forbindelse, at Danmark alene deltager i de dele af kriseforordningen, der omhandler und-

tagelser til AM-forordningen i eksempelvis en krisesituation. Danmark deltager derimod ikke i kriseforordningens regler om f.eks. solidaritetsforanstaltninger, undtagelser til regler om registrering af ansøgninger om international beskyttelse samt henstilling om anvendelse af fremskyndede procedurer.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det er afgørende, at Danmark i en ekstraordinær situation med massetilstrømning af udlændinge, i tillæg til de nuværende nationale regler om håndtering af massetilstrømning, har de nødvendige redskaber til at håndtere en sådan situation, og at Danmark således deltager i de for Danmark relevante dele af kriseforordningen. I den forbindelse bemærkes, at Danmark også vil kunne stå i en situation, der vil kunne bringe kriseforordningen i anvendelse, og hvor Danmark således vil kunne anvende de i forordningen fastsatte undtagelser til AM-forordningen.

Det foreslås på den baggrund, at der i udlændingelovens § 29 a, stk. 1, om overførsler i medfør af AM-forordningen, indsættes en henvisning til de for Danmark relevante undtagelser, der følger af kriseforordningen.

Den foreslåede ordning, hvorefter kriseforordningen gennemføres i dansk ret, vil medføre, at Danmark i tilfælde af en krisesituation eller force majeure, som omhandlet i kriseforordningen, efter anmodning vil kunne indrømme en forlængelse af nærmere bestemte frister i AM-forordningen samt undtagelse fra forpligtelsen til at tilbagetage en udlænding efter AM-forordningen.

Den foreslåede ordning vil endvidere indebære, at Kommissionens og Rådets gennemførelsesbeslutninger vedrørende andre medlemsstater også vil gælde for den pågældende medlemsstats berørte frister over for Danmark. Det vil sige, at danske myndigheder vil skulle være opmærksomme på, hvorvidt de undtagelser til AM-forordningen, der gælder efter kriseforordningen, er bragt i anvendelse over for en medlemsstat. Det vil navnlig have den betydning, at Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet i forbindelse med en afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for at behandle en asylansøgning efter AM-forordningen, og Hjemrejsestyrelsen ved overførsler i medfør af AM-forordningens artikel 46, stk. 1, vil skulle tage hensyn til de nævnte undtagelser til AM-forordningen.

Det foreslås endvidere, at der i udlændingelovens § 29 a indsættes som nyt stk. 3, at der ved kriseforordningen i denne lov forstås Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1359 af 14. maj 2024 om håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet og om ændring af forordning (EU) 2021/1147.

Det foreslås videre, at eventuelle senere ændringer af kriseforordningen ligeledes skal gælde i Danmark. Herved tages der højde for eventuelle fremtidige ændringer af forordningen i det omfang, der er tale om tekniske ændringer, som

ikke kræver ændring af andre bestemmelser i udlændingeloven.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

De foreslåede ændringer af udlændingeloven og hjemrejse-loven (Gennemførelse af dele af EU's pagt om migration og asyl m.v.) forventes at medføre merudgifter for det offentlige til bl.a. sagsbehandling og it-udvikling m.v. Lovforslaget skal bl.a. gennemføre screeningforordningen og grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen samt dele af AM-forordningen, kriseforordningen og Eurodac-forordningen i overensstemmelse med parallelaftalen. Derudover indeholder lovforslaget tilvejebringelse af en national asylgrænseprocedure, som udspringer af asylprocedureforordningens tilsvarende bestemmelser om en asylgrænseprocedure.

Implementeringen og den efterfølgende drift skønnes at indebære væsentlige merudgifter på Justitsministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets område. Folketingets Ombudsmand forventes desuden at have merudgifter forbundet med tilsynsvirksomhed m.v. på ca. 1,1 mio. kr. i 2026 og ca. 2,8 mio. kr. i 2027 og frem, som foreslås finansieret ved en overførsel fra § 14. Udlændinge- og Integrationsministeriet til § 3. Folketinget på førstkommende bevillingslov.

Der foreligger dog ikke et samlet skøn for merudgifterne på Justitsministeriets og Udlændinge- og Integrationsministeriets områder, hvorfor de økonomiske konsekvenser og finansieringen heraf skal konsolideres i den videre implementeringsproces. Det er dog forudsat, at implementeringen skal foregå omkostningseffektivt og med størst mulig finansiering fra EU. Det bemærkes, at afledte nationale merudgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for eksisterende bevillinger, jf. budgetvejledningens pkt. 2.4.1. De økonomiske konsekvenser vil være afspejlet på kommende års bevillingslove. Folketingets Finansudvalg vil blive forelagt og orienteret om implementeringen og udgifterne i henhold til reglerne om statslige it-projekter, jf. budgetvejledningens pkt. 2.2.18.1.2.

Den del af forslaget, der omhandler screeningforordningen, omfatter bl.a. identifikation, registrering af biometriske oplysninger samt sikkerhedskontrol i relevante nationale og europæiske databaser og behov for, at de relevante myndigheder foretager søgninger og registreringer i danske og europæiske databaser. Screeningen skal bidrage til en effektiv henvisning til en efterfølgende asyl- eller udsendelsesprocedure og via indledende helbreds-, sårbarheds-, identitets- og sikkerhedstjek sikre, at udlændingen ikke udgør en sikkerheds- eller sundhedsrisiko. Der skønnes på den baggrund at være merudgifter til øget sagsbehandling og indkvartering, men også til tilpasning af it-systemer.

Den del af forslaget, der omhandler en national asylgrænseprocedure, lægger op til at indføre en bemyndigelse til udlændinge- og integrationsministeren, således at ministeren

i særlige situationer kan aktivere en dansk asylgrænseprocedure, f.eks. i tilfælde af at der opstår nye migrationsstrømninger inden for EU, hvor udlændinge rejser til Danmark med henblik på at søge asyl, men hvor de pågældende ikke formodes at kunne få asyl her i landet. En aktivering af asylgrænseproceduren vil bl.a. indebære, at en asylansøger ikke tillades indrejse her i landet, mens sagsbehandlingen pågår i asylgrænseproceduren, ligesom en ansøger, som får afslag på asyl i denne procedure, vil kunne udsendes af landet efter en forenklet udsendelsesprocedure. Den forenkledte udsendelsesprocedure følger af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen. Det er vurderingen, at der vil være sammenfald mellem dele af merudgifterne til implementering af screeningforordningen og en evt. national asylgrænseprocedure.

Den del af forslaget, der omhandler AM-forordningen, indeholder en række bestemmelser, der regulerer ansvarsfordelingen mellem medlemslandene, hvilket kan medføre merudgifter, idet Danmark kan blive ansvarlig for at modtage og overføre en større personkreds end i dag. Med forslaget indføres endvidere kortere frister, hvilket forventes at medføre merudgifter til sagsbehandling.

Den del af forslaget, der omhandler Eurodac-forordningen, vil medføre en teknisk ændring af Eurodacs centrale system for at give mulighed for at foretage sammenligninger af alle kategorier af oplysninger og lagre alle tre kategorier af oplysninger vedrørende både asyl og irregulær migration. Endvidere skal de nationale ETIAS-enheder og visummyndigheder have adgang til søgninger i systemet. På den baggrund forventes der merudgifter forbundet med tilpasninger af nationale it-systemer.

Den del af forslaget, der omhandler kriseforordningen, vedrører procedurer ved en mulig krisesituation, hvorfor de økonomiske konsekvenser ikke kan vurderes på forhånd. Det fremhæves dog, at forslaget så vidt muligt vil blive gennemført inden for budgettet for de gældende instrumenter i perioden 2021-2027 på området migration og asyl om nødvendigt ved at trække på fleksibilitetsmekanismerne i den flerårige finansielle ramme 2021-2027.

Det bemærkes, at de økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser er behæftet med betydelig usikkerhed. Det kan henføres til, at der endnu ikke er fuldt kendskab til omfanget af konsekvenserne ved it-tilpasninger og øget sagsbehandling.

Grænsetilbagesendelsesprocedure- og screeningforordningen samt de dele af AM-forordningen, kriseforordningen og Eurodac-forordningen, som kan rummes inden for parallelaftalen, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Lovforslaget vurderes at følge principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har til formål at gennemføre EU-retsakter i dansk ret.

Forordningerne i pagten er omfattet af Danmarks forbehold for retlige og indre anliggender (retsforbeholdet).

I overensstemmelse med parallelaftalen har Danmark ret til fortsat at være tilsluttet AM-forordningen, kriseforordningen og Eurodac-forordningen med senere ændringer på mellemstatsligt grundlag. Det er navnlig relevant i forhold til AM-forordningen, der erstatter Dublinforordningen, men hviler på principperne fra Dublinforordningen og i høj grad viderefører kriterierne for fastlæggelse af den ansvarlige medlemsstat for behandling af en asylsag. Danmark har på den baggrund truffet afgørelse om at gennemføre disse dele af forordningerne i dansk ret. Derved blev der skabt en mellemstatslig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater og associerede Schengenlande, der er bundet af forordningerne.

Derudover udgør screeningforordningen og grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen en udbygning af Schengenreglerne, hvorfor Danmark har truffet afgørelse om at gennemføre forordningerne i dansk ret. Derved blev der skabt en mellemstatslig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater og associerede Schengenlande, der er bundet af forordningerne.

Det bemærkes i relation til grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen, at bestemmelserne i forordningens kapitel III ikke finder anvendelse i Danmark, medmindre der findes tilsvarende bestemmelser om definition af en krisesituation og om en grænseprocedure for asyl i national ret. Med lovforslaget lægges der op til at indføre en national asylgrænseprocedure, der svarer til ordningen i asylprocedureforordningen. Der lægges derimod ikke op til at indføre tilsvaren-

de bestemmelser om definition af en krisesituation i national ret.

Der henvises herved til pkt. 2.8 om Danmarks stilling.

For så vidt angår de øvrige dele af pagten har Danmark ikke som følge af retsforbeholdet mulighed for at tilslutte sig disse. Lovforslaget lægger dog op til at indføre en myndigelse til, at udlændinge- og integrationsministeren i særlige tilfælde kan beslutte, at en dansk asylgrænseprocedure skal finde anvendelse. Den danske asylgrænseprocedure tilsvarende den obligatoriske anvendelse af en grænseprocedure for asyl, der fremgår af asylprocedureforordningen. For baggrunden for beslutningen om at tilvejebringe mulighed for indførelsen af en asylgrænseprocedure i Danmark tilsvarende EU-modellen henvises til lovforslagets pkt. 3.3.2.1, der ligeledes indeholder en beskrivelse af betingelser m.v. i forbindelse med, at en sådan procedure skal finde anvendelse.

Lovforslaget indebærer, at dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1351 om asylforvaltning og migrationsstyring (AM-forordningen), om ændring af forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1060 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 604/2013, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1358 om oprettelse af »Eurodac« til sammenligning af biometriske oplysninger med henblik på effektiv anvendelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og Rådets direktiv 2001/55/EF og på identificering af tredjelandsstatsborgere og statsløse med ulovligt ophold og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodacoplysninger med henblik på retshåndhævelse (Eurodac-forordningen), om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 603/2013 samt dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1359 om håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet (kriseforordningen) og om ændring af forordning (EU) 2021/1147 gennemføres i dansk ret i overensstemmelse med parallelaftalen.

Lovforslaget indebærer endvidere, at Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1356 om indførelse af screening af tredjelandsstatsborgere ved de ydre grænser (screeningforordningen) og om ændring af forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817 samt Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1349 om indførelse af en grænseprocedure for tilbagesendelse (grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen) og om ændring af forordning (EU) 2021/1148 gennemføres i dansk ret.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 26. august

2025 til den 23. september 2025 (28 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet (Advokatsamfundet), Amnesty Nu, Amnesty International, Asylret, Bedsteforældre for Asyl, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rejsebureau, Danske Shipping- og Havnevirksomheder, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Danske Rederier, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Europabevægelse, Den Danske Helsinki Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, DI, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Finans Danmark, Flygtningenævnet, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Folketingets Ombudsmand, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Færøernes landsstyre, Naalakkersuisut (Grønlands landsstyre), HK/Danmark, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvanderrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Kirkernes Integrationstjeneste, KL –

Kommunernes Landsforening, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Mellemfolkeligt Samvirke, Parliamentary Assembly of the Organization for Security and Cooperation in Europe, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), Politiforbundet i Danmark, PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Red Barnet, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Samtlige byretter, Røde Kors, Det Nationale Integrationsråd, SOS Racisme, Udlændingenævnet, UNHCR (Regional Representation for Northern Europe), UNICEF Danmark, Ældresagen, Ægteskab uden grænser, 3F og 3F Privat Service, Hotel og Restauration (3F PSHR).

Endvidere har den del af udkast til lovforslaget, der omhandler etablering af en uafhængig overvågningsmekanisme i medfør af screeningforordningen, været sendt i høring hos samme myndigheder og organisationer m.v. i perioden fra den 19. december 2025 til den 16. januar 2026 (28 dage).

11. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner		Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner		Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	
Administrative konsekvenser for borgere	Ingen	
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	
Forholdet til EU-retten		
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved	Ja	Ingen

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Dublinforordningen er gennemført i dansk ret i udlændingelovens § 29 a.

Det foreslås overalt i udlændingeloven at ændre »Dublinforordningen« til »AM-forordningen«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 4, hvorefter AM-forordningen gennemføres i dansk ret, og Dublinforordningens gennemførelse i dansk ret ophæves.

Til nr. 2

For at sikre opfyldelse af forpligtelsen til at gennemføre Schengenretsakter i national ret (lov eller bekendtgørelse) i overensstemmelse med forbeholdsprotokollens artikel 4, stk. 1, har Udlændinge- og Integrationsministeriet som udgangspunkt indsat Schengenretsakter i udlændingeloven, navnlig i udlændingelovens § 2 a, eller hjemrejseloven i forbindelse med, at der foretages øvrige nødvendige lovændringer til opfyldelse af forpligtelserne i Schengenretsakten. I flere tilfælde er dette sket ved en angivelse af, at retsakterne gælder i Danmark, f.eks. § 2 a, stk. 4, om Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks), § 2 a, stk. 6, om Europa-Parlamentets og Rådets forordning om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold (VIS-forordningen), eller ved en henvisning til, hvad der i udlændingeloven forstås ved den pågældende Schengenretsakt, eksempelvis i § 2 a, stk. 3, om forordning om indførelse af en fællesskabskodeks for personers grænsepassage (Schengengrænsekodeks) og § 2 a, stk. 8, om forordningen om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol (SIS-forordningen). I andre tilfælde er Schengenretsakterne indsat andre steder i udlændingeloven, eksempelvis Rådets forordning om ensartet udformning af opholdstilladelser til tredjelandstatsborgere, som fremgår af udlændingelovens § 12 a. I disse tilfælde opfyldes således både gennemførelsen af forpligtelserne i forordningen ved inkorporering og forpligtelsen til at gennemføre forordningen i dansk lovgivning efter forbeholdsprotokollens artikel 4, stk. 1.

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i udlændingeloven som § 2 c, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren fastsætter regler om gennemførelse af EU-retsakter, som Danmark har tilsluttet sig i medfør af artikel 4 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet til Traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF).

Den foreslåede ordning vil medføre, at udlændinge- og integrationsministeren fastsætter regler om gennemførelse af EU-retsakter, som Danmark har tilsluttet sig i medfør af

artikel 4 i forbeholdsprotokollen, og som skal gennemføres i dansk ret.

Den foreslåede ordning vil omfatte alle retsakter, der er tiltrådt via Schengentechnikaliteten.

Den foreslåede ordning vil ikke have betydning for gennemførelsen af de nødvendige ændringer af dansk lovgivning med henblik på opfyldelse af forpligtelserne i Schengenretsakterne. Der vil således fortsat skulle foretages de nødvendige indholdsmæssige ændringer af eksempelvis udlændingeloven, som retsakten kræver, hvilket dog om nødvendigt vil skulle afvente idriftsættelse.

Det bemærkes, at indhentelse af Folketingets samtykke til tilslutning af Schengenretsakter i overensstemmelse med grundlovens § 19, stk. 1, 2. pkt., i det omfang der er tale om Schengenretsakter, til hvis opfyldelse Folketingets medvirken er nødvendig, eller som i øvrigt er af større betydning, fortsat vil skulle indhentes. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis forpligtelserne i en Schengenretsakt kræver ændringer af lovgivningen, eksempelvis fordi der indføres nye indrejsebetingelser, som skal gennemføres i udlændingeloven. I dette tilfælde vil Folketingets samtykke således som i dag og i overensstemmelse med grundloven skulle indhentes forud for tilslutningen til Schengenretsakten.

Den foreslåede ordning ændrer endelig ikke på gældende procedurer for ministerens forelæggelse af sager for Folketingets Europaudvalg. Udvalget vil således, som i dag efter de gældende retningslinjer for den danske EU-beslutningsprocedure, blive forelagt sager af væsentlig betydning til orientering. Sager af større rækkevidde forelægges for Folketingets Europaudvalg med henblik på forhandlingsoplæg. I den formulering ligger, at regeringen for så vidt angår foranstaltninger af større rækkevidde forud for fastlæggelse af forhandlingsmandat til den generelle indstilling i Rådet skal sikre sig, at regeringen ikke har et flertal imod sig.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Dublinforordningen fastsætter de frister, der gælder for bl.a. overførsel og tilbageførsel af en asylansøger til en anden medlemsstat. Der er efter gældende ret ikke mulighed for at fravige de ansvarskriterier og tidsfrister, der følger af Dublinforordningen, med henblik på håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet.

Udlændingelovens kapitel 6 a indeholder regler om håndtering af massetilstrømning af flygtninge og migranter. Imidlertid findes der ikke i dag regler til håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet på EU-niveau. Med kriseforordningens ikrafttrædelse pr. 12. juni 2026 indføres som noget nyt en mekanisme på EU-niveau til håndtering af disse situationer. Det betyder bl.a., at medlemslandene får mulighed for at anmode Kommissionen

om forlængelse af en række nærmere bestemte frister i AM-forordningen.

For nærmere om kriseforordningen henvises til pkt. 3.7.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i udlændingelovens § 29 a, stk. 1, efter »Dublinforordningen« at indsætte »med de undtagelser, der fremgår af kriseforordningen, jf. stk. 3,«.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at de relevante dele af kriseforordningen vil gennemføres i dansk ret.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med Danmarks tiltræden til de for Danmark relevante dele af kriseforordningen og vil indebære, at Danmark vil kunne indgive en begrundet anmodning til Kommissionen om forlængelse af nærmere bestemte frister i AM-forordningen samt undtagelse fra forpligtelsen til at tilbagetage en udlænding efter AM-forordningen. En sådan anmodning vil kunne indgives, såfremt Danmark vurderer at stå i en krisesituation eller over for force majeure som defineret i kriseforordningens artikel 1, stk. 4 og 5.

Kommissionen vil herefter vurdere, hvorvidt betingelserne for at imødekomme anmodningen er til stede og vedtage en gennemførelsesafgørelse, hvorefter Danmark kan indrømme forlængelse af tidsfristerne i AM-forordningen for anmodninger om overtagelse, meddelelser om tilbagetagelse og overførsler samt undtagelser fra forpligtelsen til at tilbagetage en ansøger, jf. henholdsvis kriseforordningens artikel 12 og 13.

Den foreslåede ordning vil endvidere indebære, at Kommissionens og Rådets gennemførelsesbeslutninger vedrørende andre medlemslande også vil gælde for den pågældende medlemsstats berørte frister over for Danmark. Det vil sige, at danske myndigheder vil skulle være opmærksomme på, hvorvidt de undtagelser til AM-forordningen, der gælder efter kriseforordningen, er bragt i anvendelse over for det pågældende medlemsland. Det vil navnlig have den betydning, at Udlændingestyrelsen og Flygtningeævnets i forbindelse med en afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for at behandle en asylansøgning efter AM-forordningen, og Hjemrejsestyrelsen ved overførsler i medfør af AM-forordningens artikel 46, stk. 1, vil skulle tage hensyn til de nævnte undtagelser til AM-forordningen.

Til nr. 4

Danmark har tiltrådt AM-forordningen på mellemstatsligt grundlag, som pr. 12. juni 2026 erstattede Dublinforordningen i EU.

Dublinforordningen er gennemført i dansk ret i udlændingelovens § 29 a, stk. 2, hvoraf det fremgår, at der ved Dublinforordningen forstås Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om

international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne, med senere ændringer.

For nærmere om AM-forordningen henvises til pkt. 3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Dublinforordningen fastsætter de frister, der gælder for bl.a. overførsel og tilbageførsel af en asylansøger til en anden medlemsstat. Der er efter gældende ret ikke mulighed for at fravige de ansvarskriterier og tidsfrister, der følger af Dublinforordningen, med henblik på håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet.

Udlændingelovens kapitel 6 a indeholder regler om håndtering af massetilstrømning af flygtninge og migranter. Imidlertid findes der ikke i dag regler til håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet på EU-niveau. Med kriseforordningens ikrafttrædelse pr. 12. juni 2026 indføres som noget nyt en mekanisme på EU-niveau til håndtering af disse situationer. Det betyder bl.a., at medlemslandene får mulighed for at anmode Kommissionen om forlængelse af en række nærmere bestemte frister i AM-forordningen.

Det foreslås, at § 29 a, stk. 2, ophæves og der i stedet indsættes et nyt stk. 2, hvorefter der ved AM-forordningen i udlændingeloven forstås Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1351 af 14. maj 2024 om asylforvaltning og migrationsstyring, om ændring af forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1060 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 604/2013 med senere ændringer.

Den foreslåede ændring vil betyde, at Dublinforordningens gennemførelse i dansk ret ophæves, og at AM-forordningen i stedet gennemføres i dansk ret.

På tidspunktet for lovens ikrafttræden vil det således være AM-forordningen, som vil finde anvendelse, når medlemsstaterne skal fastlægge ansvaret for, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for at behandle en ansøgning om international beskyttelse.

Det bemærkes i den forbindelse, at spørgsmålet om overgangsbestemmelser reguleres ved forordningen.

Det foreslås endvidere i § 29 a, at indsætte et nyt stk. 3, hvorefter der ved kriseforordningen i denne lov forstås Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1359 af 14. maj 2024 om håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet og om ændring af forordning (EU) 2021/1147 med senere ændringer.

Det betyder, at fremtidige ændringer omfattet af artikel 3 i parallelaftalen af disse relevante dele af kriseforordningen vil gælde i Danmark, i det omfang sådanne ændringer ikke kræver ændring af andre regler i f.eks. udlændingeloven. Ved eventuelle ændringer af forordningen vil der dermed skulle foretages en ny vurdering efter grundlovens § 19, da det ikke på forhånd kan udelukkes, at ændringerne vil

kræve Folketingets medvirken eller i øvrigt være af større betydning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Der er efter gældende ret ikke hjemmel til at meddele udlændinge, der får afslag i asylgrænseproceduren, jf. den foreslåede § 37 o, et indrejseforbud. Dette skyldes, at udsendelsesdirektivet ikke finder anvendelse for de pågældende udlændinge, ligesom der i dag ikke er nationale regler, der giver hjemmel til at meddele et indrejseforbud for udlændinge, der har fået afslag efter den foreslåede § 37 o.

Det følger af udlændingelovens § 32, stk. 1, at der fastsættes et indrejseforbud, hvorefter den pågældende udlænding ikke uden tilladelse på ny må indrejse og opholde sig på det i afgørelsen fastsatte område, jf. dog stk. 2 og 3, hvis:

- 1) En udlænding er udvist.
- 2) Udlændingen er pålagt at udrejse af landet straks eller udrejser ikke i overensstemmelse med udrejsefristen efter § 33, stk. 2.
- 3) Udlændingen er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af de Forenede Nationer eller Den Europæiske Union.
- 4) Udlændingen er optaget på den liste, der er nævnt i § 29 c, stk. 1.
- 5) Udlændingens opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter § 21 b, stk. 1.
- 6) Der er truffet en afgørelse om, at udlændingen ikke har medvirket til sin udrejse i medfør af hjemrejselovens § 3, stk. 2.

Det foreslås i udlændingelovens § 32, stk. 1, at indsætte et nyt *nr. 7*, hvorefter der fastsættes et indrejseforbud, hvis udlændingen er nægtet indrejse efter § 37 o.

Den foreslåede ordning vil indebære, at en udlænding, der har fået afslag i medfør af den foreslåede § 37 o, vil blive meddelt et indrejseforbud.

Det betyder, at alle udlændinge, der har fået afslag i medfør af den foreslåede § 37 o, skal meddeles et indrejseforbud. Indrejseforbuddet regnes fra datoen for udrejsen eller udsendelsen af det område, som indrejseforbuddet vedrører. Efter den foreslåede ordning vil indrejseforbuddet kun gælde her i landet, hvilket betyder, at indrejseforbuddet skal regnes fra den dato, hvor udlændingen udrejser eller udsendes af Danmark.

Indrejseforbuddet meddeles af Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 46, stk. 1. Udlændingen vil inden 8 uger kunne påklage Udlændingestyrelsens afgørelse til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1. En klage til Udlændingenævnet vil som udgangspunkt ikke være tillagt opsættende virkning, jf. udlændingelovens § 33 b (mod-sætningsvist).

Overtrædelse af et meddelt indrejseforbud vil i medfør af udlændingelovens § 59 b kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Der henvises til pkt. 3.4.3.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det følger af udlændingelovens § 32, stk. 3, at der i særlige tilfælde, herunder af hensyn til familiens enhed, kan undlades at fastsætte et indrejseforbud, hvis udlændingen udvises efter § 25 a, stk. 2, eller § 25 b, eller hvis udlændingen er omfattet af stk. 1, nr. 2 eller 6.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 32, stk. 3, ændres » eller 6« til: », 6 eller 7«, således at der i særlige tilfælde, herunder af hensyn til familiens enhed, kan undlades at fastsætte et indrejseforbud for udlændinge, der har fået afslag efter § 37 o.

Det foreslåede indebærer, at myndighederne kan undlade at udstede et indrejseforbud i særlige tilfælde. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor hensynet til Danmarks internationale forpligtelser, bl.a. hensynet til familiens enhed, gør, at den pågældende ikke bør meddeles et indrejseforbud.

Der henvises til pkt. 3.4.3.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7 og 8

Det følger af udlændingelovens § 32, stk. 4, at et indrejseforbud meddeles med forskellig varighed.

Det følger af § 32, stk. 4, nr. 1, at et indrejseforbud meddeles for en periode på 2 år, hvis udlændingen udvises efter § 25 a eller § 25 b, eller udlændingen er meddelt et indrejseforbud efter stk. 1, nr. 2 eller 6, jf. dog nr. 3.

Det følger af udlændingelovens § 32, stk. 4, nr. 3, at et indrejseforbud meddeles for en periode på 5 år, hvis udlændingen udvises efter § 25, nr. 2, når udlændingen anses for en alvorlig trussel mod den offentlige sundhed, eller hvis udlændingen er tredjelandstatsborger og er meddelt et indrejseforbud efter stk. 1, nr. 2 eller 6, eller i forbindelse med udvisning efter § 25 a, stk. 2, eller § 25 b, og er indrejst i strid med et indrejseforbud, der tidligere er meddelt efter stk. 1, nr. 2, eller i forbindelse med udvisning efter § 25 a, stk. 2, eller § 25 b, eller i strid med et indrejseforbud meddelt af en anden medlemsstat og opdateret i SIS.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 32, stk. 4, nr. 1, ændres » eller 6« til: », 6 eller 7«.

Det foreslås desuden, at der i § 32, stk. 4, nr. 3, ændres »stk. 1, nr. 2 eller 6« til: »stk. 1, nr. 2, 6 eller 7« og »stk. 1, nr. 2,« ændres til: »stk. 1, nr. 2 eller 7,«.

De foreslåede ændringer vil indebære, at udlændinge, der har fået afslag efter den foreslåede bestemmelse i § 37 o,

meddeles et indrejseforbud for en periode på 2 år. Udlændingen meddeles dog et indrejseforbud for en periode på 5 år, hvis udlændingen er indrejst i strid med et tidligere meddelt indrejseforbud, som er meddelt i medfør af den nye bestemmelse i § 32, stk. 1, nr. 7, jf. den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 5.

Der henvises til pkt. 3.4.3.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Det følger af udlændingelovens § 32, stk. 5, at der i visse tilfælde kan meddeles et indrejseforbud af kortere varighed.

Det følger af udlændingelovens § 32, stk. 5, nr. 2, at der kan meddeles et indrejseforbud af kortere varighed, hvis udlændingen er meddelt et indrejseforbud efter stk. 1, nr. 2 eller 6, eller i forbindelse med udvisning efter § 25 a, stk. 2, § 25 b eller § 25, nr. 2, når udlændingen anses for en alvorlig trussel mod den offentlige sundhed og ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiemæssige og sociale tilknytninger, taler for, at der meddeles et indrejseforbud af kortere varighed end anført i stk. 4, nr. 1 og 3.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 32, stk. 5, nr. 2, ændres » eller 6« til: », 6 eller 7«, således at udlændinge, der har fået afslag efter den foreslåede § 37 o, kan meddeles et indrejseforbud af kortere varighed.

Den foreslåede ændring vil indebære, at der kan meddeles et indrejseforbud af kortere varighed, hvis udlændingen har fået afslag efter den foreslåede § 37 o, og hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiemæssige og sociale tilknytninger taler herfor. Det vil altid være udgangspunktet, at udlændingen meddeles et indrejseforbud af den varighed, der er fastsat i den foreslåede § 1, nr. 7 eller 8, men myndighederne vil efter en konkret vurdering kunne fastsætte et indrejseforbud af kortere varighed, hvis hensynet til familiemæssige og sociale tilknytninger taler herfor.

Der henvises til pkt. 3.4.3.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Det fremgår af udlændingelovens § 33 a, stk. 1, at en udlænding har ret til at blive her i landet under behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse efter §§ 7 eller 9 d eller en ansøgning om opholdstilladelse, som tillades indgivet her i landet efter § 9, stk. 25, § 9 a, stk. 5 eller 6, § 9 c, stk. 5, § 9 f, stk. 9, § 9 i, stk. 8 eller 9, § 9 j, stk. 2, § 9 k, stk. 2, § 9 l, stk. 2, § 9 m, stk. 4, § 9 n, stk. 2, § 9 p, stk. 2, eller § 9 q, stk. 11.

Bestemmelsen vedrører processuelt ophold og indebærer, at bl.a. udlændinge, der har indgivet ansøgning om asyl, har processuelt ophold her i landet under sagens behandling. Den pågældende vil således have lovligt ophold i ud-

lændingelovens forstand, men det processuelle ophold giver ikke udlændingen yderligere rettigheder.

Det følger af asylprocedureforordningens artikel 43, stk. 2, at en udlænding, hvis ansøgning om asyl behandles efter asylgrænseproceduren, ikke gives tilladelse til at rejse ind på en medlemsstats område.

Det fremgår endvidere af den foreslåede § 1, nr. 19, om en ny § 37 o, stk. 3, at en udlænding, hvis sag behandles i asylgrænseproceduren, ikke gives tilladelse til at indrejse i landet. En udlænding, der ikke gives tilladelse til at indrejse, har følgelig ikke processuelt ophold her i landet.

Det foreslås, at der i § 33 a, stk. 1, som 2. pkt., indsættes: »1. pkt. gælder ikke for udlændinge, hvis sag efter § 7 behandles efter § 37 o.«

Den foreslåede indsættelse er en konsekvens af, at udlændinge, hvis sag behandles i asylgrænseproceduren, ikke gives tilladelse til at rejse ind i Danmark under sagens behandling.

Den foreslåede ordning vil indebære, at det i udlændingelovens bestemmelse om processuelt ophold vil fremgå, at udlændinge, hvis sag behandles i asylgrænseproceduren, jf. § 37 o, ikke har processuelt ophold her i landet.

Til nr. 11

Udlændingelovens § 33 b indeholder regler om opsættende virkning ved klage. Bestemmelsens stk. 1 indeholder de tilfælde, hvor en klage tillægges opsættende virkning. Det fremgår af stk. 2, 1. pkt., at klage over en afgørelse, der ikke er omfattet af stk. 1 eller § 53 a, stk. 2, 5. pkt., kun kan tillægges opsættende virkning, hvis særlige grunde taler derfor.

Det foreslås, at der i § 33 b, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »omfattet af stk. 1«: »eller 3«.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 12, hvori det foreslås at indsætte et nyt stk. 3 i udlændingelovens § 33 b.

Til nr. 12

Udlændingelovens § 33 b indeholder regler om opsættende virkning ved klage. Bestemmelsens stk. 1 indeholder de tilfælde, hvor en klage tillægges opsættende virkning. Det følger af stk. 2, 1. pkt., at sager, hvor der ikke er opsættende virkning, jf. stk. 1 eller § 53 a, stk. 2, 5. pkt., kun kan tillægges opsættende virkning, hvis særlige grunde taler derfor.

Det fremgår af § 53 a, stk. 2, 6. pkt., i udlændingeloven, at påklage af en afgørelse som nævnt i stk. 1, nr. 1-3, 5 og 6, har opsættende virkning.

Det foreslås i § 33 b at indsætte et nyt stk. 3, hvorefter Flygtningenævnet på udlændingens anmodning kan træffe afgørelse om at tillægge en klage over Udlændingestyrel-

sens afgørelse om afvisning eller overførsel efter § 29 a, stk. 1, opsættende virkning. Anmodningen indgives samtidig med klagen over afgørelsen og har opsættende virkning.

Den foreslåede ordning er en konsekvens af AM-forordningens artikel 43, stk. 3, og vil medføre, at en klage over en afgørelse om overførsel ikke automatisk tillægges opsættende virkning.

Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at en klage til Flygtningenævnet over Udlændingestyrelsens afgørelse om overførsel efter AM-forordningen, jf. § 53 a, stk. 1, nr. 1, ikke længere automatisk vil blive tillagt opsættende virkning.

Den foreslåede ændring vil endvidere betyde, at Flygtningenævnet gives kompetence til på udlændingens anmodning at træffe afgørelse om at tillægge en klage efter § 53 a, stk. 1, nr. 1, opsættende virkning.

Såfremt udlændingen ønsker, at klagen skal tillægges opsættende virkning, skal udlændingen samtidig med indgivelse af sin klage i medfør af § 53 a, stk. 1, nr. 1, i udlændingeloven anmode Flygtningenævnet om at tillægge klagen opsættende virkning.

Anmodningen om at tillægge en klage efter § 53 a, stk. 1, nr. 1, opsættende virkning vil i medfør af forslaget i sig selv have opsættende virkning. Det vil betyde, at en afvisning eller overførsel efter AM-forordningen ikke vil skulle gennemføres i den periode, hvor Flygtningenævnet behandler anmodningen om opsættende virkning.

Overførslen vil således skulle udsættes, indtil Flygtningenævnet har truffet afgørelse om, hvorvidt klagen skal have opsættende virkning.

Afgørelsen om opsættende virkning skal i medfør af det foreslåede og i overensstemmelse med AM-forordningens artikel 43, stk. 3, 3. pkt., træffes senest efter en måned fra tidspunktet for indgivelse af klagen.

Såfremt udlændingen ikke påklager Udlændingestyrelsens afgørelse eller ikke samtidig med indgivelsen af en rettidig klage over afgørelsen indgiver en anmodning om at tillægge klagen opsættende virkning, vil udlændingen skulle udrejse i medfør af AM-forordningens artikel 46. Det samme vil være gældende, såfremt Flygtningenævnet træffer afgørelse om, at klagen ikke skal tillægges opsættende virkning.

En klage vil kunne tillægges opsættende virkning, såfremt en anmodning om opsættende virkning indgives rettidigt, det vil sige sammen med en rettidigt indgivet klage. Såfremt anmodningen er modtaget rettidigt, vil Flygtningenævnet efter en konkret vurdering skulle beslutte, om klagen skal tillægges opsættende virkning.

Flygtningenævnet vil i vurderingen af, om en klage skal tillægges opsættende virkning, kunne lægge vægt på blandt andet, hvorvidt de omstændigheder, som klageren under Udlændingestyrelsens behandling af sagen har påberåbt sig,

åbenbart ikke kan føre til omgørelse af afgørelsen om overførsel efter AM-forordningen. Nævnet vil også kunne lægge vægt på helt særlige individuelle forhold, herunder særlig sårbarhed eller familiemæssig tilknytning til Danmark. Der vil endvidere eksempelvis kunne lægges vægt på, om der foreligger oplysninger om, at en overførsel vil medføre en risiko for umenneskelig eller nedværdigende behandling i strid med chartrets artikel 4, om der efter afgørelsen om overførsel foreligger omstændigheder, der er afgørende for den korrekte anvendelse af AM-forordningen, eller om der i en overtagelsessituation er sket en tilsidesættelse af ansvarskriterierne i artikel 25-28 samt 34.

Flygtningenævnet vil i helt særlige situationer, eksempelvis hvis der foreligger undskyldelige omstændigheder, kunne beslutte at tillægge en klage opsættende virkning, selvom anmodningen herom først er indgivet efter indgivelse af klagen og således ikke er indgivet rettidigt. Der vil som udgangspunkt kunne lægges vægt på omstændigheder af praktisk og ikke materiel karakter.

Såfremt en udlænding indgiver en anmodning om opsættende virkning sammen med en klage, men hvor klagen indgives efter udløb af fristen på 7 dage, afvises klagen, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 2, 1. pkt. Flygtningenævnet kan dog under særlige omstændigheder vælge at behandle klagesagen på trods af, at klagefristen ikke er overholdt. Såfremt Flygtningenævnet antager sagen til behandling på trods af fristoverskridelsen, anses anmodningen om opsættende virkning som indgivet rettidigt.

Flygtningenævnet vil derudover helt undtagelsesvist ex officio kunne beslutte at tillægge en klage opsættende virkning, uden at der er anmodet herom. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, såfremt Flygtningenævnet efter Udlændingestyrelsens afgørelse bliver bekendt med oplysninger, herunder oplysninger om klagerens individuelle forhold eller baggrundsoplysninger om de generelle forhold vedrørende asylproceduren og/eller indkvarteringsforholdene i modtagerlandet, der indebærer, at der ikke bør ske overførsel, før der er sket en prøvelse af sagen i 2. instans.

I sager, hvor klageren ønsker at være repræsenteret af DRC Dansk Flygtningehjælp, forudsætter en stillingtagen til anmodningen om opsættende virkning ikke et partsindlæg fra DRC Dansk Flygtningehjælp. Der vil således kunne træffes beslutning om opsættende virkning på baggrund af de oplysninger, der er fremkommet under Udlændingestyrelsens behandling af sagen. DRC Dansk Flygtningehjælp vil som partsrepræsentant dog ikke være afskåret fra at fremkomme med bemærkninger til spørgsmålet om opsættende virkning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13

Udlændingelovens § 36 indeholder regler om frihedsberøvelse af udlændinge.

Det foreslås i § 36, stk. 1, 1. pkt., at ændre »stk. 4« til: »stk. 5«.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 15, hvori det foreslås at indsætte et nyt stk. 4 i udlændingelovens § 36.

Til nr. 14

Udlændingelovens § 36, stk. 1-3 indeholder regler om frihedsberøvelse af udlændinge, der har indgivet ansøgning om asyl.

Der eksisterer ikke regler om frihedsberøvelse af udlændinge, hvis asylansøgning behandles i asylgrænseproceduren efter lovforslagets § 1, nr. 19, med henblik på at sikre udlændingens tilstedeværelse i den periode, hvor sagens behandling pågår.

Det foreslås i § 36, stk. 1, at indsætte et nyt 4. pkt., hvorefter politiet kan bestemme, at en udlænding, hvis asylansøgning behandles efter § 37 o, frihedsberøves for at fastholde udlændingens tilstedeværelse under asylsagsbehandlingen, hvis de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.

Forslaget vil medføre, at politiet vil kunne frihedsberøve en udlænding, der har indgivet ansøgning om asyl, og hvis sag behandles i asylgrænseproceduren, jf. den foreslåede § 37 o.

Ordningen skal ses i sammenhæng med, at en udlænding, hvis asylansøgning behandles efter den foreslåede asylgrænseprocedure, til trods for sin fysiske tilstedeværelse her i landet, ikke anses for indrejst, mens den pågældendes ansøgning om asyl behandles i asylgrænseproceduren. Det vil svare til den ordning, der indføres for de øvrige medlemslande i EU.

Frihedsberøvelse vil kunne ske under sagsbehandlingen i Udlændingestyrelsen og i Flygtningenævnet for at sikre udlændingens tilstedeværelse. Frihedsberøvelse må alene ske, når det på grundlag af en konkret vurdering af den enkelte sag viser sig nødvendigt, hvis de i udlændingelovens § 34 foranstaltninger (deponering af pas, meldepligt m.v.) ikke er tilstrækkelige til at sikre udlændingens tilstedeværelse.

Det vil bero på en konkret vurdering, om der vil være grundlag for frihedsberøvelse efter den foreslåede bestemmelse herom, eller om mindre indgribende foranstaltninger vil kunne anses for tilstrækkelige for at sikre udlændingens tilstedeværelse. Myndighederne skal i den forbindelse således vurdere, om mindre indgribende foranstaltninger er tilstrækkelige til at sikre vedkommendes tilstedeværelse.

Det vil almindeligvis tale for frihedsberøvelse, at den pågældende har været forsvundet, udeblevet eller på anden måde har unddraget sig myndighedernes opmærksomhed og efterfølgende genopdukker.

Frihedsberøvelse skal endvidere alene anvendes som en sidste udvej i overensstemmelse med principperne om nødvendighed og proportionalitet. Hvor længe, det er nødven-

digt at frihedsberøve en udlænding, vil bero på en konkret vurdering, herunder i forhold til nødvendighed og proportionalitet. Det bemærkes, at frihedsberøvelse skal være nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse, og der er ikke adgang til rutinemæssig frihedsberøvelse af alle ansøgere, hvis asylsag behandles i asylgrænseproceduren.

Det bemærkes endvidere, at der generelt er vide rammer for at frihedsberøve udlændinge, hvis asylsag behandles i asylgrænseproceduren. Således vil frihedsberøvelsen i disse tilfælde også have til formål at opretholde ordningen, hvorefter pågældende ikke anses for indrejst her i landet.

Udlændingestyrelsen vil have ansvaret for den indledende sagsbehandling i forbindelse med iværksættelse af en frihedsberøvelse, herunder om betingelserne for frihedsberøvelsen efter styrelsens opfattelse er opfyldt, og om frihedsberøvelse efter styrelsens opfattelse er nødvendig med henblik på at sikre en udlændings tilstedeværelse under sagens behandling.

Politiets beslutning om frihedsberøvelse efter den foreslåede bestemmelse vil kunne ske efter indstilling og anmodning fra Udlændingestyrelsen.

Politiet vil fortsat have enekompetencen til at udøve magt eller tvang og træffer derfor den endelige afgørelse om iværksættelse af frihedsberøvelse, ligesom politiet står for at foretage den faktiske frihedsberøvelse.

Frihedsberøvelse efter den foreslåede bestemmelse vil – i lighed med frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 36 i øvrigt – bl.a. medføre, at udlændingen efter udlændingelovens § 37, stk. 1, 1. pkt., inden 3 døgn efter frihedsberøvelsens iværksættelse vil skulle fremstilles for retten, der vil tage stilling til spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed og fortsatte opretholdelse. Retten vil beskikke en advokat for udlændingen, jf. udlændingelovens § 37, stk. 2. Retten vil endvidere fastsætte en frist for den fortsatte frihedsberøvelse, hvis frihedsberøvelsen findes lovlig. Denne frist vil senere kunne forlænges af retten, dog højst med 4 uger ad gangen, jf. udlændingelovens § 37, stk. 3, 2. og 3. pkt. Henset til de fastsatte frister for gennemførelse af screeningen, vil en sådan forlængelse dog maksimalt være af få dages varighed.

Forslaget vil endvidere indebære, at udlændingelovens § 37, stk. 10, om frihedsberøvelse i særlige faciliteter samt at uledsagede mindreårige ikke må frihedsberøves i fængsler også vil omfatte udlændinge, der frihedsberøves efter den foreslåede ordning.

Den foreslåede ordning vil ikke indebære ændringer i de gældende regler i udlændingelovens §§ 37 a-37 e om adgangen til domstolsprøvelse og legemsundersøgelse, isolation samt brev- og besøgskontrol over for udlændinge, der frihedsberøves efter den foreslåede nye bestemmelse i udlændingelovens § 36, stk. 4.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.3.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 15

Det er efter gældende ret ikke muligt at frihedsberøve en udlænding, der screenes i overensstemmelse med lovforslagets § 1, nr. 19, med henblik på at forebygge enhver risiko for forsvinden, eventuelle trusler mod den indre sikkerhed eller offentlige sundhed, der følger af en sådan forsvinden under screening.

Det foreslås i § 36 efter stk. 3 at indsætte et nyt *stk. 4*, hvorefter politiet kan bestemme, at der skal ske frihedsberøvelse for at sikre, at en udlænding, der screenes, jf. § 37 n, stk. 1, forbliver til rådighed for myndighederne for at forebygge enhver risiko for forsvinden, eventuelle trusler mod den indre sikkerhed eller offentlige sundhed, der følger af en sådan forsvinden, og de i § 34 og § 37 n, stk. 2, 2. pkt. nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.

Forslaget vil medføre, at politiet vil kunne frihedsberøve udlændinge underkastet screening, hvis det er nødvendigt – og kun så længe det er nødvendigt – for at sikre udlændingens tilstedeværelse. I overensstemmelse med forordningen vil der således ikke kunne ske rutinemæssig frihedsberøvelse af alle tredjelandsstatsborgere under screeningen.

Forslaget vil endvidere indebære, at der kun må ske frihedsberøvelse af en udlænding, der underkastes screening, når det på grundlag af en individuel vurdering af den enkelte sag viser sig nødvendigt, hvis andre mindre indgribende tvangsforanstaltninger ikke kan anvendes effektivt. Frihedsberøvelse må kun anvendes som en sidste udvej i overensstemmelse med principperne om nødvendighed og proportionalitet.

Frihedsberøvelse vil efter det foreslåede aldrig kunne opretholdes ud over screeningens varighed på enten 3 eller 7 dage. Hvor længe, det er nødvendigt at frihedsberøve en udlænding underkastet screening, vil bero på en konkret vurdering ift. både nødvendighed og proportionalitet og vil endvidere bl.a. afhænge af, hvilke sagsskridt der vil være nødvendigt at foretage.

Politiet vil fortsat som den retshåndhævende myndighed have enekompetencen til at udøve magt eller tvang og vil derfor skulle træffe den endelige afgørelse om iværksættelse af frihedsberøvelse, ligesom politiet vil skulle stå for at foretage den faktiske frihedsberøvelse.

Det er således politiet, der i forbindelse med de indledende identitets- og sikkerhedstjek vil skulle foretage den indledende vurdering af, hvorvidt der skal ske frihedsberøvelse og i så fald træffe afgørelse herom. Politiet vil i sin indledende vurdering skulle forholde sig til risikoen for, at udlændingen forsvinder, under både de dele af screeningen, som politiet forestår, og de dele, som Udlændingestyrelsen forestår.

Såfremt Udlændingestyrelsen efter modtagelse af en udlænding, der ikke i forbindelse med de indledende tjek forestået af politiet er frihedsberøvet, vurderer, at betingelserne for at frihedsberøve udlændingen er opfyldt, vil politiet kunne træffe beslutning om frihedsberøvelse efter den foreslåede bestemmelse efter indstilling og anmodning fra Udlændingestyrelsen.

Politiets beslutning om frihedsberøvelse efter den foreslåede bestemmelse vil kunne ske efter indstilling og anmodning fra Udlændingestyrelsen, når udlændingen er underkastet de dele af screeningen, som Udlændingestyrelsen forestår. Herefter følger det også, at Udlændingestyrelsen, såfremt styrelsen i løbet af screeningen vurderer, at betingelserne for frihedsberøvelse ikke længere er opfyldt, vil skulle anmode politiet om løsladelse af udlændingen. Dette vil gælde uanset, om de tre gange 24 timer er forløbet fra frihedsberøvelsens iværksættelse eller ej. En sådan stillingtagen vil navnlig være relevant, såfremt der under helbreds- eller sårbarhedstjekkene fremkommer nye oplysninger af betydning for frihedsberøvelsen. Når udlændingen er underkastet de dele af screeningen, politiet forestår, foretages den samlede og løbende vurdering af betingelserne for frihedsberøvelse af politiet.

Der vil alt efter omstændighederne kunne opstå et behov for at forlænge frihedsberøvelsen ud over tre gange 24 timer fra dens iværksættelse, fordi screeningen ikke kan afsluttes forinden. I sådanne tilfælde vil politiet skulle fremstille spørgsmålet om fortsat frihedsberøvelse af udlændingen for retten, jf. udlændingelovens § 37, stk. 1. Processen for vurderingen af, om frihedsberøvelsen på dette tidspunkt skal opretholdes, vil afhænge af, hvor i screeningen udlændingen befinder sig.

Det vil således være politiet, som foretager vurderingen af, om frihedsberøvelsen fortsat skal opretholdes, når udlændingen er underkastet de dele af screeningen, som politiet forestår. Er der behov for at forlænge frihedsberøvelsen ud over tre gange 24 timer, når udlændingen er underkastet de dele af screeningen, som Udlændingestyrelsen forestår, vil indbringelse for retten af spørgsmålet om frihedsberøvelsens fortsatte opretholdelse skulle ske efter indstilling fra Udlændingestyrelsen. Politiet vil på baggrund af indstillingen fra Udlændingestyrelsen skulle beslutte, om spørgsmålet skal indbringes for retten, eller om udlændingen skal løslades.

Det vil være et krav for frihedsberøvelse, at foranstaltninger for at sikre en udlændings tilstedeværelse eller medvirken efter udlændingelovens § 34 (deponering af pas, meldepligt m.v.), samt en beslutning om ledsaget transport efter den foreslåede § 37 n, stk. 2, 2. pkt., ikke vurderes at være tilstrækkelige til at sikre den pågældendes tilstedeværelse. Det vil bero på en konkret vurdering, om der vil være grundlag for frihedsberøvelse efter den foreslåede bestemmelse herom, eller om mindre indgribende foranstaltninger vil kunne anses for tilstrækkelige for at sikre udlændingens tilstedeværelse (juridisk fastholdelse).

Der er i overensstemmelse med forordningen generelt vide rammer for at frihedsberøve udlændinge, der underkastes

screening, med henblik på at sikre, at udlændingen forbliver til rådighed for myndighederne. Derudover vil frihedsberøvelse af udlændinge, der screenes ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, også have til formål at opretholde ordningen, hvorefter pågældende ikke anses for indrejst her i landet.

Frihedsberøvelse efter den foreslåede bestemmelse vil – i lighed med frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 36 i øvrigt – bl.a. medføre, at udlændingen efter udlændingelovens § 37, stk. 1, 1. pkt., inden tre døgn efter frihedsberøvelsens iværksættelse vil skulle fremstilles for retten, der skal tage stilling til spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed og fortsatte opretholdelse. Retten vil beskikke en advokat for udlændingen, jf. udlændingelovens § 37, stk. 2. Retten vil endvidere fastsætte en frist for den fortsatte frihedsberøvelse, hvis frihedsberøvelsen findes lovlig. Denne frist vil senere kunne forlænges af retten, dog højst med 4 uger ad gangen, jf. udlændingelovens § 37, stk. 3, 2. og 3. pkt. Henset til de fastsatte frister for gennemførelse af screeningen på 3 eller 7 dage, vil en sådan forlængelse dog maksimalt være af få dages varighed.

Forslaget vil derudover indebære, at udlændinge, der frihedsberøves efter den foreslåede ordning, også vil være omfattet af udlændingelovens § 37, stk. 10, om frihedsberøvelse i særlige faciliteter samt om at uledsagede mindreårige ikke må frihedsberøves i fængsler.

Den foreslåede ordning vil ikke indebære ændringer i de gældende regler i udlændingelovens §§ 37 a-37 e om adgangen til domstolsprøvelse og legemsundersøgelse, isolation samt brev- og besøgskontrol over for udlændinge, der frihedsberøves efter den foreslåede nye bestemmelse i udlændingelovens § 36, stk. 4.

Det følger af screeningforordningens artikel 4, stk. 2, at udsendelsesdirektivet eller nationale regler, der overholder nævnte direktiv, finder sideløbende anvendelse under screening inde i landet.

Det betyder bl.a., at udlændinge underkastet screening, som ikke har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, og som navnlig er udvist administrativt efter udlændingelovens § 25 b, vil skulle frihedsberøves efter hjemrejselovens § 16.

En udlænding underkastet screening vil fortsat kunne frihedsberøves efter de øvrige bestemmelser i udlændingelovens § 36 og hjemrejselovens § 16, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 16

Det fremgår af udlændingelovens § 36, stk. 4, 1. pkt., at der ved beslutning om frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, 1. pkt., skal lægges særlig vægt på, om den pågældende udlænding

har søgt asyl i andre lande, der er tilsluttet Dublinforordningen, eller under opholdet i Danmark har forsøgt at indrejse og søge asyl i en anden medlemsstat.

Endvidere følger det af udlændingelovens § 36, stk. 4, nr. 1-7, at der skal lægges vægt på, om den pågældende antræffes af politiet og ikke har indgivet ansøgning om asyl her i landet eller i øvrigt ikke har ret til at opholde sig her i landet, om den pågældende tidligere har været overført fra Danmark i medfør af Dublinforordningen og på ny er indrejst her i landet, eller om den pågældende tidligere har unddraget sig eller forsøgt at unddrage sig afvisning eller overførsel. Der skal endvidere lægges vægt på, om den pågældende har forsømt at overholde foranstaltninger, som den pågældende er pålagt i medfør af udlændingelovens § 34 til sikring af den pågældendes tilstedeværelse, om den pågældende over for udlændingemyndighederne eller politiet har givet udtryk for ikke at ville følge en afgørelse om afvisning eller overførsel, eller om den pågældende er blevet udvist administrativt efter udlændingelovens § 25 a, stk. 2, eller § 25 b. Endelig skal det tillægges vægt, om den pågældende er indrejst i strid med et indrejseforbud udstedt her i landet eller i en anden medlemsstat, eller om sagens omstændigheder i øvrigt, herunder længden af et ulovligt ophold, styrker vurderingen af, at der er en væsentlig risiko for forsvinden.

Det foreslås, at der i § 36, stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 5, 1. pkt., efter »stk. 1, 1. pkt.,« indsættes: »eller stk. 4,«.

Forslaget vil indebære, at politiet ved beslutning om frihedsberøvelse af en udlænding underkastet screening samt en udlænding, hvis ansøgning om asyl behandles i asylgrænseproceduren, i det omfang der er relevant for persongruppen, vil skulle lægge særlig vægt på de hensyn, der fremgår af § 36, stk. 4, der bliver stk. 5.

Myndighederne vil efter den foreslåede ordning for at leve op til forpligtelserne i screeningforordningen skulle vægte hensynene, der fremgår af § 36, stk. 4, der bliver til nr. 5, tungere end tilfældet er i dag, hvor hensynene anvendes i vurderingen af nødvendigheden af frihedsberøvelse med henblik på at sikre muligheden for afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a. Det bemærkes i den forbindelse, at screeningen maksimalt vil være af 3 eller 7 dages varighed, og at der i denne helt indledende fase af myndighedernes håndtering af en ulovlig indrejse er et væsentligt hensyn til at sikre myndighedernes mulighed for særligt at fastslå udlændingens identitet, og hvorvidt udlændingen udgør en risiko for den indre sikkerhed.

Det vil for vurderingen efter den foreslåede ordning særligt være relevant, såfremt en udlænding uden lovligt ophold antræffes af politiet og først i den forbindelse indgiver en ansøgning om asyl, da det i almindelighed må forventes, at der i så fald er en større risiko for, at udlændingen forsvinder. Politiet vil i sådanne tilfælde dog fortsat skulle vurdere, om administrative foranstaltninger efter § 34 eller ledsaget transport er tilstrækkeligt for at imødekomme en evt. forsvindingsrisiko. Som det også fremgår ovenfor vil det i al-

mindelighed tale for brug af administrative foranstaltninger efter § 34, hvis udlændingen medvirker til screening, og der i øvrigt ikke er indikationer på, at udlændingen vil forsvinde. I en situation, hvor udlændingen i det store og hele medvirker og samarbejder, men tilkendegiver, at vedkommende ikke ønsker at gennemføre dele af screening, vil det konkret kunne tale for iværksættelse af ledsaget transport. Hvor modstanden mod screening bliver mere udtalt, eller udlændingen i øvrigt tilkendegiver et ønske om at unddrage sig myndighederne, f.eks. ved at give udtryk for ikke at ville tage ophold på en screeningfacilitet, herunder ved at udtrykke ønske om at søge asyl i et andet medlemsland, vil politiet kunne være nødsaget til at frihedsberøve den pågældende.

Modsat vil det i almindelighed tale imod nødvendigheden af frihedsberøvelse, såfremt udlændingen selv har rettet henvendelse til myndighederne med henblik på at indgive en ansøgning om asyl. Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 14, og pkt. 3.2.3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Derudover vil der kunne lægges vægt på sagens omstændigheder i øvrigt, herunder længden af et ulovligt ophold, og hvorvidt udlændingen i øvrigt fuldt ud samarbejder.

Til nr. 17

Det fremgår af § 37, stk. 9, 1. og 2. pkt., i udlændingeloven, at frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, 1. pkt., ikke må opretholdes, hvis Udlændingestyrelsen ikke inden 1 måned fra tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om opholdstilladelse efter § 7 har indgivet en anmodning til en anden medlemsstat om overtagelse eller tilbagetagelse. Er der ikke indgivet en sådan ansøgning, må frihedsberøvelsen ikke opretholdes, hvis Udlændingestyrelsen ikke har indgivet en anmodning til en anden medlemsstat om overtagelse eller tilbagetagelse inden 1 måned fra det tidspunkt, hvor den pågældendes tilstedeværelse i landet er kommet til udlændingemyndighedernes kendskab.

Det foreslås, at der i § 37, stk. 9, 1. og 2. pkt., indsættes efter »eller«: »en meddelelse om«.

Forslaget er en konsekvens af AM-forordningens artikel 41, hvorefter der som noget nyt skal indgives en meddelelse om tilbagetagelse i modsætning til Dublinforordningens artikel 23, hvorefter der skal fremsættes en anmodning om tilbagetagelse.

Til nr. 18

Det fremgår af § 37, stk. 9, 3. pkt., i udlændingeloven, at fra det tidspunkt, hvor en anden medlemsstat har accepteret overtagelse eller tilbagetagelse, eller hvor en klage ikke længere har opsættende virkning, må frihedsberøvelse efter hjemrejselovens § 16, stk. 5, ikke finde sted i et tidsrum, der overstiger 6 uger.

Det foreslås i § 37, stk. 9, 3. pkt., indsættes efter »overtagelse eller«: »bekræftet«, og »6 uger« ændres til: »5 uger«.

Forslaget er en konsekvens af AM-forordningens artikel 41, stk. 3, hvorefter en meddelelse om tilbagetagelse som noget nyt blot skal bekræftes i modsætning til Dublinforordningens artikel 23, hvorefter en anmodning skal accepteres.

Ændringen er endvidere en konsekvens af den ændring, der følger af AM-forordningens artikel 45, stk. 4, hvorefter fristen for, hvor længe en frihedsberøvelse må opretholdes, såfremt en ansøger er frihedsberøvet efter artikel 44, ændres fra 6 uger til 5 uger.

Til nr. 19

Der findes ikke i dansk ret regler, der svarer til reglerne i screeningforordningen eller til asylgrænseproceduren efter asylprocedureforordningen. Der findes desuden ikke regler, som svarer til reglerne i grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen om frist for frivillig udrejse for udlændinge, der har fået afslag i asylgrænseproceduren.

Det foreslås, at der i udlændingeloven efter kapitel 6 a indsættes et nyt *kapitel 6 b* med *kapitelloverskriften* "Screening og asylgrænseprocedure m.v.".

Den foreslåede indsættelse af et nyt kapitel i udlændingeloven vil understøtte lovens læsevenlighed, ligesom kapitelloverskriften vil afspejle indholdet i de bestemmelser, som i øvrigt foreslås indført i lovforslagets § 1, nr. 19.

(Til § 37 n)

Der findes ikke i dag regler om screening af tredjelandsstatsborgere, der svarer til screeningen i henhold til screeningforordningen. Danmark lever imidlertid allerede efter gældende ret op til en række af forpligtelserne i screeningforordningen. Det bemærkes i den forbindelse, at dansk ret, herunder udlændingeloven, finder anvendelse for personer, der screenes i overensstemmelse med screeningforordningen.

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i udlændingeloven som § 37 n.

Det foreslås som *stk. 1*, at en udlænding omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af screening af tredjelandsstatsborgere ved de ydre grænser (screeningforordningen) screenes i overensstemmelse med reglerne heri.

For så vidt angår persongruppen omfattet af screening vil den foreslåede ordning medføre, at udlændinge omfattet af screeningforordningen vil blive screenet i overensstemmelse hermed.

Screeningen vil således i overensstemmelse med forordningen bl.a. omfatte udlændinge, der pågribes i ulovlig passage af grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, uden at opfylde indrejsebetingelserne i Schengen-grænsekodeksen, og udlændinge, der er ilandsat efter en eftersøgnings- og redningsaktion som omhandlet i den internationale konvention om maritim eftersøgning og redning, der blev vedtaget den 27. april 1979. Dette gælder uanset,

om den pågældende indgiver en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 (asyl).

Screeningen vil omvendt ikke skulle omfatte udlændinge, som i forbindelse med grænsekontrol bliver nægtet indrejse i Danmark, jf. udlændingelovens § 28. Det samme vil være tilfældet, såfremt en udlænding afvises eller tilbagetages til et land, der deltager i overenskomst af 12. juli 1957 mellem Danmark, Finland, Norge og Sverige om ophævelse af paskontrolten ved de fælles nordiske grænser (paskontroloverenskomsten), jf. udlændingelovens § 28, stk. 4, eller afvises til Tyskland efter aftale mellem Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland om udbringelse af personer fra Danmark til Forbundsrepublikken Tyskland og fra Forbundsrepublikken Tyskland til Danmark (grænseoverløberoverenskomsten), som kundgjort i Lovtidende C ved bekendtgørelse nr. 37 af 27. august 1954, jf. udlændingelovens § 28, stk. 3.

Screeningen vil endvidere omfatte udlændinge, der ved en grænseovergang ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, ansøger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 (asyl), og som ikke opfylder indrejsebetingelserne i Schengengrænsekodeksens artikel 6.

Asylansøgere ved grænseovergangssteder skal kun registreres i Eurodac én gang som asylansøgere, jf. artikel 15, stk. 1, litra b, i Eurodac-forordningen.

Under screeningen anses disse udlændinge ikke for indrejste. Der henvises i den forbindelse til pkt. 3.2.3.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger for så vidt angår juridisk fastholdelse (legal fiction of non-entry), der finder anvendelse for bl.a. personer, der screenes.

En udlænding, der har opnået særlig tilladelse til at indrejse i Danmark i henhold til Schengengrænsekodeksens artikel 6, stk. 5, litra c, jf. udlændingelovens § 28, stk. 5, er kun omfattet af screeningen, såfremt vedkommende ansøger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7.

Endelig vil også en udlænding, der pågribes her i landet med ulovligt ophold, være omfattet af screeningen, såfremt der ikke kan påvises en lovlig indrejse i Schengenområdet, og såfremt vedkommende ikke tidligere er blevet underkastet screening af en medlemsstat.

Såfremt udlændingen efter afsluttet screening har forladt Schengenområdet og indrejser på ny, vil vedkommende skulle screenes på ny, såfremt vedkommende i øvrigt er omfattet af personkredsen for screening.

Den foreslåede ordning vil for så vidt angår screeningens nærmere indhold medføre, at udlændinge omfattet af screeningen vil skulle underkastes et indledende helbredstjek, et indledende sårbarhedstjek, fastlæggelse af identitet, registrering af biometriske oplysninger i Eurodac og en sikkerhedskontrol. En screeningformular vil blive udfyldt, og udlændingen vil blive henvist til rette asyl- eller udsendelsesmyndig-

hed – det vil sige politiet, Udlændingestyrelsen eller Hjemrejsestyrelsen.

I forhold til den nærmere screening vil det betyde, at politiet vil udføre sikkerhedstjek og identitetstjek i overensstemmelse med screeningforordningens artikel 14-16, herunder søgning i relevante EU-databaser samt registrering i Eurodac.

Såfremt en udlænding omfattet af screeningforordningens artikel 5, stk. 1, det vil sige udlændinge, der screenes på en medlemsstats ydre grænse, ikke indledningsvist indgiver en ansøgning om asyl men først senere i forbindelse med screeningen indgiver en sådan, er der dog først en forpligtelse til at registrere asylansøgningen i Eurodac, efter screeningen er afsluttet, og udlændingen er henvist til rette myndighed, jf. artikel 18.

I det omfang, en udlændings identitet ikke allerede er fastlagt i forbindelse med indrejsekontrol, skal politiet således forestå denne fastlæggelse ved hjælp af bl.a. identitetspapirer, rejsedokumenter, data eller oplysninger, som udlændingen forelægger eller indhenter, og biometriske oplysninger. På baggrund af disse oplysninger vil politiet foretage forespørgsler i relevante EU-databaser og nationale databaser med henblik på identifikation og verifikation af identiteten. Identiteten som fastlagt under screening er en indledende fastlæggelse af bl.a. nationalitet, og denne fastlæggelse er ikke bindende under de efterfølgende procedurer. Såfremt myndighederne efterfølgende vurderer, at vedkommende har en anden nationalitet m.v., kan dette således ændres.

Politiet vil under sikkerhedskontrollen verificere, om udlændingen kunne udgøre en trussel mod den indre sikkerhed. I det omfang, en sådan kontrol ikke allerede har fundet sted i forbindelse med grænsekontrol, herunder efter Schengengrænsekodeksens artikel 8, stk. 3, vil politiet søge i de relevante EU-databaser og nationale databaser.

Når politiet har gennemført sikkerheds- og identitetstjek, skal den udfyldte screeningformular sendes til Udlændingestyrelsen med henblik på, at Udlændingestyrelsen indkvarterer den pågældende og udfører de resterende tjek i overensstemmelse med screeningforordningen. Der vil således være tale om en del af screeningen, som Udlændingestyrelsen forestår. Ansvar for den videre screening og indkvartering af udlændinge, som ikke er frihedsberøvet, overgår således fra politiet til Udlændingestyrelsen på dette tidspunkt af screeningen.

Den foreslåede ordning vil videre medføre, at personer, der underkastes screening, efter de indledende tjek, der foretages af politiet, skal indkvarteres på den lokation eller den facilitet, der er udpeget med henblik på screening, hvor Udlændingestyrelsen skal foretage et indledende helbredstjek og sårbarhedstjek i overensstemmelse med screeningforordningens artikel 12. Under screeningen skal myndighederne generelt sikre, at udlændinge oplyses i overensstemmelse med screeningforordningens artikel 11, herunder om formå-

let med, varigheden af og elementerne i screening og retten til at søge asyl.

Helbredstjekket vil skulle foretages af kvalificeret lægefagligt personale, der skal fastslå, hvorvidt udlændingen har behov for lægehjælp eller isolation af hensyn til den offentlige sundhed. Det kan ud fra de helbredsmæssige omstændigheder vedrørende udlændingens generelle tilstand besluttes, at der ikke er behov for yderligere helbredstjek.

Sårbarhedstjekket vil skulle foretages af specialiseret personale, der er uddannet hertil, med henblik på at fastslå, om en udlænding er statsløs, er en sårbar person eller et offer for tortur eller anden umenneskelig eller nedværdigende behandling, eller om udlændingen har særlige behov som omhandlet i udsendelsesdirektivet, herunder mindreårige, uledsagede mindreårige, handicappede, ældre, gravide, enlige forældre med mindreårige børn og udlændinge, der har været udsat for tortur, voldtægt eller andre grove former for psykisk, fysisk eller seksuel vold. Hvis der under tjekket er tegn på sårbarheder eller særlige modtagelses- eller proceduremæssige behov, skal udlændingen modtage rettidig og tilstrækkelig støtte i passende faciliteter i betragtning af deres fysiske og mentale sundhed. Når udlændingen er mindreårig, vil støtten blive ydet på en børnevenlig og alderssvarende måde af personale, der er uddannet og kvalificeret til at håndtere mindreårige.

Oplysningerne i screeningformularen vil kunne gøres til genstand for administrativ og retslig prøvelse under en eventuel efterfølgende asyl- eller tilbagesendelsesprocedure. Det vil sige, at myndighederne ikke er bundet af det i screeningformularen angivne. Udlændingen skal i forbindelse med hvert tjek have mulighed for at angive, om oplysningerne i formularen er ukorrekte. Den myndighed, der er ansvarlig for at registrere oplysningen, skal i så fald registrere dette snarest muligt og senest inden formularen sendes videre til en anden myndighed.

Screeningen skal i overensstemmelse med forordningen foretages inden 7 eller 3 dage, alt efter om der er tale om henholdsvis screening ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, eller screening inde i landet.

Såfremt de obligatoriske tjek ikke er foretaget inden de i screeningforordningen fastsatte frister, vil screeningen fortsat skulle afsluttes, og udlændingen vil skulle henvises til rette asyl- eller udsendelsesmyndighed i overensstemmelse med screeningforordningens artikel 18, stk. 5, 2. pkt. Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at de relevante myndigheder snarest muligt efter endt screening vil skulle gennemføre de obligatoriske tjek, der ikke er foretaget inden for de i forordningen fastsatte frister.

Såfremt udlændingen har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, vil udlændingen blive henvist til politiet med henblik på den indledende registrering af asylansøgningen. Såfremt en sådan registrering allerede er fore-

taget, vil asylansøgningen blive behandlet efter vanlig procedure i Udlændingestyrelsen, indledningsvist i forhold til Udlændingestyrelsens afgørelse om afvisning eller overførsel, jf. udlændingelovens § 48 a.

Såfremt udlændingen, der ikke har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, og ikke på andet grundlag har ret til at opholde sig her i landet, har pligt til at udrejse, jf. hjemrejselovens § 1, stk. 1. Det bemærkes i den forbindelse, at hjemrejseloven vil finde anvendelse sideløbende med screening inde i landet af udlændinge, der ikke har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7.

Det bemærkes endvidere, at der ved afslutning af screening fortsat vil skulle vurderes, om der er grundlag for administrativ udvisning af den pågældende, da dette vil kunne have betydning for fastsættelse af et eventuelt indrejseforbud. Det vil endvidere have betydning for Hjemrejsestyrelsens behandling af sagen.

Det bemærkes, at screening ikke er en selvstændig procedure, og at henvisningen til den relevante myndighed ved afslutning af screeningen ikke er en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Der er således tale om en procesledende beslutning, og af samme grund vil henvisningen ikke kunne påklages.

Ved afslutning af screeningen og efter screeningmyndighederne har udfyldt screeningformularen i overensstemmelse med screeningforordningens artikel 17, vil Udlændingestyrelsen henvise udlændingen til den rette myndighed i overensstemmelse med artikel 18. Screeningformularen skal endvidere fremsendes til denne rette myndighed.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Udlændinge omfattet af den foreslåede § 37 n, vil fortsat være omfattet af de almindelige bestemmelser i udlændingelovens kapitel 7 om kontrollen med udlændinges indrejse, ophold og udrejse m.v., herunder reglerne om Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse efter udlændingelovens § 42 a, samt § 43 om politiets mulighed for at indkvartere udlændinge, der ansøger om asyl efter at være blevet pågrebet i det grænsenære område. Dertil kommer, at der – såfremt betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt – vil kunne træffes afgørelse om administrativ udvisning af en udlænding, der screenes inde i landet, og som ikke har indgivet en ansøgning om asyl. Modsat vil der ikke kunne træffes afgørelse om administrativ udvisning af udlændinge, der screenes ved den ydre grænse, jf. screeningforordningens artikel 5, idet disse udlændinge ikke anses for indrejst.

Screeningmyndighederne vil for at opretholde den foreslåede ordning i videst muligt omfang under screeningen skulle sikre, at en udlænding forbliver til myndighedernes rådighed under screeningen, herunder sikring af tilstedeværelse på det indkvarteringssted, som Udlændingestyrelsen anviser. Det skal navnlig bemærkes, at screening af en udlænding ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventio-

nen, vil nødvendiggøre, at screeningmyndighederne har den tilstrækkelige hjemmel til at sikre, at en udlænding underkastet screening forbliver til rådighed for de nationale myndigheder, da en sådan udlænding ikke vil gives tilladelse til at indrejse her i landet.

Screeningmyndighederne vil derfor i forbindelse med screening af en udlænding have vide rammer for at sikre, at pågældende forbliver til rådighed for myndighedernes udførelse af screeningen, særligt i forhold til at forebygge enhver risiko for forsvinden og eventuelle trusler mod den indre sikkerhed og offentlige sundhed, der følger af en sådan forsvinden.

Udlændingelovens § 34 indeholder i dag mulighed for at pålægge en udlænding en række foranstaltninger for at sikre vedkommendes tilstedeværelse. Disse foranstaltninger vil i vidst mulige omfang skulle anvendes under screening for at leve op til kravet i screeningforordningen om at forebygge enhver risiko for forsvinden.

Udlændingestyrelsen vil således ved indkvartering af udlændinge, der screenes, i videst muligt omfang skulle iværksætte foranstaltninger, der sikrer, at udlændingen forbliver på det anviste indkvarteringssted. Det bemærkes i den forbindelse, at screeningen alene vil være af 3 eller 7 dages varighed, og at der i denne helt indledende fase af myndighedernes håndtering af en ulovlig indrejse er et væsentligt hensyn til at sikre myndighedernes mulighed for særligt at fastslå udlændingens identitet, og hvorvidt udlændingen udgør en risiko for den indre sikkerhed. Det vil således skulle være det klare udgangspunkt, at udlændingen skal opholde sig på det anviste indkvarteringssted under hele screeningen.

Bestemmelse om foranstaltninger for at sikre en udlændings tilstedeværelse eller medvirken under screeningen vil afgøres efter udlændingeloven. Foranstaltninger med henblik på udsendelse, som hjemlet i hjemrejseloven, vil derimod blive truffet, når udlændingen efter endt screening er henvist til den relevante udsendelsesprocedure. For så vidt angår udlændinge, der under screeningen udvises administrativt, vil bestemmelse om foranstaltninger for at sikre en udlændings tilstedeværelse eller medvirken under screening skulle træffes efter hjemrejseloven.

I det tilfælde, hvor foranstaltningerne i udlændingelovens § 34 ikke er tilstrækkelige til at sikre en udlændings tilstedeværelse eller medvirken under screeningen, henvises til lovforslagets § 1, nr. 15, om frihedsberøvelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås som *stk. 2*, at udlændingen under screeningen skal tage ophold på det sted, som Udlændingestyrelsen anviser. Vurderer politiet, at der er risiko for, at udlændingen forsvinder under transporten fra politiet til screeningfaciliteten, kan der iværksættes ledsaget transport af udlændingen.

For så vidt angår indkvartering under screening vil den fore-

slåede ordning medføre, at en udlænding under screeningen vil skulle tage ophold på det sted, som Udlændingestyrelsen anviser. Det vil i praksis betyde, at persongruppen – som det allerede i dag er tilfældet efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 4. pkt. – vil skulle tage ophold på det indkvarteringssted, som Udlændingestyrelsen anviser. Anvisningen anses ikke for at være en tilladelse til at indrejse.

Udlændinge underkastet screeningen vil være omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse i det omfang, det følger af udlændingelovens § 42 a. Det betyder, at Udlændingestyrelsen vil skulle dække udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser og forestå indkvartering af de pågældende, så længe de ikke afsoner straf eller i øvrigt er frihedsberøvet.

Såfremt der er et umiddelbart behov herfor, kan politiet drage omsorg for indkvartering og underhold af samt nødvendige sundhedsmæssige ydelser til udlændinge, der under screeningen har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7. Bestemmelsen giver f.eks. politiet mulighed for at indkvartere udlændinge, der ansøger om asyl efter at være blevet pågrebet i det grænsenære område, indtil en eventuel overførsel til Tyskland i medfør af den dansk-tyske grænseoverløberoverenskomst. Politiet vil endvidere have mulighed for at indkvartere udlændingen, såfremt gennemførelse af sikkerheds- og identitetstjek samt transport til en screeningfacilitet ikke umiddelbart kan lade sig gøre, inden indkvartering er nødvendig. Politiet afholder udgifterne her til, jf. udlændingelovens § 43.

I de tilfælde, hvor udlændingen ikke har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, men hvor gennemførelse af sikkerheds- og identitetstjek samt transport til en screeningfacilitet ikke umiddelbart kan lade sig gøre, inden indkvartering er nødvendig, vil politiet have mulighed for at anholde udlændingen efter udlændingelovens § 59, hvorefter bl.a. udlændinge, der indrejser eller udrejser uden om paskontrollen her i landet eller uden for grænseovergangsstedets åbningstid, eller som opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse, kan straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder, såfremt betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Udlændingestyrelsen træffer inden for rammerne af screeningforordningen beslutning om etablering og geografisk placering af de screeninglokaliteter, hvor udlændinge underkastet screeningen skal anvises at tage ophold. Det bemærkes i den forbindelse, at indkvartering af udlændinge underkastet screening ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, ifølge screeningforordningens artikel 8, stk. 1, skal finde sted generelt ved eller i nærheden af de ydre grænser eller alternativt på andre steder på medlemsstatens område. Det er således ikke efter screeningforordningen krævet, at screening af denne persongruppe skal foregå på eller i nærheden af grænsen. Udlændinge, der screenes inde i landet, skal ifølge forordningens artikel 8, stk. 2, indkvarteres et egnet og passende sted på medlemsstatens område.

Den foreslåede ordning vil videre medføre, at politiet vil skulle foretage en konkret og individuel risikovurdering af alle udlændinge, der screenes, med henblik på at beslutte, om ledsaget transport anses som nødvendigt for at forebygge enhver risiko for forsvinden under transporten til en screeningfacilitet og eventuelle trusler mod den indre sikkerhed og offentlige sundhed, der følger af en sådan forsvinden. Vurderingen vil skulle foretages som led i den samlede vurdering af, hvilke foranstaltninger der er nødvendige for at sikre, at udlændingen forbliver til rådighed for screeningmyndighederne, så længe screeningen pågår, for at forebygge enhver risiko for forsvinden samt eventuelle trusler mod den indre sikkerhed eller offentlige sundhed, der følger af en sådan forsvinden. Det vil således indledende skulle vurderes, hvorvidt iværksættelse af mindre indgribende foranstaltninger, jf. § 34, er tilstrækkelig til at sikre udlændingens tilstedeværelse. Såfremt dette ikke er tilfældet, vil det skulle vurderes, hvorvidt ledsaget transport i tilstrækkelig grad forebygger risiko for forsvinden under transport til en screeningfacilitet. Kun såfremt dette ikke er tilfældet, vil det skulle vurderes, hvorvidt betingelserne for frihedsberøvelse efter § 36 er opfyldt.

Ledsaget transport kan f.eks. være relevant i situationer, hvor en udlænding uden lovligt ophold antræffes af politiet inde i landet og i den forbindelse ansøger om asyl, og hvor betingelserne for frihedsberøvelse ikke er opfyldt. Der vil i den forbindelse kunne lægges vægt på, hvorvidt udlændingen under de indledende tjek fuldt ud eller delvist har medvirket til sagsoplysninger, herunder hvorvidt udlændingen lever op til kravene i screeningforordningens artikel 9, hvorefter udlændingen under screeningen skal forblive til rådighed for screeningmyndighederne, og angive sit navn, fødselsdato, køn og nationalitet og stille dokumenter og oplysninger, som dokumenterer disse oplysninger, til rådighed, hvis de er tilgængelige, samt afgive biometriske oplysninger.

Derimod vil udlændinge, der vurderes at samarbejde og leve op til forpligtelserne efter screeningforordningen, og hvor der ikke i øvrigt er indikationer på, at pågældende vil forsvinde, kunne få en billet til offentlig transport i lighed med nuværende praksis.

Det bemærkes, at udlændinge, der i forlængelse af ankomsten til Danmark selv opsøger myndighederne for at søge asyl, som udgangspunkt må formodes at ville medvirke til screening og den efterfølgende asylprocedure, og at selvtransport kan være relevant for sådanne udlændinge, medmindre der foreligger indikationer på det modsatte. Såfremt udlændingen i forbindelse med de indledende tjek ikke medvirker til screeningen i fuld overensstemmelse med screeningforordningens artikel 9, vil dette tale for nødvendigheden af ledsaget transport.

Det bemærkes videre, at udlændinge uden lovligt ophold, der pågribes inde i landet og ikke i den forbindelse ansøger om asyl, allerede i dag oftest frihedsberøves. Der vil i de tilfælde ikke skulle arrangeres transport til screeningfa-

ciliteten. Ledsaget transport vil dog efter en konkret og individuel vurdering kunne være nødvendig og tilstrækkelig til at sikre udlændingens tilstedeværelse under transport til en screeningfacilitet, såfremt udlændingen i øvrigt fuldt ud samarbejder, og der ikke i øvrigt er nogen indikationer på, at vedkommende vil forsvinde.

I de tilfælde, hvor politiet vurderer, at ledsaget transport er nødvendig for at forebygge, at udlændingen forsvinder under transporten til en screeningfacilitet, vil politiet skulle orientere indkvarteringsoperatøren på den modtagende screeningfacilitet herom, hvorefter transporten iværksættes med henblik på den videre screening og indkvartering. Udlændinge, som skal befordres til screeningfaciliteten ved ledsaget transport, er ikke frihedsberøvede og kan således ikke tvinges til at opholde sig et bestemt sted under afventning af transporten.

Transporten vil som udgangspunkt ske ved privat vagtfirma. Udlændingen vil således blive ledsaget af en vagt fra et vagtfirma.

Det vil ikke være muligt at tvinge udlændingen til at gennemføre transporten ligesom politiet ikke vil skulle bevogte udlændingen med henblik på transportens gennemførelse. Det vil sige, at udlændingen vil kunne udeblive både før, under og efter transporten, uden at vagten, der forestår transporten, har mulighed for at gribe ind.

Beslutningen om ledsaget transport vil fortsat udgøre faktisk forvaltningsvirksomhed, og der vil således ikke være tale om en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Beslutningen vil derfor ikke kunne påklages.

Det foreslås som *stk. 3*, at en udlænding, der screenes efter den foreslåede § 37 n, stk. 1, ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, jf. screeningforordningens artikel 5, stk. 1 og 2, ikke anses for indrejst her i landet under screening.

Den foreslåede ordning vil medføre, at udlændinge, der ikke opfylder indrejsebetingelserne i Schengengrænsekodexens artikel 6, og som enten pågribes i forbindelse med en uautoriseret passage af Danmarks grænse til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, uden at blive afvist ved grænsen, eller ansøger om international beskyttelse ved grænseovergange til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, ikke anses for indrejst her i landet. Ordningen vil kun blive opretholdt, så længe udlændingen ikke meddeles opholdstilladelse eller en indrejsetilladelse under screeningen.

Det vil imidlertid ikke betyde, at screeningen af denne persongruppe skal foregå på grænsen, idet forordningen alene fastsætter, at screeningen skal foretages på egnede og passende steder, generelt ved eller i nærheden af de ydre grænser eller alternativt på andre steder på dens område. Det vil således være op til screeningmyndighederne at udpege, hvor screeningen skal finde sted.

Udlændingen vil efter afsluttet screening anses for at være indrejst, medmindre udlændingen har indgivet en ansøgning om asyl, og denne ansøgning behandles efter den foreslåede asylgrænseprocedure efter den foreslåede § 37 o.

Udlændinge omfattet af den foreslåede bestemmelse vil ikke anses som indrejst, uanset om faciliteten placeres i nærheden af grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, et transitområde eller et andet sted inde i landet. Det samme vil gøre sig gældende, hvis der er behov for at overføre en udlænding til en anden lokalitet som led i screeningen. Det kan eksempelvis være ved akut behov for lægelig behandling uden for indkvarteringsstedet, eller i tilfælde hvor den pågældende frihedsberøves i forbindelse med behandlingen af sagen, hvorved den pågældende ikke længere befinder sig på den facilitet, der er udpeget til brug for screeningen.

Ordnningen vil betyde, at udlændingen ikke vil være omfattet af udsendelsesdirektivet under screeningen, og vil således fortsat kunne afvises efter udlændingelovens § 28 ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen. Dette gælder også, selvom vedkommende er indkvarteret i en screeningfacilitet. Det vil bl.a. betyde, at en asylansøger omfattet af screeningforordningens artikel 5, stk. 2, der under screeningen frafalder sin asylansøgning, vil kunne tilbageføres fra en screeningfacilitet til grænsen, og derfra afvises efter de gældende bestemmelser herom, jf. § 28.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.3.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås som *stk. 4*, at Folketingets Ombudsmand fører tilsyn efter screeningforordningens artikel 10, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse i § 37 n, stk. 4, gennemfører artikel 10, stk. 2, i screeningforordningen. Efter denne bestemmelse er medlemsstaterne forpligtede til at sørge for at etablere en uafhængig overvågningsmekanisme, som skal overvåge overholdelse af EU-retten og folkeretten, herunder EU's Charter om grundlæggende rettigheder, navnlig for så vidt angår adgang til asylproceduren, princippet om non-refoulement, barnets tarv og de relevante regler om frihedsberøvelse, herunder relevante bestemmelser om frihedsberøvelse i national ret, under screeningen.

Den foreslåede ordning vil medføre, at Folketingets Ombudsmand udpeges som national uafhængig overvågningsmekanisme efter screeningforordningens artikel 10, stk. 2, og at ombudsmanden vil skulle varetage opgaven med gennem tilsynsbesøg at føre tilsyn med overholdelse af grundlæggende rettigheder efter EU-retten og folkeretten under screeningen, jf. screeningforordningens artikel 10, stk. 2.

Ordnningen vil endvidere medføre, at tilsynet efter screeningforordningens artikel 10, stk. 2, vil blive gennemført i henhold til OPCAT-samarbejdet. Det vil betyde, at DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur og Institut for Menneskerettigheder sammen med Folketingets Ombudsmand vil deltage i tilsynsbesøg.

Ombudsmanden vil efter lovforslaget i overensstemmelse med screeningforordningen skulle foretage et overordnet og generelt tilsyn, der vil skulle have juridisk karakter, af screeningmyndighedernes overholdelse af grundlæggende rettigheder inden for EU-retten og folkeretten, herunder EU's Charter om grundlæggende rettigheder, i forbindelse med alle aktiviteter, der udføres i medfør af screeningforordningen.

Ombudsmandens opgaver i forhold til screeningforordningen vil skulle varetages inden for rammerne af ombudsmandsloven. Det betyder eksempelvis, at ombudsmanden skal bedømme, om myndighederne eller personer, der er omfattet af ombudsmandens virksomhed, handler i strid med gældende ret eller på anden måde gør sig skyldige i fejl eller forsømmelser ved udøvelsen af deres opgaver, jf. ombudsmandslovens § 21. I det omfang ombudsmanden som led i tilsynet gennemfører inspektioner efter § 18 i ombudsmandsloven, kan ombudsmanden endvidere bedømme forholdene ud fra almenmenneskelige og humanitære synspunkter. Tilsynet vil samtidig skulle føres med de begrænsninger, der følger af bl.a. ombudsmandslovens § 7, stk. 1, hvorefter ombudsmanden som udgangspunkt ikke er kompetent over for private, medmindre forholdet er omfattet af ombudsmandens tilsynsvirksomhed i medfør af ombudsmandslovens § 7, stk. 1, 2. eller 3. pkt.

Ordnningen vil indebære, at ombudsmanden vil skulle føre tilsyn med, om en udlændings grundlæggende rettigheder overholdes i forbindelse med screeningen. Tilsynet vil ikke omfatte en prøvelse af selve screeningen, herunder det gennemførte helbreds- og sårbarhedstjek, jf. screeningforordningens artikel 12, eller om myndighederne i den forbindelse lever op til forpligtelserne efter screeningforordningen, men spørgsmålet om, hvorvidt udlændingens grundlæggende rettigheder er overholdt under screeningen. Det bemærkes i den forbindelse, at ombudsmanden ikke skal føre tilsyn med screeningmyndighedernes behandling af personoplysninger, da denne opgave varetages af Datatilsynet. Tilsynet vil således skulle omfatte de for screeningen centrale grundlæggende rettigheder, hvilket omfatter adgang til asylproceduren, princippet om non-refoulement, barnets tarv og de relevante regler om frihedsberøvelse, herunder relevante bestemmelser om frihedsberøvelse i national ret. Der henvises i forlængelse heraf til beskrivelsen nedenfor af tilsynets konkrete elementer, herunder i forhold til ombudsmandens beføjelser.

Ombudsmanden vil således i forbindelse med tilsynsbesøgene skulle føre tilsyn med, om udlændinge har adgang til asylproceduren, herunder om princippet om non-refoulement overholdes under screeningen. Der vil være tale om et tilsyn med, at det under screeningen mere generelt sikres, at en udlænding får adgang til asylproceduren, såfremt den pågældende i forbindelse med screening indgiver en ansøgning om asyl, det vil sige et tilsyn med, om screeningmyndighederne generelt henviser asylansøgere til de kompetente asylmyndigheder, og ikke afskærer udlændinge fra muligheden for at søge asyl. Det bemærkes i den forbindelse, at Flygt-

ningenævnet ikke er at anse som en screeningmyndighed efter forordningen, hvorfor der således ikke vil skulle føres tilsyn med Flygtningenævnet. Dette er i øvrigt i overensstemmelse med udlændingelovens § 58 a, hvorefter Folketingets Ombudsmands virksomhed ikke omfatter Flygtningenævnet, jf. dog § 17 i ombudsmandsloven. Tilsynet omfatter således ikke myndighedernes asylretlige vurdering.

For så vidt angår barnets tarv, vil ombudsmanden skulle føre tilsyn med de for screeningen centrale garantier. Tilsynet vil således være centreret om overholdelse af de garantier i screeningforordningen, der gælder for mindreårige, jf. artikel 13. Ombudsmanden vil således skulle føre tilsyn med myndighedernes procedurer for udpegning af en personlig repræsentant eller ledsagelse af en bisidder, herunder procedurer, der sikrer, at dette sker rettidigt, således at garantier for den mindreårige behørigt varetages i forbindelse med de obligatoriske tjek under screeningen. Tilsynet omfatter derimod ikke spørgsmålet om, hvorvidt en ledsagende bisidder eller udpeget personlig repræsentant lever op til de krav, der fremgår af screeningforordningens artikel 13, stk. 3, 2. led, samt stk. 4 og 5.

For så vidt angår relevante regler om frihedsberøvelse under screeningen vil ombudsmanden skulle føre tilsyn med, hvorvidt udlændingen har effektiv adgang til domstolsprøvelse, hvilket vil indebære, at det skal påses, om screeningmyndighederne lægger hindringer i vejen for domstolsprøvelse. Lovforslaget vil ikke indebære ændringer i udlændingelovens § 37 a om adgangen til domstolsprøvelse af frihedsberøvelse. Det vil fortsat være domstolene, der vil skulle vurdere, om betingelserne for frihedsberøvelse i en konkret sag er overholdt.

Endelig vil ombudsmandens tilsyn omfatte levevilkårene og forholdene under frihedsberøvelse i forbindelse med screeningen.

Tilsynet vil omfatte myndighedernes aktiviteter fra det tidspunkt, hvor en myndighed påbegynder screeningen af en udlænding, og frem til screeningen afsluttes. Det vil i praksis betyde tiden fra politiets første møde med udlændingen, og indtil screeningen afsluttes med henvisning til rette myndighed mv., jf. screeningforordningens artikel 18.

Folketingets Ombudsmand vil have ret til at forlange oplysninger, dokumenter og udtalelser fra de relevante myndigheder samt besigtigelse af og adgang til f.eks. screeningfaciliteter, ligesom ombudsmanden endvidere vil have ret til uden retskendelse at inspicere private institutioner, hvor personer er eller kan være berøvet deres frihed, jf. ombudsmandslovens § 19. Politiet og Udlændingestyrelsen, men også indkvarteringsoperatører, vil i overensstemmelse med forordningen og ombudsmandsloven skulle meddele ombudsmanden de nødvendige oplysninger. Det bemærkes i den forbindelse, at ombudsmanden vil kunne dele alle oplysninger, der fremkommer i forbindelse med et tilsynsbesøg med de personer fra DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur og Institut for Menneskerettigheder, der udfører opgaver som

led i tilsynet. Den for tilsynet relevante screeningmyndighed vil desuden være ansvarlig for at sikre, at ombudsmanden får adgang til alle relevante oplysninger på enten dansk eller engelsk, ligesom screeningmyndigheden vil være ansvarlig for at sikre tolkning under tilsynet.

For så vidt angår sikkerhedsgodkendelse for de personer, der deltager i tilsynet, vil Folketingets Ombudsmand på samme måde som i det eksisterende OPCAT-samarbejde indhente de fornødne oplysninger fra Kriminalregisteret og Politiets Efterretningstjeneste om personer, herunder fra DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur og Institut for Menneskerettigheder, der udfører opgaver som led i tilsynet.

Tilsynsbesøg vil skulle tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med ombudsmandens sædvanlige praksis for tilsynsbesøg. Det vil bl.a. indebære, at ombudsmanden normalt vil varsle sine tilsynsbesøg over for de faciliteter, som han vil besøge. Tilsynsbesøg vil dog også kunne være uvarslede eller delvist varslet. Som led i et tilsynsbesøg forventes normalt foretaget en gennemgang af skriftligt materiale, herunder f.eks. interne retningslinjer, screeningformularer mv., som indhentes forud for eller i forlængelse af et tilsynsbesøg, og besøget vil kunne omfatte bl.a. besigtigelse af (dele af) besøgsstedets faciliteter og samtaler med f.eks. ledelsen, ansatte, udlændinge omfattet af screeningforordningen, der måtte være til stede under tilsynsbesøget, og eventuelle andre relevante aktører, f.eks. personlige repræsentanter for mindreårige. Ombudsmanden vil i øvrigt have ret til at være til stede og overvære konkrete aktiviteter, der udføres i forbindelse med screeningen, men det vil ikke være et krav i forbindelse med tilsynsbesøg, at ombudsmanden har overværet sådanne aktiviteter, ligesom det ikke vil være et krav, at der er ført samtaler med bestemte tilstedeværende personer under et tilsynsbesøg. Ombudsmanden vil ikke kunne eller skulle intervenere under tilsynet i eventuelle situationer, der måtte opstå under en screening.

Tilsynsbesøgene vil skulle omfatte Udlændingestyrelsens screeningfaciliteter, politiets faciliteter ved grænsen, herunder særligt ved grænsen til lande, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen (den ydre grænse), politistationer eller politiets dele af Modtagecenter Sandholm i det omfang, der foretages screening efter forordningen på de pågældende faciliteter. Tilsynene vil desuden omfatte faciliteter, hvor udlændinge, der er omfattet af screeningforordningen, er frihedsberøvet. Det vil primært være fængsler, arresthuse samt Udlændingecenter Ellebæk, men vil også kunne omfatte politiets faciliteter ved grænsen eller politistationer i det omfang, der sker frihedsberøvelse på disse steder.

Udlændingestyrelsen vil mindst hvert halve år skulle orientere ombudsmanden om antallet af afsluttede screeninger i medfør af screeningforordningen det seneste halve år og – så vidt muligt – det forventede antal screeninger det næste halve år, samt om adresserne for de faciliteter, der er omfattet af ombudsmandens tilsyn efter screeningforordningen. Fremsendelse af oplysninger herudover kan aftales mellem Folketingets Ombudsmand og Udlændingesty-

relsen. Det forudsættes i den forbindelse, at Udlændingestyrelsen i relevant omfang involverer øvrige myndigheder i sin udarbejdelse af de halvårslige indberetninger.

Ombudsmanden vil skulle udføre mellem ét og tre årlige tilsynsbesøg i en facilitet, der kan være enten en screeningfacilitet eller en af politiets faciliteter benyttet til de indledende sikkerheds- og identitetstjek. Det første tilsyn vil skulle udføres i 2027. Ombudsmanden er efter ombudsmandsloven uafhængig i forhold til den nærmere tilrettelæggelse og udførelse af tilsynet, og ombudsmanden vil således selv kunne vurdere f.eks. hvad indholdet af det enkelte tilsyn skal være, samt behovet for at foretage eventuelt opfølgende tilsyn.

De systematiske tilsynsbesøg, som ombudsmanden som national forebyggende mekanisme allerede foretager under det eksisterende OPCAT-samarbejde i Danmarks Fængsler, vil være tilstrækkeligt til at opfylde forpligtelsen i screeningforordningens artikel 10, stk. 2, for så vidt angår levevilkår og forholdene i faciliteter, hvor udlændinge omfattet af screeningen er eller kan blive frihedsberøvet. Det vil gælde, selvom et sådant tilsyn ikke angår forholdene og vilkårene for udlændinge omfattet af screeningforordningen, eller tilsynet alene angår andre afsnit eller afdelinger i fængslet eller arresten, end det afsnit eller den afdeling, hvor frihedsberøvede efter screeningforordningen er eller kan være frihedsberøvet. Ombudsmandens systematiske tilsynsbesøg i Danmarks Fængsler, fængsler og arresthuse gennemføres og tilrettelægges i overensstemmelse med ombudsmandsloven i fuld uafhængighed, og screeningforordningen vil på den baggrund efter den foreslåede ordning således ikke i sig selv have betydning for ombudsmandens tilrettelæggelse af sine tilsynsbesøg i fængsler og arresthuse. Såfremt dele af de obligatoriske tjek efter screeningforordningen foretages på steder, hvor udlændinge er eller kan blive frihedsberøvet, vil ombudsmanden kunne beslutte at aflægge et eller flere af de ovenfor nævnte tilsynsbesøg efter screeningforordningen det pågældende sted.

Ombudsmanden vil kunne anvende de reaktionsmuligheder, der er hjemlet i ombudsmandslovens kapitel 7, det vil sige fremsætte kritik, afgive henstillinger samt i øvrigt fremsætte sin opfattelse af en sag. Derudover vil ombudsmanden kunne fremsætte forslag om, at procedurer eller sagsbehandling i forbindelse med aktiviteter, der udføres efter screeningforordningen, der er omfattet af ombudsmandens kompetence, ændres.

På baggrund af et gennemført tilsyn forventes de for tilsynet relevante screeningmyndigheder at foretage relevant opfølgning på enhver reaktion fra Folketingets Ombudsmand. Det samme vil være tilfældet, hvis ombudsmanden måtte finde, at screeningmyndighederne ikke effektivt og uden unødigt ophold foretager relevant opfølgning på underbyggede påstande om manglende overholdelse af de grundlæggende rettigheder.

For så vidt angår screeningforordningens artikel 10, stk. 2, litra b, vil ombudsmanden uden grundet ophold skul-

le modtage underretning fra screeningmyndighederne om underbyggede påstande om manglende overholdelse af de grundlæggende rettigheder i forhold til aktiviteter, der er foretaget som led i screeningen – for så vidt angår de dele af screeningforordningen, som ombudsmanden fører tilsyn med, jf. ovenfor. Ombudsmandens opgaver i forhold til screeningforordningen varetages som nævnt inden for rammerne af ombudsmandsloven, herunder ombudsmandens reaktionsmuligheder. Den foreslåede ordning etableres af Udlændinge- og Integrationsministeriet, og der vil i den forbindelse blive fastlagt nærmere retningslinjer for, hvordan og i hvilke tilfælde myndighederne skal underrette ombudsmanden.

Ombudsmanden vil på baggrund af de modtagne underretninger kunne beslutte af egen drift – efter ombudsmandslovens § 17 – at indlede en undersøgelse af myndighedernes behandling af klagen, eller af myndighedernes sagsbehandlingstid i forbindelse med behandlingen af klagen. Det er op til ombudsmanden i det enkelte tilfælde at vurdere, om der ud fra de modtagne oplysninger er grundlag for at indlede en sådan undersøgelse.

Ombudsmanden vil som nævnt ovenfor i overensstemmelse med ombudsmandsloven kunne fremsætte kritik, afgive henstillinger samt i øvrigt fremsætte sin opfattelse af en sag. Der vil f.eks. kunne være tale om en henstilling om, at en myndighed fremmer behandlingen af en sag mest muligt.

Udlændinge- og Integrationsministeriet skal modtage kopi af ombudsmandens henstillinger og andre reaktioner i sager og tilsynsbesøg, der angår screeningforordningen.

Det bemærkes, at den af EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) udstedte vejledning for etableringen og funktionen af overvågningsmekanismen ikke er juridisk bindende, og at ombudsmanden således ikke vil være forpligtet til at tilrettelægge og udøve sit tilsyn i overensstemmelse med vejledningen. De anbefalinger i vejledningen, der bygger på juridiske forpligtelser efter screeningforordningens artikel 10, stk. 2, følger direkte af ordlyden af forordningen og er indarbejdet i den foreslåede ordning. En tilrettelæggelse af ombudsmandens tilsyn på området i overensstemmelse med det anførte i lovforslaget vil leve op til screeningforordningens artikel 10, stk. 2.

I forhold til etableringen og bevarelse af tætte forbindelser med relevante institutioner, organisationer eller organer, der ikke er udpeget til at udføre alle eller en del af opgaverne i den uafhængige overvågningsmekanisme, vil Folketingets Ombudsmand skulle inddrage deltagere i OPCAT-samarbejdet i tilsynet. Der vil ikke derudover være en forpligtelse efter forordningen til for ombudsmanden selvstændigt at inddrage andre institutioner, organisationer eller organer. Ombudsmanden vil endvidere kunne modtage oplysninger fra institutioner, organisationer eller organer, der ikke er udpeget til at udføre alle eller en del af opgaverne i den uafhængige overvågningsmekanisme. Det vil være op til ombudsmanden at vurdere, om – og i givet fald hvordan –

sådanne oplysninger skal indgå i ombudsmandens løbende tilrettelæggelse af sin tilsynsvirksomhed.

I forhold til etableringen og bevarelse af tætte forbindelser med de nationale databeskyttelsesmyndigheder og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse bemærkes, at Datatilsynet efter gældende ret fører tilsyn med, at blandt andet myndigheder overholder reglerne om databeskyttelse, herunder efter databeskyttelsesforordningen, databeskyttelsesloven og retshåndhævelsesloven, og at Danmark efter gældende ret således allerede opfylder kravene i screeningforordningen på dette punkt. Datatilsynets tilsyn består blandt andet af behandling af klagesager, håndtering af brud på persondatasikkerheden, sager, som tilsynet løbende tager op af egen drift, og planlagte tilsynsaktiviteter. På baggrund heraf kan Datatilsynet vedtage forskellige former for sanktioner, herunder kritik, påbud, forbud og bødeindstilling. Datatilsynet vil således som led i det almindelige arbejde også skulle føre tilsyn med screeningmyndighedernes behandling af persondata under screeningen. Ombudsmanden vil dermed ikke skulle føre tilsyn med screeningmyndighedernes behandling af personoplysninger, jf. også ovenfor.

Ombudsmanden vil dog kunne orientere Datatilsynet om forhold under screening, der falder inden for Datatilsynets ressort, hvis ombudsmanden – selvom oplysningerne ikke er omfattet af ombudsmandens tilsyn efter forordningen – får kendskab til sådanne forhold som led i sit overordnede tilsyn efter screeningforordningen. Tilsvarende vil Datatilsynet kunne orientere ombudsmanden om forhold, der falder ind under ombudsmandens tilsyn efter screeningforordningen, hvis Datatilsynet – selvom oplysningerne ikke er omfattet af Datatilsynets kompetence – bliver bekendt med forhold, som er omfattet af ombudsmandens tilsyn efter forordningen. Det forudsættes i den forbindelse, at ombudsmanden – enten via Datatilsynet eller Udlændinge- og Integrationsministeriet – vil blive orienteret om oplysninger fra Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse, der måtte angå forhold, der falder ind under ombudsmandens tilsyn efter screeningforordningen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

(Til § 37 o)

Der findes ikke i dag en asylgrænseprocedure til behandling af ansøgninger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 (asyl), eller kompetenceregler om fastsættelse af en udrejsefrist for udlændinge der har fået afslag i denne procedure.

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i udlændingeloven som § 37 o.

Asylgrænseproceduren er en ny procedure for behandling af asylansøgninger, der giver mulighed for, udlændingemyndighederne ved en asylansøgning indgivet ved de ydre grænser hurtigt og under overholdelse af princippet om non-re-

foulement kan vurdere, om en asylansøgning er grundløs eller uantagelig.

Det foreslås som *stk. 1*, at udlændinge- og integrationsministeren i særlige tilfælde kan beslutte, at en asylgrænseprocedure skal finde anvendelse. Beslutningen træffes for en periode på op til 6 måneder, som kan forlænges for en periode på op til 6 måneder ad gangen.

Asylgrænseproceduren vil med lovforslaget finde anvendelse i en periode på op til 6 måneder med mulighed for at forlænge for en periode på op til 6 måneder ad gangen. Asylgrænseproceduren vil kunne forlænges flere end to på hinanden følgende gange. En forlængelse vil dog i alle tilfælde skulle ske på baggrund af udlændinge- og integrationsministerens konkrete vurdering af situationen. Der vil således fortsat skulle være tale om en særlig situation, såfremt asylgrænseproceduren fortsat skal finde anvendelse. En eller flere forlængelser vil kunne ske med udgangspunkt i samme særlige situation, eller såfremt en ny særlig situation indtræffer.

Den foreslåede bestemmelse vil betyde, at udlændinge- og integrationsministeren kan beslutte, at en asylgrænseprocedure skal finde anvendelse i særlige tilfælde. Det vil eksempelvis kunne være ved konstatering af en ny tendens med hensyn til grupper af udlændinge, der forsætligt vildleder myndighederne navnlig med hensyn til identitet og nationalitet, ved en øget tilstrømning af udlændinge, der vurderes at udgøre en fare for den nationale sikkerhed eller offentlige orden, eller ved en øget tilstrømning af udlændinge fra lande, hvor anerkendelsesprocenten for tildeling af asyl er lav. I lighed med forståelsen i asylprocedureforordningens artikel 44, stk. 1, vil anerkendelsesprocenten kunne vurderes lav, såfremt andelen af afgørelser, hvor der er tildelt international beskyttelse, udgør 20 pct. eller derunder af det samlede antal afgørelser for det pågældende tredjeland.

Asylgrænseproceduren vil alene finde anvendelse for asylansøgninger, som indgives af tredjelandsborgere eller statsløse ved Danmarks ydre grænser. Det vil sige sø- og luftvejene, idet Danmarks landegrænser som følge af Schengensamarbejdet ikke anses for at udgøre Danmarks ydre grænser.

I tilfælde af, at asylgrænseproceduren finder anvendelse, vil en tredjelandsborger eller statsløs, der ansøger om international beskyttelse ved Danmarks ydre grænser efter afsluttet screening efter screeningforordningen, jf. den foreslåede § 37 n, blive henvist til rette asylprocedure, jf. screeningforordningens artikel 18, stk. 2. Vurderes der at være grundlag herfor, vil ansøgningen kunne overgå til behandling i asylgrænseproceduren. Ansøgningen vil således efter endt screening kunne henvises til den almindelige asylprocedure eller asylgrænseproceduren. Den almindelige asylprocedure efter gældende ret vil således finde anvendelse parallelt med asylgrænseproceduren. Det vil i alle tilfælde være Udlændingestyrelsen, der henviser en asylansøgning til behandling i asylgrænseproceduren. Henvisningen til behandling i asyl-

grænseproceduren vil ske efter en samlet vurdering af de oplysninger og dokumenter, der er fremlagt af udlændinge i forbindelse med ansøgningen om asyl, ligesom oplysninger, der er fremkommet om udlændingen i forbindelse med screeningen, herunder de oplysninger, der er tilgået de dele af screeningen, der udføres af politiet, vil kunne indgå i vurderingen. Endvidere vil oplysninger, der er fremkommet i forbindelse med den indledende registrering af asylansøgningen kunne indgå i vurderingen.

Ansøgeren vil kunne henvises til asylgrænseproceduren, såfremt der på baggrund af en indledende undersøgelse hos udlændingemyndighederne vurderes at være grundlag herfor. En ansøger vil eksempelvis kunne henvises til asylgrænseproceduren, såfremt den pågældende forsætligt vildleder myndighederne navnlig med hensyn til identitet og nationalitet, hvis den pågældende tilbageholder relevante oplysninger eller dokumenter vedrørende sin identitet eller nationalitet, som kunne have fået negativ indvirkning på afgørelsen, såfremt den pågældende vurderes at udgøre en fare for den nationale sikkerhed eller offentlige orden, eller såfremt udlændingemyndighederne vurderer, at ansøgningen sandsynligvis er grundløs, fordi ansøgeren kommer fra et tredjeland, hvor anerkendelsesprocenten for tildeling af asyl er lav (20 pct. eller derunder).

Det vil således bero på en konkret vurdering af den pågældende ansøgers forhold m.v., om sagen skal behandles i asylgrænseproceduren. Såfremt sagen ikke vurderes at være egnet til behandling i asylgrænseproceduren, eksempelvis med henvisning til familiens enhed, barnets tarv, eller hvis ansøgeren vurderes at være i en særlig sårbar situation og af den grund ikke vil kunne indkvarteres på det sted, der sædvanligvis anvendes til indkvartering af asylansøgere, hvis sager behandles i asylgrænseproceduren, vil ansøgeren skulle henvises til den almindelige procedure, også selvom ansøgeren eksempelvis kommer fra et tredjeland, hvor anerkendelsesprocenten for tildeling af asyl er lav.

Det foreslås som *stk. 2*, at afgørelser i sager, der behandles efter asylgrænseproceduren efter *stk. 1*, træffes af Udlændingestyrelsen.

Ordningen vil indebære, at Udlændingestyrelsen er kompetent til at træffe afgørelse i første instans i asylsager, der er henvist til behandling i asylgrænseproceduren.

Når en ansøgning om asyl er henvist til behandling i asylgrænseproceduren, skal det først og fremmest vurderes, om ansøgningen kan anses for at være uantagelig.

Denne vurdering tilsvares i al væsentlighed den vurdering, Udlændingestyrelsen skal foretage efter § 48 a, *stk. 1*, i udlændingeloven i forhold til undladelse af afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse. Den indledende vurdering om antagelighed adskiller sig dog fra vurderingen efter § 48 a, idet en vurdering af, om et land, som ikke er en Dublin-medlemsstat, kan tjene som første asylland, vil være omfattet af antagelighedsvurderingen, hvor den i den eksisterende

danske procedure forudsætter en beslutning om realitetsbehandling af sagen, jf. § 48 a, *stk. 2*.

Det bemærkes, at proceduren til bestemmelse af den ansvarlige medlemsstat efter AM-forordningen også vil skulle indledes fra tidspunktet, hvor ansøgningen er registreret. Denne vurdering er således en integreret del af vurderingen af, om ansøgningen er antagelig, jf. asylprocedureforordningens artikel 39, *stk. 1*, litra a, modsætningsvis. Antagelighedsvurderingen vil skulle indledes fra det tidspunkt, hvor ansøgningen er registreret.

Udlændingestyrelsen vil kunne træffe afgørelse om, at en ansøgning, der behandles i asylgrænseproceduren, er uantagelig på baggrund af tilsvarende forhold som dem, der er reguleret i artikel 38 i asylgrænseprocedureforordningen. Det vil omfatte den situation, hvor et land, som ikke er en EU-medlemsstat, anses for at være det første asylland for ansøgeren, et land, som ikke er en EU-medlemsstat, anses for at være et sikkert tredjeland for ansøgeren, en anden EU-medlemsstat har tildelt ansøgeren international beskyttelse, eller den pågældende ansøger har modtaget en afgørelse om tilbagesendelse og først efter udløbet af fristen har fremsat en ansøgning, uanset at ansøgeren er vejledt om konsekvenserne heraf, og der ikke er fremkommet nye relevante elementer siden udløbet af denne frist.

For at kunne foretage en vurdering af, om ansøgningen skal afvises som uantagelig, vil Udlændingestyrelsen skulle afholde en eller flere indledende samtaler med ansøgeren, hvor ansøgeren vil skulle have adgang til at forklare om sin situation og sit asylmotiv m.v. En sådan samtale vil i vidt omfang svare til den undersøgelse, som er reguleret af § 48, *stk. 3*.

Såfremt ansøgningen vurderes at være uantagelig, vil Udlændingestyrelsen skulle træffe afgørelse om afslag efter udlændingelovens § 37 n, *stk. 2*. Afgørelsen om afslag efter § 37 o, *stk. 2*, vil samtidig udgøre en nægtelse af indrejse i overensstemmelse med Schengengrænsekodeksens artikel 14. Retsvirkningen af en sådan afgørelse vil indebære, at en udlænding ikke har ret til at opholde sig her i landet. En afgørelse truffet af Udlændingestyrelsen om, at en ansøgning, der behandles i asylgrænseproceduren, jf. § 37 o, er uantagelig, vil kunne påklages til Flygtningenævnet. En klage vil ikke have opsættende virkning, og udlændingen vil derfor overgå til udsendelsesposition efter grænsetilbagesendelsesproceduren.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger vedrørende udsendelsesproceduren efter grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen.

Vurderes ansøgningen ikke at være uantagelig, vil ansøgningen overgå til videre realitetsbehandling i asylgrænseproceduren.

En ansøger vil på trods af, at asylgrænseproceduren finder anvendelse, og selvom den pågældende på baggrund af screeningen er blevet henvist til asylgrænseproceduren,

kunne overgå til den almindelige procedure, såfremt det på baggrund af en konkret vurdering efterfølgende viser sig at være uhensigtsmæssigt at behandle ansøgningen i asylgrænseproceduren. Det kan eksempelvis være af hensyn til familiens enhed, barnets tarv i forhold til en mindreårig, eller fordi en udlænding har nogle særlige sundhedsmæssige behov, der ikke kan tages hensyn til i de indkvarteringsfaciliteter, der er udpeget til brug for behandling af ansøgninger i asylgrænseproceduren. Udlændingemyndigheder vil således ved behandlingen af en sag i asylgrænseproceduren skulle påse, om en sag egner sig til behandling i proceduren.

En række af udlændingelovens regler vil også finde anvendelse i tilfælde af behandling af en sag i asylgrænseproceduren. Det gælder bl.a. udlændingelovens § 34 og § 36 vedrørende foranstaltninger til sikring af en udlændings tilstedeværelse eller medvirken, herunder regler om frihedsberøvelse, ligesom udlændingelovens proceduremæssige regler for behandlingen af asylansøgninger som udgangspunkt finder anvendelse.

Derudover vil udlændingelovens retsgarantier for uledsagede mindreårige også finde anvendelse, hvis en ansøgning indgivet af en uledsaget mindreårig, som vurderes at udgøre en fare for den nationale sikkerhed eller offentlige orden behandles i asylgrænseproceduren.

Udlændingestyrelsen vil ved behandling af en sag i asylgrænseproceduren i overensstemmelse med sin gældende praksis skulle foretage en modenhedsvurdering af en uledsaget mindreårig, inden styrelsen påbegynder realitetsbehandlingen af en ansøgning.

Såfremt en uledsaget mindreårig ikke vurderes at være moden nok til at gennemgå en asylsagsbehandling, vil sagen skulle overgå fra asylgrænseproceduren til den almindelige procedure, hvorefter Udlændingestyrelsen vil skulle vurdere, om den uledsagede mindreårig opfylder betingelserne for en opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, nr. 1.

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at der er behov, vil der forud for modenhedsvurderingen ved behandling af en sag i asylgrænseproceduren også kunne iværksættes en aldersundersøgelse i overensstemmelse med § 48 e, stk. 3, 2. pkt.

Udlændingelovens § 56 a, stk. 1, 1. pkt., i forhold til udpegning af en repræsentant til varetagelse af den uledsagede mindreåriges interesser vil også finde anvendelse ved behandling af en sag i asylgrænseproceduren. Repræsentanten vil i overensstemmelse med gældende ret bl.a. have til opgave at yde støtte til den mindreårig i forbindelse med behandlingen af den mindreåriges asylsag.

Derudover vil udlændingelovens § 56 a, stk. 9, 1. og 2. pkt., vedrørende advokatbistand for uledsagede mindreårige, der har fået afslag på asyl, finde anvendelse. Såfremt den uledsagede mindreårig får afslag på sin ansøgning om asyl, skal Udlændingestyrelsen således i overensstemmelse med gældende ret beskikke en advokat for den mindreårig, med-

mindre den mindreårig selv har antaget en advokat eller ganske særlige grunde taler derimod.

Det foreslås som *stk. 3*, at en udlænding, som er omfattet af asylgrænseproceduren efter *stk. 1*, ikke gives tilladelse til at indrejse her i landet. Udlændingen skal under sagsbehandlingen tage ophold på det sted, som Udlændingestyrelsen anviser.

Den foreslåede ordning vil betyde, at udlændinge, hvis asylansøgning behandles efter den foreslåede asylgrænseprocedure, til trods for sin fysiske tilstedeværelse her i landet, ikke gives tilladelse til at indrejse, mens den pågældendes ansøgning om asyl behandles i asylgrænseproceduren, og derfor heller ikke vil blive anset for at være indrejst her i landet. Den foreslåede ordning vil svare til den ordning, der indføres for de øvrige medlemslande i EU.

Der henvises til de almindelige bemærkninger i lovforslagets pkt. 3.2.3.1.1 og pkt. 3.3.3.2.4 vedrørende den foreslåede ordning, hvorefter en udlænding ikke gives tilladelse til at indrejse her i landet.

Der vil med det foreslåede således være tale om en fravigelse af det almindelige udgangspunkt efter udlændingelovens § 33 a, stk. 1, hvorefter en udlænding, som søger asyl her i landet, meddeles processuelt ophold under behandlingen af en ansøgning, såfremt ansøgningen tillades indgivet her i landet.

Den foreslåede ordning i § 37 o, stk. 3, vil indebære, at udlændingen først tillades indrejse her i landet i det tilfælde, at ansøgningen under sagsbehandlingen i asylgrænseproceduren overgår til behandling i den almindelige procedure, eksempelvis fordi sagsbehandlingen ikke kan afsluttes inden for den foreslåede 12-ugersfrist, eller såfremt udlændingen meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7. Der henvises til de almindelige bemærkninger i lovforslagets pkt. 3.3.3.2.3 for en nærmere beskrivelse af den foreslåede 12-ugers frist.

En udlænding, hvis ansøgning om asyl behandles i asylgrænseproceduren, vil skulle tage ophold på det sted, som Udlændingestyrelsen anviser den pågældende at tage ophold på.

En udlænding vil i medfør af § 42 a, stk. 1, i udlændingeloven være omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelse. Det betyder, at Udlændingestyrelsen for en udlænding, der opholder sig her i landet og har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, som behandles i asylgrænseproceduren, vil skulle dække udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, eller udlændingen udrejses eller udsendes. Udlændingestyrelsen vil endvidere i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 5, være ansvarlig for indkvartering af udlændinge, hvis ansøgning om asyl behandles i asylgrænseproceduren.

Som følge af forslaget vil en udlænding i asylgrænsepro-

ceduren skulle tage ophold på det indkvarteringssted, som Udlændingestyrelsen anviser udlændingen at tage ophold på. Udlændingestyrelsen vil være ansvarlig for indkvartering af udlændinge, hvis sag behandles i asylgrænseproceduren. Uanset hvor indkvarteringsstedet, som udpeges, er placeret her i landet, vil ophold eller indkvartering det pågældende sted ikke betyde, at udlændingen dermed er tilladt indrejse eller skal anses for at være indrejst her i landet. Det samme vil være gældende, såfremt der vil være behov for at flytte udlændingen til et andet indkvarteringssted i forbindelse med sagsbehandlingen eller lignende.

Uanset hvor indkvarteringsstedet, som udpeges, er placeret her i landet, vil ophold eller indkvartering det pågældende sted ikke betyde, at udlændingen dermed er tilladt indrejse eller skal anses for at være indrejst her i landet. Det samme vil være gældende, såfremt der vil være behov for at flytte udlændingen til en anden facilitet i forbindelse med sagsbehandlingen eller lignende.

Beliggenheden for indkvarteringsstederne vil blive fastlagt af Udlændingestyrelsen.

Det foreslås som *stk. 4*, at Hjemrejsestyrelsen fastsætter en udrejsefrist i overensstemmelse med artikel 4, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af en grænseprocedure for tilbagesendelse (grænsetilbagesendesprocedureforordningen) i sager, hvor en udlænding har fået afslag efter § 37 o.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at Hjemrejsestyrelsen får kompetence til at træffe afgørelse om at fastsætte en frist for frivillig udrejse efter reglerne i grænsetilbagesendesprocedureforordningens artikel 4, stk. 5.

Hjemrejsestyrelsens afgørelse om meddelelse af en frist for frivillig udrejse efter grænsetilbagesendesprocedureforordningens artikel 4, stk. 5, vil ikke kunne påklages til en anden administrativ myndighed. Der henvises til pkt. 3.4.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

For nærmere om grænsetilbagesendesprocedureforordningens artikel 4, stk. 5, og Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser om administrationen heraf henvises til pkt. 3.4.2 og pkt. 3.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås afslutningsvist som *stk. 5*, at udlændinge- og integrationsministeren ved beslutning om, at asylgrænseproceduren skal finde anvendelse, fastsætter nærmere regler for asylgrænseproceduren, herunder om fravigelse af udlændingelovens processuelle regler.

Bemyndigelsen vil blive udmøntet ved udstedelse af en bekendtgørelse, der bl.a. vil kunne indeholde regler vedrørende en række praktiske forhold i relation til gennemførelse af asylgrænseproceduren, sagsbehandling, adgang til juridisk rådgivning og repræsentation, frist for behandling af ansøgninger samt klageprocedure.

Udlændinge- og integrationsministeren vil endvidere kunne fastsætte regler om, i hvilket omfang udlændingelovens regler om behandling af asylansøgninger, skal finde anvendelse i sager, der behandles efter asylgrænseproceduren, herunder om disse regler konkret vil kunne fraviges.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af indholdet i en dansk asylgrænseprocedure, som vil skulle fastsættes med hjemmel i den foreslåede § 37 o, stk. 5.

Til nr. 20

Det følger af udlændingelovens § 40 a, stk. 1, nr. 1, at der optages omgående fingeraftryk af en udlænding, som søger om opholdstilladelse efter § 7, stk. 1-3, jf. dog stk. 11.

Det følger af udlændingelovens § 40 a, stk. 1, nr. 2, at der optages omgående fingeraftryk af en udlænding, som pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse her i landet fra et land, der ikke er tilsluttet EU, og som ikke afvises, eller som forbliver her i landet uden at være frihedsberøvet i hele tidsrummet mellem pågribelsen og den pågældendes udsendelse på grundlag af en afgørelse om afvisning, jf. udlændingelovens § 28.

Det følger af udlændingelovens § 40 a, stk. 1, nr. 3, at der optages omgående fingeraftryk af en udlænding, som søger om forlængelse af en opholdstilladelse, der er meddelt efter § 7 eller § 8, jf. dog stk. 11.

Det foreslås at ændre § 40 a, stk. 1, nr. 1, således at der efter »stk. 1-3« indsættes: »eller som meddeles opholdstilladelse efter § 8, stk. 1-3,«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at der i overensstemmelse med reglerne i den nye Eurodac-forordning, og i lighed med hvad der gælder for asylansøgere, fremover vil skulle optages fingeraftryk af kvoteflygtninge til brug for videregivelse til Eurodac-systemet.

Det betyder, at der senest ved indrejsetidspunktet vil skulle optages fingeraftryk af en udlænding, der meddeles opholdstilladelse som kvoteflygtning efter udlændingelovens § 8, stk. 1-3.

Det bemærkes, at i modsætning til hvad der gælder for asylansøgere, hvor fingeraftryk optages i forbindelse med asylansøgningen, vil optagelsen af fingeraftryk for kvoteflygtninge skulle foretages senest ved indrejsetidspunktet her i landet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.1.2 og pkt. 3.6.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 21 og 22

Det følger af udlændingelovens § 40 a, stk. 1, nr. 2 og 3, at der omgående optages fingeraftryk af en udlænding, som pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse her i landet fra et land, der ikke er tilsluttet Den Europæiske

Union, og som ikke afvises, jf. § 28 eller som forbliver her i landet uden at være frihedsberøvet i hele tidsrummet mellem pågribelsen og udsendelsen på grundlag af en afgørelse om afvisning, jf. § 28, eller søger om forlængelse af en opholdstilladelse, der er meddelt efter § 7 eller § 8, jf. dog stk. 11.

Det foreslås, at der i § 40 a, stk. 1, nr. 2, ændres »jf. § 28, eller« til: »jf. § 28«, og i nr. 3 ændres »stk. 11.« til: »stk. 11,«.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af forslaget om at indsætte et nyt nr. 4 og 5 i udlændingelovens § 40 a, der omhandler forpligtelsen til omgående at optage fingeraftryk af udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, og udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet, jf. lovforslagets § 1, nr. 23.

Til nr. 23 og 24

Det følger af udlændingelovens § 40 a, stk. 1, nr. 1, at der optages omgående fingeraftryk af en udlænding, som søger om opholdstilladelse efter § 7, stk. 1-3, jf. dog stk. 11.

Det følger af udlændingelovens § 40 a, stk. 1, nr. 2, at der optages omgående fingeraftryk af en udlænding, som pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse her i landet fra et land, der ikke er tilsluttet Den Europæiske Union, og som ikke afvises, eller som forbliver her i landet uden at være frihedsberøvet i hele tidsrummet mellem pågribelsen og den pågældendes udsendelse på grundlag af en afgørelse om afvisning, jf. udlændingelovens § 28.

Det følger af udlændingelovens § 40 a, stk. 1, nr. 3, at der optages omgående fingeraftryk af en udlænding, som søger om forlængelse af en opholdstilladelse, der er meddelt efter § 7 eller § 8, jf. dog stk. 11.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 40 a, stk. 1, indsættes et nr. 4 og 5, hvorefter der omgående vil skulle optages fingeraftryk af en udlænding, der: 4) ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, eller 5) opholder sig ulovligt her i landet.

Det foreslåede nr. 4 har til formål at gennemføre reglerne i den nye Eurodac-forordnings artikel 24, hvorefter der stilles krav om omgående at optage fingeraftryk for en udlænding, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation. En eftersøgnings- og redningsoperation skal forstås som en operation i henhold til den internationale konvention om maritim eftersøgning og redning af 27. april 1979, jf. screeningforordningens artikel 2, stk. 1, nr. 14.

Det foreslåede nr. 5 har til formål at gennemføre reglerne i den nye Eurodac-forordnings artikel 23, hvorefter der stilles krav om omgående optagelse af fingeraftryk af udlændinge, som opholder sig ulovligt her i landet.

Det foreslåede vil indebære, at det som noget nyt vil blive obligatorisk at optage fingeraftryk af udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, og ud-

lændinge, der opholder sig ulovligt her i landet, med henblik på videregivelse af oplysningerne til Eurodac.

Det bemærkes, at for udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet, har politiet allerede efter gældende regler, jf. udlændingelovens § 40 a, stk. 2, nr. 1, mulighed for at optage fingeraftryk, hvis det vurderes nødvendigt med henblik på at kontrollere, hvorvidt pågældende tidligere har indgivet en ansøgning om asyl i et andet EU-land.

Med den foreslåede bestemmelse videreføres persongruppen i § 40 a, stk. 2, nr. 1, til det nye nr. 5 med den ændring, at det nu vil blive obligatorisk at optage fingeraftryk med det samme af denne gruppe udlændinge.

Forslaget vil således indebære, at politiet som noget nyt vil blive forpligtet til at optage biometri til Eurodac-systemet, uanset om udlændingen er asylansøger, en udlænding, der pågribes i forbindelse med irregulær passage af en ydre grænse, der opholder sig ulovligt i en medlemsstat, eller der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation.

Det foreslås samtidig, at § 40 a, stk. 2, nr. 1, ophæves, jf. lovforslagets § 1, nr. 24. Ændringen er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 23, idet dette nummer indsættes som ny nummer 5 i stk. 1, hvorefter en udlænding, der opholder sig ulovligt i en medlemsstat, skal omgående have optaget fingeraftryk.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.1.2 og pkt. 3.6.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 25

Det fremgår af udlændingelovens § 40 a, stk. 13, at optages der fingeraftryk af udlændinge i medfør af bestemmelsens stk. 1, nr. 1 eller 2, eller stk. 2, nr. 1, som skal videregives til Eurodac-systemet i medfør af udlændingelovens § 58 i, stk. 1, gør politiet skriftligt og om nødvendigt mundtligt udlændingen bekendt med dennes rettigheder efter § 28, stk. 1, i lov om behandling af personoplysninger samt pligten til at lade sine fingeraftryk optage.

Det foreslås, at i § 40 a, stk. 13, ændres »stk. 1, nr. 1 eller 2, eller stk. 2, nr. 1« til: »stk. 1, nr. 1, 4 eller 5«, efter »§ 58 i, stk. 1,« indsættes: »3, 4 eller 5,«, og »§ 28, stk. 1, i lov om behandling af personoplysninger« ændres til: »databeskyttelsesforordningens artikel 13«.

Den foreslåede ændring har til formål at gennemføre Eurodac-forordningens artikel 42 om en udlændings ret til oplysninger.

Den foreslåede ændring vil indebære, at politiet, som noget nyt, skriftligt og om nødvendigt mundtligt, vil skulle gøre en udlænding, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, og en udlænding, der opholder sig ulovligt her i landet, bekendt med dennes rettigheder efter reglerne i databeskyttelsesforordningen samt pligten til at lade sine fingeraftryk optage.

Det betyder, at de to persongrupper vil blive tilføjet til de gældende regler for, hvilke oplysninger en udlænding har krav på at blive bekendt med, når der videregives oplysninger til Eurodac. Den foreslåede ordning vil således svare til, hvad der allerede følger af gældende regler for de udlændinge, for hvem der i dag optages fingeraftryk til brug for videregivelse til Eurodac-systemet.

Den foreslåede ændring vil endvidere indebære, at udlændingelovens § 40 a, stk. 13 ændres med henblik på at erstatte henvisningen til den ophævede persondatalov med en henvisning til databeskyttelsesforordningen. Dette skal ses i lyset af, at lov om behandling af personoplysninger blev ophævet ved lov nr. 502 af 23. maj 2018, i forbindelse med gennemførelsen af databeskyttelsesforordningen i dansk ret.

Der tilsigtes hermed alene en berigtigelse af udlændingelovens regler og dermed ikke nogen ændringer i forhold til gældende procedure for informeringen af udlændingen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.4.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 26

Det fremgår af udlændingelovens § 40 b, stk. 1, at der optages personfotografi af en udlænding, som søger om opholdstilladelse efter § 7 eller om forlængelse af en opholdstilladelse, der er meddelt efter § 7 eller § 8, jf. dog stk. 11.

Efter bestemmelsen optages der imidlertid ikke efter gældende ret personfotografi til brug for registrering i Eurodac-systemet.

Bestemmelsens krav om optagelse af personfotografi omfatter således ikke udlændinge, der pågribes i forbindelse med ulovlig indrejse, udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet, udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation eller kvoteflygtninge.

Efter Eurodac-forordningen bliver medlemsstaterne som noget nyt forpligtet til omgående at optage ansigtsbillede af alle udlændinge til brug for registrering af personfotografi i Eurodac-systemet.

Det foreslås, at § 40 b, stk. 1, affattes således, at der optages omgående personfotografi af en udlænding, som 1) søger om opholdstilladelse efter § 7, stk. 1-3 eller meddeles opholdstilladelse efter § 8, jf. dog stk. 11, 2) pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse her i landet fra et land, der ikke er tilsluttet Den Europæiske Union, og som ikke afvises, jf. § 28, eller som forbliver her i landet uden at være frihedsberøvet i hele tidsrummet mellem pågribelsen og udsendelsen på grundlag af en afgørelse om afvisning, jf. § 28, 3) søger om forlængelse af en opholdstilladelse, der er meddelt efter §§ 7 eller 8, jf. dog stk. 11, 4) ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation eller 5) opholder sig ulovligt her i landet.

De i forslaget nævnte numre har hver især til formål at

gennemføre en artikel i Eurodac-forordningen, der alle omhandler medlemsstaternes forpligtelse til omgående at optage ansigtsbillede af alle udlændinge til brug for registrering af personfotografi i Eurodac-systemet.

De specifikke numre indeholder de personkategorier, hvor der efter forordningen skal ske optagelse af ansigtsbillede. Med nr. 1 gennemføres Eurodac-forordningens artikel 15 og 17 vedrørende asylansøgere og artikel 20 og 21 vedrørende kvoteflygtninge, hvorefter der for alle personer over 6 år omgående vil skulle optages personfotografi.

Det bemærkes imidlertid, at i modsætning til, hvad der gælder for asylansøgere, hvor personfotografi optages i forbindelse med asylansøgningen, vil optagelsen af personfotografi for kvoteflygtninge skulle foretages senest ved indrejsetidspunktet her i landet.

Med nr. 2 gennemføres Eurodac-forordningens artikel 22 vedrørende udlændinge, der pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse her i landet fra et land, der ikke er tilsluttet Den Europæiske Union, og som ikke afvises, jf. § 28, hvorefter der for alle over 6 år omgående vil skulle optages personfotografi.

Nr. 3, hvorefter asylansøgere og kvoteflygtninge søger om forlængelse af en opholdstilladelse, der er meddelt efter §§ 7 eller 8, jf. dog stk. 11, svarer indholdsmæssigt til gældende ret.

Med nr. 4 gennemføres Eurodac-forordningens artikel 24 vedrørende udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, hvorefter der for alle over 6 år omgående vil skulle optages personfotografi.

Med nr. 5 gennemføres Eurodac-forordningens artikel 23 vedrørende udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet, hvorefter der for alle over 6 år omgående vil skulle optages personfotografi.

Forslaget vil indebære, at det som noget nyt vil blive obligatorisk omgående at optage personfotografi af en udlænding omfattet af bestemmelsen med henblik på videregivelse af personfotografi til Eurodac-systemet.

Det vil betyde, at der som i dag ikke alene vil skulle optages fingeraftryk, men desuden omgående vil skulle optages personfotografi af udlændinge, der indgiver ansøgning om asyl, kvoteflygtninge, udlændinge, der pågribes i forbindelse med irregulær passage af en ydre grænse, udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet, og udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation.

Den foreslåede nyaffattelse af udlændingelovens § 40 b, stk. 1, vil indebære, at udlændingelovens bestemmelse om optagelse af personfotografi vil være i overensstemmelse med Eurodac-forordningens artikel 15 og 20-24, hvorefter der omgående skal optages ansigtsbillede af asylansøgere, kvoteflygtninge, udlændinge, der pågribes i forbindelse med irregulær passage af en ydre grænse, udlændinge, der ophol-

der sig ulovligt her i landet, og udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere indebære, at et personfotografi, som allerede er optaget af en udlænding efter § 40 b, stk. 1, tillige kan anvendes til videregivelse til Eurodac-systemet efter udlændingelovens § 58 i.

Derudover vil den foreslåede bestemmelse indebære, at Danmark opfylder sine EU-retlige forpligtelser ved bl.a. at give myndighederne de fornødne redskaber til at identificere udlændinge og kontrollere ulovlig indrejse og ophold i medlemsstaterne.

Det bemærkes, at efter den gældende udlændingelovs § 40 b, stk. 1, optages der allerede i dag personfotografi af udlændinge, der indgiver ansøgning om asyl og kvoteflygtninge, til brug for udstedelse af opholdskort. Med den foreslåede ændring af § 40 b, stk. 1, vil omgående optagelse af personfotografi imidlertid blive obligatorisk med henblik på videregivelse til Eurodac-systemet. Reglerne vil således afspejle de tilsvarende regler for optagelse af fingeraftryk i § 40 a, stk. 1 og videregivelse af fingeraftryk til Eurodac-systemet efter udlændingelovens § 58 i.

Det bemærkes endvidere, at der med den foreslåede ordning ikke tilsigtes nogen ændringer af den nuværende ordning for optagelse af biometri til brug for andre formål end videregivelse til Eurodac.

Det bemærkes derudover, at for udlændinge, der pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse i Danmark, vil det i overensstemmelse med reglerne for fingeraftryk være en betingelse, at udlændingen ankommer fra et land, der ikke er tilsluttet Den Europæiske Union, og som ikke afvises efter udlændingelovens § 28. For en udlænding, hvis indrejse afvises efter § 28, vil der skulle optages personfotografi, hvis udlændingen forbliver i Danmark uden at være frihedsberøvet i hele tidsrummet mellem pågribelsen, og den pågældendes udsendelse.

Den foreslåede ordning tilsigter således alene omgående optagelse af biometri med henblik på videregivelse af oplysninger til Eurodac-systemet og ikke til brug for forlængelse af opholdstilladelse.

Det betyder, at bestemmelsen i § 40 b, stk. 1, nr. 1 og 3, indholdsmæssigt fortsat svarer til gældende ret, hvorefter der optages personfotografi af udlændinge, der søger om opholdstilladelse efter § 7 eller om forlængelse af opholdstilladelse efter §§ 7 og 8 med henblik på identitetskontrol og udstedelse af opholdskort. Der er derfor for så vidt angår dette tale om en videreførelse af gældende ret. Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.4.2 og pkt. 3.6.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 27

Det følger af udlændingelovens § 40 b, stk. 12, at stk. 3-9

ikke finder anvendelse, hvis personfotografi optages efter stk. 1 til eventuel brug for udstedelse af et opholdskort.

Det foreslås i § 40 b, stk. 12, at indsætte efter »stk. 1«: », nr. 1 og 3,«.

Der er tale om konsekvensændring som følge af forslaget om at nyaffatte udlændingelovens § 40 b, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 26.

Ændringen vil indebære, at en udlænding, der søger om opholdstilladelse efter § 7, stk. 1-3, eller meddeles opholdstilladelse efter § 8, jf. dog stk. 11, og en udlænding, der søger om forlængelse af en opholdstilladelse, der er meddelt efter §§ 7 eller 8, jf. dog stk. 11, vil være omfattet af bestemmelsen.

Til nr. 28

Udlændingelovens § 40 b indeholder ikke i dag en bestemmelse om underretning til den registrerede om dennes rettigheder ved videregivelse af personfotografi til Eurodac-systemet. Det skyldes, at det efter den gældende Eurodac-forordning ikke er obligatorisk at videregive personfotografi af en udlænding til Eurodac-systemet.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 40 b indsættes et nyt stk. 13, hvorefter politiet skriftligt og om nødvendigt mundtligt vil skulle gøre en udlænding bekendt med dennes rettigheder efter databeskyttelsesforordningens artikel 13 samt pligten til at lade sit personfotografi optage, når der optages personfotografi af en udlænding i medfør af § 40 b, stk. 1, som skal videregives til det centrale Eurodac-system i medfør af § 58 i, stk. 1, 3, 4 eller 5.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at gennemføre den nye Eurodac-forordnings artikel 42 om en udlændings ret til oplysninger, hvorefter reglerne ligeledes kommer til at finde anvendelse på kvoteflygtninge, en udlænding, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation og en udlænding, der opholder sig ulovligt her i landet.

Forslaget vil således indebære, at politiet skriftligt og om nødvendigt mundtligt, ligeledes vil skulle gøre disse persongrupper bekendt med deres rettigheder i relation til databeskyttelse i lighed med, hvad der i dag gælder i forbindelse med optagelse af fingeraftryk med henblik på videregivelse til Eurodac. Underretningen skal ske på et sprog, vedkommende forstår eller med rimelighed kan formodes at forstå.

Forslaget skal ses i sammenhæng med gældende udlændingelovs § 40 a, stk. 13, hvorefter politiet i dag skal gøre en udlænding bekendt med sine rettigheder, når der optages fingeraftryk af denne.

Indholdet af de oplysninger, som skal meddeles udlændingen i forbindelse med optagelse og videregivelse af personfotografi efter § 40 b er tilsvarende de oplysninger en udlænding meddeles i forbindelse med optagelse og videre-

givelse af fingeraftryk, jf. § 40 a, stk. 13, og der er med den foreslåede ordning ikke tilsigtet ændringer heraf.

Udlændingen vil således skulle underrettes om identiteten af den registeransvarlige og i givet fald af dennes repræsentants identitet, formålet med at behandle oplysningerne i Eurodac-systemet samt om modtagerne af oplysningerne.

Endvidere vil udlændingen skulle underrettes om retten til at få indsigt i oplysninger, der vedrører den pågældende, og om retten til at anmode om at få ukorrekte- og ulovligt lagrede oplysninger vedrørende den pågældende berigtiget eller slettet.

Desuden vil udlændingen skulle underrettes om retten til at få oplysninger om procedurerne for udøvelse af disse rettigheder, herunder bl.a. kontaktoplysninger for den registeransvarlige og de nationale tilsynsmyndigheder.

Herudover vil udlændingen skulle underrettes om pligten til at lade sit personfotografi optage. Underretningen skal ske på det tidspunkt, hvor den pågældende får optaget personfotografi.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.4.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 29 og 30

Det følger af udlændingelovens § 40 b, stk. 14, at personfotografi, der opbevares i medfør af stk. 13, registreres i et centralt register, der føres af Udlændinge- og Integrationsministeriet, Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Det følger endvidere af udlændingelovens § 40 b, stk. 15, at personfotografi, der opbevares i medfør af stk. 13, kan behandles af udlændingemyndighederne, Udenrigsministeriet og politiet til de formål, der er nævnt i stk. 13.

Det følger derudover af udlændingelovens § 40 h, stk. 3, at fingeraftryk og personfotografi, der er optaget efter stk. 1, sammenholdes omgående med fingeraftryk og personfotografi, der er registreret i det register, der er nævnt i § 40 a, stk. 15, § 40 b, stk. 14, § 40 f, stk. 2, og § 40 g, stk. 2.

Det foreslås i § 40 b, stk. 14, der bliver stk. 15, og to steder i § 40 b, stk. 15, der bliver stk. 16, at ændre stk. 13 til stk. 14.

Det foreslås endvidere i § 40 h, stk. 3, at ændre § 40 b, stk. 14 til § 40 b, stk. 15.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af forslaget om at nyaffatte udlændingelovens § 40 b, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 26, hvor det efter Eurodac-forordningen som noget nyt er obligatorisk omgående at optage personfotografi.

Der er endvidere tale om konsekvensændringer som følge af forslaget om at indsætte nye bestemmelser i udlændingelovens § 40 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 23, hvor det efter Euro-

dac-forordningen som noget nyt er obligatorisk omgående at optage personfotografi af udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, og udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet.

Til nr. 31

Efter udlændingelovens § 46, stk. 1, træffes afgørelser efter loven med de undtagelser, der bl.a. fremgår af § 58 i og § 58 j, jf. dog § 58 d, 2. pkt., af Udlændingestyrelsen.

Det foreslås, at i udlændingelovens § 46, stk. 1, ændres »dog § 58 d, 2. pkt.« til: »§ 58 d, stk. 1, 2. pkt.«, hvorefter afgørelser efter loven med de undtagelser, der fremgår af bl.a. § 58 i og § 58 j, jf. § 58 d, stk. 1, 2. pkt., træffes af Udlændingestyrelsen.

Ændringen er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 51, hvorved udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 2. pkt., om fastsættelse af regler om, hvilken myndighed der efter §§ 58 i og 58 j kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system, ændres.

Ændringen er endvidere en konsekvens af, at der ved lov nr. 738 af 8. juni 2018 om ændring af udlændingeloven (Gen gennemførelse af den reviderede Eurodac-forordning vedrørende retshåndhævende myndigheders adgang til at foretage søgninger i Eurodac-systemet m.v.) blev indsat et stykke to i udlændingelovens § 58 d, hvorefter henvisningen til § 58 d, 2. pkt., i § 46, stk. 1, rettelig er § 58 d, stk. 1, 2. pkt.

Til nr. 32 og 33

Det fremgår af § 46, stk. 3, 1. pkt., at afgørelse om optagelse af fingeraftryk efter § 40 a, stk. 2, nr. 4, og optagelse af personfotografi efter § 40 b, stk. 2, nr. 3, og afgørelse efter § 32, stk. 1, nr. 2, når det er Hjemrejsestyrelsen, der konstaterer, at udlændingen ikke udrejser i overensstemmelse med en udrejsefrist, og afgørelser efter § 32, stk. 1, nr. 6, og § 32, stk. 9, træffes af Hjemrejsestyrelsen.

Det følger endvidere af § 46 a, stk. 2, nr. 3, at politiets afgørelser efter § 28, stk. 1-4 og stk. 7, 3. pkt., § 34, § 40 a, stk. 1, nr. 2, stk. 2, nr. 1-3 og 5, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, § 40 b, stk. 2, nr. 1 og 4, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, § 43, stk. 2, og § 48, stk. 4, kan påklages til Udlændingenævnet.

Der foreslås en række ændringer i udlændingelovens § 46, stk. 3, 1. pkt. og § 46 a, stk. 2, nr. 3.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af forslaget om at nyaffatte udlændingelovens § 40 b, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 26, hvor det efter Eurodac-forordningen som noget nyt er obligatorisk omgående at optage personfotografi.

Der er endvidere tale om konsekvensændringer som følge af forslaget om at indsætte nye bestemmelser i udlændingelovens § 40 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 23, hvor det efter Eurodac-forordningen som noget nyt er obligatorisk omgående at optage personfotografi af udlændinge, der ilandsættes efter

en eftersøgnings- og redningsoperation, og udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet.

Til nr. 34

Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 6, nr. 9, kan Hjemrejsestyrelsens afgørelser om fastsættelse af udrejsefrist efter § 33, stk. 5, ikke påklages.

Det foreslås at ændre udlændingelovens § 46 a, stk. 6, nr. 9, således, at der efter § 33, stk. 5 indsættes en henvisning til artikel 4, stk. 5, i grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen.

Den foreslåede ændring vil indebære, at en afgørelse truffet af Hjemrejsestyrelsen, om fastsættelse af en frist for frivillig udrejse i overensstemmelse med grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 4, stk. 5, ikke vil kunne påklages.

Det bemærkes, at Hjemrejsestyrelsen vil fastsætte en frist for frivillig udrejse efter udlændingelovens § 37 o, stk. 4, jf. den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 19.

For nærmere om grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 4, stk. 5, og Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser om administrationen heraf henvises til pkt. 3.4.2 og pkt. 3.4.3.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 35 og 36

Det fremgår af § 48, stk. 1, 1. pkt., at afgørelser efter § 28, stk. 1-4, og stk. 7, 3. pkt., § 34, § 40 a, stk. 1, nr. 2, stk. 2, nr. 1-3 og 5, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, § 40 b, stk. 2, nr. 1 og 4, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, og § 43, stk. 2, træffes af vedkommende politidirektør.

Det fremgår endvidere af § 48, stk. 5, 1. pkt., at Kriminalforsorgen kan efter anmodning fra Udlændingestyrelsen eller Hjemrejsestyrelsen forestå optagelse af fingeraftryk og personfotografi efter § 40 a, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, nr. 4, og § 40 b, stk. 1, og stk. 2, nr. 3, under en udlændings afsoning af en fængselsstraf eller dom til forvaring i henhold til regler fastsat i medfør af § 1 a, stk. 2, i lov om fuldbyrdelse af straf m.v. eller anbringelse i henhold til regler fastsat i medfør af hjemrejselovens § 1 a, stk. 4.

Der foreslås en række ændringer i udlændingelovens § 48, stk. 1, 1. pkt., og § 48, stk. 5, 1. pkt.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af forslaget om at nyaffatte udlændingelovens § 40 b, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 26, hvor det efter Eurodac-forordningen som noget nyt er obligatorisk omgående at optage personfotografi.

Der er endvidere tale om konsekvensændringer som følge af forslaget om at indsætte nye bestemmelser i udlændingelovens § 40 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 23, hvor det efter Eurodac-forordningen som noget nyt er obligatorisk omgående at

optage personfotografi af udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, og udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet.

Til nr. 37

Det fremgår af udlændingelovens § 48 a, stk. 1, 1. og 2. pkt., at Udlændingestyrelsen snarest muligt træffer afgørelse om bl.a. afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a, når en udlænding påberåber sig at være omfattet af § 7. Dette gælder tilsvarende for udlændinge, der opholder sig i Danmark uden opholdstilladelse, og som har søgt asyl i en anden medlemsstat uden at have opnået international beskyttelse.

Efter § 48 a, stk. 1, finder reglerne om anvendelse af Dublinforordningen ikke anvendelse i tilfælde, hvor en udlænding er blevet meddelt international beskyttelse i en anden medlemsstat.

Det foreslås i § 48 a, stk. 1, 2. pkt., at indsætte efter »international beskyttelse«: », og for udlændinge, der er meddelt indrejsetilladelse i en anden medlemsstat i overensstemmelse med forordning om indførelse af en EU-ramme for genbosætning og indrejse af humanitære årsager, eller som er meddelt international beskyttelse eller humanitær status i henhold til en national genbosætningsordning i en anden medlemsstat«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at Udlændingestyrelsen snarest muligt vil skulle træffe afgørelse om afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a, når en udlænding, som enten er meddelt indrejsetilladelse efter forordning om indførelse af en EU-ramme for genbosætning og indrejse af humanitære årsager, eller som er meddelt international beskyttelse eller humanitær status i henhold til en national genbosætningsordning i en anden medlemsstat, opholder sig i Danmark uden opholdstilladelse.

Det vil betyde, at disse udlændinge som noget nyt omfattes af medlemslandenes forpligtelse til at tilbagetage udlændinge, når de pågældende er blevet meddelt international beskyttelse eller humanitær status i henhold til en national genbosætningsordning (kvoteflygtninge).

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 38

Det fremgår af § 48 b i udlændingeloven, at anmoder en anden medlemsstat Danmark om at overtage eller tilbagetage en udlænding efter reglerne i kapitel 5 a, tager Udlændingestyrelsen snarest muligt stilling til og besvarer anmodningen.

Det foreslås, at § 48 b affattes således, at meddeler en anden medlemsstat, at Danmark skal tilbagetage en udlænding efter reglerne i kapitel 5 a, eller anmoder en anden medlemsstat Danmark om at overtage en udlænding efter reglerne i

kapitel 5 a, tager Udlændingestyrelsen snarest muligt stilling og besvarer meddelelsen eller anmodningen.

Forslaget er en konsekvens af AM-forordningens artikel 41, hvorefter der som noget nyt skal indgives en meddelelse om tilbagetagelse i modsætning til Dublinforordningens artikel 23, hvorefter der skal fremsættes en anmodning om tilbagetagelse.

Udlændingestyrelsen vil i medfør af artikel 41, stk. 3, i AM-forordningen ved modtagelse af en meddelelse om tilbagetagelse fra en anden medlemsstat enten skulle bekræfte modtagelsen af meddelelsen, hvorefter Danmark vil overtage ansvaret for den pågældende, eller påvise, at Danmark ikke er ansvarlig i henhold til artikel 37 (om ansvarets op-hør) eller som følge af en ukorrekt angivelse af ansvarlig medlemsstat efter Eurodac-forordningen.

For så vidt angår anmodning fra en anden medlemsstat om overtagelse af en udlænding efter reglerne i kapitel 5 a, vil forslaget ikke ændre den nuværende retstilstand, hvorved Udlændingestyrelsen efter en sådan anmodning skal besvare denne.

Den foreslåede § 48 b vil i overensstemmelse med den hidtil gældende anvendelse og forståelse af § 48 b indebære, at Udlændingestyrelsens vurdering af både en meddelelse og bekræftelse heraf og en anmodning og accept heraf ikke vil være en afgørelse i forvaltningsretlig forstand.

Ansøgeren vil fortsat i medfør af § 53 a, stk. 1, nr. 1, kunne klage til Flygtningenævnet over en afgørelse om overførsel til en anden medlemsstat, jf. § 48 a, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.2.1.11 og pkt. 3.5.2.1.12 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 39

Det fremgår af § 48 e, stk. 2, i udlændingeloven, at når Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om, at en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af § 7, kan opholde sig her i landet under asylsagens behandling (processuelt ophold), registrerer Udlændingestyrelsen udlændingen som asylansøger.

Det foreslås i § 48 e, stk. 2, at indsætte efter 1. pkt. som et nyt punktum, at behandles en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 i asylgrænseproceduren, jf. § 37 o, registrerer Udlændingestyrelsen udlændingen som asylansøger.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 10 og nr. 12 hvori det foreslås, at en udlænding, som er omfattet af asylgrænseproceduren, ikke skal gives tilladelse til at indrejse her i landet, og således ikke vil få processuelt ophold.

Forslaget vil betyde, at Udlændingestyrelsen efter endt screening efter den foreslåede § 37 n, og såfremt sagen henvises til behandling i asylgrænseproceduren, skal registrere

udlændingen som asylansøger på det tidspunkt, hvor sagen overgår til behandling i asylgrænseproceduren.

Til nr. 40

Efter udlændingelovens § 53, stk. 6, medvirker ved Flygtningenævnets behandling af en sag formanden eller en næstformand, en advokat og et medlem, der gør tjeneste i Udlændinge- og Integrationsministeriets departement, jf. dog stk. 8-16.

Det foreslås i § 53, stk. 6, at ændre henvisningen til stk. 8-16 til en henvisning til stk. 8-17.

De foreslåede ændringer er en konsekvens af de foreslåede ændringer i lovforslagets § 1, nr. 42, hvorved det foreslås at indsætte et nyt stykke i udlændingelovens § 53 om, at klager over sager, som er blevet afgjort i asylgrænseproceduren, som udgangspunkt behandles af formanden eller en næstformand alene.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 42, for en nærmere beskrivelse heraf.

Til nr. 41

Det fremgår af § 53, stk. 10, at sager vedrørende afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller 5 b behandles af formanden eller en næstformand alene. En sag efter 1. pkt. kan i helt særlige tilfælde henvises til behandling efter stk. 6.

I § 53, stk. 10, 1. pkt., indsættes efter »kapitel 5 a«: », herunder anmodninger om opsættende virkning, jf. § 33 b, stk. 3,«.

Den foreslåede ændring vil betyde, at anmodninger om opsættende virkning, jf. § 33 b, stk. 3, behandles af Flygtningenævnets formand eller næstformand alene.

Til nr. 42

Efter udlændingelovens § 53, stk. 6, medvirker ved Flygtningenævnets behandling af en sag formanden eller en næstformand, en advokat og et medlem, der gør tjeneste i Udlændinge- og Integrationsministeriets departement, jf. dog stk. 8-16. Udlændingelovens § 53, stk. 8-16, oplister de sagstyper, der kan behandles af Flygtningenævnets formand eller en næstformand alene (formandskompetencen).

Det foreslås i § 53 efter stk. 16 at indsætte et nyt stykke 17.

Det følger af det foreslåede stk. 17, at sager, som er afgjort i asylgrænseproceduren, jf. § 37 o, vil skulle behandles af formanden eller en næstformand alene. En afgørelse om at tillægge en klage efter § 37 o, opsættende virkning, jf. § 33 b, stk. 2, træffes af formanden eller næstformanden alene. En sag efter 1. pkt. kan i helt særlige tilfælde henvises til behandling efter stk. 6.

Forslaget vil betyde, at en klage over en afgørelse truffet

af Udlændingestyrelsen i medfør af asylgrænseproceduren, som udgangspunkt vil blive behandlet af Flygtningenævnets formand eller en næstformand alene.

Forslaget vil indebære, at udlændingelovens § 53, stk. 6, om, at sager ved Flygtningenævnet som udgangspunkt skal behandles ved medvirken af formanden eller en næstformand, en advokat og et medlem, der gør tjeneste i Udlændinge- og Integrationsministeriets departement, ikke vil finde anvendelse, når en klage over en afgørelse truffet af Udlændingestyrelsen i medfør af asylgrænseproceduren, påklages til Flygtningenævnet.

Den foreslåede indsættelse i stykkets 2. pkt., vil indebære, at en afgørelse om at tillægge en klage efter § 37 o, opsættende virkning vil blive behandlet af Flygtningenævnets formand eller en næstformand alene. I forhold til, hvilke momenter der kan indgå i vurderingen af, hvorvidt en klage kan tillægges opsættende virkning, henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 47.

Den foreslåede indsættelse i stykkets 3. pkt., vil indebære, at en klage over en afgørelse i asylgrænseproceduren, i helt særlige tilfælde vil kunne henvises til behandling efter stk. 6, hvorefter sagen vil blive behandlet af formanden eller en næstformand, en advokat og et medlem, der gør tjeneste i Udlændinge- og Integrationsministeriets departement.

Om der er tale om et helt særligt tilfælde, der taler for at henvise sagen til fuld nævnsbehandling, vil bero på Flygtningenævnets vurdering af sagen på det foreliggende grundlag. Helt særlige tilfælde vil eksempelvis kunne foreligge, hvis sagen rejser væsentlige principielle spørgsmål, og det skønnes nødvendigt for oplysningen af sagen, at udlændingen afgiver mundtlig forklaring for nævnet.

Såfremt sagen henvises til fuld nævnsbehandling, vil forslaget endvidere indebære, at sagen som udgangspunkt bør behandles på skriftligt grundlag, jf. herved udlændingelovens § 56, stk. 4, nr. 5.

Såfremt sagen henvises til fuld nævnsbehandling, vil Flygtningenævnet i overensstemmelse med gældende ret om forment kunne beskikke en advokat for udlændingen, medmindre denne selv har antaget en sådan, jf. § 55, stk. 1, i udlændingeloven.

De nærmere regler for klageprocessen vil blive reguleret i bekendtgørelse, som vil blive udstedt med hjemmel i den foreslåede § 37 o, stk. 5.

Om der er tale om et helt særligt tilfælde, jf. 2. pkt. i den foreslåede nye stk. 17, der taler for at henvise sagen til fuld nævnsbehandling, vil bero på Flygtningenævnets vurdering af sagen på det foreliggende grundlag. Helt særlige tilfælde vil eksempelvis kunne foreligge, hvis sagen rejser væsentlige principielle spørgsmål, og det skønnes nødvendigt for oplysningen af sagen, at udlændingen afgiver mundtlig forklaring for nævnet.

Stk. 17-18 bliver herefter stk. 18-19.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.3.2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 43

Det fremgår af § 53 a, stk. 1, nr. 1, i udlændingeloven, at for Flygtningenævnet kan indbringes klager over afgørelser, som Udlændingestyrelsen har truffet om afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a, jf. Dublinforordningens artikel 27, stk. 1, eller 5 b.

Det foreslås i § 53 a, stk. 1, nr. 1, at »Dublinforordningens artikel 27« ændres til: »AM-forordningens artikel 43«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 4, hvorefter AM-forordningen gennemføres i dansk ret i overensstemmelse med parallelaftalen, og Dublinforordningens gennemførelse i dansk ret ophæves.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.2.1.12 i lovforslagets bemærkninger for en nærmere beskrivelse af AM-forordningens artikel 43.

Til nr. 44

Udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 1-8 oplister de sager, der kan indbringes for Flygtningenævnet.

Det foreslås i § 53 a, stk. 1, at indsætte som nr. 9) Sager, der er afgjort i asylgrænseproceduren, jf. § 37 o.

Med den foreslåede ændring vil Flygtningenævnet få kompetence til at behandle klager over afgørelser, der er afgjort af Udlændingestyrelsen i asylgrænseproceduren efter den foreslåede § 37 o.

Flygtningenævnet vil med den foreslåede bestemmelse få kompetence til at behandle klager over sager, der er afgjort i asylgrænseproceduren. Det vil omfatte klager over Udlændingestyrelsens afgørelser om, at en ansøgning er uantagelig samt sager, der er realitetsbehandlet i asylgrænseproceduren.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.3.3.2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af den foreslåede klageordning i asylgrænseproceduren.

Til nr. 45

Det fremgår af § 53 a, stk. 2, 1. pkt., i udlændingeloven, at klage til Flygtningenævnet over Udlændingestyrelsens afgørelse om afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller 5 b, der indgives til Udlændingestyrelsen, senere end 7 dage efter at udlændingen har fået meddelelse om afgørelse, afvises.

Det foreslås, at der i § 53 a, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »eller 5 b«: »og klager over sager afgjort efter § 37 o«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at en klage over Udlændingestyrelsens afgørelse efter den foreslåede § 37 o,

skal indgives til Udlændingestyrelsen senest 7 dage efter, at udlændingen har fået meddelelse om Udlændingestyrelsens afgørelse. Ændringen vil endvidere betyde at klager, der indgives herefter, vil blive afvist.

Forslaget vil endvidere medføre, at klager over Udlændingestyrelsens afgørelse om, at en ansøgning er uantagelig samt klager, som er blevet afgjort efter realitetsbehandling i asylgrænseproceduren, ikke automatisk skal anses for påklaget til Flygtningenævnet.

Derudover vil ordningen medføre, at påklage af en afgørelse truffet af Udlændingestyrelsen i medfør af lovforslagets § 37 o, som altovervejende udgangspunkt ikke tillægges opsættende virkning. Dette vil indebære, at ansøgeren vil overgå til udsendelsesposition under klagesagsbehandlingen. Dette gælder også for en uledsaget mindreårig, hvis sag behandles i asylgrænseproceduren. Det bemærkes i den forbindelse, at den danske ordning på dette punkt adskiller sig fra ordningen i de EU-lande, der er bundet af asylprocedureforordningen, hvor en ansøgning indgivet af en uledsaget mindreårig behandles i asylgrænseproceduren, fordi den pågældende udgør en fare for den nationale sikkerhed eller offentlige orden, tillægges opsættende virkning i forbindelse med klagen.

En klage vil dog efter ordningen undtagelsesvist, såfremt Flygtningenævnet i den konkrete sag måtte finde, navnlig for at sikre overholdelsen af forbuddet mod refolement, at særlige grunde taler derfor, kunne tillægges opsættende virkning i overensstemmelse med § 33 b, stk. 2. Dette vil svare til asylprocedureforordningens artikel 68, stk. 4, hvorefter en medlemsstat efter anmodning fra ansøgeren eller ex officio vil kunne tillægge en sag opsættende virkning.

Der henvises for så vidt angår muligheden for at tillægge en klage efter asylgrænseproceduren opsættende virkning til lovforslagets § 1, nr. 42.

Til nr. 46

Det fremgår af udlændingelovens § 53 a, stk. 2, 6. pkt., at påklage af en afgørelse som nævnt i stk. 1, nr. 1-3, 5 og 6, har opsættende virkning.

Det foreslås, at § 53 a, stk. 2, 6. pkt., affattes således: »Påklage af afgørelser som nævnt i stk. 1, nr. 2, 3, 5 og 6, har opsættende virkning.«

Den foreslåede ændring er en konsekvensændring af lovforslagets § 1, nr. 12, hvori det foreslås at indsætte et nyt stk. 3 i § 33 b i udlændingeloven, hvorefter en klage over afvisning eller overførsel efter § 29 a, jf. § 53 a, stk. 1, nr. 1, (AM-forordningen) ikke længere automatisk skal tillægges opsættende virkning, men efter anmodning til Flygtningenævnet skal kunne tillægges opsættende virkning.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 12, for en nærmere beskrivelse heraf.

Til nr. 47

Det fremgår af § 53 a, stk. 2, 6. pkt., i udlændingeloven, at påklage af en afgørelse som nævnt i stk. 1, nr. 1-3, 5 og 6, har opsættende virkning. Det fremgår af 7. pkt., at 6. pkt. ikke finder anvendelse på klager over afgørelser om afvisning efter bl.a. reglerne i kapitel 5 b (om afvisning af visse ansøgninger om opholdstilladelse efter § 7).

Det foreslås i § 53 a, stk. 2, 7. pkt., at »på klager over afgørelser om afvisning efter reglerne i kapitel 5 b eller« udgår.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den foreslåede ændring i § 1, nr. 46, hvori det foreslås at nyaffatte 6. pkt. i § 53 a, stk. 2, således, at henvisningen til § 53 a, stk. 1, nr. 1, udgår. Den foreslåede ændring vil ikke medføre materielle ændringer af § 52 a, stk. 2, 7. pkt.

Til nr. 48

Efter udlændingelovens § 56, stk. 1, henviser Flygtningenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, en sag til behandling efter § 53, stk. 6 eller 8-16.

Efter § 56, stk. 3, 1. pkt., behandles sager, der behandles efter § 53, stk. 8-16, på skriftligt grundlag.

Det foreslås i § 56, stk. 1, og stk. 3, 1. pkt., at ændre henvisningen til § 53, stk. 8-16, til en henvisning til stk. 8-17.

De foreslåede ændringer er en konsekvens af de foreslåede ændringer i § 1, nr. 42, hvorved det foreslås at indsætte et nyt stykke i udlændingelovens § 53 om, at klager over sager, som er blevet afgjort i asylgrænseproceduren, som udgangspunkt behandles af formanden eller en næstformand alene.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 42, for en nærmere beskrivelse heraf.

Til nr. 49

Udlændingelovens § 58 b, stk. 1 definerer, hvad der forstås ved den gældende Eurodac-forordning, mens bestemmelsens stk. 2 definerer begrebet Eurodac-systemet.

Det følger således af bestemmelsen, at der ved Eurodac-forordningen i udlændingeloven forstås Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 603/2013 af 26. juni 2013 om oprettelse af »Eurodac« til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af forordning (EU) nr. 604/2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet i en af medlemsstaterne af en tredjelandstatsborger eller en statsløs, og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodacoplysninger med henblik på retshåndhævelse og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011 om oprettelse af et europæisk agentur for den

operationelle forvaltning af store it-systemer inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed (omarbejdning) med senere ændringer.

Det foreslås således, at § 58 b, stk. 1, i udlændingeloven, affattes således, »Ved Eurodac-forordningen forstås i denne lov Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2024/1358 med henblik på en effektiv anvendelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og Rådets direktiv 2001/55/EF og på identificering af tredjelandsstatsborgere og statsløse med ulovligt ophold og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europol's adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodacoplysninger med henblik på retshåndhævelse, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 603/2013 med senere ændringer.«

Med den foreslåede nyaffattelse af udlændingelovens § 58 b, stk. 1, erstattes den hidtil gældende Eurodac-forordning med den nye Eurodac-forordning, som gennemføres i dansk ret i overensstemmelse med parallelaftalen.

Forslaget vil indebære, at der ved alle henvisninger i udlændingeloven til Eurodac-forordningen fremover vil forstås Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1358 af 14. maj 2024.

Forslaget vil endvidere indebære, at eventuelle senere ændringer af Eurodac-forordningen, som omfattes af parallelaftalen, ligeledes skal gælde i Danmark. Herved tages der højde for eventuelle fremtidige ændringer af forordningen i det omfang, der er tale om tekniske ændringer, som ikke kræver ændring af andre bestemmelser i udlændingeloven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.1.1 og pkt. 3.6.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 50

Efter § 58 c, stk. 1, i udlændingeloven må fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, som er modtaget fra et andet EU-lands myndigheder i medfør af reglerne i Dublinforordningens artikel 34, kun videregives til de myndigheder, der er nævnt i Dublinforordningens artikel 34, stk. 7. Oplysningerne må kun anvendes til de formål, der er nævnt i Dublinforordningens artikel 34, stk. 1.

AM-forordningens artikel 51 regulerer udveksling af oplysninger og svarer i sit indhold i al væsentlighed til Dublinforordningens artikel 34.

Det foreslås to steder i § 58 c, stk. 1, 1. pkt. og i 2. pkt., at ændre »Dublinforordningens artikel 34« til: »AM-forordningens artikel 51«.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 4, hvor-

efter AM-forordningen gennemføres i dansk ret og Dublinforordningens gennemførelse i dansk ret ophæves.

Indholdet i de enkelte stykker i AM-forordningens artikel 51 svarer til indholdet i de enkelte stykker i Dublinforordningens artikel 34. Henvisningen til AM-forordningens artikel 51, stk. 7, vil således ikke i sig selv medføre materielle ændringer i forhold til Dublinforordningens artikel 34, stk. 7, ud over de enkelte materielle ændringer, der foretages med den nye artikel 51 i AM-forordningen i forhold til udveksling af oplysninger.

Til nr. 51

Efter udlændingelovens § 58 d, stk. 1, kan udlændinge- og integrationsministeren fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af reglerne i Schengenkonventionen, VIS-forordningen, visumkodeksen, Dublinforordningen og Eurodac-forordningen, jf. dog stk. 2. Der kan i den forbindelse fastsættes bestemmelser om, at andre end politiet efter § 58 j, stk. 1-3, kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Det foreslås, at udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 2. pkt., ændres således, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte bestemmelser om, hvilken ansvarlig myndighed der efter §§ 58 i og 58 j kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Den foreslåede ændring vil betyde, at udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte bestemmelser om udpegning af den ansvarlige myndighed, herunder hvorvidt det er politiet, Udlændingestyrelsen, Hjemrejsestyrelsen eller eventuelt en anden myndighed, der efter §§ 58 i og 58 j kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Ændringen er en konsekvens af de foreslåede ændringer af udlændingelovens § 58 i, jf. lovforslagets § 1, nr. 52-62, og udlændingelovens § 58 j, jf. lovforslagets § 1, nr. 63-75, hvori det foreslås bl.a., at politiet skrives ud af bestemmelserne og i stedet indsættes den ansvarlige myndighed.

Baggrunden for ændringen er, at det med den nye Eurodac-forordning bliver muligt for flere myndigheder at få adgang til Eurodac-systemet, og det bliver derfor muligt for andre myndigheder end politiet at videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system. Den endelige fordeling af, hvilke oplysninger de enkelte myndigheder skal kunne videregive til Eurodac-systemet, vil blive fastlagt i forbindelse med den praktiske implementering af Eurodac-forordningen og efter aftale mellem Justitsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Det bemærkes i den forbindelse, at efter kongelig resolution af 10. september 2019, jf. bekendtgørelse nr. 946 af 12. september 2019 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene, har udlændingemyndigheder ressortansvaret for registrering af asylansøgere. Efter aftale mellem Justitsministeriet og Udlændinge- og Integrationsministeriet varetager

politiet imidlertid den indledende asylregistrering, herunder i Center Sandholm, indtil videre.

Der henvises til pkt. 3.6.4.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 52

Efter udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 1. pkt., videregiver politiet straks fingeraftryk, der er optaget af udlændinge over 14 år i medfør af § 40 a, stk. 1, til det centrale Eurodac-system.

Det foreslås, at udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 1. pkt., affattes således, at den ansvarlige myndighed straks videregiver fingeraftryk og personfotografi, der er optaget af en udlænding over 6 år i medfør af § 40 a, stk. 1, og § 40 b, stk. 1, til det centrale Eurodac-system.

Den foreslåede ændring vil bl.a. indebære, at reglerne for optagelse og videregivelse af biometriske oplysninger til Eurodac-systemet vil finde anvendelse for udlændinge, der er fyldt 6 år. Aldersgrænsen sænkes således fra de nuværende regler, hvorefter udlændingen skal være fyldt 14 år.

Det bemærkes, at der efter den nye Eurodac-forordnings artikel 14 skal tages særlige hensyn i forhold til optagelse af biometri af mindreårige. Det følger af bestemmelsen bl.a., at biometriske oplysninger for mindreårige, som er fyldt 6 år, skal optages af medarbejdere, der er særligt uddannet i at optage mindreåriges biometriske oplysninger på en børnevenlig måde og med fuld respekt for barnets tarv og de garantier, der er fastsat i FN's Børnekonvention. Såfremt der er usikkerhed om, hvorvidt et barn er under 6 år, og der ikke foreligger dokumentation for barnets alder, skal medlemsstatens kompetente myndigheder anse barnet for at være under 6 år.

Det forudsættes med den foreslåede ordning, at optagelse af biometri af mindreårige vil skulle ske i overensstemmelse med forordningens artikel 14. Det vil således være en forudsætning, at relevante myndigheder vil skulle have adgang til personale, der vil kunne varetage opgaverne relateret til mindreårige. Derudover forudsættes det, at de særligt uddannede medarbejdere informerer den mindreårige om formålet med registreringen af de biometriske oplysninger på en børnevenlig måde, der er tilpasset dennes alder og modenhed.

Det bemærkes, at der allerede i dag udpeges en personlig repræsentant for uledsagede mindreårige udlændinge til varetagelse af deres interesser. Indtil der udpeges en personlig repræsentant, ledsages den uledsagede mindreårige af en bisidder. Efter den gældende ordning stiller Røde Kors en bisidder til rådighed, når den mindreårige registreres først hos politiet og derefter hos Udlændingestyrelsen. Hvis ansøgeren ikke vurderes som åbenlyst voksen, sender Udlændingestyrelsen en indstilling til Røde Kors med anmodning om at udpege en personlig repræsentant gennem Familieretshuset.

Den foreslåede ændring indebærer endvidere, at der til Eurodac-systemet ikke alene vil skulle videregives fingeraftryk optaget i medfør af udlændingelovens § 40 a, stk. 1, men der vil også skulle videregives personfotografi optaget i medfør af udlændingelovens § 40 b, stk. 1.

Der henvises i den forbindelse til de foreslåede ændringer af udlændingelovens §§ 40 a og 40 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 20, 23, 24 og 26, hvori det bl.a. foreslås, at der skal optages fingeraftryk og personfotografi af en udlænding, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, og af udlændinge, der opholder sig ulovligt i Danmark. Efter lovforslaget vil således også biometriske oplysninger optaget af sådanne persongrupper skulle videregives til Eurodac-systemet.

Det bemærkes for så vidt angår videregivelse af fingeraftryk og personfotografi til Eurodac-systemet, at det ikke er et krav, at begge biometriske oplysninger er optaget for, at oplysningerne kan videregives. Det betyder, at videregivelse af fingeraftryk eller personfotografi kan ske i tilfælde, hvor alene fingeraftryk eller personfotografi er optaget. Det kan eksempelvis forekomme i tilfælde, hvor det ikke har været muligt at optage fingeraftryk, f.eks. som følge af tekniske årsager eller forhold ved udlændingens fingeraftryk, men hvor det har været muligt at optage personfotografi.

Den foreslåede ændring vil desuden indebære, at det med den nye Eurodac-forordning bliver muligt for flere myndigheder at få adgang til Eurodac-systemet, og det bliver derfor muligt for andre myndigheder end politiet at videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system. Der henvises i den forbindelse til den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 51, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte bestemmelser om udpegning af den ansvarlige myndighed, der bl.a. efter § 58 i kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.4.2, pkt. 3.6.4.3 og pkt. 3.6.4.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 53

Efter udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 1. pkt., videregiver politiet straks fingeraftryk, der er optaget af udlændinge over 14 år i medfør af § 40 a, stk. 1, til det centrale Eurodac-system. Politiet kan endvidere videregive fingeraftryk, der er optaget af udlændinge over 14 år i medfør af § 40 a, stk. 2, nr. 1, til Eurodac-systemet med henblik på at kontrollere, om udlændingen tidligere har indgivet ansøgning om asyl i et andet EU-land. 1. og 2. pkt. finder ikke anvendelse, hvis udlændingen er statsborger i et andet EU-land eller et tredjeland, om hvilket der er fastsat nærmere regler i medfør af § 58 e.

Det foreslås, at udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 2. pkt., ophæves, og at »og 2.« udgår i 3. pkt.

Den foreslåede ændring, hvorefter 2. pkt. i udlændingelo-

vens § 58 i, stk. 1, ophæves, er en konsekvens af, at udlændingelovens § 58 i, stk. 4, foreslås nyaffattet, jf. lovforslagets § 1, nr. 61, hvorefter det vil blive obligatorisk at videregive fingeraftryk optaget af udlændinge, som opholder sig ulovligt her i landet, til det centrale Eurodac-system.

Den foreslåede ændring af 3. pkt., skal ses i sammenhæng med 2. pkt. i udlændingelovens § 58 i, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.4.2 og pkt. 3.6.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 54

Efter udlændingelovens § 58 i, stk. 2, videregiver politiet sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, til det centrale Eurodac-system oplysninger om 1) sted og dato for udlændingens indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, 2) udlændingens køn, 3) udlændingens udlændingenummer eller andet referencenummer, 4) datoen for optagelse af udlændingens fingeraftryk, 5) operatørens brugernavn og 6) datoen for udlændingens ankomst, hvis der er tale om en overførsel efter artikel 22 i Dublinforordningen.

Det foreslås, at der i § 58 i, stk. 2, efter »§ 40 a, stk. 1, nr. 1,« indsættes: »og personfotografi optaget i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 1,« og »videregiver politiet« ændres til: »videregiver den ansvarlige myndighed«.

Den foreslåede indsættelse af »og personfotografi optaget i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 1,« er en konsekvens af den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 52, hvori bl.a. § 40 b, stk. 1, skrives ind i § 58 i, stk. 1, 1. pkt.

Den foreslåede ændring indebærer desuden, at det med den nye Eurodac-forordning bliver muligt for flere myndigheder at få adgang til Eurodac-systemet, og det bliver derfor muligt for andre myndigheder end politiet at videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system. Der henvises i den forbindelse til den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 51, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte bestemmelser om udpegning af den ansvarlige myndighed der bl.a. efter § 58 i kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.4.2 og pkt. 3.6.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 55

Efter udlændingelovens § 58 i, stk. 2, videregiver politiet sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, til det centrale Eurodac-system oplysninger om 1) sted og dato for udlændingens indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, 2) udlændingens køn, 3) udlændingens udlændingenummer eller andet referencenummer, 4) datoen for optagelse af udlændingens fingeraftryk,

5) operatørens brugernavn og 6) datoen for udlændingens ankomst, hvis der er tale om en overførsel efter artikel 22 i Dublinforordningen.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 58 i, stk. 2, nr. 1, efter »opholdstilladelse efter § 7« indsættes: »eller meddelelse af opholdstilladelse efter § 8«.

Efter den foreslåede ændring vil således også oplysninger om, hvornår en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 8 (kvoteflygtning) er meddelt den pågældende udlænding, skulle videregives til Eurodac-systemet.

Til nr. 56

Efter udlændingelovens § 58 i, stk. 2, videregiver politiet sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, til det centrale Eurodac-system oplysninger om 1) sted og dato for udlændingens indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, 2) udlændingens køn, 3) udlændingens udlændingenummer eller andet referencenummer, 4) datoen for optagelse af udlændingens fingeraftryk, 5) operatørens brugernavn og 6) datoen for udlændingens ankomst, hvis der er tale om en overførsel efter artikel 22 i Dublinforordningen.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 58 i, stk. 2, nr. 4, indsættes efter »fingeraftryk«: »og personfotografi«, og at »brugernavn og« i nr. 5 ændres til »brugernavn,«.

For så vidt angår ændringen af nr. 4 betyder det, at også datoen for optagelsen af udlændingens personfotografi vil skulle videregives til Eurodac-systemet. Der henvises i den forbindelse til ændringen af udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 1. pkt., hvorefter optaget personfotografi vil skulle videregives til Eurodac-systemet, jf. lovforslagets § 1, nr. 52.

Den foreslåede ændring af nr. 5, hvorefter »og« ændres til et komma, er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 57, hvori det foreslås at indsætte en række nye numre i udlændingelovens § 58 i, stk. 2.

Til nr. 57

Efter udlændingelovens § 58 i, stk. 2, videregiver politiet sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, til det centrale Eurodac-system oplysninger om 1) sted og dato for udlændingens indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, 2) udlændingens køn, 3) udlændingens udlændingenummer eller andet referencenummer, 4) datoen for optagelse af udlændingens fingeraftryk, 5) operatørens brugernavn og 6) datoen for udlændingens ankomst, hvis der er tale om en overførsel efter artikel 22 i Dublinforordningen.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 58 i, stk. 2, efter nr. 5 indsættes som nye numre, 6) dato for videregivelsen af oplysninger til Eurodac, 7) udlændingens efternavn og fornavn, fødenavn og tidligere anvendte navne samt eventuelle kaldenavne, som kan registreres særskilt, 8) udlændingens

nationalitet, 9) udlændingens fødselsdato, 10) udlændingens fødested, 11) hvis det forefindes, identitetsdokumentets eller rejsedokumentets type og nummer, udstedelseslandets kode på tre bogstaver og dette dokumentets udløbsdato, 12) hvis det forefindes, en scannet farvekopi af et identitets- eller rejsedokument med angivelse af dets ægthed, eller, hvis dette forefindes, et andet dokument, der letter identifikationen af udlændingen, med angivelse af dets ægthed, 13) hvis der er udstedt et visum, hvilken medlemsstat der har udstedt eller forlænget visummet, eller på hvis vegne visummet er udstedt og visumansøgningsnummeret, og 14) hvorvidt udlændingen udgør en trussel mod den indre sikkerhed.

Den foreslåede ændring har til formål at gennemføre Eurodac-forordningens artikel 17, stk. 1, artikel 22, stk. 1 og 2, artikel 23, stk. 1 og 2, og artikel 24, stk. 1 og 2, hvorefter flere oplysninger af udlændinge vil skulle optages og videregives til Eurodac-systemet.

Ændringen vil indebære, at oplysningerne angivet i de foreslåede nr. 6-14 fremadrettet også vil skulle videregives til Eurodac-systemet. Det foreslåede vil betyde, at følgende oplysninger fremadrettet også vil skulle videregives til Eurodac-systemet: 6) dato for videregivelsen af oplysninger til Eurodac, 7) udlændingens efternavn og fornavn, fødenavn og tidligere anvendte navne samt eventuelle kaldenavne, som kan registreres særskilt, 8) udlændingens nationalitet, 9) udlændingens fødselsdato, 10) udlændingens fødested, 11) hvis det forefindes, identitetsdokumentets eller rejsedokumentets type og nummer, udstedelseslandets kode på tre bogstaver og dette dokumentets udløbsdato, 12) hvis det forefindes, en scannet farvekopi af et identitets- eller rejsedokument med angivelse af dets ægthed, eller, hvis dette forefindes, et andet dokument, der letter identifikationen af udlændingen, med angivelse af dets ægthed, 13) hvis der er udstedt et visum, hvilken medlemsstat der har udstedt eller forlænget visummet, eller på hvis vegne visummet er udstedt og visumansøgningsnummeret, og 14) hvorvidt udlændingen udgør en trussel mod den indre sikkerhed.

Der tilsigtes ikke nogen ændringer af proceduren for videregivelse af oplysninger til Eurodac.

Det bemærkes for så vidt angår de foreslåede nr. 7 og 8, hvorefter der vil skulle videregives oplysninger om efternavn og fornavn, fødenavn og tidligere anvendte navne, eventuelle kaldenavne samt nationaliteter, at i tilfælde af, at udlændingen har flere fornavne, efternavne, fødenavne eller nationaliteter vil alle disse skulle registreres.

Det bemærkes endvidere for så vidt angår den foreslåede nr. 10, hvorefter der vil skulle videregives oplysninger om udlændingens fødested, at der ved fødested skal forstås den by og det land, hvor udlændingen er født.

Det bemærkes desuden for så vidt angår den foreslåede nr. 13, hvorefter der bl.a. skal videregives oplysninger om udstedelse af visum, at denne alene omfatter asylansøgere.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.4.2 og pkt. 3.6.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 58

Efter udlændingelovens § 58 i, stk. 2, nr. 6, skal politiet sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, videregive til det centrale Eurodac-system oplysninger om datoen for udlændingens ankomst, hvis der er tale om en overførsel efter artikel 22 i Dublinforordningen.

Det foreslås i udlændingelovens § 58 i, stk. 2, nr. 6, at ændre »artikel 22« til: »besvarelse af en anmodning om overtagelse, jf. artikel 40«.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 4, hvorefter AM-forordningen gennemføres i dansk ret og erstatter Dublinforordningen.

Den foreslåede ændring vil endvidere indebære en sproglig præcisering af bestemmelsen, idet det ud fra den nuværende ordlyd kan fremstå som om, at der er tale om overførsel af asylansøgere. Der er imidlertid rettelig tale om en medlemsstats besvarelse af en anmodning om overtagelse. Udlændingelovens § 58 i, stk. 2, nr. 6, omhandler således mere præcist den situation, hvor en asylansøger ankommer til den ansvarlige medlemsstat som følge af en overførsel i medfør af en afgørelse efter anmodning om tilbagetagelse som omhandlet i AM-forordningens artikel 40 og tidligere Dublinforordningens artikel 22.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.2.1.10 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af AM-forordningens artikel 40.

Til nr. 59

Efter udlændingelovens § 58 i, stk. 3, videregiver politiet sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, til det centrale Eurodac-system oplysninger om 1) sted og dato for pågribelsen af udlændingen og 2) de i stk. 2, nr. 2-5, nævnte oplysninger.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 58 i, stk. 3, efter »§ 40 a, stk. 1, nr. 2,« indsættes: »og personfotografi optaget i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 2,«, og at »videregiver politiet« ændres til: »videregiver den ansvarlige myndighed«.

Den foreslåede indsættelse er en konsekvens af den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 52, hvori bl.a. § 40 b, stk. 1, skrives ind i § 58 i, stk. 1, 1. pkt.

Det bemærkes, at bestemmelsen således vedrører videregivelse af fingeraftryk og personfotografi af udlændinge, der pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse her i landet fra et land, der ikke er tilsluttet Den Europæiske Union, og som ikke afvises, jf. § 28, eller som forbliver her i landet uden at være frihedsberøvet i hele tidsrummet mellem pågribelsen og udsendelsen på grundlag af en afgørelse om afvisning, jf. § 28.

Den foreslåede ændring vil desuden indebære, at det med den nye Eurodac-forordning bliver muligt for flere myndigheder at få adgang til Eurodac-systemet, og det bliver derfor muligt for andre myndigheder end politiet at videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system. Der henvises i den forbindelse til den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 51, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte bestemmelser om udpegning af den ansvarlige myndighed, der bl.a. efter § 58 i kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.4.2 og pkt. 3.6.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 60

Efter udlændingelovens § 58 i, stk. 3, videregiver politiet sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, til det centrale Eurodac-system oplysninger om 1) sted og dato for pågribelsen af udlændingen og 2) de i stk. 2, nr. 2-5, nævnte oplysninger.

Det foreslås, at nr. 2-5 i udlændingelovens § 58 i, stk. 3, nr. 2, ændres til nr. 2-12 og 14.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 i, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 57, hvori det foreslås at indsætte en række nye numre i udlændingelovens § 58 i, stk. 2. Oplysningerne angivet i disse nye numre skal efter den nye Eurodac-forordning også videregives til Eurodac-systemet for udlændinge, som pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse her i landet fra et land, der ikke er tilsluttet Den Europæiske Union, og som ikke afvises, jf. § 28, eller som forbliver her i landet uden at være frihedsberøvet i hele tidsrummet mellem pågribelsen og udsendelsen på grundlag af en afgørelse om afvisning, jf. § 28.

Til nr. 61

Efter udlændingelovens § 58 i, stk. 4, videregiver politiet sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 2, nr. 1, til det centrale Eurodac-system oplysninger om udlændingens udlændingenummer eller andet referencenummer.

Det foreslås, at udlændingelovens § 58 i, stk. 4, affattes således, at sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 5, og personfotografi optaget i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 5, videregiver den ansvarlige myndighed til det centrale Eurodac-system de i stk. 2, nr. 2-12 og 14, nævnte oplysninger.

Den foreslåede ændring indebærer bl.a., at henvisningen til udlændingelovens § 40 a, stk. 2, nr. 1, ændres til en henvisning til § 40 a, stk. 1, nr. 5. Ændringen er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 23 og 24, hvori det foreslås, at optagelse af fingeraftryk for udlændinge, der opholder sig ulovligt i Danmark, flyttes fra udlændingelovens § 40 a, stk. 2, nr. 1, til § 40 a, stk. 1, nr. 5.

Den foreslåede indsættelse af personfotografi optaget i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 5, er en konsekvens af den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 52, hvori bl.a. § 40 b, stk. 1, skrives ind i § 58 i, stk. 1, 1. pkt.

Det bemærkes, at bestemmelsen således vedrører videregivelse af fingeraftryk og personfotografi af udlændinge, der opholder sig ulovligt i Danmark.

Den foreslåede ændring indebærer endvidere, at de oplysninger, der efter udlændingelovens § 58 i, stk. 2, nr. 2-12 og 14, skal videregives til Eurodac-systemet om asylansøgere tilsvarende vil skulle videregives til Eurodac-systemet for så vidt angår udlændinge, der opholder sig ulovligt i Danmark. Baggrunden herfor er, at oplysningerne angivet i disse nye numre efter den nye Eurodac-forordning også vil skulle videregives til Eurodac-systemet for udlændinge, der opholder sig ulovligt i Danmark.

Den foreslåede ændring vil desuden indebære, at det med den nye Eurodac-forordning bliver muligt for flere myndigheder at få adgang til Eurodac-systemet, og det bliver derfor muligt for andre myndigheder end politiet at videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system. Der henvises i den forbindelse til den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 51, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte bestemmelser om udpegning af den ansvarlige myndighed, der bl.a. efter § 58 i kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.4.2 og pkt. 3.6.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 62

Udlændingelovens § 58 i indeholder ikke i dag bestemmelse om, hvilke oplysninger, der sammen med biometriske oplysninger optaget af udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, skal videregives til Eurodac-systemet.

Det følger af udlændingelovens § 58 i, stk. 5, at politiet modtager og kontrollerer oplysninger modtaget fra det centrale Eurodac-system.

Det foreslås, at stk. 5 i udlændingelovens § 58 i ophæves og i stedet indsættes nyt stykke 5 og 6.

Det følger af den foreslåede stk. 5, at der sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 4, og personfotografi optaget i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 4, videregiver den ansvarlige myndighed til det centrale Eurodac-system oplysninger om oprindelsesmedlemsstat, sted og dato for ilandsætningen og de i stk. 2, nr. 2-12 og 14, nævnte oplysninger.

Med forslaget vil den nye Eurodac-forordnings artikel 24 gennemføres, hvorefter en række oplysninger af alle udlæn-

dinge over 6 år, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, skal videregives til Eurodac-systemet.

Bestemmelsen fastsætter således, hvilke oplysninger der vil skulle videregives til Eurodac-systemet i tilfælde af, at en udlænding ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation. Ændringen indebærer, at de oplysninger, der efter udlændingelovens § 58 i, stk. 2, nr. 2-12 og 14, skal videregives til Eurodac-systemet om asylansøgere, tilsvarende vil skulle videregives til Eurodac-systemet for så vidt angår udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation.

Det følger af det foreslåede nye stk. 6, at den ansvarlige myndighed modtager og kontrollerer oplysninger modtaget fra det centrale Eurodac-system.

Den foreslåede bestemmelse har til formål at gennemføre den nye Eurodac-forordnings artikel 38, stk. 4 og 5, om gennemførelser af sammenligninger. Bestemmelsen vil således skulle forstås i overensstemmelse med den nye Eurodac-forordnings bestemmelser.

Det vil bl.a. betyde, at en fingeraftryksekspert om nødvendigt skal kontrollere de sammenligninger, der modtages fra Eurodac-systemet. Det vil endvidere betyde bl.a., at modtagne sammenligninger, der alene er baseret på personfotografi, skal kontrolleres.

Der henvises i den forbindelse til den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 52, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte bestemmelser om udpegning af den ansvarlige myndighed, der bl.a. efter § 58 i kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system og kan sammenligne oplysninger i Eurodac.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.4.2 og pkt. 3.6.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 63

Det fremgår af udlændingelovens § 58 j, stk. 1, 1. pkt., at såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet efter § 7, stk. 1-3, eller meddeles dansk indfødsret, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system.

Bestemmelsen i sin nuværende form henviser til, at politiet videregiver oplysninger til Eurodac, såfremt en udlænding, der har fået optaget fingeraftryk i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, og hvis oplysninger, der er videregivet til Eurodac, opnår opholdstilladelse her i landet efter § 7, stk. 1-3, eller meddeles dansk indfødsret.

Med Eurodac-forordningen fra 2024 udvides reglerne for registrering i Eurodac. Efter Eurodac-forordningens artikel 17, stk. 2, litra j, bliver medlemslandene som noget nyt

forpligtet til at videregive oplysninger til Eurodac, når en asylansøger får et endeligt afslag på asyl efter udlændingelovens § 7.

Det foreslås, at § 58 j, stk. 1, 1. pkt. affattes således, at såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk og i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 1, har fået optaget personfotografi, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet efter § 7, meddeles dansk indfødsret, eller endeligt afslag på asyl efter § 7, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system.

Den foreslåede nyaffattelse sker med henblik på at gennemføre Eurodac-forordningens artikel 17, stk. 2, litra j, hvorefter myndighederne som noget nyt er forpligtet til at videregive oplysninger til Eurodac, når en asylansøger har fået et endeligt afslag på asyl efter § 7. Som det er i dag, er myndighederne forpligtet til at videregive oplysninger til Eurodac, når en udlænding opnår opholdstilladelse her i landet efter § 7 eller meddeles dansk indfødsret.

Den foreslåede nyaffattelse er endvidere en konsekvens af den foreslåede nyaffattelse af udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 52, hvor § 40 b, stk. 1, om optagelse af personfotografi skrives ind i § 58 i, stk. 1, 1. pkt.

Den foreslåede nyaffattelse vil endvidere indebære, at det med den nye Eurodac-forordning bliver muligt for flere myndigheder at få adgang til Eurodac-systemet, og det bliver derfor muligt for andre myndigheder end politiet at videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system. Der henvises i den forbindelse til den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 51, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte bestemmelser om udpegning af den ansvarlige myndighed, der bl.a. efter § 58 j kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Til nr. 64

Det fremgår af udlændingelovens § 58 j, stk. 1, 1. pkt., at såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet efter § 7, stk. 1-3, eller meddeles dansk indfødsret, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Det samme gælder, hvis en opholdstilladelse som nævnt i 1. pkt. inddrages, bortfalder eller nægtes forlænget.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 58 j, stk. 1, 2. pkt., ændres »som nævnt i 1. pkt.« til: »efter § 7, stk. 1-3, og § 8, stk. 1-3,«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at også oplysninger om inddragelse, bortfald og nægtelse af forlængelse af opholdstilladelser meddelt efter udlændingelovens § 8, stk. 1-3

(kvoteflygtning), vil skulle videregives til det centrale Eurodac-system.

Til nr. 65

Det fremgår af udlændingelovens § 58 j, stk. 1, 3. pkt., at modtager politiet oplysning om, at en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., har opnået beskyttelse, ikke længere har en sådan beskyttelse eller er blevet meddelt statsborgerskab i et andet EU-land, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system.

Bestemmelsen henviser til, at politiet videregiver oplysning til det centrale Eurodac-system om en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, og som har opnået beskyttelse, ikke længere har en sådan beskyttelse eller er blevet meddelt statsborgerskab i et andet EU-land.

Det foreslås, at udlændingelovens § 58 j, stk. 1, 3. pkt., affattes således, at modtager den ansvarlige myndighed oplysning om, at udlændingen har opnået beskyttelse, ikke længere har en sådan beskyttelse eller er blevet meddelt statsborgerskab i et andet EU-land, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system.

Med den foreslåede nyaffattelse vil den nærmere henvisning til, at der er tale om en udlænding, der har fået optaget fingeraftryk i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, der er videregivet efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., udgå, idet det allerede følger af § 58 j, stk. 1, 1. pkt., at bestemmelsen vedrører sådanne udlændinge.

Den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen vil ikke ændre pligten til, at den ansvarlige myndighed fortsat vil skulle videregive oplysninger om en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt.

Den foreslåede ændring vil endvidere indebære, at det med den nye Eurodac-forordning bliver muligt for flere myndigheder at få adgang til Eurodac-systemet, og det bliver derfor muligt for andre myndigheder end politiet at videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system. Der henvises i den forbindelse til den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 51, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte bestemmelser om udpegning af den ansvarlige myndighed, der bl.a. efter § 58 j kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Den foreslåede ændring er derudover en konsekvens af, at der i lovforslagets § 1, nr. 75 foreslås indsat et stk. 4 og 5, og har til formål at strømline bestemmelsens opbygning og sproglige udtryk, således at § 58 j, stk. 1, 3. pkt., frem-

står konsekvent i forhold til de øvrige bestemmelser, der omhandler videregivelse til Eurodac-systemet efter § 58 j.

Til nr. 66

Det fremgår af udlændingelovens § 58 j, stk. 1, at såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet efter § 7, stk. 1-3, eller meddeles dansk indfødsret, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Det samme gælder, hvis en opholdstilladelse som nævnt i 1. pkt. inddrages, bortfalder eller nægtes forlænget. Modtager politiet oplysning om, at en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., har opnået beskyttelse, ikke længere har en sådan beskyttelse eller er blevet meddelt statsborgerskab i et andet EU-land, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system. 1.-3. pkt. finder ikke anvendelse, når der er forløbet mere end 10 år fra tidspunktet for optagelsen af udlændingens fingeraftryk.

Det foreslås i udlændingelovens § 58 j, stk. 1, 4. pkt., at ændre », når der er forløbet mere end 10 år fra tidspunktet for optagelsen af udlændingens fingeraftryk« til: »for udlændinge, der har søgt om opholdstilladelse efter § 7, stk. 1-3, når der er forløbet mere end 10 år fra tidspunktet for videregivelsen af udlændingens fingeraftryk eller personfotografi, eller for udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter § 8, stk. 1-3, når der er forløbet mere end 5 år fra videregivelsen af udlændingens fingeraftryk eller personfotografi«.

Det betyder, at 1.-3. pkt. ikke finder anvendelse, når der for udlændinge, der har søgt om opholdstilladelse efter § 7, stk. 1-3, er forløbet mere end 10 år fra tidspunktet for videregivelsen af udlændingens fingeraftryk eller personfotografi eller der for udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter § 8, stk. 1-3, er forløbet mere end 5 år fra videregivelsen af udlændingens fingeraftryk eller personfotografi.

Den foreslåede ændring, for så vidt angår indsættelse af personfotografi i bestemmelsen, er en konsekvens af de foreslåede ændringer af § 58 j, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 63, hvori personfotografi indsættes i bestemmelsen.

Den foreslåede ændring indebærer endvidere, at udlændingelovens § 58 j, stk. 1, 1.-3. pkt., om videregivelse af biometriske oplysninger for udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1-3, til Eurodac-systemet ikke vil finde anvendelse efter 10 år fra tidspunktet for videregivelsen af oplysningerne. Oplysningerne lagret i Eurodac-systemet vil på dette tidspunkt automatisk blive slettet.

Den foreslåede ændring indebærer herudover, at udlændingelovens § 58 j, stk. 1, 1.-3. pkt. om videregivelse af biometriske oplysninger for udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 8, stk. 1-3 (kvoteflygtninge), til Eurodac-systemet ikke vil finde anvendelse efter 5 år fra

tidspunktet for videregivelsen af oplysningerne. Oplysningerne lagret i Eurodac-systemet vil på dette tidspunkt automatisk blive slettet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.4.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 67

Efter udlændingelovens § 58 j, stk. 2, videregiver politiet, hvis politiet bliver bekendt hermed, de oplysninger, der fremgår af bestemmelsens nr. 1-3, til det centrale Eurodac-system om en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 58 j, stk. 2, ændres »Bliver politiet bekendt hermed, videregiver politiet følgende oplysninger« til: »Bliver den ansvarlige myndighed bekendt hermed, videregives følgende oplysninger«, »udlænding« ændres til: »asylansøger«, og efter »har fået optaget fingeraftryk« indsættes: »og i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 1, har fået optaget personfotografi«.

Forslaget vil medføre, at oplysninger videregives til det centrale Eurodac-system om en asylansøger, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, og i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 1, har fået optaget personfotografi.

Den foreslåede indsættelse af optagelse af personfotografi efter § 40 b, stk. 1, nr. 1, er endvidere en konsekvens af den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 52, hvori bl.a. § 40 b, stk. 1, skrives ind i § 58 i, stk. 1, 1. pkt.

Den foreslåede ændring vil endvidere indebære, at det med den nye Eurodac-forordning bliver muligt for flere myndigheder at få adgang til Eurodac-systemet, og det bliver derfor muligt for andre myndigheder end politiet at videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system. Der henvises i den forbindelse til den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 51, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte bestemmelser om udpegning af den ansvarlige myndighed der bl.a. efter § 58 j kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Til nr. 68

Udlændingelovens § 58 j, stk. 2, nr. 1, regulerer, hvilke oplysninger politiet skal videregive til det centrale Eurodac-system.

Det foreslås i udlændingelovens § 58 j, stk. 2, nr. 1, at ændre »artikel 25« til: »artikel 41«.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 4, hvorefter AM-forordningen gennemføres i dansk ret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.2.1.11 i lovforslagets almin-

delige bemærkninger for en beskrivelse af AM-forordningens artikel 41.

Til nr. 69

Det følger af udlændingelovens § 58 j, stk. 2, at bliver politiet bekendt hermed, videregiver politiet følgende oplysninger til det centrale Eurodac-system om en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt.: 1) Udlændingens ankomstdato, for så vidt angår udlændinge, der er overført her til landet i medfør af artikel 25 i Dublinforordningen, 2) udlændingens udrejsedato, for så vidt angår udlændinge, som er blevet udsendt af EU-landenes område eller har forladt dette, og 3) datoen for registreringen af udlændingen som asylansøger, hvis Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om, at udlændingen kan opholde sig her i landet under asylsagens behandling, jf. § 48 e, stk. 2, og denne afgørelse træffes efter artikel 17, stk. 1, i Dublinforordningen.

Det foreslås, at udlændingelovens § 58 j, stk. 2, nr. 2, ophæves, og i stedet indsættes tre nye numre, hvorefter der til det centrale Eurodac-system skal videregives oplysninger om en udlændings udrejsedato for så vidt angår udlændinge, som har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse, eller er blevet udsendt på baggrund af afslag på en ansøgning om asyl, eller er udrejst efter frafald af en asylansøgning, jf. det foreslåede nr. 2, hvis den ansvarlige medlemsstat for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse i henhold til AM-forordningen, når dette er blevet fastlagt, jf. det foreslåede nr. 3, hvorvidt ansvaret for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse overdrages til en anden medlemsstat i henhold til AM-forordningens artikel 37, stk. 1, jf. det foreslåede nr. 4.

Ændringen vil i vidt omfang videreføre de eksisterende regler i det nuværende nr. 2, hvorefter der videregives oplysninger til det centrale Eurodac-system med henblik på opdatering af udrejsedatoen for en udlændings udsendelse eller forladelse af EU-landenes område i tilfælde af afvisning eller frafald af en asylansøgning.

Det foreslåede nr. 2 har derudover til formål at gennemføre den nye Eurodac-forordnings artikel 16, stk. 2, litra d, hvorefter det centrale Eurodac-system fremover vil skulle opdateres, når en afvist asylansøger har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse og frafald eller afvisning af ansøgning om asyl med angivelse af den dato, hvor en afvist asylansøger blev udsendt eller forlod EU-landenes område.

Det foreslåede nr. 3 har til formål at gennemføre den nye Eurodac-forordnings artikel 16, stk. 1, hvorefter der til det centrale Eurodac-system skal videregives oplysninger om den ansvarlige medlemsstat for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse i henhold til AM-forordningen, når dette er blevet fastlagt, jf. stk. 1, og hvorvidt en

medlemsstat bliver ansvarlig, fordi der er rimelige grunde til at antage, at ansøgeren udgør en trussel mod den indre sikkerhed i overensstemmelse med artikel 16, stk. 4, i AM-forordningen, jf. stk. 1, 2. afsnit.

Det foreslåede nr. 4 har til formål at gennemføre den nye Eurodac-forordnings artikel 16, stk. 3, hvorefter der til det centrale Eurodac-system skal videregives oplysninger, hvis ansvaret for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse overdrages til en anden medlemsstat i henhold til AM-forordningens artikel 37, stk. 1.

Det bemærkes, at § 58 j, stk. 2, alene omfatter ansøgere om international beskyttelse i medfør af den nye Eurodac-forordnings artikel 15-17.

Der tilsigtes med forslaget alene en udvidelse af, hvilke oplysninger der skal registreres i Eurodac, og ikke en ændring af proceduren for videregivelsen af oplysninger til Eurodac.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.4.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 70

Udlændingelovens § 58 j, stk. 2, nr. 3, regulerer, hvilke oplysninger politiet skal videregive til det centrale Eurodac-system.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 58 j, stk. 2, nr. 3, der bliver nr. 5, ændres »artikel 17, stk. 1,« til: »artikel 35«.

Forslaget er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 4, hvorefter AM-forordningen gennemføres i dansk ret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.5.2.1.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en beskrivelse af AM-forordningens artikel 35.

Til nr. 71

Det fremgår af udlændingelovens § 58 j, stk. 3, 1. pkt., at såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet eller meddeles dansk indfødsret, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 58 j, stk. 3, 1. pkt., efter »har fået optaget fingeraftryk« indsættes: »og i medfør af § 40 b, stk. 2, nr. 1, har fået optaget personfotografi«, og »videregiver politiet« ændres til: »videregiver den ansvarlige myndighed«.

Den foreslåede indsættelse af optagelse af personfotografi efter § 40 b, stk. 1, nr. 2, er en konsekvens af den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 52, hvori bl.a. § 40 b, stk. 1, skrives ind i § 58 i, stk. 1, 1. pkt.

Den foreslåede ændring indebærer endvidere, at det med den nye Eurodac-forordning bliver muligt for flere myndigheder at få adgang til Eurodac-systemet, og det bliver derfor muligt for andre myndigheder end politiet at videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system. Der henvises i den forbindelse til den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 51, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte bestemmelser om udpegning af den ansvarlige myndighed, der bl.a. efter § 58 j kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.4.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 72

Det fremgår af udlændingelovens § 58 j, stk. 3, 2. pkt., at modtager politiet oplysning om, at en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., har opnået opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system.

Bestemmelsen henviser til, at politiet videregiver oplysning til det centrale Eurodac-system om en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, og som har opnået opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land.

Det foreslås, at udlændingelovens § 58 j, stk. 3, 2. pkt., affattes således, at det samme gælder, hvis den ansvarlige myndighed modtager oplysning om, at udlændingen har opnået opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land.

Med den foreslåede nyaffattelse vil den nærmere henvisning til, at der er tale om en udlænding, der har fået optaget fingeraftryk i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, der er videregivet efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., udgå, idet det allerede følger af § 58 j, stk. 3, 1. pkt., at bestemmelsen vedrører sådanne udlændinge.

Den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen vil ikke ændre pligten til, at den ansvarlige myndighed fortsat vil skulle videregive oplysninger om en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt.

Den foreslåede ændring vil indebære, at det med den nye Eurodac-forordning bliver muligt for flere myndigheder at få adgang til Eurodac-systemet, og det bliver derfor muligt for andre myndigheder end politiet at videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system. Der henvises i den forbindelse til den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 51, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte bestemmelser om udpegning af den ansvarlige myndighed, der bl.a.

efter § 58 j kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Den foreslåede ændring er derudover en konsekvens af, at der i lovforslagets § 1, nr. 75 foreslås indsat et stk. 4 og 5, og har til formål at strømline bestemmelsens opbygning og sproglige udtryk, således at § 58 j, stk. 3, 2. pkt., fremstår konsekvent i forhold til de øvrige bestemmelser, der omhandler videregivelse til Eurodac-systemet efter § 58 j.

Til nr. 73

Det fremgår af udlændingelovens § 58 j, stk. 3, 3. pkt., at bliver politiet bekendt med, at en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 j, stk. 1, 1. pkt., har forladt EU-landenes område, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system.

Bestemmelsen i sin nuværende form henviser til, at politiet videregiver oplysninger til det centrale Eurodac-system, såfremt en udlænding, der har fået optaget fingeraftryk i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har forladt EU-landenes område.

Med Eurodac-forordningen fra 2024 udvides reglerne for registreringer i Eurodac. Efter Eurodac-forordningens artikel 22, stk. 7, bliver medlemsstaterne som noget nyt forpligtet til at videregive oplysninger til Eurodac, når udlændingen har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse med angivelse af den dato, hvor udlændingen forlod EU-landenes område eller blev udsendt.

Det foreslås, at § 58 j, stk. 3, 3. pkt., affattes således, at hvis den ansvarlige myndighed bliver bekendt med, at udlændingen har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse, videregiver den ansvarlige myndighed til det centrale Eurodac-system oplysning herom med angivelse af den dato, hvor udlændingen forlod EU-landenes område eller blev udsendt.

Den foreslåede affattelse vil gennemføre den nye Eurodac-forordnings artikel 22, stk. 7, hvorefter medlemsstaterne vil skulle videregive oplysninger til Eurodac med henblik på at opdatere tidspunktet for, hvornår en udlænding, der pågribes i forbindelse med irregulær passage af en ydre grænse forlod EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse.

Med den foreslåede nyaffattelse udgår desuden den nærmere henvisning til, at der er tale om en udlænding, der har fået optaget fingeraftryk i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, der er videregivet efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., idet det allerede følger af § 58 j, stk. 3, 1. pkt., at bestemmelsen vedrører sådanne udlændinge.

Den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen vil ikke ændre pligten til, at den ansvarlige myndighed fortsat vil skulle videregive oplysninger af en udlænding, der i medfør af

§ 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt.

Affattelsen er endvidere en konsekvens af den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 i, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 52.

Den foreslåede affattelse vil endvidere indebære, at det med den nye Eurodac-forordning bliver muligt for flere myndigheder at få adgang til Eurodac-systemet, og det bliver derfor muligt for andre myndigheder end politiet at videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system. Der henvises i den forbindelse til den foreslåede ændring af udlændingelovens § 58 d, stk. 1, 2. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 51, hvorefter udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte bestemmelser om udpegning af den ansvarlige myndighed der bl.a. efter § 58 j kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Den foreslåede ændring er derudover en konsekvens af, at der i lovforslagets § 1, nr. 75 foreslås indsat et stk. 4 og 5, og har til formål at strømline bestemmelsens opbygning og sproglige udtryk, så § 58 j, stk. 3, 3. pkt., fremstår konsekvent i forhold til de øvrige bestemmelser, der omhandler videregivelse til Eurodac efter § 58 j.

Til nr. 74

Det fremgår af udlændingelovens § 58 j, stk. 3, at såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet eller meddeles dansk indfødsret, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Modtager politiet oplysning om, at en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., har opnået opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Bliver politiet bekendt med, at en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., har forladt EU-landenes område, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system. 1.-3. pkt. finder ikke anvendelse, når der er forløbet mere end 18 måneder fra tidspunktet for optagelsen af udlændingens fingeraftryk.

Det foreslås, at i udlændingelovens § 58 j, stk. 3, 4. pkt., ændres »18 måneder fra tidspunktet for optagelsen« til: »5 år fra tidspunktet for videregivelsen«, og efter »fingeraftryk« indsættes: »og personfotografi«.

Ændringen vil medføre, at § 58, stk. 3, 1.-3. pkt., ikke vil finde anvendelse, når der er forløbet mere end 5 år fra tidspunktet for videregivelsen af udlændingens fingeraftryk og personfotografi.

Den foreslåede ændring for så vidt angår indsættelse af per-

sonfotografi i bestemmelsen er en konsekvens af de foreslåede ændringer af § 58 j, stk. 3, 1. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 71, hvori personfotografi indsættes i bestemmelserne.

Den foreslåede ændring indebærer, at lagringsperioden for biometriske oplysninger videregivet til det centrale Eurodac-system efter udlændingelovens § 58 j, stk. 3, 1.-3. pkt., ændres fra 18 måneder til 5 år. Oplysningerne lagret i Eurodac-systemet vil på dette tidspunkt automatisk blive slettet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.6.4.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 75

Udlændingelovens § 58 j indeholder ikke i dag bestemmelse om videregivelse og sletning af oplysninger vedrørende udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, og udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 58 j efter stk. 3 indsættes to nye stykker.

Det følger af det foreslåede *stk. 4*, at såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 4, har fået optaget fingeraftryk, og i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 4, har fået optaget personfotografi, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet eller meddeles dansk indfødsret, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Det samme gælder, hvis den ansvarlige myndighed modtager oplysning om, at udlændingen har opnået opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land. Hvis den ansvarlige myndighed bliver bekendt med, at udlændingen har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system med angivelse af den dato, hvor udlændingen forlod EU-landenes område eller blev udsendt. 1.-3. pkt. finder ikke anvendelse, når der er forløbet mere end 5 år fra tidspunktet for videregivelsen efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., af udlændingens fingeraftryk og personfotografi.

Forslaget vil indebære, at udlændingelovens regler om videregivelse af biometriske oplysninger til det centrale Eurodac-system i en række situationer også vil finde anvendelse for udlændinge, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, og som i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 4, og § 40 b, stk. 1, nr. 4, har fået optaget fingeraftryk og personfotografi. Forslaget er således en konsekvens af lovforslagets § 1 nr. 23 og 26, der gennemfører Eurodac-forordningens artikel 24 om optagelse og videregivelse af oplysninger om en udlænding, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation.

Efter forslaget vil de biometriske oplysninger kunne lagres i 5 år fra den dato, hvor de biometriske oplysninger bliver videregivet til det centrale Eurodac-system. Oplysningerne

vil herefter automatisk blive slettet fra det centrale Eurodac-system.

Det følger af det foreslåede *stk. 5*, at såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 5, har fået optaget fingeraftryk, og i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 5, har fået optaget personfotografi, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet eller meddeles dansk indfødsret, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Det samme gælder, hvis den ansvarlige myndighed modtager oplysning om, at udlændingen har opnået opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land. Hvis den ansvarlige myndighed bliver bekendt med, at udlændingen har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system med angivelse af den dato, hvor udlændingen forlod EU-landenes område eller blev udsendt. 1.-3. pkt. finder ikke anvendelse, når der er forløbet mere end 5 år fra tidspunktet for videregivelsen efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., af udlændingens fingeraftryk og personfotografi.

Forslaget vil indebære, at udlændingelovens regler om videregivelse af biometriske oplysninger til det centrale Eurodac-system i en række situationer også vil finde anvendelse for udlændinge, der opholder sig ulovligt i landet, og som i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 5, og § 40 b, stk. 1, nr. 5, har fået optaget fingeraftryk og personfotografi. Forslaget er således en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 23 og 26, der gennemfører Eurodac-forordningens artikel 23 om optagelse og videregivelse af oplysninger om en udlænding, der opholder sig ulovligt her i landet.

Efter forslaget vil de biometriske oplysninger kunne lagres i 5 år fra den dato, hvor de biometriske oplysninger bliver videregivet til det centrale Eurodac-system. Oplysningerne vil herefter automatisk blive slettet fra det centrale Eurodac-system.

Med Eurodac-forordningen udvides reglerne for registreringen i Eurodac, hvorefter medlemsstaterne som noget nyt bliver forpligtet til at videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system, om opdatering af datoen for, hvornår en udlænding forlader EU-landenes område som følge af en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse.

Det foreslåede *stk. 4* vil gennemføre Eurodac-forordningens artikel 24, stk. 7, hvorefter medlemsstaterne vil skulle videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system med henblik på at opdatere tidspunktet for, hvornår en udlænding, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, forlod EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse.

Det foreslåede *stk. 4* vil indebære, at Eurodac vil skulle opdateres med tidspunktet for, hvornår udlændingen forlod

medlemsstaternes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse.

Det foreslåede stk. 5 vil gennemføre Eurodac-forordningens artikel 23, stk. 7, hvorefter medlemsstaterne vil skulle videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system med henblik på at opdatere tidspunktet for, hvornår en udlænding, der opholder sig ulovligt her i landet, forlod EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse.

Det foreslåede stk. 5 vil indebære, at Eurodac vil skulle opdateres med tidspunktet for, hvornår udlændingen forlod EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse.

Til § 2

Til nr. 1

Der findes ikke i dansk ret regler, der svarer til reglerne i grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen.

Grænsetilbagesendelsesproceduren adskiller sig dog ikke væsentligt fra den almindelige tilbagesendelsesprocedure, da flere af bestemmelserne i udsendelsesdirektivet finder tilsvarende anvendelse under grænsetilbagesendelsesproceduren.

Det foreslås, at der i hjemrejseloven efter kapitel 1 indsættes et nyt *kapitel 1 a* med *kapitelloverskriften* ”Grænsetilbagesendelsesprocedure”.

Den foreslåede indsættelse af et nyt kapitel i hjemrejseloven vil understøtte lovens læsevenlighed og tydeliggøre, at dansk ret, herunder hjemrejseloven, finder supplerende anvendelse for udlændinge, der er omfattet af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen.

Det foreslås endvidere at indsætte en ny bestemmelse i hjemrejseloven som § 1 c.

Det foreslås som *stk. 1*, at en udlænding i grænsetilbagesendelsesproceduren skal have sin sag behandlet i overensstemmelse med proceduren heri.

Den foreslåede ordning vil medføre, at udlændinge omfattet af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen vil få deres sag behandlet i overensstemmelse hermed.

Grænsetilbagesendelsesproceduren vil således i overensstemmelse med forordningen finde anvendelse for tredjelandstatsborgere og statsløse personer, der har fået afslag på deres ansøgning om international beskyttelse i forbindelse med asylgrænseproceduren i henhold til asylprocedureforordningen, eller tilsvarende bestemmelser, der er vedtaget i national ret.

Den foreslåede ordning vil tillige tydeliggøre, at dansk ret, herunder hjemrejseloven, vil finde supplerende anvendelse, hvor forordningen nødvendiggør, at der er supplerende be-

stemmelser i national ret af hensyn til anvendelsen af forordningen.

Det foreslås som *stk. 2, 1. pkt.*, at en udlænding, som er omfattet af grænsetilbagesendelsesproceduren, ikke anses for indrejst her i landet.

Den foreslåede ordning vil medføre, at udlændinge omfattet af grænsetilbagesendelsesproceduren ikke anses for indrejst i Danmark. Der henvises i den forbindelse til pkt. 3.2.3.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger for så vidt angår juridisk fastholdelse (legal fiction of non-entry), der finder anvendelse for bl.a. personer, der er i udsendelsesposition, som omfattet af grænsetilbagesendelsesproceduren.

Udlændingen vil først tillades indrejse her i landet i det tilfælde, at udlændingen under sagsbehandlingen i grænsetilbagesendelsesproceduren overgår til behandling i den almindelige udsendelsesprocedure, eksempelvis fordi sagsbehandlingen ikke kan afsluttes inden for den foreslåede 12-ugersfrist.

Myndighederne vil for at opretholde den foreslåede ordning i videst muligt omfang skulle sikre, at en udlænding forbliver til myndighedernes rådighed i udsendelsesfasen, herunder sikre udlændingens tilstedeværelse på det indkvarteringssted, som Udlændingestyrelsen anviser.

Myndighederne vil derfor have vide rammer til at sikre, at den pågældende forbliver til rådighed for myndighedernes sagsbehandling, særligt i forhold til at forebygge enhver risiko for forsvinden og eventuelle trusler mod den indre sikkerhed og offentlige sundhed, der følger af en sådan forsvinden.

En frihedsberøvelse bør være så kort som mulig og bør ikke være længere end grænseproceduren ved tilbagesendelse.

Frihedsberøvelse må kun anvendes som en sidste udvej, hvis det viser sig nødvendigt på grundlag af en individuel vurdering af den enkelte sag, og hvis andre mindre indgribende foranstaltninger ikke kan anvendes effektivt.

Ved beslutningen om frihedsberøvelse skal der skelnes mellem udlændinge, der har været frihedsberøvet under den forudgående asylgrænseprocedure, og udlændinge, der ikke har været frihedsberøvet under asylgrænseproceduren.

Udlændinge, der har været frihedsberøvet som led i asylgrænseproceduren, kan fortsat frihedsberøves med henblik på at forhindre deres indrejse på den pågældendes medlemsstats område, forberede deres tilbagesendelse eller gennemføre en udsendelse.

Udlændinge, der ikke tidligere har været frihedsberøvet som led i asylgrænseproceduren, kan frihedsberøves, hvis der er en risiko for, at de vil forsvinde, jf. udsendelsesdirektivet, hvis de undviger eller lægger hindringer i vejen for forbedelsen af tilbagesendelses- eller udsendelsesproceduren,

eller hvis de udgør en risiko for den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller den nationale sikkerhed.

Hjemrejseloven regulerer udlændingens forhold fra det tidspunkt, hvor en udlænding ikke har ret til at opholde sig her i landet, frem til at udlændingen udrejser, herunder rammerne for frihedsberøvelse.

Hjemrejselovens § 16 om frihedsberøvelse finder også anvendelse ved frihedsberøvelse af udlændinge omfattet af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen.

Det følger af hjemrejselovens § 16, stk. 1, 1. pkt., at såfremt de mindre indgribende foranstaltninger i §§ 11 og 12 eller udlændingelovens § 34 ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for afvisning, for udvisning efter udlændingelovens § 25, nr. 2, eller §§ 25 a, 25 b eller 25 c eller for udsendelse af en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal den pågældende så vidt muligt frihedsberøves.

Bestemmelsen indebærer, at der så vidt muligt skal ske frihedsberøvelse, medmindre frihedsberøvelsen vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder navnlig Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5.

Der kan ske frihedsberøvelse, hvis der er rimelig udsigt til udsendelse, og de mindre indgribende foranstaltninger i §§ 11 og 12 eller udlændingelovens § 34, ikke er tilstrækkelige til at sikre udlændingens tilstedeværelse.

Det betyder, at myndighederne ved beslutningen af om der kan ske frihedsberøvelse efter stk. 1, tillige kan lade det indgå som et kriterie, at udlændingen ikke anses for indrejst, og at vedkommende derfor skal forblive til myndighedernes rådighed, jf. pkt. 3.4.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger om foranstaltninger for at sikre tilstedeværelse og indkvartering.

Det bemærkes, at det følger af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 5, stk. 4, at hvis der foretages en efterfølgende frihedsberøvelse umiddelbart efter en periode med frihedsberøvelse som fastsat i henhold til nærværende artikel, skal denne periode med frihedsberøvelse medtages i beregningen af maksimale perioder for frihedsberøvelse, der er fastsat i artikel 15, stk. 5 og 6, i udsendelsesdirektivet.

Det skal i forlængelse heraf bemærkes, at det følger af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 4, stk. 6, at udsendelsesdirektivets artikel 4, stk. 4, finder anvendelse, da udlændinge, der er omfattet af grænsetilbagesendelsesproceduren, har fået en afgørelse om nægtelse af indrejse i overensstemmelse med Schengengrænsekodeksens artikel 14 i asylgrænseproceduren.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.3.3 og pkt. 3.4.3.7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås som *stk. 2, 2. pkt.*, at udlændingen under sagsbehandlingen skal tage ophold på det sted, som Udlændingestyrelsen anviser.

Den foreslåede ordning vil medføre, at en udlænding under grænsetilbagesendelsesproceduren vil skulle tage ophold på det sted, som Udlændingestyrelsen anviser. Det vil i praksis betyde, at persongruppen – som det allerede i dag er tilfældet efter udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 4. pkt. – vil skulle tage ophold på det indkvarteringssted, som Udlændingestyrelsen anviser. Anvisningen anses ikke for at være en tilladelse til at indrejse.

Udlændingestyrelsen træffer inden for rammerne af grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen beslutning om etablering og geografisk placering af de lokaliteter, hvor udlændinge omfattet af proceduren skal anvises at tage ophold.

Ved valget af indkvartering vil der i overensstemmelse med Udlændingestyrelsens nuværende praksis skulle tages hensyn til de individuelle behov, herunder i forhold til familier med mindreårige børn og sårbare grupper.

Det bemærkes i den forbindelse, at medlemslandene ved indkvartering af udlændinge omfattet af grænsetilbagesendelsesproceduren, ifølge grænsetilbagesendelsesprocedureforordningens artikel 4, stk. 1, skal kræve, at de pågældende udlændinge skal opholde sig på steder ved eller i nærheden af de ydre grænser eller transitområder, eller alternativt på andre steder på medlemsstatens område. Det er således ikke efter grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen påkrævet, at indkvarteringen skal ske ved eller i nærheden af grænsen.

Forholdene på indkvarteringsstederne skal i medfør af forordningens artikel 4, stk. 2, opfylde de standarder, som svarer til dem, der gælder for de materielle modtagelsesforhold og lægebehandling i overensstemmelse med artikel 19 og 20 i modtagelsesdirektivet, da de finder anvendelse på personer, som stadig betragtes som ansøgere.

Da modtagelsesdirektivet er omfattet af det danske retsforbehold, og direktivet derfor ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark, finder de lignende danske regler, der sikrer minimumsstandarder i indkvarteringssystemet, anvendelse.

Udlændingen vil ikke blive anset som værende indrejst, uanset om faciliteten placeres i nærheden af grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, et transitområde eller et andet sted inde i landet. Det samme vil gøre sig gældende, hvis der er behov for at overføre en udlænding til et andet indkvarteringssted. Det kan eksempelvis være ved akut behov for lægelig behandling uden for indkvarteringsstedet, eller i tilfælde hvor den pågældende frihedsberøves i forbindelse med behandlingen af sagen, hvorved den pågældende ikke længere befinder sig på den facilitet, der er udpeget til brug for proceduren.

Udlændinge, der er omfattet af grænsetilbagesendelsesproceduren, vil være omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse i det omfang, det følger af udlændingelovens § 42 a. Det betyder, at Udlændingestyrelsen vil skulle dække udgifterne til underhold og nødvendige sundheds-

mæssige ydelser og forestå indkvartering af de pågældende, så længe de ikke afsoner straf eller i øvrigt er frihedsberøvet.

Der vil ikke være mulighed for privat indkvartering efter udlændingelovens § 42 l, stk. 1, da en privat indkvartering vil betyde, at den pågældende tillades indrejse her i landet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.3.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 og 3

Det fremgår af henholdsvis hjemrejselovens § 8, stk. 4, nr. 5 og nr. 6, at der ikke kan gives hjemrejsestøtte efter stk. 1 til udlændinge, der er dømt efter straffelovens kapitel 12 eller 13, og til udlændinge, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1.

Det foreslås, at »og« udgår i hjemrejselovens § 8, stk. 4, nr. 5. Det foreslås endvidere, at hjemrejselovens § 8, stk. 4, nr. 6, ændres således, at »§ 21 b, stk. 1.« ændres til: »§ 21 b, stk. 1, og«.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget om at indsætte et nr. 7 i hjemrejselovens § 8, stk. 4, jf. lovforslagets § 2, nr. 4.

Til nr. 4

Det følger af hjemrejselovens § 8, stk. 1, at der kan gives hjemrejsestøtte til en udlænding, der, jf. § 3, stk. 2, medvirker til sin udrejse, jf. dog stk. 3 og 4. Medvirker en udlænding, jf. § 3, stk. 3, kan der gives reduceret hjemrejsestøtte.

Det følger af hjemrejselovens § 8, stk. 4, at der ikke kan gives hjemrejsestøtte efter stk. 1 til:

- 7) Udlændinge, der af Udlændingestyrelsen er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 i medfør af udlændingelovens § 53 b, stk. 1.
- 8) Udlændinge, hvis ansøgning om opholdstilladelse er afvist efter udlændingelovens § 29 b, fordi udlændingen allerede har opnået beskyttelse i et andet land omfattet af udlændingelovens § 29 a, stk. 1.
- 9) Udlændinge, der er udvist efter udlændingelovens § 25.
- 10) Udlændinge, der er udelukket efter udlændingelovens § 10, stk. 1 eller 5.
- 11) Udlændinge, der er dømt efter straffelovens kapitel 12 eller 13.
- 12) Udlændinge, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1.

Det foreslås, at der i hjemrejselovens § 8, stk. 4, indsættes et nr. 7, hvorefter udlændinge, der har fået afslag efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 37 o, ikke kan gives hjemrejsestøtte.

Den foreslåede ordning vil medføre, at udlændinge, der har fået afslag efter den foreslåede § 37 o, vil være afskåret fra at modtage hjemrejsestøtte.

Formålet med det foreslåede er bl.a. at sikre, at der ikke med ordningen vil blive skabt et forøget incitament til at forsøge at indrejse i Danmark med henblik på at søge asyl for udlændinge, der har fået afslag efter den foreslåede § 37 o. Det bemærkes videre, at udlændinge, der har fået deres sag afgjort i asylgrænseproceduren ikke anses for indrejst her i landet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.4.3.8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Det fremgår af hjemrejselovens § 16, stk. 6, at der ved vurderingen af, om en udlænding skal frihedsberøves, skal lægges særlig vægt på, om udlændingen har søgt asyl i andre lande, der er tilsluttet Dublinforordningen, eller om udlændingen under opholdet i Danmark har forsøgt at indrejse og søge asyl i en anden medlemsstat. Endvidere skal der i medfør af stk. 6, nr. 2, lægges vægt på, om udlændingen tidligere har været overført fra Danmark i medfør af Dublinforordningen og på ny er indrejst her i landet, og om udlændingen tidligere har unddraget sig eller forsøgt at unddrage sig afvisning eller overførsel.

Det foreslås i hjemrejselovens § 16, stk. 6, og stk. 6, nr. 2, at ændre »Dublinforordningen« til: »AM-forordningen«.

Den foreslåede ændring er konsekvensændringer af lovforslagets § 1, nr. 1, hvorefter Dublinforordningen overalt i loven ændres til AM-forordningen.

Til § 3

Forslagets § 3 vedrører ikrafttræden af loven.

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Dette skal ses i lyset af, at pagten siden den 12. juni 2026 har fundet anvendelse i de øvrige medlemslande, og at de nødvendige ændringer i dansk ret som følge heraf bør gennemføres hurtigst muligt.

Den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse vil generelt betyde, at loven vil finde anvendelse dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Til § 4

Forslagets § 4 vedrører lovens territoriale gyldighed.

Det fremgår af udlændingelovens § 66, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Det fremgår endvidere af § 31, stk. 1, i hjemrejseloven, at loven ikke gælder for Færøerne eller Grønland. Det følger

dog af bestemmelsens stk. 2, at lovens §§ 1-23 og 25 ved kongelig anmodning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger. Efter bestemmelsens stk. 3 kan lovens § 28 ved kongelig anmodning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne med ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Det foreslås, at loven ikke skal finde anvendelse for Færøerne og Grønland, men at §§ 1 og 2 ved kongelig anordning helt eller delvist skal kunne sættes i kraft for Færøerne og

Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger. Det foreslås endvidere, at bestemmelserne kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.

Det vil indebære, at loven ikke vil gælde for Færøerne og Grønland, men at lovens §§ 1 og 2 ved kongelig anordning helt eller delvist vil kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger. Det vil endvidere indebære, at de enkelte lovelementer i lovens §§ 1 og 2 vil kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland på forskellige tidspunkter.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1183 af 25. september 2025, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 721 af 27. april 2021, § 1 i lov nr. 1575 af 12. december 2023, § 2 i lov nr. 1344 af 25. november 2025, og § 16 i lov nr. 1750 af 29. december 2025, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Dublinforordningen« til: »AM-forordningen«.

2. Efter § 2 b indsættes:

»§ 2 c. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter regler om gennemførelse af EU-retsakter, som Danmark har tilsluttet sig i medfør af artikel 4 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet til Traktaten om Den Europæiske Union og Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde.«

3. I § 29 a, stk. 1, indsættes efter »reglerne i Dublinforordningen«: »med de undtagelser, der af kriseforordningen, jf. stk. 3,«.

4. § 29 a, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes som stk. 2 og 3.

»Stk. 2. Ved AM-forordningen forstås i denne lov Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1351 af 14. maj 2024 om asylforvaltning og migrationsstyring, om ændring af forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1060 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 604/2013 med senere ændringer.

Stk. 3. Ved kriseforordningen forstås i denne lov Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1359 af 14. maj 2024 om håndtering af krisesituationer og force majeure på migrations- og asylområdet og om ændring af forordning (EU) 2021/1147 med senere ændringer.«

5. I § 32, stk. 1, indsættes som nr. 7:

»7) Udlændingen er nægtet indrejse efter § 37 o.«

6. I § 32, stk. 3, ændres » eller 6« til: », 6 eller 7«.

§ 29 a. En udlænding kan afvises eller overføres til en anden medlemsstat efter reglerne i Dublinforordningen eller efter en overenskomst eller et hertil svarende arrangement, som Danmark har indgået med et eller flere lande i tilslutning til Dublinforordningen.

Stk. 2. Ved Dublinforordningen forstås i denne lov Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne, med senere ændringer.

§ 32. Der fastsættes et indrejseforbud, hvorefter den pågældende udlænding ikke uden tilladelse på ny må indrejse og opholde sig på det i afgørelsen fastsatte område, jf. dog stk. 2 og 3, i følgende tilfælde:

1-6) ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Der kan i særlige tilfælde, herunder af hensyn til familiens enhed, undlades fastsat et indrejseforbud, hvis

udlændingen udvises efter § 25 a, stk. 2, eller § 25 b, eller hvis udlændingen er omfattet af stk. 1, nr. 2 eller 6.

Stk. 4. Indrejseforbud meddeles, jf. dog stk. 5, med følgende varighed:

1) En periode på 2 år, hvis udlændingen udvises efter § 25 a eller § 25 b, eller udlændingen er meddelt et indrejseforbud efter stk. 1, nr. 2 eller 6, jf. dog nr. 3.

2) ---

3) En periode på 5 år, hvis udlændingen udvises efter § 25, nr. 2, når udlændingen anses for en alvorlig trussel mod den offentlige sundhed, eller hvis udlændingen er tredjelandstatsborger og er meddelt et indrejseforbud efter stk. 1, nr. 2, eller i forbindelse med udvisning efter § 25 a, stk. 2, eller § 25 b, og er indrejst i strid med et indrejseforbud, der tidligere er meddelt efter stk. 1, nr. 2 eller 6, eller i forbindelse med udvisning efter § 25 a, stk. 2, eller § 25 b, eller i strid med et indrejseforbud meddelt af en anden medlemsstat og opdateret i SIS.

4-10) ---

Stk. 5. Der kan meddeles et indrejseforbud af kortere varighed i følgende tilfælde:

1) ---

2) Udlændingen er meddelt et indrejseforbud efter stk. 1, nr. 2 eller 6, eller i forbindelse med udvisning efter § 25 a, stk. 2, § 25 b eller § 25, nr. 2, når udlændingen anses for en alvorlig trussel mod den offentlige sundhed, og ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiemæssige og sociale tilknytninger, taler for, at der meddeles et indrejseforbud af kortere varighed end anført i stk. 4, nr. 1 og 3.

3) ---

Stk. 6-10. ---

§ 33 a. En udlænding har ret til at blive her i landet under behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse efter §§ 7 eller 9 d eller en ansøgning om opholdstilladelse, som tildeles indgivet her i landet efter § 9, stk. 25, § 9 a, stk. 5 eller 6, § 9 c, stk. 5, § 9 f, stk. 9, § 9 i, stk. 8 eller 9, § 9 j, stk. 2, § 9 k, stk. 2, § 9 l, stk. 2, § 9 m, stk. 4, § 9 n, stk. 2, § 9 p, stk. 2, eller § 9 q, stk. 11.

Stk. 2-4. ---

§ 33 b. ---

Stk. 2. Klage over en afgørelse, der ikke er omfattet af stk. 1 eller § 53 a, stk. 2, 5. pkt., kan kun tillægges opsættende virkning, hvis særlige grunde taler derfor. Det samme gælder klage over en afgørelse om udvisning efter §§ 25 a eller 25 b af en udlænding, som er omfattet af EU-reglerne, men som forud for udvisningen alene har opholdt sig midlertidigt her i landet, jf. § 2, stk. 1 eller 2. Tilsvarende gælder ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse efter § 9 b, der ikke er indgivet rettidigt.

7. I § 32, *stk. 4, nr. 1*, ændres » eller 6« til: », 6 eller 7«.

8. I § 32, *stk. 4, nr. 3*, ændres »stk. 1, nr. 2 eller 6« til: »stk. 1, nr. 2, 6 eller 7« og »stk. 1, nr. 2,« ændres til: »stk. 1, nr. 2 eller 7,«.

9. I § 32, *stk. 5, nr. 2*, ændres » eller 6« til: », 6 eller 7«.

10. I § 33 a, *stk. 1*, indsættes som 2. *pkt.*:

»1. pkt. gælder ikke for udlændinge, hvis sag efter § 7 behandles efter § 37 o.«

11. I § 33 b, *stk. 2, 1. pkt.*, indsættes efter »omfattet af stk. 1«: », 3«.

12. I § 33 b indsættes som *stk. 3*:

»Stk. 3. Flygtningenævnet kan på udlændingens anmodning træffe afgørelse om at tillægge en klage over Udlæn-

§ 36. Med henblik på at sikre muligheden for afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a kan politiet bestemme, at der skal ske frihedsberøvelse, hvis der er en væsentlig risiko for, at den pågældende forsvinder, og de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, jf. stk. 4. En udlænding, hvis ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 forventes eller er udtaget til behandling efter den i § 53 b, stk. 1, nævnte procedure, kan efter en konkret, individuel vurdering frihedsberøves, såfremt det er påkrævet for at fastholde udlændingens tilstedeværelse under asylsagsbehandlingen, medmindre de i § 34 nævnte foranstaltninger er tilstrækkelige. Politiet kan bestemme, at en udlænding, som ansøger om opholdstilladelse efter § 7, frihedsberøves i forbindelse med indrejsen med henblik på at fastlægge udlændingens identitet, foretage registrering og fastlægge grundlaget for ansøgningen.

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Ved beslutning om frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, 1. pkt., skal der særlig lægges vægt på, om udlændingen har søgt asyl i andre lande, der er tilsluttet Dublinforordningen, eller om udlændingen under opholdet i Danmark har forsøgt at indrejse og søge asyl i en anden medlemsstat. Endvidere skal der lægges vægt på, om
1-7) ---

§ 37. ---

Stk. 2-8. ---

Stk. 9. Frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, 1. pkt., må ikke opretholdes, hvis Udlændingestyrelsen ikke inden 1 måned fra tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om opholdstilladelse efter § 7 har indgivet en anmodning til en anden medlemsstat om overtagelse eller tilbagetagelse. Er

dingestyrelsens afgørelse om afvisning eller overførsel efter § 29 a, stk. 1, opsættende virkning. Anmodningen indgives samtidig med klagen over afgørelsen og har opsættende virkning.«

13. I § 36, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »stk. 4« til: »stk. 5«.

14. I § 36, *stk. 1*, indsættes som *4. pkt.*: »Politiet kan bestemme, at en udlænding, hvis asylansøgning behandles efter § 37 o, frihedsberøves for at fastholde udlændingens tilstedeværelse under asylsagsbehandlingen, hvis de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.«

15. I § 36 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Politiet kan bestemme, at der skal ske frihedsberøvelse for at sikre, at en udlænding, der screenes, jf. § 37 n, stk. 1, forbliver til rådighed for myndighederne for at forebygge enhver risiko for forsvinden, eventuelle trusler mod den indre sikkerhed eller offentlige sundhed, der følger af sådan forsvinden, eller eventuelle trusler mod den offentlige sundhed, der følger af en sådan forsvinden, og de i § 34 og § 37 n, stk. 2, 2. pkt., nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

16. I § 36, *stk. 4, 1. pkt.*, der bliver stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »stk. 1, 1. pkt.,«: »eller stk. 4,«.

17. I § 37, *stk. 9, 1. og 2. pkt.*, indsættes efter »eller«: »en meddelelse om«.

der ikke indgivet en sådan ansøgning, må frihedsberøvelsen ikke opretholdes, hvis Udlændingestyrelsen ikke har indgivet en anmodning til en anden medlemsstat om overtagelse eller tilbagetagelse inden 1 måned fra det tidspunkt, hvor den pågældendes tilstedeværelse i landet er kommet til udlændingemyndighedernes kendskab. Fra det tidspunkt, hvor en anden medlemsstat har accepteret overtagelse eller tilbagetagelse, eller hvor en klage ikke længere har opsættende virkning, må frihedsberøvelse efter hjemrejselovens § 16, stk. 5, ikke finde sted i et tidsrum, der overstiger 6 uger. Frihedsberøvelse efter § 36, stk. 1, 1. pkt., og hjemrejselovens § 16, stk. 5, skal være af så kort varighed som muligt og må kun opretholdes, så længe afvisningen eller overførslen er under forberedelse og gennemføres med omhu.

18. I § 37, stk. 9, 3. pkt., indsættes efter »overtagelse eller«: »bekræftet«, og »6 uger« ændres til: »5 uger«.

19. Efter kapitel 6 a indsættes:

»Kapitel 6 b

Screening og asylgrænseprocedure m.v.

§ 37 n. En udlænding omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af screening af tredjelandsstatsborgere ved de ydre grænser (screeningforordningen) screenes i overensstemmelse med reglerne heri.

Stk. 2. Udlændingen skal under screeningen tage ophold på det sted, som Udlændingestyrelsen anviser. Vurderer politiet, at der er risiko for, at udlændingen forsvinder under transporten fra politiet til screeningfaciliteten, kan der iværksættes ledsaget transport af udlændingen.

Stk. 3. En udlænding, der screenes efter stk. 1 ved grænsen til et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, jf. screeningforordningens artikel 5, stk. 1 og 2, anses ikke for indrejst her i landet under screening.

Stk. 4. Folketingets Ombudsmand fører tilsyn efter screeningforordningens artikel 10, stk. 2.

§ 37 o. Udlændinge- og integrationsministeren kan i særlige tilfælde beslutte, at en asylgrænseprocedure skal finde anvendelse. Beslutningen træffes for en periode på op til 6 måneder, som kan forlænges for en periode på op til 6 måneder ad gangen.

Stk. 2. Afgørelser i sager, der behandles efter asylgrænseproceduren, træffes af Udlændingestyrelsen.

Stk. 3. En udlænding, hvis sag behandles i asylgrænseproceduren, anses ikke for indrejst her i landet. Udlændingen skal under sagsbehandlingen tage ophold på det sted, som Udlændingestyrelsen anviser.

Stk. 4. Hjemrejsestyrelsen fastsætter en udrejsefrist i overensstemmelse med artikel 4, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af en grænseprocedure for tilbagesendelse (grænsetilbagesendelsesprocedureforordningen) efter "stk. 5, i sager, hvor en udlænding har fået afslag efter § 37 o.

Stk. 5. Udlændinge- og integrationsministeren fastsætter nærmere regler for asylgrænseproceduren efter stk. 1, herunder om fravigelse af udlændingelovens processuelle regler.«

§ 40 a. Der optages omgående fingeraftryk af en udlænding, som

- 1) søger om opholdstilladelse efter § 7, stk. 1-3, jf. dog stk. 11,
- 2) pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse her i landet fra et land, der ikke er tilsluttet Den Europæiske Union, og som ikke afvises, jf. § 28, eller som forbliver her i landet uden at være frihedsberøvet i hele tidsrummet mellem pågribelsen og udsendelsen på grundlag af en afgørelse om afvisning, jf. § 28, eller
- 3) søger om forlængelse af en opholdstilladelse, der er meddelt efter § 7 eller § 8, jf. dog stk. 11.

stk. 2. Der kan endvidere optages fingeraftryk af en udlænding,

- 1) som opholder sig ulovligt her i landet, med henblik på at kontrollere, om udlændingen tidligere har indgivet ansøgning om asyl i et andet EU-land,
- 2-8) ---

Stk. 3-12. ---

Stk. 13. Optages der fingeraftryk i medfør af stk. 1, nr. 1 eller 2, eller stk. 2, nr. 1, som skal videregives til det centrale Eurodac-system i medfør af § 58 i, stk. 1, gør politiet skriftligt og om nødvendigt mundtligt udlændingen bekendt med dennes rettigheder efter § 28, stk. 1, i lov om behandling af personoplysninger samt pligten til at lade sine fingeraftryk optage.

§ 40 b. Der optages personfotografi af en udlænding, som søger om opholdstilladelse efter § 7 eller om forlængelse af en opholdstilladelse, der er meddelt efter § 7 eller § 8, jf. dog stk. 11.

Stk. 2-11. ---

Stk. 12. Stk. 3-9 finder ikke anvendelse, hvis personfotografi optages efter stk. 1 til eventuel brug for udstedelse af et opholdskort.

Stk. 13. Til brug for identifikation og identitetskontrol opbevares personfotografi, der er optaget efter stk. 1 eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., i 20 år efter optagelsen af personfotografiet eller, hvis udlændingen meddeles opholdstilladelse, i 10 år efter optagelsen af personfotografiet. Personfotografi, der opbevares efter 1. pkt., slettes, hvis udlændingen meddeles dansk indfødsret.

Stk. 14. Personfotografi, der opbevares i medfør af stk. 13, registreres i et centralt register, der føres af Udlændinge- og Integrationsministeriet, Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

Stk. 15. Personfotografi, der opbevares i medfør af stk. 13, kan behandles af udlændingemyndighederne, Udenrigsmini-

20. I § 40 a, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »stk. 1-3,«: »eller meddeles opholdstilladelse efter § 8, stk. 1-3,«.

21. I § 40 a, stk. 1, nr. 2, ændres » jf. § 28, eller« til: », jf. § 28«.

22. I § 40 a, stk. 1, nr. 3, ændres »stk. 11.« til: »stk. 11,«.

23. I § 40 a, stk. 1, indsættes som nr. 4 og 5:

- »4) ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation, eller
- 5) opholder sig ulovligt her i landet.«

24. § 40 a, stk. 2, nr. 1, ophæves.

Nr. 2-8 bliver herefter nr. 1-7.

25. I § 40 a, stk. 13, ændres »stk. 1, nr. 1 eller 2, eller stk. 2, nr. 1« til: »stk. 1, nr. 1, 2, 4 eller 5«, efter »§ 58 i, stk. 1,« indsættes: » 3, 4 eller 5,«, og »§ 28, stk. 1, i lov om behandling af personoplysninger« ændres til: »data-beskyttelsesforordningens artikel 13«.

26. § 40 b, stk. 1, affattes således:

»Der optages omgående personfotografi i følgende tilfælde:

- 1) En udlænding, der søger om opholdstilladelse efter § 7 stk. 1-3 eller meddeles opholdstilladelse efter § 8, jf. dog stk. 11.
- 2) En udlænding, der pågribes i forbindelse med forsøg på ulovligt at indrejse her i landet fra et land, der ikke er tilsluttet Den Europæiske Union, og som ikke afvises, jf. § 28, eller som forbliver her i landet uden at være frihedsberøvet i hele tidsrummet mellem pågribelsen og udsendelsen på grundlag af en afgørelse om afvisning, jf. § 28.
- 3) En udlænding, der søger om forlængelse af en opholdstilladelse, der er meddelt efter §§ 7 eller 8, jf. dog stk. 11.
- 4) En udlænding, der ilandsættes efter en eftersøgnings- og redningsoperation.
- 5) En udlænding, der opholder sig ulovligt her i landet.«

27. I § 40 b, stk. 12, indsættes efter »stk. 1«: », nr. 1 og 3,«.

28. I § 40 b, indsættes efter stk. 12, som nyt stykke:

»Stk. 13. Optages der personfotografi i medfør af stk. 1, som skal videregives til det centrale Eurodac-system i med-

steriet og politiet til de formål, der er nævnt i stk. 13.

§ 40 h. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Fingeraftryk og personfotografi, der er optaget efter stk. 1, sammenholdes omgående med fingeraftryk og personfotografi, der er registreret i det register, der er nævnt i § 40 a, stk. 15, § 40 b, stk. 14, § 40 f, stk. 2, og § 40 g, stk. 2.

Stk. 4. ---

§ 46. Afgørelser efter denne lov træffes med de undtagelser, der fremgår af stk. 2-5 og 10, og af § 4 d, stk. 3 og 4, § 9, stk. 26, 27 og 37-39, §§ 46 a-49, §§ 50-50 b, § 51, stk. 2, 2. pkt., § 56 a, stk. 1-5, § 58 i og § 58 j, jf. dog § 58 d, 2. pkt., af Udlændingestyrelsen.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Afgørelse om optagelse af fingeraftryk efter § 40 a, stk. 2, nr. 4, og optagelse af personfotografi efter § 40 b, stk. 2, nr. 3, og afgørelse efter § 32, stk. 1, nr. 2, når det er Hjemrejsestyrelsen, der konstaterer, at udlændingen ikke udrejser i overensstemmelse med en udrejsefrist, og afgørelser efter § 32, stk. 1, nr. 6, og § 32, stk. 9, træffes af Hjemrejsestyrelsen. Hjemrejsestyrelsen kan under en udlændings afsoning af en fængselsstraf eller dom til forvaring i henhold til regler fastsat i medfør af § 1 a, stk. 2, i lov om fuldbyrdelse af straf m.v. eller anbringelse i henhold til regler fastsat i medfør af hjemrejselovens § 1 a, stk. 4, træffe afgørelse om optagelse af fingeraftryk og personfotografi efter § 40 a, stk. 1, nr. 1, og § 40 b, stk. 1.

Stk. 4-11. ---

§ 46 a. ---

Stk. 2. Udlændingenævnet kan endvidere behandle klager over:

1-2) ---

3) Politiets afgørelser efter § 28, stk. 1-4 og stk. 7, 3. pkt., § 34, § 40 a, stk. 1, nr. 2, stk. 2, nr. 1-3 og 5, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, § 40 b, stk. 2, nr. 1 og 4, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, § 43, stk. 2, og § 48, stk. 4.

4) ---

Stk. 3-5. ---

Stk. 6. Følgende afgørelser kan ikke påklages:

1-8) ---

9) Hjemrejsestyrelsens afgørelser om fastsættelse af udrejsefrist efter § 33, stk. 5.

før af § 58 i, stk. 1, 3, 4 eller 5, gør politiet skriftligt og om nødvendigt mundtligt udlændingen bekendt med dennes rettigheder efter databeskyttelsesforordningens artikel 13 samt pligten til at lade sit personfotografi optage.«

Stk. 13-15 bliver herefter stk. 14-16.

29. I § 40 b, *stk. 14*, der bliver stk. 15, og to steder i § 40 b, *stk. 15*, der bliver stk. 16, ændres »stk. 13« til: »stk. 14«.

30. I § 40 h, *stk. 3*, ændres »§ 40 b, stk. 14« til: »§ 40 b, stk. 15«.

31. I § 46, *stk. 1*, ændres »dog § 58 d, 2. pkt.« til: »§ 58 d, stk. 1, 2. pkt.«

32. I § 46, *stk. 3, 1. pkt.*, ændres »nr. 4« til: »nr. 3«.

33. I § 46 a, *stk. 2, nr. 3*, indsættes efter »§ 40 a, stk. 1, nr. 2,«: »4 og 5«, og »nr. 1-3 og 5« ændres til: »nr. 1-2 og 4«

34. I § 46 a, *stk. 6, nr. 9*, indsættes efter »§ 33, stk. 5«: » eller artikel 4, stk. 5, i grænsetilbagevendelsesprocedureforordningen«.

10) ---

Stk. 7-10. ---

§ 48. Afgørelser efter § 28, stk. 1-4, og stk. 7, 3. pkt., § 34, § 40 a, stk. 1, nr. 2, stk. 2, nr. 1-3 og 5, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, § 40 b, stk. 2, nr. 1 og 4, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, og § 43, stk. 2, træffes af vedkommende politidirektør. Afgørelser efter § 36, § 37 c, stk. 5, § 37 d, stk. 1 og 3, § 37 e, stk. 1 og 4, og §§ 37 g og 37 j træffes af vedkommende politidirektør.

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. Kriminalforsorgen kan efter anmodning fra Udlændingestyrelsen eller Hjemrejsestyrelsen forestå optagelse af fingeraftryk og personfotografi efter § 40 a, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, nr. 4, og § 40 b, stk. 1, og stk. 2, nr. 3, under en udlændings afsoning af en fængselsstraf eller dom til forvaring i henhold til regler fastsat i medfør af § 1 a, stk. 2, i lov om fuldbyrdelse af straf m.v. eller anbringelse i henhold til regler fastsat i medfør af hjemrejselovens § 1 a, stk. 4. Indgrebet skal ske så skånsomt, som omstændighederne tillader det, og kan om nødvendigt ske med den fornødne magtanvendelse.

§ 48 a. Påberåber en udlænding sig at være omfattet af § 7, træffer Udlændingestyrelsen snarest muligt afgørelse om afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller 5 b eller om afvisning efter § 28, stk. 1, nr. 1, 2, 6 eller 7, eller § 28, stk. 2 eller 3, jf. stk. 1, nr. 1, 2, 6 eller 7, eller udvisning efter § 25, nr. 2, eller § 25 b og i givet fald udsendelse. Dette gælder tilsvarende for udlændinge, der opholder sig i Danmark uden opholdstilladelse, og som har søgt asyl i en anden medlemsstat uden at have opnået international beskyttelse. Udsendelse efter 1. pkt. må dog kun finde sted til et land, der har tiltrådt og faktisk respekterer flygtningekonventionen af 28. juli 1951, og hvor der er adgang til en forsvarlig asylprocedure. Udsendelse efter 1. pkt. må ikke finde sted til et land, hvor udlændingen vil være i risiko for dødsstraf eller for at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, eller hvor der ikke er beskyttelse mod videresendelse til et sådant land. 1. pkt. finder ikke anvendelse, hvis politiet efter § 28, stk. 7, 3. pkt., har truffet afgørelse om afvisning ved indrejsen.

Stk. 2.3. ---

§ 48 b. Anmoder en anden medlemsstat Danmark om at overtage eller tilbagetage en udlænding efter reglerne i kapitel 5 a, tager Udlændingestyrelsen snarest muligt stilling til og besvarer anmodningen.

§ 48 e. ---

35. *§ 48, stk. 1, 1. pkt.,* affattes således: »Afgørelser efter § 28, stk. 1-4, og stk. 7, 3. pkt., § 34, § 40 a, stk. 1, nr. 2, 4 og 5, stk. 2, nr. 1-3 og 5, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, § 40 b, stk. 2, nr. 1 og 4, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, og § 43, stk. 2, træffes af vedkommende politidirektør.«

36. I *§ 48 stk. 5, 1. pkt.,* indsættes efter »§ 40 b, stk. 1«: »nr. 1,«.

37. I *§ 48 a, stk. 1, 2. pkt.,* indsættes efter »international beskyttelse«: », og for udlændinge, der er meddelt indrejse-tilladelse i en anden medlemsstat i overensstemmelse med forordning om indførelse af en EU-ramme for genbosætning og indrejse af humanitære årsager, eller som er meddelt international beskyttelse eller humanitær status i henhold til en national genbosætningsordning i en anden medlemsstat«.

38. *§ 48 b* affattes således:

»**§ 48 b.** Meddeler en anden medlemsstat, at Danmark skal tilbagetage en udlænding efter reglerne i kapitel 5 a, eller anmoder en anden medlemsstat Danmark om at overtage en udlænding efter reglerne i kapitel 5 a, tager Udlændingestyrelsen snarest muligt stilling og besvarer meddelelsen eller anmodningen.«

39. I *§ 48 e, stk. 2,* indsættes som *2. pkt.:*

Stk. 2. Når Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om, at en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af § 7, kan opholde sig her i landet under asylsagens behandling, registrerer Udlændingestyrelsen udlændingen som asylansøger.

Stk. 3-4. ---

§ 53. ---

Stk. 2. Flygtningenævnets formand skal være landsdommer eller højesteretsdommer, og næstformændene skal være dommere. De andre medlemmer skal være advokater eller gøre tjeneste i Udlændinge- og Integrationsministeriets departement, dog ikke Flygtningenævnets sekretariat.

Stk. 3-5. ---

Stk. 6. Ved Flygtningenævnets behandling af en sag medvirker formanden eller en næstformand, en advokat og et medlem, der gør tjeneste i Udlændinge- og Integrationsministeriets departement, jf. dog stk. 8-16.

Stk. 7-9. ---

Stk. 10. Sager vedrørende afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller 5 b behandles af formanden eller en næstformand alene. En sag efter 1. pkt. kan i helt særlige tilfælde henvises til behandling efter stk. 6.

Stk. 11-15. ---

Stk. 16. Sager om forlængelse af udrejsefristen efter § 33, stk. 4, behandles af formanden eller en næstformand alene. Dog kan sådanne sager i helt særlige tilfælde henvises til behandling efter stk. 6.

Stk. 17. Hjemrejsestyrelsen stiller sekretariatsbistand til rådighed for Flygtningenævnet.

Stk. 18. Flygtningenævnets formand kan ad hoc-besikke et medlem, der er udtrådt af nævnet, til at votere i en sag, som den pågældende tidligere har deltaget i behandlingen af. Har det medlem, der tidligere har deltaget i behandlingen af en sag, forfald, kan formanden udpege eller ad hoc-

besikke et enkelt medlem, der træder i det pågældende medlems sted under sagens fortsatte behandling.

§ 53 a. For Flygtningenævnet kan indbringes klager over afgørelser, som Udlændingestyrelsen har truffet om følgende spørgsmål, jf. dog § 53 b, stk. 1:

1) Afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a, jf. Dublinforordningens artikel 27, stk. 1, eller 5 b.

2-8) ---

Stk. 2. Klage til Flygtningenævnet over Udlændingestyrelsens afgørelse om afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller 5 b, der indgives til Udlændingestyrelsen, senere end 7 dage efter at udlændingen har fået meddelel-

»Behandles en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 i asylgrænseproceduren, jf. § 37 o, registrerer Udlændingestyrelsen udlændingen som asylansøger.«

40. I § 53, stk. 6, ændres »stk. 8-16« til: »stk. 8-17«.

41. I § 53, stk. 10, 1. pkt., indsættes efter »kapitel 5 a«: », herunder anmodninger om opsættende virkning, jf. § 33 b, stk. 3,«.

42. I § 53 indsættes efter stk. 16 som nyt stykke:

»*Stk. 17.* Sager, som er afgjort i

asylgrænseproceduren, jf. § 37 o, behandles af formanden eller en næstformand alene. En afgørelse om at tillægge en klage efter § 37 o, opsættende virkning, jf. § 33 b, stk. 2, træffes af formanden eller næstformanden alene. En sag efter 1. pkt. kan i helt særlige tilfælde henvises til behandling efter stk. 6.«

Stk. 17-18 bliver herefter stk. 18-19.

43. I § 53 a, stk. 1, nr. 1, ændres »Dublinforordningens artikel 27« til: »AM-forordningens artikel 43«.

44. I § 53 a, stk. 1, indsættes som nr. 10: »10) Sager, der er afgjort i asylgrænseproceduren, jf. § 37 o, stk. 1.«

se om afgørelsen, afvises. Klage til Flygtningenævnet over Udlændingestyrelsens afgørelse om varigheden af en tidsbegrænset opholdstilladelse meddelt efter § 7, stk. 1 og 2, og § 8, der indgives til Udlændingestyrelsen, senere end 4 uger efter at udlændingen har fået meddelelse om afgørelsen, afvises. Afslår Udlændingestyrelsen at give opholdstilladelse efter § 7 til en udlænding, der opholder sig her i landet, eller der afsoner en fængselsstraf eller dom til forvaring i henhold til regler fastsat i medfør af § 1 a, stk. 2, i lov om fuldbyrdelse af straf m.v. eller er anbragt i henhold til regler fastsat i medfør af hjemrejselovens § 1 a, stk. 4, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om nægtelse af forlængelse eller om inddragelse af en opholdstilladelse meddelt efter § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, eller træffer Udlændingestyrelsen efter § 32 b eller § 49 a afgørelse om, at en udsendelse ikke vil være i strid med § 31, anses afgørelsen for påklaget til Flygtningenævnet. For så vidt angår udlændinge, der af Udlændingestyrelsen er meddelt afslag på opholdstilladelse efter § 7, anses afgørelsen dog først for påklaget til Flygtningenævnet efter 14 dage fra tidspunktet for, at Udlændingestyrelsens afgørelse er kommet til udlændingens kundskab. Påklage af en afgørelse som nævnt i stk. 1, nr. 1-3, 5 og 6, har opsættende virkning. 5. pkt. finder ikke anvendelse på klager over afgørelser om afvisning efter reglerne i kapitel 5 b eller på klager over afgørelser om bortfald efter § 21 b, stk. 1, når udlændingen på tidspunktet for klagen opholder sig i udlandet, medmindre udlændingen afsoner en fængselsstraf eller dom til forvaring i henhold til regler fastsat i medfør af § 1 a, stk. 2, i lov om fuldbyrdelse af straf m.v. eller er anbragt i henhold til regler fastsat i medfør af hjemrejselovens § 1 a, stk. 4.

Stk. 3-4. ---

§ 56. Flygtningenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, henviser en sag til behandling efter § 53, stk. 6 eller 8-15.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Sager, der behandles efter § 53, stk. 8-15, behandles på skriftligt grundlag. Flygtningenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, kan henvise en sag vedrørende afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a eller 5 b, der behandles efter § 53, stk. 6, til mundtlig behandling, hvis særlige forhold gør det påkrævet.

Stk. 2-10. --

§ 58 b. Ved Eurodac-forordningen forstås i denne lov Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 603/2013 af 26. juni 2013 om oprettelse af »Eurodac« til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af forordning (EU) nr. 604/2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet i en af medlemsstaterne af en tredjelandstatsborger eller en statsløs, og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodacoplysninger med henblik på retshåndhævelse og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011 om oprettelse af et eu-

45. I § 53 a, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »eller 5 b «: »og klager over sager afgjort efter § 37 o«.

46. § 53 a, stk. 2, 6. pkt., affattes således: »Påklage af afgørelser som nævnt i stk. 1, nr. 2, 3, 5 og 6, har opsættende virkning.«

47. I § 53 a, stk. 2, 7. pkt., udgår »på klager over afgørelser om afvisning efter reglerne i kapitel 5 b eller«.

48. I § 56, stk. 1 og stk. 3, ændres »stk. 8-16« til: »stk. 8-17«.

49. § 58 b, stk. 1, affattes således:

»Ved Eurodac-forordningen forstås i denne lov Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2024/1358 med henblik på en effektiv anvendelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1351 og (EU) 2024/1350 og Rådets direktiv 2001/55/EF og på identificering af tredjelandstatsborgere og statsløse med ulovligt ophold og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodacoplysninger med henblik på retshåndhævelse, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/818 og om ophævelse af Eu-

ropæisk agentur for den operationelle forvaltning af store it-systemer inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed (omarbejdning) med senere ændringer.

Stk. 2. ---

§ 58 c. Fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, som er modtaget fra et andet EU-lands myndigheder i medfør af reglerne i Dublinforordningens artikel 34, må kun videregives til de myndigheder, der er nævnt i Dublinforordningens artikel 34, stk. 7. Oplysningerne må kun anvendes til de formål, der er nævnt i Dublinforordningens artikel 34, stk. 1.

Stk. 2-4. ---

§ 58 d. Udlændinge- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af reglerne i Schengenkonventionen, VIS-forordningen, visumkodeksen, Dublinforordningen og Eurodac-forordningen, jf. dog stk. 2. Der kan i den forbindelse fastsættes bestemmelser om, at andre end politiet efter § 58 j, stk. 1-3, kan videregive oplysninger til det centrale Eurodac-system.

Stk. 2. ---

§ 58 i. Politiet videregiver straks fingeraftryk, der er optaget af udlændinge over 14 år i medfør af § 40 a, stk. 1, til det centrale Eurodac-system. Politiet kan endvidere videregive fingeraftryk, der er optaget af udlændinge over 14 år i medfør af § 40 a, stk. 2, nr. 1, til det centrale Eurodac-system med henblik på at kontrollere, om udlændingen tidligere har indgivet ansøgning om asyl i et andet EU-land. 1. og 2. pkt. finder ikke anvendelse, hvis udlændingen er statsborger i et andet EU-land eller et tredjeland, om hvilket der er fastsat nærmere regler i medfør af § 58 e.

Stk. 2. Sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, videregiver politiet til det centrale Eurodac-system oplysninger om

- 1) sted og dato for udlændingens indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse efter § 7,
- 2) udlændingens køn,
- 3) udlændingens udlændingenummer eller andet referencenummer,
- 4) datoen for optagelsen af udlændingens fingeraftryk,
- 5) operatørens brugernavn og
- 6) datoen for udlændingens ankomst, hvis der er tale om en overførsel efter artikel 22 i Dublinforordningen.

Stk. 3. Sammen med fingeraftryk optaget i medfør af

ropa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 603/2013 med senere ændringer.«

50. To steder i § 58 c, stk. 1, 1. pkt., og i 2. pkt., ændres »Dublinforordningens artikel 34« til: »AM-forordningens artikel 51«.

51. I § 58 d, stk. 1, 2. pkt., ændres »at andre end politiet efter § 58 j, stk. 1-3,« til: »hvilken ansvarlig myndighed der efter §§ 58 i og 58 j«.

52. § 58 i, stk. 1, 1. pkt., affattes således: »Den ansvarlige myndighed videregiver straks fingeraftryk og personfotografi, der er optaget af en udlænding over 6 år i medfør af § 40 a, stk. 1, og § 40 b, stk. 1, til det centrale Eurodac-system«.

53. § 58 i, stk. 1, 2. pkt., ophæves, og i 3. pkt., der bliver 2. pkt., udgår »og 2.«

54. I § 58 i, stk. 2, indsættes efter »§ 40 a, stk. 1, nr. 1,«: »og personfotografi optaget i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 1«, og »videregiver politiet« ændres til: »videregiver den ansvarlige myndighed«.

55. I § 58 i, stk. 2, nr. 1, indsættes efter »opholdstilladelse efter § 7«: »eller meddelelse af opholdstilladelse efter § 8«.

56. I § 58 i, stk. 2, nr. 4, indsættes efter »fingeraftryk«: »og personfotografi«, og i nr. 5 ændres »brugernavn og« til: »brugernavn,«.

57. I § 58 i, stk. 2, indsættes efter nr. 5 som nye numre:

- »6) dato for videregivelsen af oplysninger til Eurodac,
- 7) udlændingens efternavn og fornavn, fødenavn og tidligere anvendte navne samt eventuelle kaldenavne, som kan registreres særskilt,
- 8) udlændingens nationalitet,

§ 40 a, stk. 1, nr. 2, videregiver politiet til det centrale Eurodac-system oplysninger om

- 1) sted og dato for pågribelsen af udlændingen og
- 2) de i stk. 2, nr. 2-5, nævnte oplysninger.

Stk. 4. Sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 2, nr. 1, videregiver politiet til det centrale Eurodac-system oplysninger om udlændingens udlændingenummer eller andet referencenummer.

Stk. 5. Politiet modtager og kontrollerer oplysninger modtaget fra det centrale Eurodac-system.

Stk. 6. Datatilsynet fører her i landet tilsyn med behandlingen og anvendelsen af de oplysninger, der er videregivet og modtaget efter reglerne i Eurodac-forordningen.

9) udlændingens fødselsdato,

10) udlændingens fødested,

11) hvis det forefindes, identitetsdokumentets eller rejse-dokumentets type og nummer, udstedelseslandets kode på tre bogstaver og dette dokumentets udløbsdato,

12) hvis det forefindes, en scannet farvekopi af et identitets- eller rejседokument med angivelse af dets ægthed, eller, hvis dette forefindes, et andet dokument, der letter identifikationen af udlændingen, med angivelse af dets ægthed,

13) hvis der er udstedt et visum, hvilken medlemsstat der har udstedt eller forlænget visummet, eller på hvis visummet er udstedt og visumansøgningsnummeret,

14) hvis udlændingen udgør en trussel mod den indre sikkerhed, og«

Nr. 6 bliver herefter nr. 15.

58. I § 58 i, stk. 2, nr. 6, der bliver nr. 15, ændres »artikel 22« til: »besvarelse af en anmodning om overtagelse, jf. artikel 40«.

Nr. 6 bliver herefter nr. 15.

59. I § 58 i, stk. 3, indsættes efter »§ 40 a, stk. 1, nr. 2,«: »og personfotografi optaget i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 2,«, og »videregiver politiet« ændres til: »videregiver den ansvarlige myndighed«.

60. I § 58 i, stk. 3, nr. 2, ændres »nr. 2-5« til: »nr. 2-12 og 14«.

61. § 58 i, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 5, og personfotografi optaget i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 5, videregiver den ansvarlige myndighed til det centrale Eurodac-system de i stk. 2, nr. 2-12 og 14, nævnte oplysninger.«

62. § 58 i, stk. 5, ophæves, og i stedet indsættes som nyt stykke 5 og 6:

»Stk. 5. Sammen med fingeraftryk optaget i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 4, og personfotografi optaget i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 4, videregiver den ansvarlige myndighed til det centrale Eurodac-system oplysninger om oprindelses-medlemsstat, sted og dato for ilandsætningen og de i stk. 2, nr. 2-12 og 14, nævnte oplysninger.

Stk. 6. Den ansvarlige myndighed modtager og kontrollerer oplysninger modtaget fra det centrale Eurodac-system.«

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

§ 58 j. Såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet efter § 7, stk. 1-3, eller meddeles dansk indfødsret, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Det samme gælder, hvis en opholdstilladelse som nævnt i 1. pkt. inddrages, bortfalder eller nægtes forlænget. Modtager politiet oplysning om, at en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., har opnået beskyttelse, ikke længere har en sådan beskyttelse eller er blevet meddelt statsborgerskab i et andet EU-land, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system. 1.-3. pkt. finder ikke anvendelse, når der er forløbet mere end 10 år fra tidspunktet for optagelsen af udlændingens fingeraftryk.

Stk 2. Bliver politiet bekendt hermed, videregiver politiet følgende oplysninger til det centrale Eurodac-system om en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt.:

1) Udlændingens ankomstdato, for så vidt angår udlændingen, der er overført her til landet i medfør af artikel 25 i Dublinforordningen,

2) udlændingens udrejsedato, for så vidt angår udlændingen, som er blevet udsendt af EU-landenes område eller har forladt dette, og

3) datoen for registreringen af udlændingen som asylansøger, hvis Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om, at udlændingen kan opholde sig her i landet under asylsagens behandling, jf. § 48 e, stk. 2, og denne afgørelse træffes efter artikel 17, stk. 1, i Dublinforordningen.

63. § 58 j, stk. 1, 1. pkt. affattes således:

»Såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 1, har fået optaget fingeraftryk og i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 1, har fået optaget personfotografi, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet efter § 7, meddeles dansk indfødsret, eller endeligt afslag på asyl efter § 7, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system.«

64. I § 58 j, stk. 1, 2. pkt., ændres »som nævnt i 1. pkt.« til: »efter § 7, stk. 1-3, og § 8, stk. 1-3.«

65. § 58 j, stk. 1, 3. pkt., affattes således: »Modtager den ansvarlige myndighed oplysning om, at udlændingen har opnået beskyttelse, ikke længere har en sådan beskyttelse eller er blevet meddelt statsborgerskab i et andet EU-land, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system.«

66. I § 58 j, stk. 1, 4. pkt., ændres », når der er forløbet mere end 10 år fra tidspunktet for optagelsen af udlændingens fingeraftryk« til: »for udlændinge, der har søgt om opholdstilladelse efter § 7, stk. 1-3, når der er forløbet mere end 10 år fra tidspunktet for videregivelsen af udlændingens fingeraftryk eller personfotografi eller for udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter § 8, stk. 1-3, når der er forløbet mere end 5 år fra videregivelsen af udlændingens fingeraftryk eller personfotografi«.

67. I § 58 j, stk. 2, ændres »Bliver politiet bekendt hermed, videregiver politiet følgende oplysninger« til: »Bliver den ansvarlige myndighed bekendt hermed, videregives følgende oplysninger«, »udlænding« ændres til: »asylansøger«, og efter »har fået optaget fingeraftryk« indsættes: »og i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 1, har fået optaget personfotografi«.

68. I § 58 j, stk. 2, nr. 1, ændres »artikel 25« til: »artikel 41«.

69. § 58 j, stk. 2, nr. 2, ophæves, og i stedet indsættes: »2) udlændingens udrejsedato for så vidt angår udlændinge, som har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse, eller er blevet udsendt på baggrund af afslag på en ansøgning om asyl, eller er udrejst efter frafald af en asylansøgning,

3) den ansvarlige medlemsstat for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse i henhold til AM-forordningen, når det er blevet fastlagt,

4) hvis ansvaret for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse overdrages til en anden medlemsstat i henhold til AM-forordningens artikel 37, stk. 1, og«.

Stk. 3. Såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet eller meddeles dansk indfødsret, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Modtager politiet oplysning om, at en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., har opnået opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Bliver politiet bekendt med, at en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 2, har fået optaget fingeraftryk, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., har forladt EU-landenes område, videregiver politiet oplysning herom til det centrale Eurodac-system. 1.-3. pkt. finder ikke anvendelse, når der er forløbet mere end 18 måneder fra tidspunktet for optagelsen af udlændingens fingeraftryk.

Nr. 3 bliver herefter nr. 5.

70. I § 58 j, stk. 2, nr. 3, der bliver nr. 5, ændres »artikel 17, stk. 1,« til: »artikel 35«.

71. I § 58 j, stk. 3, 1. pkt., indsættes efter »har fået optaget fingeraftryk«: »og i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 2, har fået optaget personfotografi«, og »videregiver politiet« ændres til: »videregiver den ansvarlige myndighed«.

72. I § 58 j, stk. 3, 2. pkt., affattes således: »Det samme gælder, hvis den ansvarlige myndighed modtager oplysning om, at udlændingen har opnået opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land.«

73. § 58 j, stk. 3, 3. pkt., affattes således:

»Hvis den ansvarlige myndighed bliver bekendt med, at udlændingen har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse, videregiver den ansvarlige myndighed til det centrale Eurodac-system oplysning herom med angivelse af den dato, hvor udlændingen forlod EU-landenes område eller blev udsendt.«

74. I § 58 j, stk. 3, 4. pkt., ændres »18 måneder fra tidspunktet for optagelsen« til: »5 år fra tidspunktet for videregivelsen«, og efter »fingeraftryk« indsættes: »og personfotografi«.

75. I § 58 j, indsættes som stk. 4-5:

»Stk. 4. Såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 4, har fået optaget fingeraftryk, og i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 4, har fået optaget personfotografi, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet eller meddeles dansk indfødsret, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Det samme gælder, hvis den ansvarlige myndighed modtager oplysning om, at udlændingen har opnået opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land. Hvis den ansvarlige myndighed bliver bekendt med, at udlændingen har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system med angivelse af den dato, hvor udlændingen forlod EU-landenes område eller blev udsendt. 1.-3. pkt. finder ikke anvendelse, når der er forløbet mere end 5 år fra tidspunktet for videregivelsen efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., af udlændingens fingeraftryk og personfotografi.

Stk. 5. Såfremt en udlænding, der i medfør af § 40 a, stk. 1, nr. 5, har fået optaget fingeraftryk, og i medfør af § 40 b, stk. 1, nr. 5, har fået optaget personfotografi, der er videregivet til det centrale Eurodac-system efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., opnår opholdstilladelse her i landet eller meddeles dansk indfødsret, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system. Det samme gælder, hvis den ansvarlige myndighed modtager oplysning om, at udlændingen har opnået opholdstilladelse eller statsborgerskab i et andet EU-land. Hvis den ansvarlige myndighed bliver bekendt med, at udlændingen har forladt EU-landenes område i overensstemmelse med en afgørelse om tilbagesendelse eller udsendelse, videregiver den ansvarlige myndighed oplysning herom til det centrale Eurodac-system med angivelse af den dato, hvor udlændingen forlod EU-landenes område eller blev udsendt. 1.-3. pkt. finder ikke anvendelse, når der er forløbet mere end 5 år fra tidspunktet for videregivelsen efter § 58 i, stk. 1, 1. pkt., af udlændingens fingeraftryk og personfotografi.«

§ 2

I hjemrejseloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1014 af 27. august 2024, som senest ændret ved § 1 i lov nr. 1344 af 25. november 2025, foretages følgende ændringer:

1. Efter kapitel 1 indsættes:

»Kapitel 1 a

Grænsetilbagesendelsesprocedure

§ 1 c. En udlænding i grænsetilbagesendelsesproceduren skal have sin sag behandlet i overensstemmelse med proceduren heri.

Stk. 2. En udlænding, som er omfattet af grænsetilbagesendelsesproceduren, anses ikke for indrejst her i landet. Udlændingen skal under sagsbehandlingen tage ophold på det sted, som Udlændingestyrelsen anviser.«

§ 8. ---

Stk. 1-3. ---

Stk. 4. Der kan endvidere ikke gives hjemrejsestøtte efter stk. 1 til 1-5) ---

6) udlændinge, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1.

Stk. 5-6. ---

§ 16. ---

Stk. 1-5. ---

Stk. 6. Ved vurderingen af om en udlænding skal frihedsberøves efter stk. 5 skal der særligt lægges vægt på, om udlændingen har søgt asyl i andre lande, der er tilsluttet Dublinforordningen, eller om udlændingen under opholdet

2. I § 8, stk. 4, nr. 5, udgår »og«.

3. I § 8, stk. 4, nr. 6, ændres »§ 21 b, stk. 1.« til: »§ 21 b, stk. 1, og«.

4. I § 8, stk. 4, nr. 6, indsættes som nr. 7:

»7) udlændinge, der har fået afslag efter udlændingelovens § 37 o«.

5. I § 16, stk. 6, og stk. 6, nr. 2, ændres »Dublinforordningen« til: »AM-forordningen«.

i Danmark har forsøgt at indrejse og søge asyl i en anden medlemsstat. Endvidere skal der lægges vægt på, om:

1) ---

2) udlændingen tidligere har været overført fra Danmark i medfør af Dublinforordningen og på ny er indrejst her i landet, og om udlændingen tidligere har unddraget sig eller forsøgt at unddrage sig afvisning eller overførsel,

3-7) ---

Stk. 7-10. ---

§ 3

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men §§ 1 og 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger. Bestemmelserne kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.